

KINASASERDOTE

NI AARON

Pagbasaan 1

KINASASERDOTE NI AARON

Pagbasaan 1

© 1999 ti Ti Simbaan ni Jesucristo Dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw
Nailatang Amin a Karbengan
Naimaldit iti Pilipinas
Pannakaanamongna iti Ingles: 5/94
Pannakaanamongna a maipatarus: 5/94
Pannakaipatarus ti Aaronic Priesthood Manual 1
Ilokano

Dagiti Linaonna

Bilang ken Paulo ti Adalen	Panid
Iti Mamalbalakad	v
1 Ti Kinasaserdote	1
2 Ti Akem ti Maysa a Diakono	5
3 Panangannong iti Sakramento	8
4 Panangummong Kadagiti Daton ti Panagayuno	12
5 Pammati ken ni Jesucristo	17
6 Ti Espiritu Santo	20
7 "Nabileg a Panagbaliw ti Puso"	22
8 "Dayawem ti Amam"	28
9 Panagdayaw Kadagiti Inna ken ti Nadiosan nga Akemda	31
10 Panagkaykaysa ti Kaamaan	34
11 "Kas iti Panagayatko Kadakayo, Agiinnayatkayo"	39
12 Panagtungpal iti Sibibiag a Propeta	43
13 Misionario ti Tunggal Kameng	46
14 Panagserbi Kadagiti Dadduma	50
15 Panagkaykaysa ken Panagkakabsat iti Kinasaserdote	55
16 Panangngaasi	58
17 Kabukbukodan a Listaan Dagiti Padpadas	63
18 Ti Nainsiriban a Balikas	69
19 Panangparmek iti Sulisog	74
20 Umno a Panangaramat iti Kinawaya nga Agpili	77
21 Natarnaw a Pampanunot: Nadalus a Pagsasao	81
22 Idalan ti Katulagan Dagiti Aramidtayo	85
23 Agkararag iti Pannakaiwanwan	88
24 Panagbabawi a Naitalimudok-ken-ni-Cristo	92
25 Pammakawan	96
26 Agaramid iti Nasayaat iti Aldaw a Panaginana	100
27 Panagraem	106
28 Panagdayaw iti Kinababai	111
29 Ti Agnanayon a Kaamaan	114
30 Ti Plano ti Pannakaisalakan	118

31	Agtultuloy iti Panagkararag ken Panagayuno	122
32	Apagkapullo	126
33	Panagadal iti Nasantuan a Kasuratan	130
34	Kinamanagtungpal	134
35	Ti Sakramento	138
36	Pammaneknek	142
37	Ti Kinasaserdote ni Aaron	147
38	Panangipateg iti Akem ti Addaan iti Kinasaserdote ni Aaron	151
39	Aramid ti Misionario Babaen ti Pagwadan	154
40	Ti Balay ti Apo	158
41	Kinadalus iti Seks	163
42	Kinapudno	167
43	Dagiti Ramit a Kasapulan iti Panagadal Kadagiti Nasantuan a Kasuratan	172
44	Panagbalin a Nasaysyaat a Mannursuro iti Pagtaengan	178
45	Ti Sagrado a Pannakabalin nga Agputot	183
46	Panagaramid iti Pangngeddeng	188
47	Pannangted-Pateg ken Sakripisio	192
48	Ti Bileg a Mamuniag	196
49	Panangaramat a Nasayaat iti Panawen	199
50	Iti Mamalbalakad ti Korum: Panangurnos Kadagiti Adalen Manipud Kadagiti Bitla ti Sapasap a Taripnong	203
	Dagiti Ladawan	

Iti Mamalbalakad

Nairanta dagitoy nga adalen a mangtulong kadagiti agtutubo a lallaki nga agsursuro maipapan iti ebanghelio ken mangtulong a mamagbalin a makaay-ayo ken addaan iti kaipapanan kadakuada dagiti miting ti Kinasaserdote ni Aaron. Mabalinmo nga aramaten daytoy a pagbasaan a mangisuro iti saggaysa a korum dagiti saserdote, maestro, ken diakono; wenna mabalinmo nga aramaten a mangisuro iti ragup ti amin a tallo a korum. Babaen ti sikakarag a panangisagana iti tunggal adalen, matulongam dagiti agtutubo a lallaki a mangidur-as kadagiti akemda iti Kinasaserdote ni Aaron ken agbalin a napudno nga annak a lallaki ti Dios (kitaen ti Doktrina ken Katulagan 84:26–42 ken Juan 1:12–13).

Naglaon daytoy a pagbasaan iti limapulo nga adalen—ad-adu ngem iti kabaalam nga isuro iti uneg ti makatawen. Agkararagka a mangpili kadagiti mayannatup nga adalen a mangipaay iti kasapulan dagiti agtutubo a lallaki nga isurom. Sumagmamano nga adalen ti mabalin a mayannatup para kadagiti saserdote, idinto nga adda dagiti ad-adda a mayannatup kadagiti diakono ken maestro.

PANGIWANWAN ITI NABALLIGIAN A PANANGISURO

Tapno maaramat iti kasayaatan dagiti adalen iti daytoy a pagbasaan, aramaten dagitoy sumaganad a pangiwawan iti naballigian a panangisuro:

1. *Italimudok iti Mangisalakan*. Mangisursuroka kadagiti agtutubo a lallaki nga agbalin a disipulo ni Cristo. Saan nga umanay ti panangisurom laeng kadakuada iti pagrebbengan ti kinasaserdote wenna maysa a pudno a pagbatayan; kasapulan a maawatanda a daytoy ti kayat ti Apo nga aramidenda a kas disipulona, a bunga ti pammati ken ayatda kenkuana.
2. *Dawaten ti Espiritu*. Kiddawen ti tulong ti Nailangitan nga Ama bayat ti panangisagana ken panangidatag kadagitoy nga adalen. Inkari ti Apo, “Maitedto kadakayo ti Espiritu babaen ti kararag ti pammati; ket no saanyo a maawat ti Espiritu saankayo a mangisuro” Doktrina ken Katulagan 42:14). Agbalin a kapigsaan ti Espiritu no paneknekam ni Cristo, mangisuro iti kinadisipulo, ken mangisuro ken mammaneknekka manipud iti bukodmo a padas a kas disipulona.
3. *Iraman ti presidente ti korum*. Isuro ti presidente ti korum ti Kinasaserdote ni Aaron kadagiti kameng ti korumna dagiti pagrebbengan iti saadda (kitaen ti Doktrina ken Katulagan 107:85–87). Nasken a tumulong ti presidente ti korum, babaen ti pannarabaymo, a mangikeddeng no ania ti maited nga adalen ken no kasano ti panagsasaganadda. Nasken nga adda rekord ti sekretario ti korum, mabalin nga iti kalendario, tapno maliklikan ti pannakaulit dagiti adalen.
4. *Ayaten dagiti agtutubo a lallaki*. Idur-asmo ti napudno nga ayat iti tunggal agtutubo a lallaki nga isurom. Ipakitam ti ayatmo iti amin nga aramidenyo iti man uneg wenna ruar ti klase. Am-ammuem ti tunggal kameng ti korum, ti paggugustona, ken dagiti pakakaritanna.
5. *Agbalin a sisasagana*. Basaen ti tunggal adalen dua wenna tallo a lawas sakbay nga idatag daytoy. No itantanmo ti mangisagana kadagitoy nga adalen agingga iti Sabado sakbay nga isuro dagitoy, saanto unay a nasamay ti klasem. Laglagipen a naipangpangruna ti benneg a “Panangisagana” iti rugi ti tunggal adalen.

No maitutop, aramaten ti polieto a For the Strength of Youth tapno mapasayaat dagiti adalem. Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangammo kadagiti pagrukodan a nailanad iti polieto. Guyugoyen dagiti agtutubo a lallaki a sansanenda ti mangbasa iti daytoy ken tungpalenda dagiti pagrukodan a naipalawag iti daytoy.

Kadagiti nakairamanan dagiti estoria, basaen ida iti sumagmamano a daras bayat ti panangisagana iti adalen tapno maawatam ida ken maidatagmo a nasayaat ida.

**DAGITI MAINAYON
A SINGASING**

Tumulong dagiti sumaganad a singasing a mamagbalin iti tunggal adalen nga ad-adda a makaay-ayo ken nasamsamay:

1. *Aramaten dagiti nasantuan a kasuratan.* Paregtaen dagiti agtutubo a lallaki a mangitugot kadagiti nasantuan a kasuratanda iti miting ti kinasaserdote iti linawas. Mangisagana iti lapis a pagmarka nga aramatenda iti tunggal adalen.
2. *Paregtaen ti panaglinnawag ti korum.* Awisen dagiti agtutubo a lallaki a siwawaya nga agsungbat ken agdamag. Bigbigen ti maibinglay ti tunggal agtutubo a lalaki tapno kayatnanto manen ti makiraman iti masakbayan.
3. *Ibagay dagiti adalen kadagiti kasasaadyo.* Agaramat kadagiti wagas ti panangisuro a makaay-ayo kadagiti agtutubo a lallaki. Kitaen dagiti pasamak ken padas iti biag dagiti agtutubo a lallaki wenno iti biag dagiti tattao nga am-ammoda a makatulong a mamagbalin kadagiti adalem a maitunos kadagiti agtutubo a lallaki. Sagpaminsan, mabalin a kasapulam nga ibagay dagiti estoria ken pagarigan tapno maibagay iti kannawidanyo.
Mabalin a matakumatam a sumagmamano kadagiti adalen ti naglaon iti adu unay a banag nga isuro iti maysa nga oras iti klase. Kadagitoy a kasasaad, pilien dagiti banag a kasapulan unay dagiti agtutubo a lallaki wenno aramaten ti ad-adu ngem maysa a miting a panangidatag iti adalen.
4. *Aramaten dagiti ladawan a nairaman iti pagbasaan.* Pagtalinaeden a di agsisina dagiti ladawan nga adda iti likudan daytoy a pagbasaan. Saan a pigpigisen ida. Mabalin nga addaan kadagiti ladawan ti biblioteka ti balay a paggigimongan a mabalinmo nga aramaten tapno mapasayaatmo dagiti estoria iti nasantuan a kasuratan. Dagiti ladawan iti pagbasaan a magun-od manipud iti biblioteka ti balay a paggigimongan addaanda iti bilang. Agpatulong iti mangimatmaton iti biblioteka ti balay a paggigimonganyo.
5. *Agaramat iti tisa ken pisarra.* Sakbay ti tunggal klase panunoten no kasano a maaramatmo iti kasayaatan ti pisarra tapno mapasayaatmo ti adalem. No agaramat iti pisarra, isurat laeng dagiti napateg a balikas manipud kadagiti at-atiddog a sarita.
6. *Mangted iti pangkarit ken surnadan ida.* Gibusan ti tunggal adalen babaen ti nalawag a pangkarit. Surnadan dagiti agtutubo a lallaki ken guyugoyen ida a mangsango iti pangkarit. Awisen ida a mangipadamag kadagiti balligida a sumango kadagiti pangkarit.
7. *Agaramat kadagiti adda a sidadaan a magasin ti Simbaan.* Dagiti magasin iti sapaap a sangalubongan naglaonda kadagiti naisangsangayan nga estoria ken artikulo a mabalin a makatulong a mangpasayaat kadagiti dadduma nga adalen iti daytoy a pagbasaan. Dagiti isyu iti Nobiembre ken Mayo ti ad-adda a makatulong, ta naglaonda kadagiti bitla nga inted dagiti Nangato nga Agrebbeng ti Simbaan iti sapaap a taripnong.
8. *Aramaten dagiti maibunong a papel.* Masarakan dagiti maibunong a papel iti ungtod dagiti sumagmamano nga adalen a mangtulog kadagiti agtutubo a lallaki a mangsursuro ken manglagip kadagiti pagbatayan ti ebanghelio. No maitutop agaramid kadagiti kopia dagiti maibunong a papel a maaramat iti tunggal adalen.

**DAGITI
ISASARUNGKAR TI
PANGULUEN ITI
KLASE TI PRIMARIA**

Addaan iti pagrebbengan ti pangulueng ti korum dagiti diakono a mangisagana kadagiti dadduma nga agtutubo a lallaki nga umawat iti kinasaserdote. Guyugoyen ti pangulueng nga agaramid iti sumagmamano nga ababa a pabuya iti klase ti Primaria a taripnongan dagitoy a babbarito. Nasken nga addaan dagitoy a panangidatag iti tallo-a-benneg a panggep:

1. Tapno maikkan ti pangulueng ti korum dagiti diakono iti padas a panangiturong kadagiti babbarito.
2. Tapno matulongan dagiti babbarito nga agsagsagana nga umawat iti kinasaserdote a mangammo kadagiti pagrebbengan ken bendision ti Kinasaserdote ni Aaron. Nasken met nga igunamgunam ti pangulueng ti korum ti rag-o ken pannakapnek a maragpat babaen ti panagserbi ken ti kinapateg ti panagbalin a nasayaat a pagwadan.

3. Tapno matulongan dagiti babbarito a mangammo a maawatdanto iti korum.

Nasken a makisinnarakka a kadua ti panguluen ti korum dagiti diakono iti mannursuro iti Primaria tapno maplano dagiti pabuya sakbay nga idatag ida ti panguluen ti korum dagiti diakono. Nasken a maipakaammo iti presidente ti Primaria dagiti isasarungkar kadagiti klase iti Primaria. Mabalín ti panguluen ti korum dagiti diakono ti mangidatag iti pabuya a kaarngi dagiti dua a naisingasing iti baba:

“Agserbi ti Diakono Kadagiti Dadduma”

Mabalín a mangisagana ti panguluen ti korum dagiti diakono iti duapulo-a-minuto a pabuya a mangipalawag no kasano a makapagserbi dagiti diakono kadagiti dadduma babaen ti panangaramidda kadagiti pagrebbenganda iti kinasaserdote ken ibinglay ti rag-o ken pannakapnek a maragpat babaen daytoy a panagserbi. Mabalín nga ipalawag ti panguluen ti korum no kasano a ti panangiaras iti sakramento ken panangummong kadagiti daton ti panagayuno mabendisionanda ti biag dagiti kameng ti purok; mabalinda pay ti agipadamag kadagiti nalawag a proyekto ti panagserbi.

“Agbalin a Pagwadan”

Mabalín a mangisagana ti panguluen ti korum dagiti diakono iti duapulo-a-minuto a pabuya maipapan iti kinapateg ti panagbalin a nasayaat a pagwadan kas maysa nga addaan iti kinasaserdote a mangibagbagi ken ni Jesucristo. Mabalinda pay nga ilawlawag ti kinapateg ti mangisaad iti nasayaat a pagwadan iti panagaruat ken ugali, nangnangruna iti panangiaras iti sakramento ken panangummong kadagiti daton ti panagayuno.

GANDAT

Maawatan ti tunggal agtutubo a lalaki ti naindaklan a pannakabalin ken gundaway a naited iti pannakabael nga agakem iti nagan ti Dios.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lallaki
 - b. Papel ken lapis para iti tunggal agtutubo a lalaki
 - c. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
 - d. Botelia wenna paggianan ti tableta ti aspirin
2. Mabalin a kayatmo ti agaramid iti paskil ti pakailawlawagan ti kaipapanan ti kinasaserdote kas palawag ni Presidente Spencer W. Kimball iti baba:

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Aramid iti Pisarra
ken Panagsurat

Pannakabalin ken Turay ti Kinasaserdote

Isurat ti sumaganad iti pisarra: *Ti kinasaserdote*. . . .

Ikkan ti tunggal agtutubo a lalaki iti maysa a piraso ti papel ken lapis. Bilinen dagiti agtutubo a lallaki nga isuratda iti papelda ti ababa a pakailawlawagan ti kaipapanan ti kinasaserdote. No nalpasen ti amin, ummongen dagiti papel ket pabasa iti presidente ti korum ti tunggal maysa iti napigsa. Kalpasanna gupgopen dagiti sarita, a kaasitgan a makailawlawag a ti kinasaserdote ti pannakabalin nga agakem iti nagan ti Dios.

Dawaten iti tunggal maysa iti korum nga addaan iti daytoy a pannakabalin a tumakder. Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangamiris a ti Nailangitan nga Ama imbinglayna ti naindaklan a pannakabalina iti tunggal maysa kadakuada.

Naadaw a sao
ken paskil

Basaen ti sumaganad a palawag ni Presidente Spencer W. Kimball: "Ti kinasaserdote ti pannakabalin ken turay ti Dios a naitalek iti tao iti daga tapno agakem iti amin a banag maipapan iti pannakaisalakan dagiti tao. Daytoy ti wagas nga agakem ti Apo babaen kadagiti tao tapno maisalakan dagiti kararua. No awan daytoy a pannakabalin ti kinasaserdote, mapukaw dagiti tao" ("The Example of Abraham," *Ensign*, June 1975, p. 3).

Panaglilinnawag

- Ania ti kayat a sawen ti mangitalek? (Mangted iti turay ti maysa iti sabali.)

Iturong manen iti saludsod iti ngato.

- Ania dagiti dua a banag nga italek ti Apo kadagiti katulonganna no ikkana ida iti kinasaserdote? (Ti pannakabalin ken turay nga agakem para kenkuana.)

Estoria ken
panaglilinnawag

Isalaysay ti sumaganad nga estoria; pagdenggen dagiti agtutubo a lallaki tapno maibagada no ania ti biddut.

Ni Ronald Jones ti obispo iti maysa kadagiti purok iti ilimi. Isu pay ti ulitegko, ti kakaisuna a sibibiag a kabsat ti amak. Nadekktet unay iti amak. Iti napalabas a Domingo nadangran unay ni Uliteg a Ron iti maysa nga aksidente ti kotse. Naammuanna a dina kabaelan nga asikasuen dagiti rebbengenna iti Simbaan, ngem ti amak, a maysa nga elder iti purokmi, impatalgedna kenkuana nga isu ti mangasikaso iti amin. Iti agsapa ti Domingo, nagpakita ti amak iti purok ti ulitegko ket inyawagna a maurnos ti miting iti naituding nga oras.

- Ania ti biddut iti daytoy nga estoria?

Palubosan dagiti agtutubo a lallaki a sumungbat agingga nga adda makaibaga a ti tao saan a basta umako a bukukodna nga agakem a kas iti obispo. Ipalawag a numan pay addaan iti kinasaserdote ti kabsat ti obispo, saan a naikkan kadagiti *tulbek* wenna *mapatalgedan* a mangaramid kadagiti rebbengen ti maysa nga obispo iti purok ti kabsatna. Nasken unay a maikkan kadagitoy a tulbek ken maordenan tapno maaddaan iti daytoy a turay.

Nasantuan a kasuratan, naadaw a sao, ken panaglilinnawag	• Asino ti addaan iti karbengan nga agrebbeng iti kaawan ti obispo? (Ti umuna a mammagbagana.) • Kasano ti panangawat ti tao iti daytoy a pannakabalin ken turay? Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Hebreo 5:4 idinto a sumurot dagiti dadduma kadagiti nasantuan a kasuratanda. Igunamgunam a ti tao nasken nga awagan ti Dios ken maordenan babaen ti pannakaipatay kadagiti dakulap. Pamarkaan kadagiti agtutubo a lallaki daytoy a nasantuan a kasuratan. Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti sumaganad nga insao ni Orson Pratt: “Ti Kinasaserdote ti Dios ti naindaklan a kangatuan, ti turay a mainugot iti linteg a mangituray kadagiti agnanaed kadagiti amin a nasubbot ken naigloria a lubong. Iti daytoy nairaman ti amin a pannakabalin nga agparsua kadagiti lubong. . . . Iti dayta a pannakabalin ti namagbukel kadagiti mineral, dagiti natnateng, ken dagiti ayup iti amin a di mabilang [adu] a pagdudumaanda” (Orson Pratt, <i>Masterful Discourses and Writings of Orson Pratt</i>, tinipon ni N.B. Lundwall [Salt Lake City: Bookcraft, 1962], p. 316). • Kasano ti panangiladawan ni Orson Pratt iti pannakabalin ken turay ti kinasaserdote? (Ti pannakabalin a panagparsua ken pangituray ti Dios iti amin a banag.)
Pisarra, nasantuan a kasuratan, ken panaglilinnawag	Pailawlawag kadagiti agtutubo a lallaki dagiti wagas a kayatda a baliwan wenna inayon kadagiti pakailawlawagan dagiti kaipapanan nga insuratda. Kumpletuen ti palawag iti pisarra babaen ti panangisurat iti: <i>Ti pannakabalin ken turay a naited iti tao tapno agakem para iti Dios. Ti pannakabalin a pagparsua ken pangituray ti Dios iti amin a banag.</i> Pailawlawag kadagiti agtutubo a lallaki ti pagdumaan ti turay ti kinasaserdote ken pannakabalin ti kinasaserdote. Tulongan ida a mangawat a makaawatda iti turay babaen ti pannakaipatay kadagiti dakulap, ngem umay ti pannakabalin manipud iti nalinteg a panagbiag. Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Doktrina ken Katulagan 121:36 idinto a sumurot dagiti dadduma. • Kasano ti pananggun-odtayo iti pannakabalin ti kinasaserdote? (Babaen ti nalinteg a panagbiag.)
Naadaw a sao ken panaglilinnawag	Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti palawag ni Obispo H. Burke kadagitoy dua a balikas: “Adda pagdumaan ti turay ti kinasaserdote ken pannakabalin ti kinasaserdote. . . . Datayo amin nga addaan iti kinasaserdote addaan iti turay nga agakem para iti Apo, ngem ti kinabileg ti turaytayo—ti pannakabalin nga umay babaen dayta a turay—agpannuray iti pagtuladan dagiti biagtayo; agpannuray daytoy iti kinalintegtayo” (iti Conference Report, Apr. 1976, p. 50; wenna <i>Ensign</i>, May 1976 p. 33). • Kasano ti panangawattayo iti turay nga agakem para iti Apo? (Babaen ti panangipatay kadagiti dakulap, babaen ti pannakaorden.)

Panangdayaw iti Kinasaserdote—Maysa a Sagrado a Gundaway

Banag nga adalen	Mangiteyp iti tableta ti aspirin iti sango ti badom wenna iti kuelio ti badom. Saan nga agduadua nga agsiddaaw dagiti agtutubo no ania ti ar-aramidem. Ibagam kadakuada nga imbaga ti doktormo nga agtomarka iti aspirin tunggal uppat nga oras, ngem gapu ta dimo kayat ti ramanna, ingkeddengmo nga ikawes ketdi. Mabalina nga adda mangibaga nga awan ti maaramidna a pagsayaatan kenka malaksid no tilmonem. Daytoy ti mangted kenka iti gundaway a mangipalawag a ti laeng wagas a pakatulongam manipud iti maysa a banag isu ti panangaramatmo iti daytoy iti umno ket adu nga addaan iti kinasaserdote ti saan a makagun-od wenna maparaburan kadagiti bendision ken pannakabalin ti kinasaserdote gapu iti daytoy. Mabalina nga ammoda ti pateгна ngem saanda a sitatallugod nga agtungpal a kas mayannatup tapno maawatda dagiti bendisionna ken maaramatda ti pannakabalina. Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangawat nga iti ad-adda a panagtungpalda kadagiti bilin, ad-adu a pannakabalin ti adda kadakuada, ken dakdakkal ti tarigagayda nga agserbi.

Iti ad-adda a panagserbida, ad-adda a maawatanda ti naindaklan a gundawayda a mangig-iggem ken mangdaydayaw iti kinasaserdote.

Naadaw a sao ken panaglilinnawag

Ilawlawag a ni Elder James E. Talmage, a kameng idi ti Korum dagiti Sangapulo-ket-dua, nagsurat maipapan iti pannakaordenna iti kinasaserdote ken dagiti rikna nga adda kenkuana bayat ti panangikagumaanna ti panangdayaw iti daytoy. Pabasa iti maysa a kameng ti korum ti insao ni Elder Talmage iti napigsa.

“Apaman a naordenanak, nakariknaak iti diak pulos nabaelan nga ibuksilan. Kasla saan a mabalin, a siak a bassit nga ubing a lalaki, pakaidayawan ti Dios tapno maawagan iti kinasaserdote. . . . Nariknak a pimmigsaak gapu ta naammuak a maibilangak iti Apo, ket tulongannak iti ania man a maipaaramid kaniak.

“Ti bunga ti pannakaordenko (kas maysa a diakono) simlep iti amin nga aramidko iti panagubingko. Mabutengak ta no maminsan malipatak no asinoak, ngem agyamanak ta masansan a malagipko, ken ti pannakalagip agpaay a kanayon tapno agbalinak a nasaysayaat. No makiay-ayamak iti paraangan ti pagadalan, ken nalabit a masulisog nga agaramid iti di nasayaat a pananggundaway iti ay-ayam, no iti kangitingitan ti pannakiriri iti kaay-ayam, malagipko, ket nasamay ti pannakalagip a kas agsao iti napigsa—‘Maysaak a diakono; ken saan a nasayaat a ti maysa a diakono nasken nga agaramid iti kastoy a wagas.’ Kadagiti aldaw ti panagiksamen, no kasla nalaka laeng kaniak ti agkopia iti aramid ti sabali a lalaki . . . kunak iti isipko, ‘Dakdakes para kaniak ti agaramid iti dayta ngem iti para kadakuada, gapu ta maysaak a diakono.’

“Ti kaipapanan ti naindaklan a dayaw ti pannakaordenko naaramidna a sisasaganaak iti amin a panagserbi.”

- Kasano ti rikna ni Elder Talmage kas maysa a diakono iti kinasaserdote? (Sipipigsa a nakarikna a maibilang isuna iti Apo ken ta ti Apo tumulong kenkuana; kadagiti oras ti sulisog ipalagipna iti bagina no kasano a nasken nga agtignay ti maysa a diakono.)

Palubosan dagiti agtutubo a lallaki a pagsasaritaan dagiti riknada idi maordenanda iti kinasaserdote. Paibinglay kadakuada dagiti ania man a padasda a maiyangi iti inyebkas ni Elder Talmage.

Paleppas a basaen iti sabali pay a kameng ti korum dagiti insao ni Elder Talmage.

“Ti naimulit iti imatangko idi natudinganak a maysa a diakono saan a nagkupas. Ti rikna a naawaganak iti naisangsangayan a panagserbi iti Apo, a kas addaan iti kinasaserdote, nagbalin a paggapuan ti pigsa kaniak kadagiti amin a tawen. Idi mabaybayag ket naordenanak iti nangatngato a saad iti Simbaan, isu met laeng a talged ti immay kaniak, iti tunggal okasion,—nga iti kinapudnona natalugadinganak iti pannakabalin manipud iti langit, ket ti Apo indawatna kaniak a dayawek ti turayna. Naordenanak a maestro, elder, nangato a saserdote, ken kamaudiananna apostol ti Apo Jesucristo, ket iti tunggal pannakaordenko adda umay kaniak a baro ken makatignay-iti-kararua a rikna nga immuna a nariknak idi maawaganak a diakono iti serbisio ti Apo” (*Incidents from the Lives of Our Church Leaders* [Deacon’s instruction manual, 1914], pp. 135–36).

- No inawatyo ti akemyo a sipapasnek a kas iti inaramid ni Elder Talmage, kasano ti panagtignayyo iti pagtaengan? iti simbaan? iti eskuela?

Ibaga a ti pannakaawat a naawaganda iti naisangsangayan a serbisio iti Apo kas addaan iti kinasaserdote mabalin a paggapuan ti pigsa kadagiti kameng ti korum, a kas ken ni Elder Talmage.

Naadaw a sao ken panaglilinnawag

Tapno agbalin a maikari nga addaan iti kinasaserdote, nasken nga agbiagtayo a nalinteg. Insao ni Presidente Harold B. Lee ti sumaganad a palawag:

“Nasken a kunatayo, ‘Gapu ta addaanak iti kinasaserdote ti sibibiag a Dios, pannakabagiak ti Nailangitan nga Amatayo ken addaanak iti kinasaserdote a pakapagtrabahuanna babaen kaniak; diak ibaba ti bagik nga agaramid kadagiti sumagmamano a banag a mabalin nga aramidek koma gapu iti pannakikaduak iti kinasaserdote ti Dios. . . .’

“Ket dayta ti nasken nga ibaga dagiti addaan iti kinasaserdote iti bagbagida: “Saankami a maaddaan iti kinasaserdote ken agbalin a kas kadagiti dadduma a lallaki. Nasken a maidumakami, gapu ta ti kinasaserdote kaipapananna ti pannakikadua iti naarian a

sangakabbalayan iti pagarian ti Dios” (iti Conference Report, Oct. 1973, p. 115; wenna *Ensign*, Jan. 1974, p. 97).

- Kasano ti nasken a pakaidumaantayo kas addaan iti kinasaserdote kadagiti dadduma a lallaki?

Kabayatan ti panangilawlawag dagiti agtutubo a lallaki iti daytoy a saludsod, isurat dagiti sungbatda iti pisarra.

Panangigibus

Pammaneknek

Iburay ti pammaneknek a dagiti kameng ti korum addaanda iti pudno a kinasaserdote ti Dios. Ipaneknek a makaawatda iti adu a naindaklan a bendision manipud iti Apo no dayawenda daytoy a kinasaserdote iti inaldaw a panagbiagda, aramatenda daytoy iti umno, agaramidda iti ad-adu ngem iti kasapulan kadakuada.

Imula iti panunot dagiti agtutubo a lallaki a ti panangawat iti Kinasaserdote ni Aaron saan a kas karigat ti panagbiag a maikari tapno maaramat ti pannakabalin ti kinasaserdoteda.

Kasapulan daytoy ti napasnek a panangigaed ken panagtrabaho.

Pangkarit

Kariten ti tunggal agtutubo a lalaki nga umawat iti amin a gundaway nga agserbi nga ited kenkuana dagiti dadaulo ti kinasaserdote. Mainayon pay, kariten ti tunggal maysa a mangyebkas iti panagyaman para iti kinasaserdotena iti Nailangitan nga Amana sakbay ti sumaruno a miting ti korum.

GANDAT

Maawatan ti tunggal agtutubo a lalaki dagiti pagrebbengan ti maysa a diakono iti Kinasaserdote ni Aaron ken tarigagayanna ti mangipateg iti akemna a kas addaan iti Kinasaserdote ni Aaron.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lallaki
 - b. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
 2. Mangisagana iti dayagram ti ay-ayam a putbol wenno soccer, nga ipakita ti takder ken garaw ti tunggal agay-ayam.
-

**MAISINGASING A
PANANGIDATAG
ITI ADALEN**

Kasasaad ken
panaglilinnawag

Dagiti Rebbengen ti Diakono

Idatag ti sumaganad a kasasaad:

Maysa a polis ti magmagna iti kalsada iti rabii. Nakangngeg iti napigsa a kanabtuog ket kimmita nga isu met ti pannakakitana iti maysa a lalaki a mangburburak iti dakkal a sarming a tawa ti maysa a paglakuan ti alahas. Rinugian ti lalaki a punnuen ti dakkal a sako kadagiti napapateg a singsing, relo, ken napapateg a batbato.

- Ania ti namnamaenyo nga aramiden ti polis iti daytoy a kasasaad? (Tiliwenna ti lalaki) Apay? (Gapu ta rebbengen ti polis ti tumulong a mamagtalinaed iti paglintegan ken urnos.)
- Kasano ti panangipalawagyo iti kaipapanan ti *rebbengen*? (Maysa a pagrebbengan ti tao, maysa nga obligasion, wenno maysa a banag a nasken nga aramiden ti maysa a tao.)
- Ipalawag a kas iti polis nga addaan kadagiti nalawag a rebbengen nga aramiden a kas opisial ti linteg, adda met nalawag a rebbengen ken pagrebbengan ti diakono kas addaan iti Kinasaserdote ni Aaron.

Nasantuan a
kasuratan ken
panaglilinnawag

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Doktrina ken Katulagan 107:13–14. Isingasing kadagiti kameng ti korum nga ugedanda iti babaen daytoy nasantuan a kasuratan.

- Ania dagiti dua a naindaklan a panggep ti Kinasaserdote ni Aaron? (Mangannong kadagiti “agpaay-iti-ruar nga ordinansa” ti Simbaan ken mangisagana kadagiti agtutubo a lallaki nga umawat iti Kinasaserdote ni Melchizedek.)
- Ania ti “agpaay-iti-ruar” nga ordinansa? (Mainaig dagiti agpaay-iti-ruar nga ordinansa kadagiti kangrunaan a naindagaan wenno nainlasagan nga ordinansa, kas koma iti panangbendision ken panangiwaras iti sakramento ken panagbuniag.)

Ipalawag a daytoy nga adalen ilawlawagna no kasano a matungpal dagiti pagrebbengan ti maysa a diakono dagiti panggep ti Kinasaserdote ni Aaron. Nupay naindagaan ti kaaduan a rebbengen ti diakono, dagitoy a naindagaan a rebbengen ti tumulong a mangisagana kadagiti agtutubo a lallaki nga agaramid kadagiti naespirituan nga ordinansa ti Kinasaserdote ni Melchizedek, kas koma iti panangannong iti masakit ken panangited iti sagut ti Espiritu Santo. Tunggal addaan iti Kinasaserdote ni Aaron, saserdote man, maestro, wenno diakono, nasken a maawatanna dagiti rebbengen ti diakono tapno maipategna ti akemna.

Pisarra ken
panaglilinnawag

Isurat ti sumaganad iti pisarra: *Dagiti Rebbengen ti Diakono*.

- Ania dagiti rebbengen ti diakono?

Isurat iti pisarra dagiti sungbat dagiti agtutubo a lallaki. Iraman dagiti sungbat ti kaaduan kadagiti sumaganad:

1. Agummong kadagiti daton ti panagayuno
2. Manguwaras iti sakramento
3. Agserbi a kas mensahero ti obispo
4. Mangasikaso kadagiti paraangan ken pisikal a pasilidad ti simbaan
5. Tumulong kadagiti proyekto iti serbisio wenno aramid a pagimbagan kas indutok ti obispo
6. Mangbantay iti Simbaan ken agakem a kas nakatakder a ministro (kitaen ti Doktrina ken Katulagan 84:111)
7. Makiraman kadagiti aramid ti misionario ken pamparegta manen (kitaen ti Doktrina ken Katulagan 20:58–59)
8. Tumulong kadagiti mannursuro kadagiti amin a rebbengenda no kasapulan (kitaen ti Doktrina ken Katulagan 20:53, 57)
9. Mangted iti bitla kadagiti miting ti Simbaan

Basaen ti listaan ken ilawlawag ti kinapateg ti tunggal akem ti serbisio iti panangbangon iti pagarian ti Dios.

Naadaw a sao

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti sumaganad nga insao ni Presidente Spencer W. Kimball, a nangibilang a naindaklan a dayaw ti mangaramid kadagiti rebbengenna kas maysa a diakono:

“Malagipko idi maysaak a diakono. . . . Naisipko a naindaklan a dayaw ti panagbalin a diakono. Kanayon a maawatan ti amak dagiti pagrebbengak ken kanayon a palubosannak a mangaramat iti kalesa ken kabalio tapno agummongak kadagiti daton ti panagayuno. Nairaman iti pagrebbengak ti paset ti ili a nagnaedak, ngem pangadaywen ti pagnaen kadagiti pagtaengan, ken agbalin a nadagsen no maurnong ti sangasako nga arina wenno naibotelia a prutas wenno natnateng wenno tinapay. Isu a nanam-ay ken naserbi unay ti kalesa. Sinukatantayo iti kuarta iti ud-udina nga aldaw, ngem bambanag idi panawenko. Maysa a naindaklan a dayaw ti mangaramid iti daytoy a serbisio para iti Nailangitan nga Amak; ken numan pay nagbaliwen ti panawen, no kaanon a sapaapen a kuarta ti maitited imbes a bambanag, naindaklan pay laeng a dayaw ti mangaramid iti daytoy a serbisio” (iti Conference Report, Apr. 1975, p. 117; wenno *Ensign*, May 1975, p. 79).

Dagiti pagpanunotan a saludsod

Idawat kadagiti agtutubo a lallaki a panunotenda ti tunggal maysa kadagiti sumaganad a saludsod a saan a sumungsungbat iti napigsa.

- Ibilangyo kadi a dayaw ti mangtungpal kadagiti rebbengen ken pagrebbengan ti kinasaserdoteyo?
- No agiwaraskayo iti sakramento, penkenyo kadi a nakakaweskayo iti maitutop ket siraraem ken sitatakneng?
- Ania a pannakaawat ti mamagbalin iti panangummong kadagiti daton ti panagayuno a makaay-ayo a rebbengen?

Panagtrabaho a kas Maysa a Timpuyog iti Panangawat iti Pagrebbengan

Dayagram ken panaglilinnawag

Itag-ay ti dayagram ti ay-ayam a putbol wenno soccer tapno makita amin dagiti kameng ti korum daytoy. Palubosan ida a mangadal iti daytoy iti apagapaman.

- Ania daytoy dayagram nga ig-iggamak? (Dayagram ti ay-ayam ti putbol wenno soccer.)
- Ania ti pakaaramatanna? (Mangibaga iti tunggal agay-ayam no ania ti aramidenna para iti dayta naisalumina nga ay-ayam.)
- Ania ti mabalin a mapasamak no maysa kadagiti agay-ayam ti saan a mangaramid iti naited a rebbengenna? (Mabalin a saan nga agballigi ti ay-ayam; tunggal agay-ayam addaan iti napateg a naituding nga aramiden a nasken a tungpalen tapno maaramid ti ay-ayam.)

Ipalawag nga amin a timpuyog addaan iti maikanada a pannakabukel tapno agballigi. Timpuyog man ti putbol wenno korum ti kinasaserdote, tunggal kameng addaan iti nalawag a rebbengen ken pagrebbengan. Sumagmamano kadagiti rebbengen ti diakono kasapulanda ti aramid ti timpuyog kadagiti dadduma a saad ti kinasaserdote.

- Ania ti mapasamak no dagiti diakono iti purok saanda nga agiwaras iti sakramento? (Mapaayda a mangtungpal kadagiti pagrebbenganda; ngarud, maawagan dagiti dadduma nga addaan iti kinasaserdote nga agaramid kadagiti pagrebbengan dagiti diakono.)

Naadaw a sao ken panaglilinnawag

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti imbaga ni Elder David B. Haight iti Korum dagiti Sangapulo-ket-dua maipapan kadagiti pagrebbenganna a kas maysa a diakono.

“Malagipko pay laeng a silalawag ti pannakaordenko a diakono. Maysa a baro a lubong ti naluktan para kaniak. Agnanaedakon iti nangatngato a lugar. Iti pannakangngegko a kuna dagiti tao, ‘Addaanka iti kinasaserdote,’ saan a maawatan a nalaing daytoy. Ngem babaen kadagiti napakumbaba a mannursuro, naawatanmi a kas diakono naikkankami iti bendision ken turay nga agaramid kadagiti sagrado a banag.

“Kas dadaulo ti korum agsungbattayo kadagiti amin a kamengtayo ken kitaen no addada met la amin iti simbaan. Pakaragsakantayo ti agtitipon. Imbalsiganmi iti pagsungrod dagiti nataenganen ken balo, pinunnomi dagiti pagurnongan iti uring iti simbaan, nagdalus iti balay a paggimongan tunggal malem ti Sabado, sinagadan dagiti pagnaan, kinaraykay ti nasemento a paraangan, makita a nadalus ken nabanglo dagiti bandeha ti sakramento ken . . . dagiti lupot ti sakramento, ken addaan iti pudno a pannakel iti langa ti bassit a balay a pagmimitingami” (iti Conference Report, Apr. 1981, p. 58; wenno *Ensign*, May 1981, p. 42).

- Ania dagiti rebbengen a mabalin nga aramiden ita dagiti agtutubo a lalaki a makatulong kadakuada a mangipateg kadagiti akemda kas iti inaramid ni Elder Haight? (Dalusan dagiti bandeha ti sakramento, piduten dagiti daan a naimaldit a programa wenno papel iti kapilia sakbay wenno kalpasan ti miting ti sakramento, piduten dagiti rugit a naiwara iti aglawlaw dagiti paraangan ti simbaan, paruten dagiti ruot iti arubayan ti simbaan, agaramid kadagiti proyekto ti panagserbi, ken tulongan dagiti dadduma.)

Naadaw a sao

Ipalawag a ni Obispo H. Burke Peterson iti Mangiturturong a Pagobispoan inyunay-unayna ti kinapateg ti panangaramid kadagiti rebbengen ti kinasaserdote. Basaen ti sumaganad a naadaw a sao:

“Ti kinasaserdote nga ig-iggamantayo a kas agtutubo a lalaki ken natataengan a lalaki ti turay nga agaramid kadagiti rebbengentayo iti isu met laeng a wagas ti Apo no adda kenkuana ti pagrebbengan ti tunggal maysa kadatayo” (iti Conference Report, Okt. 1974, p. 99; wenno *Ensign*, Nob. 1974, p. 70).

Yebkasmu ti riknam maipapan iti daytoy a palawag, ken guyugoyen dagiti agtutubo a lalaki a mangyebkas iti bagbagida. Mabalinmo met ti agkiddaw iti pagobispoan kadagiti nalawag a kapanunotan a tumulong iti korum nga agplano iti proyekto iti serbisio iti ikub ti purok.

Panangigibus

Pammaneknek

Ipaneknek a bayat ti panangipategtayo kadagiti akemtayo kas addaan iti Kinasaserdote ni Aaron ken aramidentayo dagiti rebbengen ken pagrebbengan a namnamaen kadatayo, madlawtayo ti panagbalaliw. Maaddaantayo iti nasayaat a rikna a makaammo nga agserserbitayo kadagiti dadduma, agraman ti Mangisalakan. Saan a bassit a banag ti maaddaan iti Kinasaserdote ni Aaron. Adu ti manamna iti maysa a tao nga addaan iti Kinasaserdote ni Aaron.

Pangkarit

Kariten dagiti kameng ti korum a manglagip nga agserserbida iti Mangisalakan no agtungtungpalda kadagiti rebbengen ti kinasaserdoteda ken aramidenda dagiti rebbengenda iti kasayaatan ti kabaelanda nga addaan kinatakneng ken kinadayaw a tarigagayan ti Mangisalakan nga ipakitada. Ipalawag nga iti panangtungpal dagiti agtutubo a lalaki kadagiti pagrebbenganda iti kinasaserdote a sikakari, agar-aramidda iti serbisio a kas ken ni Cristo. Ipalagip kadakuada nga agtagikuada kadagiti naindaklan a bendision a mainaig iti kinasaserdote. Nupay kasta, maawat laeng dagitoy a bendision no ipategda ti akemda babaen ti panangaramid kadagiti rebbengen ken pagrebbenganda.

3

Panangannong iti Sakramento

GANDAT

Tunggal agtutubo a lalaki agbalin a nadaydayaw ken naespirituan iti panangannongna iti sakramento ken ad-adda a maawatanna ti sagrado a kadawyan.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 - b. Ladawan 1, Maudi a Panangrabii (62174); ken ladawan 2, Puente ti Pagbuniagan (62031)
 - c. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
 - d. Dua a bandeha ti sakramento: maysa a para iti tinapay, maysa para iti danum
 2. Awisen ti obispo wenno maysa kadagiti mammagbagana a mangipalawag kadagiti agtutubo a lalaki ti kinapateg ti panangannong iti sakramento a sidadayaw.
-

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Ladawan ken panaglilinnawag

Ti Kinapateg ti Sakramento

Iparang ti ladawan ti puente ti pagbuniagan, ken ipan iti lamisaan dagiti bandeha ti sakramento a pagikkan iti tinapay ken danum iti rugi ti klase.

- Ania ti pagpadaan ti sakramento ken panagbuniag? (No mabuniagantayo, mangaramidantayo iti katulagan wenno kari. Tunggal kanito a makiranudtayo iti sakramento, pabaruentayo dayta a katulagan).

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Tapno matulongan dagiti agtutubo a lalaki a manglagip kadagiti kari nga inaramidda iti panagbuniag, pabasa iti maysa a kameng ti korum ti Mosiah 18:10 bayat ti isusurot dagiti dadduma kadagiti nasantuan a kasuratanda.

- Ania ti kari nga aramidantayo iti panagbuniag? (Agserbi iti Apo ken tungpalen dagiti bilinna.)
- Ania ti ikari ti Apo kadaytoy a kas supapakna? (Maaddaantayo iti Espirituna.)

Ipalagip kadagiti agtutubo a lalaki a tunggal kanito a makiranudtayo iti sakramento agkaritayo manen iti Apo a laglagipentayo isuna ken tungpalen dagiti bilinna tapno adda kadaytoy ti Espirituna.

Nasantuan a kasuratan, pisarra, ken panaglilinnawag

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Moroni 4:3 ken 5:2. Pamarkaan kadagiti agtutubo a lalaki dagitoy a bersikulo kadagiti nasantuan a kasuratanda.

- Kasano ti nasken a panangpabarotayo kadagiti katulagantayo no makiranudtayo iti sakramento?

Ilista iti pisarra: *PANAGBUNIAG—Agaramidantayo iti katulagan*

SAKRAMENTO—Pabaruentayo ti katulagan

Ti Kaipapanan ti Sakramento

Banag nga adalen

Iturong kadagiti bandeha ti sakramento.

- Ania ti pakaaramatan dagitoy a bandeha?

Awaten ti sungbat dagiti agtutubo a lalaki. Igunamgunam a maar-aramatda iti panangtungpaltayo iti naituding nga aramiden ti kinasaserdote a panangiwaras iti sakramento. Ibaga iti panaglilinnawag a nupay maar-aramat dagiti bandeha iti panangiwaras iti sakramento, awan ti naisalsalumina a kaipapananda.

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag	• Ania ti kasapulan dagitoy a bandeha tapno maaddaanda iti kaipapanan? (Tinapay ken danum.) Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti 1 Taga-Corinto 11:23–25 idinto a sumurot dagiti dadduma ken markaanda dagiti nasantuan a kasuratanda. • Ania ti ibagian ti tinapay?
Panaglilinnawag	Penken a maawatan dagiti agtutubo a lallaki a ti tinapay ibagianna ti bagi ti Mangisalakan, nga insakripisiona para kadayo. • Ania ti ibagian ti danum? Iti panaglilinnawag, igunamgunam, a ti danum ibagianna ti dara ti Mangisalakan. Paglilinnawagan wenno ilawlawag iti napasenpaset daytoy dakkal a panagsagaba kas inladawan ni Lucas iti daytoy (kitaen ti Lucas 22:39–46). Igunamgunam a nagsagaba ni Jesus para kadagiti basbasoltayo. Ipalawag a gapu ta nagsagaba ni Jesus para kadagiti basbasoltayo iti Minuyongan ti Getsemani, inaramidna a mabalin para kadayo ti mapakawan. Nangipaay iti wagas para kadayo tapno makapagbabawi ken maatur dagiti bidduttayo. Ilawlawag iti ababa ti Pannakailansa iti Krus ken ti Panagungar. Ipalawag a maysa a nakaskasdaaw a pasamak ti napagteng. Ni Jesus, a natay, sibibiag. Timmipon manen ti espirituna iti bagina. Isu met laeng ti sigud, ngem naidumduma. Nagbaliw ti bagina. Saanton a matay ni Jesus, ngem agbiag iti agnanayon. Daytoy ti immuna a gundaway a nagungar ti asino man iti daytoy a daga. Ti panagungar ni Jesus inaramidna a mabalin para iti amin a tao a nagbiag iti rabaw ti daga wenno agbiagto iti daga ti agbiag manen kalpasan ti ipapatayda. Inted ni Jesus kadayo daytoy napateg unay a sagut ken gundaway. Ibaga a ti sakramento ita kas kasagrado ti immuna a pannakaannongna. Iburaymo ti pammaneknekmo maipapan iti kinapateg ti sakramento iti biagmo.

Inwaras ni Jesus ti Sakramento

Ladawan ken panaglilinnawag	Ipakita ti ladawan ti Maudi a Panangrabii. Ilawlawag a sakbay daytoy a panagsasarakda, ammo ti Mangisalakan a ti dakkal a panagsagaba ken sakripisiona sumagmamano laengen nga oras ti kaasidegna, isu nga inummongna dagiti Apostolna a nagserbi a kaduana iti tallo a tawen a panangaskasabana. Tinarigagayanna a palabsen dagiti maudi a kanitona kadakuada.
Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag	Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Lucas 22:19–20 idinto a sumurot dagiti dadduma ken markaanda dagiti nasantuan a kasuratanda. Ania ti inaramid ti Mangisalakan iti daytoy a miting? (Inyam-ammona ti sakramento.) Igunamgunam kadagiti agtutubo a lallaki a ti ladawan ipakitana ti umuna a gundaway a pannakaiwaras ti sakramento. Igunamgunam pay a ni Jesus a mismo ti nangisagana, nangbendision, ken nangiwaras iti sakramento. Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangamiris a ti Mangisalakan inikkanna dagiti addaan iti kinasaserdote iti gundaway nga agakem para kenkuana iti panangisagana, panangbendision, ken panangiwaras kadagitoy sagrado a tanda ti tinapay ken danum.
Naadaw a sao	Pabasa iti maysa a kameng ti korum ti imbaga ni Obispo John H. Vandenberg, a Mangiturturong nga Obispo idi iti Simbaan, maipapan iti daytoy a pagrebbengan. “Dakayo nga agtutubo a lallaki nga addaan iti daytoy a pagrebbengan, an-annongen, isagsagana, ken iwarwarasyo kadi ti sakramento nga adda iti panunoty a pudpudno nga ar-aramidenyo iti isu met laeng a pagrebbengan nga inaramid ni Jesus? Ken dakayo a diakono tultulongannakayo kadi daytoy a pampanunot nga agtalinaed a nadayaw iti unos ti miting ti sakramento, ken addaan iti kinatakng ken dayaw iti panangiwarasyo iti sakramento? (<i>Improvement Era</i>, Nov. 1967, p. 15). • Kasano ti riknayo iti pannakaammoyo a pudno nga ar-aramidenyo ti isu met laeng nga ordinansa nga inaramid ti Mangisalakan?

Bayat ti panaglilinnawag dagiti agtutubo a lallaki iti daytoy, igunamgunam manen ti naindaklan, sagrado a gundaway ken dayaw nga adda kadakuada nga agserbi iti Apo babaen ti panangiwarasda iti sakramento.

Panangiwaras iti Sakramento a Napnuan Dayaw

Paisuro iti obispo wenno maysa kadagiti mammagbagana daytoy a paset ti adalen, no mabalín. Mabalín a patedmo iti pagobispuan daytoy a paset a kas naisina nga adalen iti sumaruno a Domingo.

Pisarra ken panaglilinnawag

• Ania ti maaramidmo tapno mapagbalinmo nga ad-adda a sagrado a padas ti sakramento?

Tulongan ti tunggal agtutubo a lalaki a mangkita a babaen ti umno a panangiwaras iti sakramento, matulonganna dagiti tao a manglagip iti panagsagaba ni Cristo ken pabaruenda dagiti katulaganda iti Nailangitan nga Ama. Isurat iti pisarra dagiti nalawag a singasing dagiti agtutubo a lallaki tapno maaramid ti miting ti sakramento nga ad-adda a naespirituan ken addaan kaipapanan kadagiti amin a tumaripnong.

Mairaman kadagiti mabalín a singasing—

1. Panunoten ti maipapan iti Mangisalakan ken ti sakripisiona.
2. Dumngeg a nasayaat kadagiti kararag ti sakramento.
3. Panunoten iti nauneg ti kaipapanan ti sakramento. Panunoten dagiti balikas ti himno ti sakramento. Dumngeg kadagiti kararag ti sakramento. Sublien nga adalen dagiti nasantuan a kasuratan.
4. Agtignay a natakneng ken nadayaw.
5. Agkawes iti umno, kas inlawlawag dagiti lokal a dadauloyo iti kinasaserdote.
6. Kanayon a nadalus dagiti ima no iwaras ti sakramento.
7. Awan kendi wenno babelgam iti ngiwatmo.
8. Saan nga agsasao, agar-arasaas, wenno aggagarraigi.
9. Adalen no kasano nga iwaras nga umno ti sakramento.
10. Lalaglagipen nga agak-akemka para ken ni Cristo.
11. Agpanunot kadagiti makaitandudo a banag, a kas kadagiti kararag ti sakramento, balikas ti maysa a himno ti sakramento, dagiti nasantuan a kasuratan, ken dagiti pannursuro ti Mangisalakan, uray pay makumkumikomka iti panangiwaras iti sakramento.

Estoria

Basaen ti sumaganad nga estoria maipapan iti maysa nga agtutubo a lalaki a timmulong tapno mapagbalín nga ad-adda a nasagraduan a padas ti panangiwaras iti sakramento (mabalínmo a sukatan iti maitutop a bukod nga estoria):

Inserbi ni Bob ti tinapay ti sakramento ken ni Brother Moore ket kimmita bayat ti pannakaiwaras ti bandeha iti igid ti intar. Iti sabali nga ungtó, ingkawit ni James ti dua a ramay iti pagiggaman ket inkayaw-atna iti ngatuen ti ulo ni Sister Martin tapno mangrugi iti sumaruno nga intar. Naburiboran ni Bob iti asi-asi a wagas a panangiggem ni James iti sakramento, ngem inrasonna a kabarbaro a diakono ni James. Maysa pay, awan lelongna a kas ken ni Lelong Peterson.

Idi malpas ti sakramento, nagna a bimbaba iti pasilio ni Bob tapno makitipon iti kaamaanna. Narigat a kanayon kenkuana ti agsubli, no kumita iti bangko, ken saanna a makita ni Lelong Peterson. Innemen a bulan manipud natay ni Lelong, ngem namnamaen pay laeng ni Bob a makita dayta nakairuaman a rupa iti abay ni Lelong iti lugar a pagtugtugawan ni Lelong iti tunggal Domingo a malagip pay laeng ni Bob. Numan pay dumani mapno ti intar, kasla kanayon la a dumani kawaw ken ni Bob iti kaawan ni Lelong.

Kasla sabalin ti amin ita ta awanen ni Lelong. Nalagip ni Bob ti aldaw a kalkalpasna a naordenan a diakono idi nagkaraykayda ken Lelongna kadagiti nagango a bulong iti minuyongan. Nagsarsaritaanda ti maipapan kadagiti naisangsangayan a kanito a nagmalem idi dakamaten ni Lelong ti pagsaritaan maipapan iti Mangisalakan ken dagiti

sagutna kadatayo. Kalpasanna nagsardeng ni Lelong iti panagkaraykayna, nagtakder iti nalinteg, ket kinunana, “Bob, no agiwaraska iti sakramento, tarigagayak a kanayonmo a laglagipen no ania ti ibagian dagiti banag nga ig-iggamam. Saanmo a basta isab-it ti bandeha iti murdong dagiti ramaymo, ngem igganam ketdi daytoy. Igganam daytoy a sipapanakkel ken sidadayaw.”

Nagsubli ti panunot ni Bob iti agdama ditoy ken ita iti kapilia. Kalkalpas laeng ti obispo iti panangtedna iti pammaneknekna ket inawisna ti gimong a mangaramid met iti kasta. Kellaat a naaddaan iti nalaus a tarigagay ni Bob a tumulong ken ni James ken dagiti dadduma pay a diakono a di makaam-ammo ken ni Lelong tapno maawatanda ti kinapateg ti akemda.

Nupay saanna a naited ti pammaneknekna iti sumagmamano a tawen, nagna a nagtulong iti sango a sitatalek a kas iti makitkitana nga ar-aramiden ni lelongna idi iti adu a gundaway. Idi makadanon iti yan ti pulpito, nagsao iti mikropono:

Tarigagayak unay nga iburay ti pammaneknekko ita nga aldaw kadagiti kabarbaro a diakono tapno maammuanda no kasano ti kapateg ti trabaho nga ar-aramidenda.” Kalpasanna impalawag ni Bob kadakuada ti bitla nga imbinglay kenkuana ni Lelongna. “Laglagipen no ania ti ibagian ti sakramento,” inggibusna. “Igganam a nakangato ti bandeha. Igganam daytoy a sipapanakkel ken sidadayaw.”

Kalpasanna nagsubli ni Bob iti tugawna, ket iti daytoy nga oras kasla immadu ti adda iti intar.

“Laglagipen, iggaman daytoy a sipapanakkel ken sidadayaw.”

Panangigibus

Gibusan babaen ti panangipalagip kadagiti agtutubo a lallaki a saan laeng a pagrebbenganda ti mangiwaras iti sakramento, ngem mangisuro pay babaen ti pagwadanda ti kaipapanan ti sakramento. Ipalagip kadagiti agtutubo a lallaki a dagiti ubing a lallaki nga agsagsagana para iti kinasaserdote ti mangim-imatang kadakuada.

Pangkarit ken
pammaneknek

Kariten dagiti agtutubo a lallaki nga agganetget a maiparangarang ti umno nga espiritu tapno dagiti dadduma a makakita kadakuada mapalagipanda iti dakkal a panagsakripisio ti Mangisalahan. Iburaymo ti pammaneknekmo iti kinapateg ti pannakiraman a maikari ken sidadayaw iti ordinansa ti sakramento.

Maitutop ti mangbuangay iti oras a mangipan kadagiti agtutubo a lallaki iti kapilia ken suruan ida iti umno a panangiwaras iti sakramento.

Mangted iti nalawag a pangkarit kadagiti agtutubo a lallaki a mangtulong kadakuada a mangiwaras iti sakramento nga ad-adda a sinunugot. Kariten ti tunggal agtutubo a lalaki a mangisaad iti nalawag a panggep a tun-oyen tapno maaramid a napatpateg kenkuana ti sakramento.

4

Panangummong Kadagiti Daton ti Panagayuno

GANDAT

Tunggal agtutubo a lalaki agserbi iti Apo bayat ti pannakabigbigna kadagiti kasapulan dagiti nakurapay ken tumulong a mangpalag-an iti pakarigatanda babaen ti sitatallugod a panangummongna kadagiti daton ti panagayuno.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan: dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan.
2. Adalen ti estoria maipapan ken ni Juan.
3. Mangaramid iti kopia ti “Kangrunaan a Pangiwanwan iti Panangummong kadagiti Daton ti Panagayuno” para iti tunggal agtutubo a lalaki manipud iti maibunong a papel iti ungo ti adalen.
4. Idawat iti maysa nga agtutubo a lalaki nga umay a nakasagana a mangisalaysay iti estoria ti Naimbag a Samaritano a masarakan iti Lucas 10:30–37 iti bukodna a balikas.

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Panaglilinnawag

Pannakipagrikna kadagiti Agkasapulan

- Ania ti kaatiddogan a nagpatinggaan ti oras a naanduram nga awan ti taraon? Kasano ti riknam?
- Iti ania a wagas ti panagkunam ti mabalin a pakaidumaan iti tignay ti tao a kankanayon a mabisbisinan iti maysa nga addaan iti makaanay a makan?

Estoria ken panaglilinnawag

Ipalawag a dagiti parikut a kas iti bisin adda iti adu a lugar. Pagdenggen dagiti agtutubo a lalaki bayat ti panangisalaysaymo iti sumaganad nga estoria maipapan iti agtutubo a lalaki nga agnagan iti Juan ken ti kaamaanna (wenna mabalinmo a sukatan iti maitutop a bukod nga estoria).

Aktibo a kameng ni Juan iti korum dagiti diakono. Tunggal bulan ummongenna dagiti daton ti panagayuno a dina pampanunoten unay ti maipanggep iti daytoy; kankanayon a mamati a nasken nga ummongen dagiti diakono dagiti daton ti panagayuno gapu ta awan uray maysa ti mayat a mangaramid iti daytoy.

Nadangran ti ama ni Juan iti nakaro nga aksidente iti kotse ket saan a makapagtrabaho iti uneg ti dua-ket-gudua a bulan. Gapu iti daytoy, awan ti makaanay a kuarta dagiti nagannak ni Juan tapno makagatang iti taraon ken lupot ken pagbayad kadagiti dadduma pay nga utang a nasken a bayadanda iti tunggal bulan.

Ammo ni Juan a maburiboran ti ama ken ti inana. Narigat para kadakuada ti saan a makaipakita iti pakaseknanda. Kas bungana, naburiboran met ni Juan ken dagiti dadduma pay nga anak.

- Kasano ti riknayo no mapasamak daytoy kadagiti ammayo?

Iti pannakaammo ti obispo ken ti pangulo ti Gimong ti Kaasi nga adda parikut iti pakaseknan ti kuarta ti kaamaan ni Juan, napanda sinarungkan dagiti nagannak ni Juan. Kalpasan ti ipapanawda, nadlaw ni Juan ti dakkal a panagbaliw iti ugali ti ina ken ti amana. Kasla ad-adda a nagbalinda a nawaya ken naragsak. Nadlaw dagiti anak daytoy a panagbaliw ti ugali ket saandan a naburiboran unay. Nagsubli a gagangay dagiti aramid ti kaamaan.

Nalaing a karpintero ti ama ni Juan. Apaman a nangrugi a malaingan ken makapagaliwaksay, innalana ti kahon ti rimientana iti balay a paggigimongan iti ababa a panawen ket nagaramid kadagiti babassit a tarimaanen ken panangpasayaat a kasapulan. Bayat pannakagun-odna iti pigsas, nakapagtrabaho iti napapaut agingga a naan-anay ti pigsana tapno makasubli iti gagangay a trabahona.

Bayat ti saan a pannakapagtrabaho ti amana, nadlaw ni Juan ti panagsangpet ti taraon ken lupot manipud iti balay a pagpenpenan ti obispo. Naipaay dagiti pundo a makatulong a mangbayad iti upa, gas, kuriente ken pagbayad iti agas.

- Sadino ti nangalaan ti obispo iti kuarta a pinangtaripato iti kaamaan ni Juan? (Manipud kadagiti daton ti panagayuno.)
- Kasano iti panagkunayo iti rikna ni Juan kadagiti amin a kameng ti purok a nangted iti kuarta para kadagiti daton ti panagayuno?
- Kasano iti panagkunayo ti rikna ti kaamaan ni Juan maipapan kadagiti aramid ti korumna a nangummong kadagiti daton ti panagayuno?

Panangummong iti Daton ti Panagayuno

Panangidatag ti mamalbalakad

Ipalawag a ti Mangisalakan insurona a dagiti pudno a disipulona taripatuenda dagiti agkasapulan ken pakanenda dagiti mabisinan. Gapu ta adda kadatayo ti kinasaserdote, nasken nga agakemtayo a kas disipulo ti Mangisalakan ken aramiden dagiti banag nga aramidenna no adda koma ditoy.

Maysa a pagrebbengan nga adda kadatayo kas addaan iti kinasaserdote ti panangummong kadagiti daton ti panagayuno a pangtulong kadagiti agkasapulan. Babaen ti panangtungpal iti naituding a trabahotayo nga agummong kadagiti daton ti panagayuno, ipakitatayo iti Apo a disipulonatayo ken ipatpategtayo dagiti kaarrubatayo.

Estoria iti nasantuan a kasuratan

Dawaten kadagiti agtutubo a lallaki a dumngeg iti imbaga ti Mangisalakan maipapan iti panangtulong kadagiti agkasapulan. Ipasalaysay iti nadutokan nga agtutubo a lalaki iti estoria ti Naimbag a Samaritano iti bukodna a balikas.

- Ania ti inaramid ti Naimbag a Samaritano iti nasugatan a Hudio?
- Ania ti isursuro ni Cristo kadatayo iti daytoy a pangngarig?
- Kasano a makatulong kadatayo ti panangummong kadagiti daton ti panagayuno a mangtaripato kadagiti agkasapulan?
- Kasano ti nasken nga aramidentayo no umawattayo iti naituding a trabaho nga agummong kadagiti daton ti panagayuno?

Estoria

Isalaysay ti sumaganad nga estoria maipapan iti agtutubo a lalaki a nagummong kadagiti daton ti panagayuno sumagmamanon a tawen ti napalabas. Pagdenggen dagiti agtutubo a lallaki tapno makita no makabirokda kadagiti pagarigan no kasano ti riknana ken ti kaamaanna maipapan iti daytoy nga akem.

Ti Sangabagon a Daton ti Panagayuno

“Nakurang a sangapulo a minuto kalpasan ti pannakaordenko a diakono, naikkanak iti trabaho iti Simbaan.

“ ‘Inton sumaruno a Sabado sumurotkanto ken ni Fred Edwards nga agummong kadagiti daton ti panagayuno. Kasinnarakmo ni Fred iti yan da Brother Pehrson iti maikasangapulo ti agsapa. No asikasuem ti trabahom ken saanka unay nga agay-ayam, malpasyo iti tengnga ti aldaw.’”

“ . . . Nagtarayak a nagawid a siraragsak ket imbagak iti inak maipapan iti naituding a trabahok. . . . ”

- Ania ti ugali ti agtutubo a lalaki idi nakaawat iti naituding a trabaho?

“Kasla nagatiddog a panawen ti nagbaetan ti Lunes ken Sabado. Adda panawen a magaggagaranak nga agur-uray, ken adda panawen a madandanaganak. Ninamnamak a saan nga ipagarup dagiti kameng nga agpalpalamaak no agdawatak kadagiti daton ti panagayuno.

“Masansan a maited dagiti daton ti panagayuno (ken apagkapullo) *babaen iti dadduma a banag* iti dayta a panawen. Kaipapananna dayta a nagidatonda iti itlog, mantekilia, arina, tinapay, natnateng, wenno ania man a banag a pinadakkel wenno inaramid wenno pinataud dagiti kameng ti Simbaan.

“Nupay tallo laeng a bloke ti kaadayo ti balay ni Brother Pehrson ken saanak a mapan sadiay agingga iti maikasangapulo nga oras iti dayta a Sabado, riniingnak ni nanang iti maikapito. Umuna, nasken nga agdigosak, a gagangay a malaadladaw no iti dayta nga aldaw. Kalpasanna, pinapasilapna kaniak dagiti sapatosko, ngem saanna nga impasuot dagitoy kaniak, wenno dagiti kabarbaro nga oberolko, agingga a nakasaganaakon a pumanaw. Idi maisuotko ti nadalus, naarmidol a puraw a kamisadentro, baro a nasikkil nga oberolko, ken dagiti naillet a sapatosko iti Domingo, impagarupko a nakasaganaakon a pumanaw. Ngem saan. Pinagkurbatanak!

“ ‘ . . . Penkem a nadayawka. Sawem ti “pangngaasim” no agdawatka kadagiti daton ti panagayuno ken “Dios ti agngina” no ikkandaka. . . . No adda ni Sister iti pagtaengan, damagem no adda banag a maaramidmo a makatulong kenkuana. . . . ’”

• Ania iti panagkunayo ti rikna ti ina ti agtutubo a lalaki maipapan kadagiti daton ti panagayuno?

“Immuna ti pagtaengan ni Brother John Anderson, maysa laeng a bloke ti kaadayona iti pagtaengan ni Brother Pehrson a napananmi. . . . Sinungbatan ni Sister Anderson ti panagtuktokmi.

“ ‘Bueno, Bueno, addaantayo iti kabarbaro a diakono, saan kadi?’ kinunana, bayat ti panangrukodna ken ni Fred. “Kumusta ti kaamaam, Chris? Ken kumusta met kenka, Fred?”

“ ‘Sakbay a nakasungbatkami, simrek iti balay, kalpasanna nagsubli nga iggemna ti pagtakal a napno iti arina.

“ ‘Inruar ni Fred ti kuaderno ken lapis ket insuratna: ‘Sister John Anderson, dua a libra nga arina.’

“Addakami idin iti sango ti ruangan da Ed Peterson. Kas sungbat ti tuktok ken saludsodko, inikkannak ni Sister Peterson iti agbukbukol a lupot a sako.

“ ‘Daytoy ti sangadosena nga itlog. . . . ’

“Simmaruno iti listaanmi da John Jacobsens. Apaggassawada. . . .

“ ‘Daytoy ti tinapay a kalutlutok,’ kinunana. Mariknak ti bara ti tinapay iti sako. . . .

“Simmaruno iti listaanmi ni George Peterson ken kalpasanna ni Jorgen Olsen. Agpadada a nangted kadakami iti sumagmamano nga arina.

“Kaudian a napananmi ti pagtaengan ni Sister Sena Schultz. . . . ‘Sumrekkayo, babbarito. Adda itedko a maysa a banag para kadakayo, ngem sakbay nga alaek daydiay di la mabalina a tulongandak bassit?’

“ ‘Wen. Ania kadi dayta?’

“ ‘Maysa kadagiti tarakenko a karnero ti nakaruar iti kulluungna ket saanko a maisubli a sisiak. Ita, Fred, no inka iti amianan a daya ti suli ti lote ket sika, Chris, mapan iti bangir, iti pagbabaetantayo mabugawtayo nga agsubli iti kulluung.’

“Nangrugikami ken ni Fred a nangipayapay kadagiti imami ken nagpukkaw. Inwagayway ni Sister Schultz ti bidangna ken nagpukkaw, “Sio! Sio!”

“Impagarup ti karnero a kayatmi ti makiay-ayam. Nagtaray iti tunggal suli ti lote, ken sagpaminsan a lumagto iti nangato a pagarkuenna ti iposna. Adda ngata kagudua ti oras sakbay a naipasuli ken naiduronmi nga insubli iti kulluungna ti karnero.

“ ‘O, agyamanak kadakayo, babbarito. . . . ’

“ ‘O, aguraykayo biit. Adda nalipatak.’ Ket kinautna ti bolsa ti bidangna ket inruarna ti maysa a sobre a nakupinkupin ken nabadbedan iti namindua iti lubid. Iti ruarna nakasurat ti, ‘Sangapulo a sentabo a daton ti panagayuno manipud ken ni Sena Schultz.’

“ ‘Kanayon nga adda paaramidna kadata,’ kinuna ni Fred, bayat ti panagsublimi iti balay ni Brother Pehrson.

“Inamiris ni Brother Pehrson ti listaanmi. ‘Kitaentayo, walo a libra nga arina, maysa a dosena nga itlog, maysa a kalluto a tinapay, ken tallopulo-ket-lima a sentabo iti kuarta. . . . Manamnamak a sumagmamano a tao ti agyaman kadakayo iti panangummong iti daytoy’” (Chris Jensen, “A Wagonful of Fast Offerings,” *Ensign*, July 1978, pp. 34–36).

Panaglilinnawag	• Ania ti inaramid ni Chris tapno maipakita nga adda nasayaat nga ugalina kadagiti daton ti panagayuno? Ania dagiti banag a mabalintayo nga aramidem tapno maaddaantayo iti nasayaat nga ugali maipapan iti panangummong kadagiti daton ti panagayuno?
Maibunong a papel	Ibunong dagiti kopia dagiti pangiwawan a maibunong a papel kadagiti agtutubo a lallaki ken sublien nga adalen ken paglilinnawagan a sangkamaysa dagiti pangiwawan. Kangrunaan a Pangiwawan iti Panangummong kadagiti Daton ti Panagayuno 1. Maaddaan iti makaay-ayo nga ugali. No tungpalem daytoy a naituding a trabaho manipud iti obispo, agak-akemka a kas pannakabagi ti Apo. 2. Agkawes iti nadalus, kas imbilin ti obispom. 3. Kablaawam ti tao a manglukat iti ridaw iti: "Naimbag a bigatmo, Sister Jones." 4. Yam-ammom ti bagim iti nadayaw ken naragsak a wagas. 5. Ibaga ti panggepmo, kas iti, "Ti obispo (wenno presidente ti sanga) imbaonnak a mangawat iti daton ti panagayunoyo." 6. Yawat ti sobre ti daton ti panagayuno iti kameng; ipanna ti daton ti panagayuno iti sobre, isuratna ti kantidad iti islip ti donasion, ipan ti islip iti sobre, idulin ti kopia ti islip a kas resibo, ket isubli ti sobre kenka. 7. Isubli dagiti sobre iti tao ti pagobispuan.
Panangyakem	Paglilinnawagan kadagiti agtutubo a lallaki dagiti dadduma pay a pangiwawan a mabalin a maaramat. Dawaten iti maysa nga agtutubo a lalaki a mangyakem iti addaan iti Kinasaserdote ni Aaron nga agum-ummong kadagiti daton ti panagayuno. Sabali nga agtutubo a lalaki ti mangibagi iti tao nga asitgan. Kiddawen kadakuada nga iparangda ti umno a wagas a pannakisao iti tao a mangilukat iti ridaw iti sumaganad a kasasaad: 1. Maysa nga ubing ti mangilukat iti ridaw imbes a nataengan. (Sapulen ti ina wenno ama ti ubing.) 2. Sumupiat wenno makapungtot ti kameng. (Agdayaw.) 3. Kayat dagiti kabarbaro a napasurot no mano ti ikontribusionda. (Kantidad ti dua a pannangan ti kabassitan a sursuroten, ngem binalakadannatayo ti Simbaan nga agbalin a manangngaasi.) Ipalawag a mabalin nga adda sumagmamano a kaamaan iti purok a ti laeng kontakda iti Simbaan isu ti mannursuro iti pagtaengan wenno ti agtutubo a lalaki nga agum-ummong kadagiti daton ti panagayuno. Dagita a kaamaan ti mabalin a mangeddeng iti intero a Simbaan babaen ti ugali ti agtutubo a lalaki nga agum-ummong kadagiti daton ti panagayuno. Babaen ti panangummong kadagiti daton ti panagayuno, ik-ikkan dagiti agtutubo a lallaki dagitoy a kaamaan iti gundaway nga agserbi iti Nailangitan nga Amada. Napusgan a pannakabagi ti Apo dagiti addaan iti Kinasaserdote ni Aaron. Babaen ti panangileppasda kadagiti naituding nga aramidenda, tumultulong dagiti agtutubo a lallaki a mangtungpal iti plano ti Apo para kadagiti napanglaw ken agkasapulan. Agbalin a kadua ti obispo dagiti napudno nga addaan iti Kinasaserdote ni Aaron iti panangted iti tunggal kaamaan iti purok iti gundaway a makibingay iti trabaho ti Apo.

Panangigibus

Pammaneknek ken pangkarit	Iburay ti pammaneknek a babaen ti panangummong kadagiti daton ti panagayuno tultulongan dagiti agtutubo a lallaki ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus a mangaywan kadagiti napanglaw ken agkasapulan. Kariten dagiti agtutubo a lallaki a mangawat a sipapasnek iti daytoy a pagrebbengan ken tungpalen daytoy nga addaan dayaw iti amin a kabaelanda.

Kangrunaan a Pangiwanwan iti Panangummong kadagiti Daton ti Panagayuno

1. Maaddaan iti makaay-ayo nga ugali. No tungpalem daytoy a naituding a trabaho manipud iti obispo, agak-akemka a kas pannakabagi ti Apo.
2. Agkawes iti nadalus, kas imbilin ti obispom.
3. Kablaawan ti tao a manglukat iti ridaw iti: "Naimbag a bigatmo, Sister Jones."
4. Yam-ammom ti bagim iti nadayaw ken naragsak a wagas.
5. Ibaga ti panggepmo, kas iti, "Ti obispo (wenno presidente ti sanga) imbaonnak a mangawat iti daton ti panagayunoyo."
6. Yawat ti sobre ti daton ti panagayuno iti kameng; ipanna ti daton ti panagayuno iti sobre, isuratna ti kantidad iti islip ti donasion, ipan ti islip iti sobre, idulin ti kopia ti islip a kas resibo, ken isubli ti sobre kenka.
7. Isubli dagiti sobre iti tao a tinalkan ti pagobispuan.

GANDAT

Mabigbig a naan-anay ti tunggal agtutubo a lalaki a ti pammati ken ni Jesucristo napateg unay iti addaan iti Kinasaserdote ni Aaron ket mabalin nga adda napateg nga ibunga daytoy iti biagna.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 - b. Libro ti himno para iti tunggal agtutubo a lalaki
 2. (Mabalin nga aramiden no kayat.) Mangisagana iti nairekord iti tape a himno “Ammok Nabiag ti Mannubbotko” (*Dagiti Himno ken Kanta Dagiti Ubbing*).
 3. Dutokan ti maysa nga agtutubo a lalaki a mangisalaysay iti pakasaritaan da David ken Goliath manipud iti 1 Samuel 17.
-

**MAISINGASING A
PANANGIDATAG
ITI ADALEN**

Estoria

Umuna a Pagbatayan ti Ebanghelio: Pammati ken ni Apo Jesucristo

Basaen ti sumaganad nga estoria:

Kellaat a nakariing ni Ellen ket nadlawna nga adda maysa a banag a di nasayaat. Naulimek ti balay. Dimngeg iti ulimek ket pinadasna a takuaten no ania ti peggad. Iti sumagmamano laeng a minuto, naammuanna no ania daytoy, ket inyikkisna daytoy, a nakaburakan ti kinaulimek ti tengnga ti rabii. “Asuk! Inang! Rob! Tracy! Makaangotak iti asuk!” Rimmuar a nagtulong iti ridaw ti siled a pagturogan ket inabotna ti landok a seradura. Napudot tapno iggamanna. Simmirok ti napuskol nga asuk iti ridaw. Simrek kadagiti agong ken barana, ti makatudok, makapalapped iti panaganges. Inuram ti apuy ti sabali a bangir ti nakaserra a ridaw. Napupoken.

Inarikapna ti nagnaanna a kimmamang iti bassit a tawa iti adayo a sulit ti kuarto. Ita mangmangnegnan ti napigsa a sirena dagiti trak ti bumbero iti adayo. “Partakam . . . o, pangngaasim ta partakam,” insaibbekna. Napukaw iti apagdarikmat ti butengna iti bukodna a bagi iti pannakalagipna iti kaamaanna—ni Nanangna, ni ubing a Tracy, ken ni Rob. Ni nakaskasdaaw a Rob, a nagbalin a manong ken ama ken ni Ellen manipud pannakaaksidente ni Tatangna. Nakariingda ngata a sigud tapno makalisi, wenna nakulongda ngata met iti likudan ti pader ti pudot ken apuy?

Nadanonna ti nalamuyot, gagangay a panangguyod ti tawa iti kisame ket nariknana ti nalamiis a pul-oy ti angin iti rabii a nangdap-is iti rupana a sitatalged. Nangngegna ti mabutbuteng a timek dagiti agbuybuya iti baba. Timmamdag ni Ellen iti bassit a tawa iti amin a turedna. “Tulong! Tulongandak, pangngaasiyo!”

“Kitaenyo! Adda ubing a babai iti dayta nangato a tawa!” impukkaw ti maysa a babai. Nakaasideg ti um-umkis a trak ti bumbero. Nakangngeg ni Ellen iti timek ti maysa a lalaki, “Hoy sika! . . . Nga adda iti ngato! Nangukradkami iti iket. Tumpuakka iti daytoy. Tumpuakka a diretso nga agpababa. Margaay ti atep iti ania man a kanito!” Saan a nagkirin ni Ellen iti pasamano. “Tumpuakka!” nagtimek manen ti lalaki, a sigaganat.

Nangngegna ti maysa a kaaruba a nangibugkaw iti bumbero, “Bulsek ti ubing a babai! Dina makita no sadino ti tappuakanna.” Pagammuanna, nangngeg ni Ellen ti timek ni Rob.

“Ellen . . . siak, ni Rob. Addaak iti babaen ti tawa a yanmo. Tumpuakka, Ellen. Addaak ditoy. Sippawenka. Tumpuakka!”

Immanges iti nauneg ni Ellen ket immibbet iti pasamano. “Umayakon, Rob,” inyarasaasna, bayat ti itatappuakna manipud iti bassit a kisame ti tawa.

Pisarra ken panaglilinnawag

- Ania ti balikas a mangiladawan no ania ti kaipapanan daytoy nga estoria? (Pammati.)

Isurat ti balikas a *Pammati* iti akinkanigid a ngato ti pisarra.

- Iti biang ni Ellen, ania dagiti mangted iti pagdumaan ti bumbero ken ni Rob? (Ammona ni manongna ken adda pammatina kenkuana.)

Panangisarita

Ipaulit kadagiti agtutubo a lallaki ti maikapat a pagannurotan ti pammati:

“Mamatikami a dagitoy ti kangrunaan a pagbatayan ken ordinansa ti Ebanghelio: umuna, Pammati iti Apo a Jesucristo; maikadua, Panagbabawi; maikatlo, Panagbuniag babaen ti pannakaipabatok iti danum; maikapat, Pannakaipatay ti dakulap a pangyawat iti sagut ti Espiritu Santo” (Pagannurotan ti Pammati 1:4).

Sumaruno iti balikas a *Pammati* iti pisarra, inayon ti ragup ti balikas a *ken ni Apo Jesucristo*.

- Apay a nasken unay ti maaddaan iti pammati ken ni Jesucristo? (Babaen laeng iti pammati a makapagbabawitayo kadagiti basoltayo ken agbalin a kas ken ni Cristo.)

Ipalawag a nagbasoltayo amin, ngem nagsagaba ni Jesus gapu kadagiti basoltayo, tapno maaramidtayo a nadalus. Iti laeng panangipakita iti pammati ken ni Jesucristo babaen ti panagtulnog ken panagbabawi a makaawattayo iti pammakawan kadagiti basoltayo ken makasubli iti imatang ti Nailangitan nga Amatayo.

Estoria iti nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Paisalaysay iti maysa nga agtutubo a lalaki iti bukodna a balikas ti estoria da David ken Goliat (kitaen ti 1 Samuel 17).

Pabasa kadagiti agtutubo a lallaki ti 1 Samuel 17:26.

- Apay a nasdaaw ni David iti panangkarit ni Goliat iti Israel? (Gapu iti pammati ni David a ti buyot ti Israel ti buyot ti sibibiag a Dios.)

Pabasa kadagiti agtutubo a lallaki ti 1 Samuel 17:28–29.

- Ania ti sungbat ni David idi nakaunget kenkuana ti inauna a kabsatna a lalaki a ni Eliab gapu iti panangpanawna kadagiti karnerona tapno mapan makiranget ken ni Goliat? (“Awan kadi ti gapuna?”)

Pabasa kadagiti agtutubo a lallaki ti 1 Samuel 17:36–37, 40, 46–49.

Yebkasmu ti riknam maipapan ken ni David, a nangipakita iti dakkal a pammatina iti Apo iti panangawatna iti karit ni Goliat. Nupay agtutubo laeng a lalaki ni David, sinarak ken sibaballigi a nangparmek ken ni Goliat.

- Addaantayo kadi kadagiti ania man a pangkarit a kas Goliat kadatayo iti biagtayo?

Ipalagip kadagiti agtutubo a lallaki dagiti pangkarit a kas iti panagkedked iti pammilit dagiti kapatada, naballigian a panangileppas iti narigat nga asignatura iti eskuela, panagbasa ken panangawat iti kaipapanan ti sumagmamano kadagiti nasantuan a kasuratan, panangsursuro iti kabarbaro nga ay-ayam, panangsursuro iti kabarbaro nga arte wenna paglaingan, panangileppas iti dakkal a libro, ken saan a pananglaklaka kadagiti pagrebbengan iti kinasaserdote.

Ilawlawag a tunggal maysa kadatayo makatumpong kadagiti parikut iti biagtayo. No addaantayo iti panagtalek ken pammati a kas iti adda ken ni David, mabalin a kastanto met dagiti ibungana.

Naadaw a sao

Basaen ti kinuna ni Presidente Spencer W. Kimball maipapan iti pammati:

“Makatumpongkayo kadagiti Goliat a mangbutbuteng kadakayo. Nadawel man a tao iti ili dayta a Goliaty wenna pannulisog nga agtakaw wenna agdadael wenna ti pannulisog nga agsibrong wenna ti panagtarigagay a mangilunod wenna agsapata; no ti Goliaty isu ti panagtarigagay nga agdadael nga awanan asi wenna ti pannulisog nga aggartem a makinaig wenna agbasol, wenna pangguyugoy a mangiliklik nga agtrabaho, ania man ti Goliaty, mabalin a mapapatay daytoy. Ngem laglagipen, tapno agballigi, nasken a suroten ti dalan a sinurot ni David:

“ ‘Manakem unay ni David kadagiti amin a wagasna; ket ti Apo adda kenkuana’ (1 Samuel 18:14)” (iti Conference Report, Oct. 1974, p. 116; wenna *Ensign*, Nov. 1974, p. 82).

Panaglilinnawag

- Ania ti mabalin nga aramidentayo tapno maparmektayo dagiti Goliat iti biagtayo?

Mangted iti panawen kadagiti agtutubo a lallaki a pagsasaritaan dagiti kapanunotanda. Igunamgunam dagiti sumaganad a kapanunotan: panagsapul iti tulong ken suporta manipud iti kaamaan, gagayyem, ken dagiti dadaulo ti Simbaan; naan-anay a panangadal iti parikut ken panagkararag para iti panangpatalged iti panangeddeng; panangadal kadagiti nasantuan a kasuratan para iti panangiwanwan ken pammaregta; ken panagkararag ken panagayuno.

Estoria ken panaglilinnawag

Bendisionan ni Jesucristo Dagiti Addaan iti Pammati Kenkuana

Ilawlawag a ti sumaganad nga estoria, nga insalaysay ni Obispo H. Burke Peterson iti Mangiturturong a Pagobispuan, ti pudno a pagarigan ti pannakabalin ti pammati ken ni Jesucristo:

“Sumagmamanon a tawen ti napalabas maysaak idi nga obispo iti maysa a purok iti Estados Unidos. Naaddaankami iti ragup dagiti agtutubo a lallaki iti purokmi a nasayaat a a nasken koma a pagbalinan dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw. Nakaam-ammoda iti agtutubo a babai a saan a kameng ti Simbaan. Tuleng daytoy nga agtutubo a babai, ngem nasursurona ti agbasa kadagiti bibig babaen dagiti matana, ket no agtakderka iti sangona ken makisaritaka kenkuana, maibagana ti sasawem babaen ti panangbasana kadagiti bibigmo. Addaan pay iti sakit iti puso. Saanna a kabaelan ti makiay-ayam kadagiti dadduma nga ubbing a babai. Mannakigayyem kenkuana dagiti Mormon nga ubbing a lallaki ken babai ken naanus ken mannakaawat kenkuana. Kayatna ti wagas a panangtratoda kenkuana. Kayatna ti pagwadanda. Iti saan a nabayag naawis a dumngeg kadagiti misionario a nangted kadagiti adalen. Iti pannakalpasda kadagiti adalen, namati kadagiti naisuro ket kiniddawna kadagiti nagannak kenkuana no mabalin a mabuniagan. Nangngegda met dagiti adalen, ngem saanda nga inawat ti kinapudno a kas iti inaramidna. Nupay kasta, intedda ti pammalubos kenkuana a mabuniagan.

“Maysa a malem ti Sabado naggummongkami iti puente ti pagbuniagan bayat ti itatapog iti danum daytoy agtutubo a tuleng a babai. Kalpasan ti panagbuniag napatalgedan a kameng ti Simbaan. Dinamag dagiti elder no kayatko ti agtakder nga agkararag iti nagtimbukel. Inaramidko. Ammok a saanna a mangngeg ti pammatalged ken bendision manipud iti elder gapu ta saanna a makita dagiti bibigna, isu a dimngegak a nasayaat iti pammendision ti elder bayat ti panangpatalgedna kenkuana a kameng ti Simbaan. Kayatko nga ibaga kenkuana no ania ti imbagana kalpasanna.

“Inted ti elder ti pammendision. Kasla diak mamati idi nangngegko ti imbagana, ta imbagana ti sumagmamano a banag a diak pasien a mabalin. Addaan iti naan-anay a pammati a ti Apo ipaayna dagiti bendision nga intedna.

“Kalpasan ti panangpatalged ken panangbendision inawisko ti agtutubo a babai nga umay iti opisina. Nagtugaw iti sangok bayat ti panagsaganak a mangibaga kenkuana iti bendision a kait-inted kenkuana ti elder. Kinunak, ‘Nancy, kayatko nga ibaga kenka ti bendision nga inted kenka ti elder.’ Kinitanak sana kinuna, ‘Obispo Peterson, nangngegko ti pammendision. Manipud iti dayta nga aldaw makangngegen ni Nancy Fuller. Saanen a tuleng. Manipud iti dayta nga aldaw makapagay-ayamen iti tenis gapu ta nalainganen ti pusona’ (iti Conference Report, Korea Area Conference 1975, p. 25).

- Ania a pannakabalin ti namaglaing ken ni Nancy Fuller? (Ti pannakabalin ti kinasaserdote a kadua ti pammatina ken ti pammati ti elder.)

- Kasano ti panangpapigsatayo iti pammatitayo ken ni Jesucristo?

Ilista iti pisarra dagiti sungbat dagiti agtutubo a lallaki.

Pammaneknek

Panangigibus

Mabalinmo a gibusan ti adalen babaen ti panangiburaymo iti bukodmo a pammaneknek maipapan iti pannakabalin a maited ti pammati ken ni Jesucristo iti biag ti tunggal agtutubo a lalaki. Ipaneknek a babaen laeng iti pammati ken ni Jesucristo a masaranget dagiti pangkarit ti biag ken makasubli iti Nailangitan nga Amatayo.

Rekord iti teyp

Idawat kadagiti agtutubo a lallaki a panunotenda ti maipapan iti Mangisalakan bayat ti panangdengngedda iti rekord ti kanta nga "Ammok a Nabiag ti Mannubbotko." Mabalnmo nga ibunong dagiti libro ti himno ken ipasurotmo kadakuada dagiti balikas, wenno mabalin a pakaay-aywanda ti mangkanta iti daytoy a himno wenno ibitlada dagiti balikasna. Kariten ida a mangyulo iti sibubukel a kanta.

GANDAT

Mapatanor ti tunggal agtutubo a lalaki ti nasingsinged a pannakikadua iti Espiritu Santo ken masursurona a mairanud kadagiti pannignayna.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lallaki
 - b. Dua a lapis ken dua a panid a papel
 - c. Maysa a bombilia ti silaw a de koriente
 2. Isurat ti tunggal maysa kadagiti sumaganad a nasantuan a kasuratan iti nagsina a piraso ti papel. Kupinen dagiti papel ket ipan ida iti pagkargaan. Saan nga iraman ti palawag a sumaruno iti tunggal reperensia ti nasantuan a kasuratan Dagitoy a palawag ti para kenka kas mamalbalakad; isurat ida iti pisarra kabayatan ti panagadal iti panangilawlawagmo iti tunggal nasantuan a kasuratan.
 - 1 Nephi 10:17 (Ti Espiritu Santo ti pannakabalin a pakakitaan kadagiti parmata.)
 - 1 Nephi 10:19. (Ipalgakna dagiti kinadatdatlag.)
 - 1 Nephi 10:22. (Mangted iti turay a mangipaneknek iti kinapudno.)
 - 2 Nephi 31:12. (Maawattayo ti sagut ti Espiritu Santo kalpaskan ti pannakabuniagtayo.)
 - 2 Nephi 32:5. (Ipakitana kadatayo dagiti amin a banag a nasken nga aramidentayo.)
 - 2 Nephi 32:8. (Insuronatayo nga agkararag.)
 - Alma 5:46. (Paneknekanna ti kinapudno.)
 - Helaman 5:45–47. (Mangted iti rikna ti kinatalna.)
 - Moroni 8:26. (Isu ti mangliwliwa.)
 - Moroni 10:5. (Isurona ti kinapudno ti amin a banag.)
 - Moroni 10:8. (Mangted kadagiti sagut ti Espiritu.)
-

**MAISINGASING A
PANANGIDATAG
ITI ADALEN**

Linnaingan iti nasantuan a kasuratan

Dagiti Aramid ti Espiritu Santo

Bingayen dagiti agtutubo a lalaki iti dua a ragup ken ikkan ti tunggal ragup iti lapis ken piraso ti papel. Pagsisinnublaten ti tunggal ragup a bumunot iti nakupin a papel manipud iti pagkargaan agingga a mabingay nga agpada amin a papel nga addaan reperensia kadagiti ragup. Iti pannakaited ti senias, pairugi ti tunggal ragup a mangkita kadagiti pagibasaran. Bayat ti panangbirok ken panangbasada kadagiti nasantuan a kasuratan, nasken nga ikeddeng no asino ti itudtudo dagiti nasantuan a kasuratan ken isuratda ti sumagmamano a napateg a balikas iti babaen ti tunggal reperensia a mangibaga no ania ti ar-aramiden daytoy a tao. No nalpasen ti agpada a ragup, ituloy ti adalen.

- Asino ti itudtudo dagitoy nasantuan a kasuratan? (Ti Espiritu Santo.)

Pisarra ken panaglilinnawag

Isurat dagiti balikas nga *Espiritu Santo* iti ngato ti pisarra. Isurat ti tunggal reperensia ti nasantuan a kasuratan iti pisara ket paibaga iti dua a ragup no ania ti ibagbaga ti tunggal nasantuan a kasuratan maipapan iti Espiritu Santo. Isurat ti tunggal palawag ti reperensia nga itudtudona.

Pananggun-od iti Pannakikadua ti Espiritu Santo

Estoria

Basaen ti sumaganad nga estoria:

Iti binulan a panagayuno ken miting ti pammaneknek, nasaksian ni Andrew ti pannakapatalged ti ub-ubing a kabsatna a lalaki, ni Brian, kas kameng ti Simbaan. Dagiti balikas ti kararag a pammatalged nga “Awatem ti Espiritu Santo,” ti nakapangayangay unay

ken ni Brian. Kalpasan ti serbisio, nupay kasta, impudhona ken ni Andrew a pudno a dina imparagup a naawatna ti Espiritu Santo gapu ta saan a nakarikna iti naidumduma ngem iti adda kenkuana kasakbayanna kalpasan ti pannakapatalgedna.

Naadaw a sao ken panaglilinnawag

- No sika ni Andrew, kasano ti panangipalawagmo iti kabsatmo maipapan iti panangawat iti Espiritu Santo?

Palubosan dagiti agtutubo a lallaki nga ilawlawagda daytoy a saludsod. Kalpasanna basaen ti sumaganad a naadaw a sao ni Presidente Marion G. Romney:

“Tunggal maysa kadatayo a kameng ti Simbaan napatayan kadagiti dakulap dagiti ulotayo, ket naited kadatayo, iti biang ti ordinansa, ti sagut ti Espiritu Santo. Ngem, iti pannakalagipko, idi mapatalgedanak, saan a naiturong ti Espiritu Santo nga umay kaniak; naiturongak nga ‘Umawat iti Espiritu Santo.’ No maawatko ti Espiritu Santo ken suretek ti panangiwanwanna, maysaakto kadagiti masalakniban ken maisakad kadagitoy narikut nga aldaw” (iti Conference Report, Sept. 1961, p. 60).

Ipalawag a no mapatalgedantayo a kameng ti Simbaan, maawattayo ti sagut ti Espiritu Santo, ngem saan a nasken a ti pannakikadua ti Espiritu Santo.

- Ania ti pagdumaan ti sagut ti Espiritu Santo ken ti pannakikadua ti Espiritu Santo?
- Kasano ti pananggun-odtayo iti pannakikadua ti Espiritu Santo?

Banag nga adalen

Ipaiggem iti maysa nga agtutubo a lalaki ti bombilia ti silaw a de koriente ken dawaten kenkuana a sindianna.

- Ania ti nasken nga aramidentayo tapno agsilaw ti bombilia a de koriente?

Pailawlawag kadagiti agtutubo a lallaki dagiti kasapulan nga aramiden tapno makapagaramatda iti silaw a koriente kadagiti pagtaenganda. Idatag dagiti sumaganad a punto:

1. Agtalek nga agandar ti koriente sakbay a maikapet daytoy.
 2. Ikkan iti waya ti balay ken isagana nga umawat iti koriente.
 3. Maaddaan iti kuarta a pagbayad iti gatad ti koriente a naaramat.
 4. Isilpo ti waya iti balay iti kangrunaan a linia ti koriente.
 5. Mangipan iti nasayaat ti panagsilawna a bombilia iti pagruaran ti koriente.
 6. Ipan ti bombilia iti saket ken luktan ti swits a mangpalubos iti koriente a mangsilaw iti bombilia.
- Ania dagiti pagpapadaan ti panagaramat iti koriente iti pagtaengan ken pananggun-od iti pannakikadua ti Espiritu Santo?

Bayat ti panangilawlawag dagiti agtutubo a lallaki iti kasapulan tapno maawat ti pannakikadua ti Espiritu Santo, penken a maawatanda a nasken a—

1. Tarigagayan ti pannakikadua ti Espiritu Santo.
2. Adalen ti ad-adu pay maipapan iti Espiritu Santo.
3. Sipupudno a dawaten babaen ti kararag ti panangiwanwan ti Espiritu Santo.
4. Agbiag a maikari iti daytoy nasantuan a pannakikadua.

Idedenggeg iti ken Pagsayaatan manipud iti Espiritu Santo

Dagiti pagpanunotan a saludsod

Ibaga kadagiti agtutubo a lallaki a no dadduma narigat ti panangbigbig iti bileg ti Espiritu Santo. Saludsoden dagiti sumaganad a saludsod iti panunot, ngem saan nga ipasungbat kadagiti agtutubo a lallaki iti napigsa.

- Kasano ti panangted ti Espiritu Santo iti pangiwawan?
- Kasano a mabigbigtayo ti bileg ti Espiritu Santo?
- Kasano a maammuantayo nga iturturongnatayo ti Espiritu Santo?
- No agaramidtayo iti umno a pangngeddeng, kasano a maammuantayo?
- No agaramidtayo iti di umno a pangngeddeng, kasano a maammuantayo?

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag	llawlawag nga adu dagiti agduduma a wagas a pakaitedan ti Espiritu Santo iti pangiwawan. Ni Oliver Cowdery, ti parasurat ti Propeta Joseph Smith iti panangipatarus iti Libro ni Mormon, naikkan kadagiti tulong a pangiwawan: Dawaten iti maysa nga agtutubo a lalaki a basaenna ti Doktrina ken Katulagan 9:7–9 idinto a marka dagiti dadduma dagitoy a bersikulo kadagiti nasantuan a kasuratanda. • No tarigagayantayo ti sungbat iti parikut manipud iti Apo, ania ti ibaga daytoy a nasantuan a kasuratan a nasken nga aramidantayo? (Adalen ti parikut iti panunottayo ken agaramid iti pangngeddeng. Kalpasanna agkararag ken damagen no umno ti pangngeddengtayo.) • Kasano ti pannakaammotayo no nasayaat met laeng ti inaramidantayo a pangngeddeng? (Adda bara iti barukongtayo no nakaaramidantayo iti umno a pangngeddeng. Awanantayo iti rikna iti panunot no nakaaramidantayo iti di nasayaat a pangngeddeng.)
Naadaw a Sao	Ibaga kadagiti agtutubo a ti sumaganad nga insao ni Elder Marion G. Romney ti mangipalawag no kasano a matarabaynatayo ti Espiritu: “Ita, kakabsatko a lallaki ken babbai, nasken a birokentayo [ti] Espiritu. Nasken a maamiristayo nga isu ti pudno a mangidalan. Inikkannatayo ti Apo iti sumagmamano a pannubok a pakaammuantayo no adda kadatayo ti Espiritu. . . . “Ita, ibagak kadakayo a maaramidyo nga umno ti tunggal pangngeddeng iti biagyo no masursuroyo ti mangsuot iti panangiwawan ti Espiritu Santo. Maaramidyo daytoy no disiplinayno ti bagiyo a mangisuko iti riknayo iti pannignay ti Espiritu. Adalenyoy dagiti parikutyo ken sikakararag a mangaramid iti pangngeddeng. Kalpasanna idatag dayta a pangngeddeng ket kuna kenkuana, iti nalaka, napudno a pannakisao, ‘Ama, kayatko ti makaaramid iti umno a pangngeddeng. Kayatko ti makaaramid iti umno a banag. Daytoy ti pampangunotek a nasken nga aramidek; ipakaammom kaniak no daytoy ti umno a turongen.’ Iti panangaramid iti daytoy, mariknam ti bara iti barukongmo, no nasayaat ti pangngeddengmo. No saanmo a marikna ti bara, sukatam ti pangngeddengmo ken mangidatag iti maysa a kababaro. No masursurom ti magna babaen ti Espiritu, saanen a nasken a makaaramidka iti biddut. Ammok no ania ti maala iti daytoy umap-apoy a saksi. Ammok met nga adda pay dagiti sabali a pannakaipakita ti panangiwawan ti Espiritu” (iti Conference Report, Sept. 1961, pp. 60–61). Ipalagip kadagiti agtutubo a lallaki nga amin a nalinteg a pangngeddeng nasken a maaramid babaen ti tulong ti Nailangitan nga Amatayo. Uray ti Mangisalak saan a nagaramid wenna nagsao iti ania man a saan a nagayatan ti Amana (kitaen ti Juan 5:30).

Panangigibus

Panangidatag ti mamalbalakad	Igunamgunam a ti sagut ti Espiritu Santo ti naindaklan a bendision a naited kadagiti napatalgedan a kameng ti Simbaan. No agbiagtayo a maikari iti pannakikaduana, tulongannatayo a mangileppas kadagiti misionantayo ditoy daga a sibaballigi. Aramidenna daytoy babaen ti panangiwawananna, panangsalaknibna panangliwiwa, ken panangtulongna kadatayo nga umasideg ken ni Cristo.
Estoria	Basaen wenna isalaysay ti sumaganad nga estoria no kasano a natulongan ti Espiritu Santo ni Elder Bruce R. McConkie iti Konseho dagiti Sangapulo-ket-dua nga Apostol: “Maysa kadagiti pakalaglagipan iti kasapulan a kinaubingko ti panagsakay iti kabalio iti minuyongan ti mansanas. Naamo ken nataludon ti kabalio, ken natalgedak iti silia. “Ngem maysa nga aldaw adda kinabuteng ti [kabalio], ket timmaray a rimmuar iti minuyongan. Inalus-osnak manipud iti silia dagiti ngimmato a saka, ket maysa a gurong ti naikaglis a bimmaba iti estribo. Siuppapayak a nagbitin iti dumani mapugsat a singdan a lalat nga ar-aramaten ti maysa a koboy a pangiglut iti reata iti siliana. Napugsat koma ti singdan gapu iti dagsenko, ngem uray kaskasano natengngelnak iti dayta a kanito. Maysa wenna dua pay a kulibagtong ti agtataray a kabalio mabalina a mapugsat ti singdan wenna maguttatay manipud kadagiti imak ket masugat wenna matayak a nakasabit ti sakak iti estribo. “Kellaat a nagsardeng ti kabalio, ket nakitak nga adda mangig-iggem iti busal iti nairut ken mamagkalma iti agpigpigerger nga ayup. Indissaagnak a dagus ni tatangko.

“Ania ti napasamak? Ania ti nangiturong ken ni tatangko tapno arayattanak maysa a kanito sakbay a naalud-odak iti babaen dagiti kuko ti napabutngan a kabaliok?

“Agtugtugaw nga agbasbasa iti pagiwarnak ni tatangko iti balay idi yarasaas kenkuana ti Espiritu, ‘Agtarayka a mapan iti minuyongan!’

“Awan ti apagkanito a panagkedked, saanen a naguray a nangammo no apay wenno ania a gapu, nagtaray ni tatangko. Iti pannakaduktalna iti bagina iti minuyongan a dina ammo no apay nga adda sadiay, nakitana ti agtataray a kabalio ket naisipna. *Nasken a pagsardengek daytoy a kabalio.*

“Inaramidna dayta ket nabirokannak. Ket kasta ti pannakaisalakanko manipud iti nakaro a pannakadunor wenno mabalin a pannakatay” (“Hearken to the Spirit,” *Friend*, Sept. 1972, p. 10).

Panaglilinnawag

• Kasano a tinulongan ti Espiritu Santo ni Elder McConkie? (Imbaga ti Espiritu Santo iti amana no sadino ti papananna ken kasano ti panangarayagna kenkuana.)

Ibaga kadagiti agtutubo a lallaki dagiti panawen a panangiturong kenka ti Espiritu ken palubosam ida a mangaramid met iti kasta.

Ipalawag nga adu a tao ti mabalin a di makarikna a naaddaanda kadagiti kasta a padas, ngem mabalin a dida pay nasursuro ti mangbigbig no naparegta ken naiturong ida ti Espiritu Santo.

Pammaneknek
ken pangkarit

Iburaymo ti pammaneknekmo maipapan iti kinapateg ti panagbalin a maikari nga umawat iti pammaregta manipud iti Espiritu Santo ken panagbalin a natallugod a dumngeg ken mangsurot kadagiti pannignayna.

Kariten dagiti agtutubo a lallaki a dumngeg ken agtungpal kadagiti pannignay ti Espiritu Santo kadagiti inaldaw a panagbiagda.

“Nabileg a Panagbaliw ti Puso”

7

GANDAT

Maamiris ti tunggal agtutubo a lalaki a babaen ti pammati ken ni Jesucristo, matakuatanna ti bileg a mangituray ken mangpasayaat iti bagina.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lallaki
 - b. Sumagmamano a tali wenno atitiddog a paggalut
 - c. Lapis ken papel para iti tunggal agtutubo a lalaki
 - d. No mabalin, maysa a kopia ti *For the Strength of Youth* para iti tunggal agtutubo a lalaki.
 2. Sublien nga adalen dagiti pagrukodan a naited iti *For the Strength of Youth*.
-

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Panangiparang

Papigsaennatayo ti Apo Bayat ti Panangrimbawtayo kadagiti Pagkapsutantayo

Mangawis iti maysa nga agtutubo a lalaki nga addaan iti nasayaat a kinatao ken naimbag nga ugali a mapan iti sango ti ragup. Ipalawag nga ibagianna ti maysa nga agtutubo a lalaki a nangrugin nga agsursuro kadagiti sumagmamano a dakes nga ugali. Bayat ti panangdakamatmo kadagiti ugali a kas panagulbod, panagitantan, panagkusit, kinasadut, ken kinarugit, ipan dagiti tali wenno galut kadagiti abagana, iti tenggedna, ken kadagiti dadduma a paset ti bagina. Mangisingdan iti sumagmamano a siniglot iti tali a mangibagi kadagiti napagkaysa a bunga dagiti dakes nga ugali. Kalpasan ti panangipan iti sumagmamano a tali iti agtutubo a lalaki, ilawlawag dagiti sumaganad a saludsod:

- Ania ti bunga dagiti dakes nga ugali iti biagtayo?
- Kasano ti panangikkattayo kadagitoy nga ugali?

Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangawat a mabalintayo a rimbawan dagiti dakes nga ugali babaen ti panangidur-as iti panangituray iti bagi babaen ti tulong ti Apo.

Dagiti naadaw a sao

Ibaga kadagiti agtutubo a lallaki a makatulong kadakuada dagiti sumaganad a dua a naadaw a sao a mangawat iti kinapateg ti panangpasayaat iti pannakatengngel ti bagi:

“Ti disiplinla iti bagi . . . ket panangaramid iti maysa a banag a nasken nga aramiden a pakagin-awaan man wenno saan. Masansan a maguyugoy ti disiplinla iti bagi babaen kadagiti pangngeddengtayo, dagiti kaunggan a namnamatayo, ken tarigagaytayo” (Robert L. Simpson, “Your 1975 Game Plan,” *Speeches of the Year*, 1975 [Provo: Brigham Young University Press, 1976], p. 321).

Inadaw ni Presidente Spencer W. Kimball iti maysa a di am-ammo a mannurat ti sumaganad:

“ ‘Masukat ti kangato ti balligi ti maysa a tao babaen ti panangiturayna iti bagina; ti kauneg ti pannakapaayna babaen ti panangbaybay-ana iti bagina. . . . Isuna a di *makaituray iti bagina saanna a maiturayan dagiti sabali*. Isuna a *makaituray a nasayaat iti bagina agbalin nga ari*” (*The Miracle of Forgiveness* [Salt Lake City: Bookcraft 1969], p. 176).

Adda Pagbanagan dagiti Pili

Estoria ken panaglilinnawag

Basaen wenno isalaysay ti sumaganad nga estoria. Kiddawen kadagiti agtutubo a lallaki nga agpanunot kadagiti wagas a panangidiligda iti bukodda a kabibiag.

“Naminsan nakasarak ti maysa a bunggoy dagiti agtutubo a lallaki iti nabaybay-an a daan a trak iti turod a tumamdag iti ilida. Iti panangamirisda natakuatanda a mayat pay dagiti uppat a ligay ken makinana. Sigaganetgetda a nangiduron iti daytoy iti asideg ti karuotan a tanap ket limmuganda. Nagpaigid ti daan a lugan iti sabali nga ungtu ti tanap ket nagsardeng a siiinnayad.

“Kalpasan iti nagsasaruno a panangpadas iti nainnayad a panagsalog, maysa kadagiti lallaki ti nangisingasing a padasenda iti kalsada a kumamang iti ili. Dua iti bunggoy ti nangipapilit a napeggad daytoy ket pimmanawda, ngem dagiti nabati nga innem sigagagarda a limmugan ket inturongda ti agiray-iray a lugan iti asideg a kalsada. Babaen ti panangiduron iti daytoy, napapardasda bassit sakbay nga inlubsakda ti bagbagida kadagiti rumanranitrit a partena. Iti saan a nabayag dimtengda iti lugar a pagsalogan ti kalsada, ket saandan a nagiduron pay. Bayat ti ipapardas ti rakrak a lugan maysa kadagiti lallaki ti timmapuak, impukkawna a mauyong ti siasino man a mangaramid iti dayta a kita ti peggad.

“Linais dagiti nabati iti lugan ket inkatawada no apay a mabuteng la unayen ti siasino man iti kasta a pagang-angawan—isu dayta, nanglais amin malaksid ti maysa. Nagnerbios bayat ti pannakakitana iti agananeng-eng a kalsada iti babaenna. Kamaudiananna, awan ti sao, timmapuak iti likud. Nagtulidtulid, napasardeng iti kamaudiananna, a napalalo ti garumiadna, ngem nabang-aran iti pannakawayawayana manipud iti napardas a lugan ken naragsakan ta sibubukel pay laeng.

“Iti pannakadegdeg ti pardas ti lugan, nagdanag unay dagiti uppat a nabati a lallaki. Gapu ta awanan iti preno, ad-adda a nagbalin a narigat a lapdan ti relikia. Maysa a lalaki ti timmapuak iti likud ket ginandatna ti bumaba nga agtartaray, ngem natinnag ket narumek ti takiagna. Maysa pay ti nangpadas a tumapuak, ngem natinnag iti sirok ti ligay, a nagsagabaanna iti nakaro a pannakadangran.

“Iti saan a nabayag nakaparpardasen ti lugan ta nagbalin a dandani saanen a mabalin nga iturong. Iti dayta a pasamak nagkalumbitin laengen a siuuppapay dagiti dua a nabati a lallaki ket nangnamamada laengen iti nasayaat. Kellaat a nagsardeng ti panagtaray idi agiwes iti kanigid ti kalsada ti daan a lugan ket naidungpar iti dakkel a kayo. Maysa a lalaki ti natay; nalugpi ti sabali a lalaki agingga a sibibiag” (*Teachers Study Course Series A [Aaronic Priesthood Manual, 1976]*, pp. 29–30).

- Iti ania a punto nga adda naan-anay a panangtengngel dagiti lallaki kadagiti tignayda?
- Iti ania a punto nga awanen a pulos ti pannakatengngelda iti kasasaad?
- Apay a dagiti tao nga agar-aramid kadagiti banag nga addaan iti napeggad a pagbanagan allukoyenda dagiti dadduma a makikadua kadakuada?
- Ania ti pakaipakitaan iti dakdakkel a kinatured, ti pannakiraman iti napeggad nga aramid, wenna ti panagkedked a sumurot iti bunggoy?
- Kasano a maidilig daytoy nga estoria kadagiti pili ken pagbanagan a sangsanguentayo kadagiti panagbiagtayo?

llawlawag nga idi damo nga immay dagiti lallaki iti nabaybay-an a lugan, addaanda iti naananay a panangtengngel iti kasasaad. Bayat ti panangitulokda iti ipapardas ti lugan, bimmassit a bimmassit ti maaramidda tapno mapasardengda daytoy a sitatalged. Kamaudiananna, dagiti nagbati iti lugan napukawda amin a panangtengngel iti bunga ti pannakigasanggasatda.

llawlawag a kas ken ni Satanas, nga agtarigagay nga agbalintayo a nakaay-ay-ay a kas kenkuana, dagiti tao nga adda iti dalan nga agturong iti didigra kankanayon a tarigagayanda ti mangala kadagiti sabali a kaduada. Masansan nga ad-adda a pakaipakitaan ti kinatured ti panagkedked iti pammilitda ngem ti sumurot kadakuada kadagiti minamaag nga aramidida.

Pisarra ken
panaglilinnawag

Isurat iti pisarra dagiti balikas a *mainaig iti bagi*, *manaig iti panunot*, *mainaig iti rikna* ken *naespirituan*. llawlawag no kasano a maaramat dagitoy a balikas iti biag dagiti agtutubo a lallaki. Kiddawen kadagiti agtutubo a lallaki nga inagananda ti sumagmamano a panggep a tun-oyen a kayatda nga isagana tapno ad-adda a mapasayaatda ti disiplina iti bagi. Mabalin a mangtedka iti sumagmamano a pagarigan tapno mairugida ti panagpanunotda.

Isurat iti pisarra dagiti imbaga dagiti agtutubo a lallaki iti babaen ti maitutop a kategoria. Mabalina a kastoy ti naisuratmo iti pisarra:

MAINAIG ITI BAGI Sapsapaen ti maturog Sapsapaen ti agriing Agtrabaho ken mangwatwat Tungpalen ti Nainsiriban a Balikas	MAINAIG ITI RIKNA Tenglek ti riknak Mangngaasi kadagiti dadduma
NAESPIRITUAN Tungpalen dagiti bilin Inaldaw nga agbasa kadagiti nasantuan a kasuratan Agayuno a sipapasnek Tumaripnong kadagiti miting ti Simbaan Agkararag iti inaldaw ken sipapasnek Agbayad iti naan-anay nga apagkapullo	MAINAIG ITI PANUNOT Leppasen ti aramid iti pagtaengan iti naituding nga oras Agbasa kadagiti nasayaat a libro Panunoten laeng dagiti nadalus a pampanunot

llawlawag a bayat ti panagbiagda, maaddaan dagiti agtutubo a lallaki nga agpili iti amin kadagitoy a kategoria; makatulong kadakuada ti napasayaatda a disiplina iti bagi nga agaramid kadagiti umno a pangngeddeng.

- Ania dagiti sumagmamano a wagas a pakadisiplinaantayo kadagiti bagitayo?

llawlawag kadagiti agtutubo a lallaki a saan nga umanay ti panangiwaksitayo kadagiti dakes nga ugalityo; nasken nga agbabawitayo. Igunamgunam a kasapulantayo ti tulong ti Apo tapno a makapagbabawi kadagiti basbasoltayo ken maiwaksi dagiti dakes nga ugali. Ibinglay ti sumaganad a palawag ni Presidente Ezra Taft Benson:

“No sipupudnotayo a mangiwaksi iti basol, nasken nga umuna a sapulentayo Isuna a Nangaramid iti pannakaisalakantayo [Jesucristo]. . . .

“Idi nalpas ni Ari Benjamin ti naisangasangayan a bitlana iti daga ti Zarahemla, [kinuna] dagiti tao, ‘Ti Espiritu ti Apo a Mannakabalin iti amin . . . nangparnuay iti nabileg a panagbalbaliw kadakami, wenna kadagiti puspusomi, . . . nga awanen ti tarigagaymi nga agaramid iti dakes, ngem agtultuloy nga agaramid iti nasayaat.’ (Mosiah 5:2.)

“No mapadasantayo daytoy a nabileg a panagbalbaliw, a maited laeng babaen ti pammati ken ni Jesucristo ken babaen ti panangipagna kadaytoy ti Espiritu, isu ti panagbalintayo a baro a tao. . . . Awanen ti tarigagay[tayo] nga agsubli kadagiti daan a wagastayo” “A Mighty Change of Heart,” *Ensign*, Oct. 1989, pp. 2–5).

Panangigibus

Aramid ken pangkarit

Mangipasa iti lapis ken piraso ti papel iti tunggal agtutubo a lalaki. Kariten ti tunggal agtutubo a lalaki a mangilista iti tallo nga atiddog a panggep a tun-oyen a kayatna a magun-od a kasapulan ti disiplina iti bagi. Dagitoy a panggep a tun-oyen mabalina a pakairamanan dagiti tarigagay a karera (kas iti panagbalin a nasayaat a mannursuro wenna karpintero) ken dagiti panggep a tun-oyen manipud kadagiti uppat a kategoria a napagsasartaan; kas pagarigan, maysa nga agtutubo a lalaki ti mabalina nga agtarigagay a mangipamaysa iti pananggun-od iti edukasion iti kolehio wenna bokasional, agserbi iti mision, panagkallaysa iti templo, wenna mangbukel iti nasaysayaat a kababalin. Idawat iti tunggal agtutubo a lalaki a mangilista iti maysa wenna dua a nalawag a banag a maaramidna iti tunggal aldaw a makatulong kenkuana a manggun-od kadagitoy a panggep a tun-oyen. Kas pagarigan, no pinili ti agtutubo a lalaki ti panagkallaysa iti templo wenna naespirituan a pagsayaatan a kas atiddog a panggepna a tun-oyen, mabalina nga ilista ti “agaramid iti maysa a nasayaat a banag para iti maysa a tao” ken “agbasa kadagiti nasantuan a kasuratan iti sangapulo a minuto” a kas dua nga inaldaw a panggepna a tun-oyen. Tunggal aldaw bayat ti panangaramidna kadagitoy a panggep a tun-oyen nasken nga amirisenna dagitoy.

Guyugoyen dagiti agtutubo a lallaki a mangsubli a mangadal kadagiti pagrukodan a nabalabala iti *For the Strength of Youth*. Kariten dagiti agtutubo a lallaki a mangsuot kadagitoy a pagrukodan iti inaldaw.

8

“Dayawem ti Amam”

GANDAT

Ipakita ti tunggal agtutubo a lalaki ti panagayat, panagdayaw, ken panangkanunongna iti amana a kas mangiturturong nga agturay iti pagtaengan.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 - b. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
 - c. Maysa a naimas-ti-kitana a bunga
 2. Mangisagana iti paskil nga addaan kadagiti sumaganad a sarita ni Presidente Hugh B. Brown:

“Kinaama ti sumaruno iti Kinadios, ket ngarud kasapulan iti tungpal biag tapno agbalin a nasayaat nga ama” (“Each Must Live with Himself,” *Improvement Era*, Dec. 1963, p. 1095).
 3. Maysa a lawas sakbay ti panangited iti adalen, makipagkita iti ama ti tunggal agtutubo a lalaki (wenno ina no awan ti ama iti pagtaengan). Dawaten iti tunggal ama wenno ina a mangaramid iti ababa a surat ti panagdayaw iti anakna a lalaki, a pangdakamatan kadagiti naipangruna a banag nga ar-aramiden ti anak a lalaki wenno dagiti naaramidnan a pangdayaw ken pangtulong iti ama wenno inana. No awan ti ama wenno ina ti agtutubo a lalaki, idawat iti maysa a kabagian wenno mangay-aywan nga isalaysayna no kasano a dinayaw ti aramid daytoy agtutubo a lalaki ti maysa a tao iti biagna.
-

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Panangyakem

Maysa a Patriarka ti Ama

Payakem kadagiti agtutubo a lalaki dagiti sumaganad a kasasaad. Ikkan iti sumagmamano a minuto ti tunggal ragup tapno mapagsasaritaanda dagiti pasetda.

Pasamak 1: Pumili iti tallo wenno uppat nga agtutubo a lalaki a mangyakem iti maysa a konseho ti kaamaan nga awan ti dadaulo ket tunggal maysa ipapilitna ti bukodna a kapanunotan maipapan iti aramiden ti kaamaan. Tunggal kameng ti kaamaan saan nga umanamong kadagiti dadduma a singasing ken ti laeng kapanunotanna ti kayatna.

Kalpasan ti panangyakem, saludsoden ti sumaganad a saludsod:

- Apay a dida makaaramid iti panggeddeng?

Pasamak 2: Pumili iti tallo wenno uppat nga agtutubo a lalaki a mangiparang iti pagwadan a konseho ti kaamaan a pangidauluan ti ama, a maibilang ti kapanunotan ti tunggal kameng, ken makiraman ti amin iti panagaramid iti panggeddeng.

Kalpasan ti panangyakem, ilawlawag ti sumaganad a saludsod:

- Ania ti namagbalin iti daytoy a kaamaan tapno makaaramid iti panggeddeng?

Paskil

Iparang ti paskil ti sarita ni Presidente Hugh B. Brown (kitaen ti panangisagana). Ilawlawag a kaaduan iti balligi iti panagbalin a nasayaat nga ama agpannuray iti ayat ken tulong a maawatna manipud iti kaamaanna.

Pisarra ken panaglilinnawag

Isurat ti balikas a *Patriarka* iti pisarra, ken dawaten kadagiti agtutubo a lalaki nga ilawlawagda ti kayat a sawen ti balikas kadakuada. Mabalina a dakamaten dagiti agtutubo a lalaki ti patriarka iti pasok kadagiti sungbatda. Ilawlawag nga idi panawen ti Daan a Tulag ti patriarka ti maysa a pinili ti Apo a mangidaulo ken mangiturong iti kaamaan. Mabalina nga itudom a maibilang a kas patriarka da Adan, Noe, Abraham, Isaac, ken Jacob.

Ilawlawag a kas dadaulo ti kaamaan, addaan iti karbengan ken pagrebbengan ti patriarka nga umawat iti paltiing para iti kaamaanna.

Naadaw a sao Basaen ti sumaganad a naadaw a sao tapno ad-adda a maawatan dagiti agtutubo a lallaki ti napateg nga akem ti ama.

“Iti kinapudnona, tunggal kaamaan maysa a pagarian iti unegna. Idauluan ti ama dayta a pagturayan. Idi un-unana daytoy laeng ti pagturayan iti daga ken nayallatiw manipud ken ni Adan kadagiti kaputotanna. No nasayaat ti pannakabukelna iti Simbaan, ti ama ti patriarka ti maysa a benneg ti agnanayon a kaamaan. Kadatayo, kasilpo ti langit ti pagwadan a kaamaan. Kas mangiturturong a pangulo ti kinasaserdote, punpunan ti ama ti saan a masuksukatan nga akem” (A. Theodore Tuttle, iti Conference Report, Oct. 1973, p. 86; wenno *Ensign*, Jan. 1974, p. 66).

Dayawen Dagiti Nalinteg nga Aramidtayo Dagiti Ammatayo

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Exodo 20:12.

- Ania ti kaipapanan ti panagdayaw iti amayo?

Padasen nga iladawan kadagiti agtutubo a lallaki ti kapanunotan a ti panagdayaw iti ama iramanna ti panagbiag iti wagas a mangted kenkuana iti dayaw. Gapu ta ti patriarka idauluan ken iturongna amin dagiti kaputotanna, nasken a dayawentayo dagiti amma, amma dagiti ammatayo, ken amin dagiti puontayo. Iti panangdayawtayo kadagiti ammatayo, dayawentayo met ti Nailangitan nga Amatayo.

Nasantuan a kasuratan ken banag nga adalen Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Mateo 7:17–20. Isingasing a markaan dagiti agtutubo a lallaki dagitoy a bersikulo kadagiti Bibliada. Itag-ay ti prutas ket ilawlawag dagiti sumaganad a saludsod:

- Ania ti maibagatayo maipapan iti kayo a nagbunga iti daytoy nasayaat a bunga?
- Panagkunayo ngata a saan a nasayaat ti pannakataripato wenno nagsakit ti kayo? Apay wenno apay a saan?
- Kasano a yanninaw ti bunga ti kita ti kayo a naggapuanna?
- Kasano a maanninawanyo dagiti nagannak ken kaamaanyo?
- Kasano ti panangipakitayo kadagiti dadduma a naggapukayo iti nasayaat a kaamaan?

Ilawlawag a babaen kadagiti tignaytayo mabalina a dayawen wenno saantayo a dayawen dagiti nagannak ken kaamaantayo. Dagiti nalinteg nga aramid dayawenda dagiti kaamaantayo.

Estoria Naminsan nga insalaysay ni Presidente David O. McKay ti naindaklan a panagtalek ti maysa nga agtutubo a lalaki iti amana ken ti wagas a nangipakitaanna iti ayat ken panagyamanna.

“Maysa a bunggoy dagiti botanista nga Ingles ti nangpalabas iti bakasionda iti Swiss Alps a nagurnonganda iti espesimen dagiti narigat a sapulen a sabong. Maysa nga agsapa nakakitada iti karkarna a sabong, a dimmakel iti bassit, berde a tanap iti sakaan ti nangato a dariwangwang a sumagmamano a gasut a kadapan ti kangatona. Kabayatan ti maudi a paset ti yuulida maysa nga ubing a lalaki ti simmurot iti gunglo ket nagbuya nga addaan pannakaay-ayo kadagiti maar-aramid. Maysa iti gunglo ti immasiddeg iti ubing a lalaki ket kinunana, ‘Agtutubo a lalaki, no mayatka a talianmi ti siketmo ket ipauyaoydaka iti daytoy a rangkis tapno makalim ti maysa kadagidiay a mula para kadakami, ken guyodendaka nga ipangato, a saan a madangran ti mula, ikkandaka iti lima a doliar.’

“Napabutngan a kimmita ti ubing a lalaki iti apagapaman sa nagtaray, a silalawag a nagbuteng iti namnamaen a pannakapaipauyaoy iti rangkis babaen ti tali, ngem iti saan a nabayag nagsubli a kaduana ti maysa a lakay a kubbo ken ubanan, nga addaan iti ima a kinapuyo ken pinatangken ti nadagsen a trabaho. Apaman a nakaasideg iti gunglo dagiti botanista nagsubli ti ubing iti lalaki a nangidiaya ket kinunana: ‘Apo, daytoy ti amak. Bumabaak iti rangkis no palubosanyo ti amak a mangiggem iti tali!’ (*Melchizedek Priesthood Lessons*, 1965, p. 86).

Pisarra ken panaglilinnawag Iti ngato ti pisarra isurat ti: *Kasano ti Panangdayaw Kadagiti Ammatayo*.

- Iti ania a wagas a madayaw dagiti agtutubo a lallaki dagiti ammada?

Isurat dagiti singasing dagiti agtutubo a lallaki iti pisarra iti babaen ti “Kasano ti Panangdayaw Kadagiti Ammatayo.” Mabalina a mairaman iti singasingda ti papan kenkuana idawat iti tulong ken balakad, panangsuot iti balakadna, pannakisao kenkuana ken maipapan kenkuana nga addaan iti dayaw, panangikararag kenkuana, panangawat iti pammensionna no sumangbay dagiti parikut wenno narigat a saludsod, panagbalin a gayyemna, panagaramid kadagiti banag a para kenkuana, ken panagbiag a nalinteg.

Ilawlawag dagitoy a kapanunotan. Guyugoyen dagiti agtutubo a lallaki a mangibaga no kasano ti panangipakitada iti panangdayaw ken panagraem kadagiti ammada.

Dayawenyo ti Amayo iti Langit

Naadaw a sao

Basaen ti sumaganad a palawag manipud ken ni Obispo Robert D. Hales.

“Kas maysa nga agtutubo a lalaki, naaddaanak iti gundaway nga agserbi iti U.S. Air Force a kas piloto ti panggubat a dyet. Tunggal ragup iti iskuadronmi addaan iti napili a pagsasao a makaparegta kadagiti trabahona. Ti pagsasao ti ragupmi—a naipakita iti sikigan ti eroplanomi—ti ‘Agsubli nga Addaan iti Dayaw.’ Daytoy napili a pagsasao ti kanayon a mangipalpalagip kadakami iti determinasionmi nga agsubli iti pagtaenganmi a base nga addaan dayaw kalpasan laeng ti pannakaipakat ti amin a kabaelanmi tapno maileppasmi a sibaballigi ti tunggal aspeto ti misionmi.

Daytoy isu met laeng a pagsasao nga, ‘Agsubli nga addaan iti Dayaw,’ mabalina a maaramat kadayoy iti agnanayon a plano ti panagrang-aytayo. Iti pannakipagnaedtayo iti Nailangitan nga amatayo ken yaaytayo nga agbiag ditoy daga, nasken nga addaantayo iti pinget nga agsubli nga addaan dayaw iti nailangitan a pagtaengantayo.”

- Kasano ti panagsublityo nga addaan iti dayaw iti Nailangitan nga Amatayo?

“Kas iti nasken a panagtungpal dagiti piloto iti eroplano kadagiti pagannurotan tapno malilikan ti didigra, adda dagiti palinteg, ordinansa, ken katulagan a nasken a maawatan ken tungpalentayo bayat ti kaaddatayo iti daytoy naindagaan a biag—daytoy panawen ti panagsagana—no panggeptayo a tun-oyen ti agnanayon a biag” (Iti Conference Report, Apr. 1990, pp. 51–52; wenno *Ensign*, May 1990, p. 39).

Panangigibus

Dagiti Surat

Ibunong dagiti surat kadagiti agtutubo a lallaki. Ilawlawag a dagiti ammada ti nagsurat ket guyugoyen dagiti agtutubo a lallaki a basaenda dagiti suratda a sillilimed. Isingasing a yebkas dagiti agtutubo a lallaki ti ayat ken panagyamanda kadagiti ammada kabayatan ti lawas babaen ti panagsurat wenno pannakisao kadagiti ammada. Kariten dagiti agtutubo a lallaki nga ikagumaanda ti agbalin a nasayaat a pagwadan iti pagtaenganda ken dayawenda dagiti ammada iti amin a kanito. Tunggal agtutubo a lalaki nasken a maawatanna a sagrado a bendision ti bukodna a masakbayan a nasken nga isaganana.

Panagdayaw Kadagiti Inna ken ti Nadosan nga Akemda

9

GANDAT

Papigsaen ti tunggal agtutubo a lalaki ti pannakilangenna iti inana ken dayawenna isuna.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 - b. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
 - c. Lapis, papel, ken sobre para iti tunggal agtutubo a lalaki
 2. Sakbay ti klase isurat dagiti sumaganad a saludsod iti pisarra:
 - a. Asino ti nangipusta iti biagna tapno makaumaykayo iti daytoy a biag?
 - b. Asino ti nangipakita kadakayo iti naindaklan nga ayat kalpasan ti pannakayanakyo?
 - c. Kasano ti kasayaatan a pakaipakitaantayo iti panagyaman kadagiti nagsakripisio unay para kadatayo?
 3. Kasarita ti ina ti tunggal agtutubo a lalaki iti korum ket kiddawen kenkuana a mangibaga iti uray maysa laeng a banag nga ar-aramiden ti anakna a lalaki tapno mapapigsa ti sinningedda nga agina. Ipan amin dagiti sungbat dagiti inna iti paskil. No adda kadagiti agtutubo a lalaki ti awanan iti ina, idawat iti kabagian wenno mangay-aywan a mangibaga iti maysa a wagas a pakatultulongna iti pagtaengan.
-

**MAISINGASING A
PANANGIDATAG
ITI ADALEN**

Pisarra ken
panaglilinnawag

Napateg dagiti Inna iti Plano ti Dios

Iturong ti imatang dagiti agtutubo a lalaki kadagiti saludsod iti pisarra (kitaen ti "Panangisagana"). Basaen iti napigsa dagiti amin a tallo a saludsod.

- Ania ti maysa a balikas a mangsungbat iti umuna a dua a saludsod? (Ina.)

lbaga kadagiti agtutubo a lalaki a bay-am dagiti saludsod iti pisarra tapno makapagpanunot ti tunggal maysa maipapan kadagitoy bayat ti panagadal.

llawlawag a nupay ay-ayaten ken pagyamyamanantayo dagiti innatayo, masansan a ditayo ida iginggina. No dadduma ditayo maamiris no kasano ti kaadu ti maar-aramid dagiti innatayo a para kadatayo agingga nga umadayotayo kadakuada wenno umadayo manipud iti pagtaengan.

Estoria

Makaay-ayo a padas kadagiti amin nga agtutubo a lalaki ti panagkampo iti maysa a purok. Kadagiti immuna a sumagmamano nga aldaw kinunada amin a naragsakda iti yaadayoda manipud iti pagtaengan. Nupay kasta iti yaasideg ti panaggibus ti panagkampo, nangrugida a nangsegga iti panagawidda. Bayat ti panaguummongda iti maudi a mitingda, kiniddaw ti mamalbalakad kadagiti agtutubo a lalaki nga ibinglayda ti sumagmamano a kapanunotanda maipapan kadagiti innada kabayatan ti lawas a panagkampoda.

Dawaten kadagiti agtutubo a lalaki nga iparangda dagiti sumaganad a nakuna dagiti agtutubo a lalaki iti dayta maudi a sardam ti panagkampo.

1. "Ammoyo kadi no kasano ti panangaramat ni nanangko iti kuarta a naawatna para iti panagkasangayna? Nailatang a para iti baro a bado, ngem inaramatna ketdi a para iti baro a bag a pagturogak tapno makaumayak agkampo. Tunggal agkaradapak iti dayta a bag a pagturogan, malagipko ti sakripisio nga inaramid ni Nanang a para kaniak. Kankanayon nga agsaksakripisio para kaniak."
2. "Adda amin batangmi nga agugas kadagiti lunglongan iti balaymi. Idi kankanayon nga impagarupko a daytoy ti trabaho a nasken nga aramidek. Idi dumteng ti batangko nga agugas kadagiti lunglongan iti kampo, kellaat a nalagipko ni nanangko. Nautobko a no

agugasak iti pagtaengan, kanayon nga adda sadiay a tumulong kaniak tapno maaramatmi ti oras a panagsarita. Talaga a nailaak iti panangibinglayko kadagiti aramidko iti aldaw ken parikutko kenkuana. Nasayaat ti pannakaammo nga addaanka iti maysa a tao a kankanayon a dumngeg kenka no kasapulam ti makisarita.”

3. “Nagtugawak iti rabaw ti dakkal a bato ket binuyak dagiti sumagmamano nga ardilia nga agkarkaraykay iti aglawlaw, nga agsublisubli nga agtaraytaray. Daya ti mangipalagip kaniak idi bassitak pay. Kankanayon nga agtiliwak kadagiti insekto wenno atap nga ayup. Insuronak ni nanangko a nasken a bay-anmi ida nga agbiag a nawaya, a kas iti nakaikarianda, ken saan a dangran wenno pabutngan ida ken ipupok ida. Ipatpategna dagiti ayup ken kanayon nga ibagbagana kadakami a parsua ida ti Nailangitan nga Ama, ken nasken nga ipategtayo ti amin a biag a sidadayaw.”
4. “Nalabit a pudno a maragsakankayo, babbarito ta insuronak ni nanangko nga agluto. Ta no saan, mabalina a dikayo naragsakan idi rabii idi nabisinantayo amin ket daya ti batangko nga agluto. Kinunana nga inton innak agmision, maragsakanakto ta nasursurok ti sumagmamano a banag maipapan iti panagluto. Saanen a nasken nga agurayak—naragsakak itan.”
5. “Iti napalabas a Domingo pinabendisionan ni manangko ti maladagana iti miting ti panagayuno ken panagpaneknek. Idi ibagana ti pammaneknekna, kinunana a saanna a pulos pinagyamanan ni nanangmi agingga a naaddaan iti bukodna nga anak. Ita maut-utobnan a ti panawen, kuarta, pigsa, ken lagip ti maysa nga ina para kadagiti annakna. Idi nakakitaak iti bassit a maladaga, nalagipko no kasano ti panangrugik a kas iti daya ken kasano ti panagtrabaho ni nanangko para kaniak tapno mapatan-aynak a kastoy. Nakatulong kaniak tapno agyamanak ken nanangko ti pannakakitkitak iti panangaywan ni manangko iti maladagana.”

Pisarra ken panaglilinnawag

(Agaramat iti nasayaat a pangngeddeng ken pannakaawat no adda kadagiti agtutubo a lallaki ti awanan iti inna iti pagtaenganda.) Dawaten kadagiti agtutubo a lallaki a tumulong a mangaramid iti listaan dagiti tulong nga ar-aramiden kadakuada dagiti innada ken dagiti kaamaanda. Isurat iti pisarra dagiti banag a mapanunot dagiti agtutubo a lallaki iti dua wenno tallo a minuto. Awananka iti panawen a mangaramid iti naan-anay a listaan ti amin a bambanag, ngem iraman dagiti umdas a bambanag a makitada ti kaadu ti maar-aramid dagiti inna a serbisio ken ayat iti inaldaw a saantayo nga ik-ikkan iti pateg. Tapno marugian dagiti agtutubo a lallaki, mabalina a pagarapaapem a kabangbangonda laeng iti agsapa; kalpasanna pagaramiden ida iti kas gagangay nga aldaw, a pangitudoda kadagiti tulong dagiti innada.

Gibusan manipud iti listaan a nasken nga ipaayantayo dagiti innatayo iti ayat ken panagyaman, kasta met iti panagdayaw ken panagraemtayo.

Naadaw a sao

Basaen ken paglilinnawagan ti sumaganad a sarita ni Presidente David O. McKay:

“Ti kinaina ti maysa a banag iti amin ti lubong a kapudnuan a mangipagwadan kadagiti inted ti Dios a talugading ti panagparsua ken panagsakripisio. . . . Ti ina a, kas panagtungpal iti agnanayon a paglintegan, a yanakna iti lubong dagiti saan a matay nga espiritu a maisaad iti umuna a ranggo ti pagturayan ti panagparsua” (*Gospel Ideals* [Salt Lake City: Improvement Era, 1953], p. 456).

Nasantuan a kasuratan

Basaen ti Juan 15:13. Paugedan kadagiti agtutubo a lallaki daytoy a nasantuan a kasuratan.

Ibaga a padayawantayo dagiti soldado nga agsubli manipud iti paggugubatan gapu iti sitatallugod a panangisagmakda iti biagda para kadatayo, ngem tunggal ina nga agpasngay ipakitana ti kinatallugodna a mangipusta iti biagna para iti daya nga anak. Saantayo nga ipakpakita a kanayon ti panagdayaw ken yebkas ti panagyaman a nasken nga aramidentayo kadagiti innatayo. Saan laeng nga agibturda iti ut-ot ken peggad iti panaganak tapno maipasngaytayo, ngem isakripisioda pay ti panawen ken paglainganda iti unos ti panagbiagda tapno mapadakkeldatayo.

Mapapigsatayo ti Sinningedtayo Kadagiti Innatayo

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag	Iturong ti imatang dagiti agtutubo a lalaki iti maudi a saludsod iti pisarra. Saan a dumawat iti sungbat iti daytoy a gundaway. Ibaga a ni Cristo nangted iti pagarigan para kadatayo. Idi adda iti krus, maysa kadagiti naudi a pinanunotna ti pagsayaatan ti inana. Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Juan 19:25–27. Nupay nagsagaba ni Jesus, naseknan unay iti inana ta kiniddawna ken ni Juan a taripatuenna daytoy. • Ania ti maaramidyo tapno maipakitayo ti pakaseknan ken panagyamanyo iti inayo?
Paskil	Guyugoyen ti tunggal agtutubo a lalaki a mangted iti uray maysa a kapanunotan. Ipalawag a maysa a banag a makaparagsak kadagiti inna ti pannakaadda iti naasideg, naayat a sinninged kadagiti annakda a lalaki. Ipakita kadagiti agtutubo a lalaki ti insaganam a paskil. Ibagam kadakuada a kinainnumanmo dagiti innada ket dagitoy dagiti sumagmamano a banag a narikna dagiti inna a nangpapigsa iti sinningedda kadagiti annakda a lalaki. Ilawlawag dagiti naidatag a kapanunotan.
Naadaw a sao	Iti panagsaritana maipapan kadagiti inna, kinuna ni Presidente David O. McKay, “No ibagam kenkuana iti surat ti panagyaman ken panagayatmo, makalua iti ragsakna” (“The True Mother,” <i>Instructor</i>, May 1960, p. 142).
Aramid	Ibunong dagiti lapis, papel, ken sobre iti tunggal agtutubo a lalaki. Idawat iti tunggal agtutubo a lalaki a mangaramid iti surat ti pammateg ken panagyaman iti inana. Tunggal agtutubo a lalaki mabalinna nga iraman ti sumagmamano a kari a mangipakita iti dakdakkal a panagdayaw iti inana ken mangpasayaat iti singedna kenkuana.

Panangigibus

	Isingasing kadagiti agtutubo a lalaki a yantangay adda kaipapanaan kadagiti innatayo dagiti balikas ti panagyaman ken babassit nga aramid ti panagyaman, maysa kadagiti kasayaatan a wagas a makapagyamantayo a pudno kadakuada isu ti panangdayaw iti kinasaserdotetayo ken dumakkal a saan a naulbod, napudno a tattao a kayatda a pagbalintayo.
Pangkarit	Ilawlawag a tunggal agtutubo a lalaki kayariganna ti monumento iti inana. Mabalinna a dayawen ti inana wenno saanna a dayawen babaen ti wagas ti panagbiagna. Kariten ti tunggal agtutubo a lalaki a mangdayaw iti inana babaen ti panagbiag a nalinteg.

10

Panagkaykaysa ti Kaamaan

GANDAT

Maawatan ti tunggal agtutubo a lalaki nga addaan iti napateg a lugar iti naindagaan a kaamaanna.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 - b. Ladawan 3, Dagiti Ubbing a Mangibagbaga iti Naimbag a Rabii kadagiti Nagannak; Ladawan 4, Kararag ti Kaamaan; Ladawan 5, Da Maria, Jose, ken Jesus (62495)
 - c. Sangapitser a danum ken paginuman a baso
 2. Mangisagana iti nalaka a pagsisinniriban (jigsaw puzzle). Agaramat iti nalaka a pagsisinniriban (jigsaw puzzle) dagiti ubbing, wenno agaramid iti kabukbukodan.
-

**MAISINGASING A
PANANGIDATAG
ITI ADALEN**

Dagiti ladawan ken panaglilinnawag

Nasantuan a kasuratan, pisarra, ken panaglilinnawag

Addaan ti Kaamaan ti Napateg a Lugar iti Plano ti Nailangitan nga Amatayo

Ipakita dagiti ladawan dagiti kaamaan iti klase a saan nga ibagbaga no ania ti adalen.

- Ania ti pagpapadaan dagitoy a ladawan? (Amin a buya ipakitada dagiti kaamaan.)

Ilturong kadagiti ladawan dagiti kaamaan ket itudo ti ladawan da Jose, Maria, ken Jesus.

- Apay a naipatulod ni Jesus iti maysa a kaamaan?
- Kasano ti panangtulog ti kaamaanna kenkuana?

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Lucas 2:52 idinto a sumurot dagiti dadduma kadagiti nasantuan a kasuratanda.

- Ania kadagiti balikas iti daytoy a nasantuan a kasuratan ti naaramat a mangibagi kadagiti benneg a dimmur-asan ni Jesus? (Kinasirib, kinaindaklan, ken mainugot iti Dios ken tao.)

Isagana ti pisarra a kas naipakita:

Kinasirib	Mainugot iti Dios
Kinadakkel	Mainugot iti Tao

Ipalawag a kas iti pannakaipatulod ni Jesus iti maysa a kaamaan, naipatulodtayo iti kaamaan a tumulong kadayo a dumakkel, mataengan, ken dumur-as kadagitoy isu met laeng a benneg.

- Ania ti kaipapanan ti kinasirib? (Nasayaat a pangngeddeng nga umay manipud kadagiti padas iti panagaramid kadagiti nasayaat a pangngeddeng.)
- Kasano ti itutulong kadakayo ti kaamaanyo a dumur-as iti kinasirib?

Ilista dagiti sungbat dagiti agtutubo a lalaki iti pisarra iti babaen ti “Kinasirib.”

Mabalinmo nga ibinglay ti ababa, kabukbukodan a padasmo iti kaamaam a nakatulong kenka a dimmur-as iti kinasirib.

Naadaw a sao

llawlawag nga imbaga ni Presidente N. Eldon Tanner iti Umuna a Panguluen no kasano ti pannakasursurona a nagbalin mapagtalkan ken mapagpannurrayan a tao a kas iti sumaganad:

“Maipapan iti panagbalin a mapagpannurrayan iti tunggal wagas, naaddaanak iti padas idi ubingak pay a nangted kaniak iti dakkal a tulong ken dakkal a pannakaawat maipapan iti panagtalek. Pumampanaw ti amak gapu iti trabaho iti simbaan ket kinunana kadakami ken manongko, ‘Kayatko nga aramidenyo daytoy ken daytoy bayat ti kaawanko.’ Impagarupmi nga agmalmalem nga awan. Agnanaedkami iti katalalonan, ket nakitami ti sumagmamano nga urbon ti baka a napanunotmi a kayatmi a pagsakayan ket kalpasanna aramidenmi ti trabaho.

“Simmangpet ni Tatang a nasapsapa ngem ti namnamaenmi, ket inayabannak ket kinunana, ‘Barok, impagarupko a mapagtalkanka.’ . . . Bayat ti panangpanunotko, naikeddengko a diakton kaano man mangted iti siasino man iti gapu a makuna, ‘Impagarupko a mapagtalkak ni Eldon Tanner,’ ket iti pannaturogko iti daya a rabii ken panagkararagko iti Apo, inkeddeng ken inkarik kenkuana nga ikarigatak ti agbiag tapno awan ti gapu ti pagkunaanna iti, ‘Impagarupko a makapagpannurrayak kenka’” (iti Conference Report, Paris France Area Conference 1976, p. 25).

Pisarra ken panaglilinnawag

• Ania ti kaipapanan ti kinadakkal? (Panagdur-as ken panagdakkal ti bagi. Kaipapananna pay ti panagbalin a madaydayaw a tao iti aglawlaw.)

• Kasano ti itutulong kenka ti kaamaam tapno agbalinka a dumakkal ken sumayaat iti pammagi? (Babaen ti panangipaay iti pagnaedan, agas, ken taraon, ken babaen ti panangguyugoy kenka a mangpasayaat kadagiti paglaingan ken pagsiriban.)

Bayat ti isusungbat dagiti agtutubo a lallaki, isurat dagiti sungbatda iti pisarra iti babaen ti “Kinadakkal.”

• Ania iti panagkunayo ti kaipapanan ti dumakkal a “mainugot iti Dios”? (Anamongan ti Dios dagiti aramidtayo ken maragsakan kadatayo.)

• Ania dagiti sumagmamano a wagas a makatulong kenka ti kaamaam a dumakkal a mainugot iti Dios? (Babaen ti panangisuro kadatayo no kasano ti agtungpal kadagiti pagbatayan ti ebanghelio, babaen ti panangangay a kanayon ti sardam ti kaamaan iti pagtaengan, babaen ti panagadal kadagiti nasantuan a kasuratan ken pannakimisa iti simbaan a kaduadato, ken babaen ti panangtulongda kadatayo a mangisagana kadagiti bitla para iti simbaan.)

llista ti sungbat dagiti agtutubo a lallaki iti pisarra iti babaen ti “Mainugot iti Dios.”

Paibinglay kadagiti agtutubo a lallaki dagiti padasda idi timmulong kadakuada ti kameng ti kaamaan nga agbalin a naas-asideg iti Apo. Mabalinmo nga ibinglay ti kabukbukodan a padas.

• Ania ti kaipapanan ti dumakkal a mainugot iti tao? (Panagsursuro a makilangen a nasayaat kadagiti dadduma.)

• Ania dagiti kababalin a maisuro kenka ti kaamaam a makatulong kenka a makilangen a nasayaat kadagiti dadduma?

llista dagiti sungbat dagiti agtutubo a lallaki iti pisarra iti babaen ti “Mainugot iti Tao.”

Mabalin a sumagmamano kadagiti sungbat ti panangibinglay, pannakaawat, panagdayaw, pannakitinnunos, panagtalek, panangipateg, pagrebbengan, kinamanagpabus-oy, ken kinaanus.

Maaringannatayo ti Kaamaantayo, ken Maaringantayo dagiti Kaamaantayo

Banag nga adalen

Mangipan iti sangapitser a danum ken paginumman a baso iti lamisaan. Ipalawag nga ibagian ti pitser ti kaamaantayo ken ibagiannatayo ti baso. Ibagian ti danum ti tulong nga it-ited kadatayo ti kaamaantayo. Matulongannatayo dagiti kaamaantayo a maaddaan kadagiti banag a mainaig iti bagi, panunot, ken naespirituan a kasapulantayo.

Pakleben ti baso.

- Ania ti mapasamak no padasentayo a kargaan ti nakapakleb a baso a paginuman?
- Kasano a mayarngitayo iti nakapakleb a baso no dadduma? (Saantayo nga awaten ti tulong nga ited kadatayo dagiti kaamaantayo.)

Patakeren ti baso a paginuman ket kargaan daytoy iti danum. Ipalawag a no awatentayo ti ited kadatayo dagiti kaamaantayo, kaarngina ti panangkarga ti baso iti danum.

- Kasano ti panangtulong kadakayo ti kaamaanyo?

Iturong iti tsart iti pisarra.

- Adda kadi pay dadduma a wagas a pakatulongan kadakayo ti kaamaanyo?

Kalpasan ti isusungbat dagiti agtutubo a lallaki, isubli nga ibukbok iti pitser ti sangabaso a danum.

- Kasano a matulonganyo ti kaamaanyo?

Ilista dagiti sungbat iti akinkanawan a paset ti pisarra.

Ipalawag a tunggal agtutubo a lalaki maysa laeng a tao, ngem addaan iti bileg a mangaring iti adu. Dagiti kaamaantayo ti kaasitgan a kaassibaytayo. Nupay ad-adda nga ipatpategtayo dagiti kaamaantayo ngem iti siasino man, masansan nga ipakitaantayo ida iti bassit a pammateg ken pammadayaw. Mariknada ti inaldaw a riknatayo ket maaringanda kadagiti tignaytayo. Mabalina nga aringan dagiti riknatayo dagiti riknada, ket ti riknada masansan nga aringanda ti riknatayo. Gapu iti daytoy, nasken nga agtultuloytayo a siaammo no kasano ti panangaringtayo kadagiti dadduma ken kankanayon a padasen nga ikagumaantayo a maaddaan iti nasayaat, naragsak a pangaring.

Estoria

Ipakita ti sumaganad nga estoria no kasano ti panangaringtayo kadagiti kaamaantayo para iti pagsayaatan.

“Kagasatankami iti kaadda iti pagtaenganmi ti nataer a sangapulo-ket-pito-ti-tawenna nga anak a lalaki nga agnagan iti Juan. Kanayon a nasayaat nga anak a kabbalay, ngem dumanin makatawen ti napalabas nangrugikami a nakadlaw nga ad-adda a naisangsangayan ngem iti sigud. Nagbalin a manamagkappiami. No adda parikut iti balay, ti naulimek, natalna a yaasidegna ti mangted iti kappia kadakami a sangakabbalayan manen. No adda maysa nga addaan iti narikut nga aldaw wenno addaan iti pannakauppapay, makitami a sitatalna a kasarsarita daytoy ni Juan iti maysa a suli ket papigsaenna daytoy agingga a maitag-ay manen ti naliday a pusona. Iti sumagmamano a daras imbinglay kaniak dagiti kameng ti kaamaan dagiti palagip nga insuratna kadakuada, a nangibagaanna kadakuada nga ay-ayatenna ida ken pinanunotna a naisangsangayanda.

“Kamaudiananna, immasidegak kenkuana ket imbagak a nadlaw ken pagyamananmi ti panangaringna iti kaamaan ken dinamagko kenkuana no adda gapu ti nakasaysayaat a kababalin nga impakitana kadakami amin. Diakto kaano man malipatan ti sungbatna. Kinunana, ‘Inaldaw nga agbasbasaak kadagiti nasantuan a kasuratan ket binaliwanda ti panagbiagko.’ Kinaagpaysona binaliwanda ti panagbiagna ket, iti panangaramidna iti kasta, nabaliwan ti panagbiag ken espiritu ti sibubukel a kaamaanmi.”

Pisarra

- Iti ania a wagas a natulongan ni Juan ti kaamaanna? Ilista dagiti sungbat dagiti agtutubo a lallaki iti pisarra iti babaen ti “Mainugot iti Tao.”

Tunggal Addaan iti Kinasaserdote ni Aaron Addaan iti Napateg a Lugar iti Kaamaanna

Pagsisinniriban ken panagilinnawag

Ikkan ti dua wenno tallo nga agtutubo a lallaki iti nalaka a pagsisinniriban nga awanan iti maysa a paset, ket idawat kadakuada a sangalenda daytoy. No damagenda ti maipapan iti naawan a paset, ited daytoy kadakuada. No malpasda, ummongen amin dagiti paset ti pagsisinniriban sakbay nga ituloy manen.

- Apay a napateg ti naawan a paset ti pagsisinniriban kadagiti nabati iti pagsisinniriban?
- Adda kadi ania man a pakaidumaan ti paset ti pagsisinniriban a naawan? (Kasapulan amin dagiti paset tapno maan-anay ti pagsisinniriban.)

- Ania ti mabalin a pakainaigan ti pagsisinniriban ken ti naawan a paset kadagiti kaamaan?
- Nupay addaantayo iti adu a kameng iti kaamaantayo, apay a mariknatayo pay laeng ti saan a kinaan-anay no adda maysa a kameng nga awan.

Tulongan dagiti ragup a makaawat a tunggal tao addaan iti naisangsangayan a lugar iti kaamaanna ken naisalsalumina a tulong a maaramid.

Ilawlawag a maysa nga ina ti naminsan a nangilawlawag a tunggal ubing addaan iti naisangsangayan a lugar iti pusona ken iti kaamaanna nga awan ti sabali a tao wenno kameng ti kaamaan a makaiggem. No pumanaw dayta nga ubing, kinunana, makarikna iti kinakawaw wenno kinaawan pategna agingga nga agsubli ti ubing. Kasta ti kaso iti tunggal maysa kadatayo, kadagiti naindagaan a kaamaantayo ken iti nailangitan a kaamaantayo. Kanayon nga adda naisangsangayan a lugar a para kadatayo; no awantayon malaglagipdatayo, ket adda kinakawaw agingga nga agsublitayo. Malaglagipnatayo ti Nailangitan nga Amatayo no awantayon iti imatangna ket tarigagayanna a tunggal maysa kadatayo makasubli iti nailangitan a kaamaanna a kas iti ar-aramiden dagiti naindagaan a nagannak kadatayo. Binendisonnatayo kadagiti kaamaan ditoy daga tapno mapasayaattayo dagiti kababalin a kasapulantayo tapno makasublitayo kenkuana.

Iladawan ti sumaganad nga estoria no kasano ti rikna dagiti kaamaan maipapan iti tunggal maysa a kameng ti kaamaan.

“Bayat ti panagawidmi iti pagtaengan manipud iti bakasionmi, napno iti maleta ken tao ti kotsemi. Simmurot da Lelong ken Lelang kadakami iti dayta a tawen, isu nga adda walo iti kotse. Idi nagsardengkami tapno aggasolina, dimsaag dagiti ubbing iti kotse tapno unnatenda dagiti gurongda ken agtarayda iti aglawlaw. Idi nagsubli ni Steve iti kotse, nadlawko a nagasolinaan ken nagrasaan dagiti awan taparna a sakana, isu nga inyawatko kenkuana dagiti sapatos ken mediasna ket imbagak kenkuana a mapanna dalusan dagiti sakana ket agsapatos, ken kalpasanna agsubli iti likudan a kinayatna a pagtugawan.

“Iti dayta a gundaway, ginasolinaanmi ti kotse ken imparada iti kabangibang a paglakuan dagiti alisto-a-makan a gimmatanganmi iti lemonada nga inumen iti panangaldawmi. Kalpasanna intuloymi ti nagbiahe nga agawid.

“Iti dumani kagudua ti maysa nga oras, bayat ti yaasideg ti panangaldaw, inrugik ti nagipasa kadagiti sanwits. ‘Stevie,’ immawagak iti likudan ti kotse, ‘ania a klase ti sanwits ti kayatmo?’

“Diak mangngeg ti sungbatna kadagiti adu a timek, isu nga inulitko ti saludsodko iti napigpigsa. Awan ti simmungbat. Idi kuan impukkaw dagiti ubbing, ‘Awan ni Stevie ditoy. Awan iti kotse. Pinanawanmi idiy paggasolinaan.’

“Agpayso. Awan ni Stevie kadakami. Nakariknaak iti lamiis nga immagibas kaniak ket napno iti gagar ti sibubukel a bagik agingga a dumanin kasla agsakitak. Nagsubli nga agmaymaysa ti bassit nga Steveko iti estasion a sibubuteng ken masmasdaaw no apay a pinanawanmi.

“Saankami a makaballasiw a dagus iti kalsada, isu nga intuloymi ti nagbiahe nga immadayo iti bassit, napukaw nga anakmi agingga a nakita ti asawak ti lugar a pagsikuan. Ita agturongkamin iti umno a turongen, marigatankami a mangtimbang iti taraymi bayat ti panagdardarasmi nga agsubli iti paggasolinaan.

“Kasla uppat-a-pulo-ket-lima nga oras ti uppat-a-pulo-ket-lima a minuto. Amin a kita ti pampanunot immagibas iti panunotko. Ania ngata no napidut ti patrolia iti kalsada ket pinadasna ti mangkamakam kadakami! Ita addakamin iti dalan nga agsubli. Didakami mabirokan. Ania ngata no adda nakapidut kenkuana! Sibubuteng ngata nga agsangsangit ken natay iti buteng? Pinadasmi a liniwliwa dagiti dadduma. Agsangsangit ken mabutbuteng dagiti kakabsatna gapu kenkuana. Adda ni Lelong iti igid ti tugawna. Napartak ngem natalged ti panagmaneho ni Dad. Dagdagdagen ni Lelong. Iti isu met la a gundaway patpatalgedennak nga addakamton sadiay ket nasayaatton ti amin.

“Bayat ti yaasidegmi iti estasion, nakatakder sadiay ni Stevie a nakapetpet iti ima ti naanus a lalaki a naguray a kaduana sadiay iti dayta nga oras. Liniwliwa ti lalaki ken impatalgedna kenkuana a sublian ti kaamaanna. Saan nga agsangsangit ni Stevie ngem maburiboran

ken mabutbuteng ti langana. Kellaat a nagsardeng ti lugan ket alistoak a nanglukat iti ridawko. Nagtaray ket immarakup kaniak. Bayat ti panagsangitmi, kasla inugasanda dagiti nagtibnok a luami ti tuok ken butengmi. Adda lua ti ragsak iti tunggal pingping nga adda iti uneg ti kotse. Ti panagtitiponmi ti maysa a banag nga awan ti maysa kadakami ti makalipat. Ti panagsubli nga agtitiponkami amin a kas maysa a kaamaan, ti saan a mailadawan a ragsak. Bayat ti pannakapukaw ti maysa kadakami, tunggal panunot, tunggal bitek ti puso, ken tunggal kararag para kenkuana; iti laeng pannakasarak kenkuana a maymaysakami manen.”

Panangigibus

Pammaneknek

Iburay ti pammaneknek kadagiti agtutubo a lallaki ti kinapateg dagiti kaamaan ken ti kinapateg ti tunggal maysa a kameng. Mabalín a tarigagayam ti mangyebkas iti riknam maipapan iti bukodmo a kaamaan.

Pangkarit

Kariten ti tunggal agtutubo a lalaki a pumili iti maysa a kababalin manipud kadagiti nailista iti pisarra ket ikagumaan a pasayaaten dayta a naisalsalumina a paset ti biagna iti umay a lawas.

“Kas iti Panangayatko Kadakayo, Agiinnayatkayo”

11

GANDAT

Tratuen ti tunggal agtutubo a lalaki dagiti dadduma a siaasi ken sidadayaw.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lallaki
 - b. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
 2. Mangisagana iti kopia ti Juan 13:34–35 para iti tunggal maysa iti klase
 3. Sublien nga adalen ti balakad maipapan iti pannakigayem a naited iti panid 9 ti *For the Strength of Youth*.
-

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Estoria

Nasken a Tratuentayo Dagiti Sabali a Siaasi

Ibinglay ti sumaganad nga estoria kadagiti agtutubo a lallaki:

“Makaay-ayo, naragsak a bassit a lalaki ni Andy a magusgustuan ti tunggal maysa ngem rabrabakenda gapu ta kasta ti wagas a panangtrato ti tunggal maysa ken ni Andy Drake. Nalaing a makiangaw ken kanayon nga umis-isem a kasla kunkuna dagiti dadakkel a matana, ‘Agyamanak, agyamanak, agyamanak,’ nga addaan makaguyugoy a kidday. No asino man kadakami . . . ti agkasapulan ti pangipeksaan iti simronmi, ni Andy ti sidadaan a pangibuntonanmi, ket kasla siyayaman a mangikaro iti daytoy naisangsangayan a subad ti panagkamengna iti bunggoymi. . . .

“ . . . Nabatad itan a ti ugalimi isu ti karbenganmi a maibilang iti bunggoy ngem ni Andy adda sadiay a paggaangawanmi. Agpayso a paggugustomi amin ni Andy, agingga iti dayta nga aldaw—agingga iti dayta a kanito.

“‘Naidumduma isuna! Dimi magustuan isuna, di kadi? . . . Asino kadakami ti nagkuna iti daytoy? . . . Diak makuna a sipupudno a malagipko ti nagkuna iti daytoy, no asino ti nagkuna kadagidiay a balikas a nangisangbay iti kinadangkok a nakaitalimeng kadakami amin. Awan aniamanna, gapu ta ti rasuk ti gurami imbutaktakna kadakami. . . .

“Daytoy nga udi ti lawas kas kadagiti masansan a pagraragsakanmi a nagragsakanmi a sangapada iti bunggoy. Kalpasan ti eskuela iti Biernes, agsasarakkami iti maysa kadagiti pagtaenganmi—ita kaniak—para iti panagkampo iti asideg a kabakiran. Dagiti innami, a kaaduan a mangisagsagana kadagitoy a [panaglang-ay iti ruar], kanayon a mangted iti sobra a sako para ken ni Andy, a sumurot kadakami kalpasan a maaramidna dagiti aramid iti balay.

“ . . . Imbaga dagiti dadduma kaniak a gapu ta paskenko daytoy nasken a siak ti mangipakaammo ken ni Andy a saan a naawis—siak, a makaammo a nabayagen a mamati a ni Andy sililimed nga agtalek bassit kaniak ngem kadagiti dadduma gapu ta no kumita kaniak, kayariganna ti maysa nga uken nga agkalikagum a mangibutaktak iti amin a talekna babaen kadagiti mata[na.] Kaay-ayok dayta.

“Makitkitak pay laeng ni Andy bayat ti yaasidegna kadakami iti atiddog, nasipnget a nagsasallupang a kaykayo a pagar-aranaan ti lawag iti sumipnget iti kaledeskopo a nangbaliw iti disenio ti daan a kamisetana. Nakalugan iti daan, aglatlati a bisikleta, a para babai, nga addaan iti tubo a goma a pagsibog iti minuyongan a nakunikon a kas kadakkel ti ligay. Langana ti naragragsak ngem iti nakitkitakon, daytoy nataenganen a lalaki a nakasarak iti bunggoy iti umuna a gundawayna nga agaliwaksay ken maaddaan iti bassit a ragsak.

“Pinayapayannak bayat ti panagtakderko iti kampo nga agdaldalus. Diak inkaskaso ti kablaawna. Bimmaba iti bisekletana ket inabayna nga immasiddeg kaniak, nga adu dagiti saona. Dagiti dadduma, a nasayaaten ti panagimengda iti uneg ti tolda, nakaul-ulimekdan, ngem madlawko nga agdengdenggeda.

“Apay a saan nga agserioso? Dina ngata makita a diak ikankano ti kinaragsakna? Dina ngata makita ita a diak dengdengen ti sasawenna? Ngem idin kellaat a nakitana; naipakita nga ad-adda a nalukatan ti inosente a langana ket impamatmatna a namimpinsan ti kinakapsutna. Kinuna ti sibubukel langana, ‘Dakes ti kayatyo a sawen, saan kadi? Ibagayo.’ Awan duadua a nasanayen a sumango kadagiti pannakauppapay, dina la pinatibker ti pannakapaayna.

“Saan a nakappapati a nangngegko ti bagik a nagkuna, ‘Andy, saandaka a magustuan.’ Nalawag pay laeng ti kaalisto ti iteterrem ti dua a dadakkel a lua kadagiti matana a nagtalinaed sadiay—nalawag gapu ta maburiboranak iti pannakadagdagullit ti buya iti panunotko. Kinitanak nga aglulua—a saan a pulos nagkutkuti—dayta? Saan a gura daytoy. Pannakakellaat ngata, di panamati, wenno—panangngaasi kaniak?

“Kamaudiananna, nagpigerger bassit dagiti bibigna, ket pimmanaw nga awan panagkedkedna. . . .

“Ket sangsangkamaysa kalpasanna. Awan ti panagpili a naaramid, awan ti balikas a naisao, ngem ammommi amin. Ammom a nakaaramidkami iti nakaam-amak, nadangkok a biddut. Dinadaelmi ti maysa a tao a naparsua a kalanglanga ti Dios a sumango iti igam a maibusor iti banag a dina masaraget—ti pannakaumsi.” (Ben F. Burton, manipud iti *Today’s Education*, the Journal of the National Education Association, January 1967; naaramat nga addaan paammalubos).

Panaglilinnawag

- Kasano iti panagkunayo ti rikna ni Andy? (Naladingit, awanan pategna, malmalday, maup-upay, awanan namnama.)
- Kasano iti panagkunayo ti rikna dagiti dadduma a lallaki? (Nakabasol, mababain, dakes, napaidam, naliday.)
- Kasano a simmamay ken ni Andy daytoy a panangumsi?

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

- Idi adda iti daga ti Mangisalakan, impakitana kadatayo no kasano ti panangtrato kadagiti dadduma. No agduaduatayo maipapan no kasano ti pannakilangentayo iti sabali a tao—gayyem, kabusor, wenno ganggannaet—ania a pangiwawan ti surotentayo?

Tapno masarakan ti sungbat, dawaten kadagiti agtutubo a lallaki a lukibenda ti Juan 13:34–35 ket basaenda a siuulimek.

- Ania ti ibagbaga ni Jesus nga aramidentayo?

llawlawag a no pudno nga ay-ayatentayo ti Mangisalakan, aggiinnayattayo. Maipakitatayo daytoy nga ayat babaen ti panangtrato iti tunggal maysa a siaasi. No ibagatayo nga ay-ayatentayo ni Cristo ngem saantayo nga ay-ayaten dagiti dadduma, saantayo a pudno a disipulona.

- No nagbalin a naasi dagiti dadduma a lallaki iti estoria ken ni Andy, kasano ti panaggibus ti estoria?
- Napadasanyo kadin ti kasasaad a kaarngi ti napadasan ni Andy ken adda kadi maysa a nangngaasi kadakayo? Kasano ti panagriknayo?

No adda maysa a tao iti klase a saan nga aktibo, wenno saan unay nga aktibo gapu ta naidumduma ken saan unay nga awaten dagiti kapatadana, daytoy ti mabalina a kasayaatan a gundaway a paglilinnawagan ti kasasaad. Dawaten kadagiti agtutubo a lallaki nga ikumitda ti bagbagida a mangsurot iti pannursuro ni Jesus ken tulonganda dagiti saan nga aktibo nga agtutubo a lallaki

Dagiti Naasi nga Agtutubo a Lallaki Makagun-odda iti pammadayaw ken Panagayat dagiti Dadduma

Dagiti pagpanunotan a saludsod

Ibaga kadagiti agtutubo a lallaki a sungbatanda a siuulimek dagiti sumaganad a saludsod. Igunamgunam a dagiti agtutubo a lallaki nasken a napudnoda kadagiti bagbagida.

- Kasano ti riknayo no adda maysa a tao a mangdayaw kadakayo kadagiti banag nga ar-aramidenyo?
- Ania ti pakariknaanyo nga addaanka iti pateg?
- Kayatyo kadi a pagyamanandakayo a sipupudno dagiti dadduma?
- Kayatyo kadi a bigbigendakayo dagiti dadduma a kas maysa a tao nga addaan pateg?

Panaglilinnawag

• Kasano a maawat ti maysa nga agtutubo a lalaki ti panagayat ken pammadayaw a tartarigagayanna? (Dagiti agtultuloy a naasi kadagiti dadduma magun-odda ti panagayat ken pammadayaw dagiti dadduma—ket nasayaat ti riknada iti kaungganda.

Dagiti amirisen a kasasaad ken panaglilinnawag

Iparang dagiti sumaganad nga amirisen a kasasaad:

Umuna nga Amirisen a Kasasaad

Addaan iti bukod a bunggoy dagiti gagayem ni Tim—da Jeff, Chad, Matt, ken Dave. Kanayon a sangsangkamaysada nga agar-aramid kadagiti banag iti eskuela ken iti simbaan. Agpayso nga adda sagpaminsan a di panagkikinnaawaatan, ngem dagdagus daytoy a marisut, ket dagiti ubbing a lalaki aggagayemda amin manen. Kasta, agingga a dimteng ni Bill iti purok. Naadlaw ni Tim ni Bill iti umuna a Domingo a kaaddana sadiay ket kinumostana. Ngem dagiti dadduma a lalaki saanda a dagdagus a nakigayem ken ni Bill. Saanda a kayat nga agbalin a kameng ti bunggoyda. In-inut a simminged ni Bill ken ni Tim. Ammo ni Tim a bumassit a bumassit ti maaramidan kenkuana dagiti dadduma a lalaki. Naamirisa a gapu ta kalkalikagumanna a marikna ni Bill a maawat a nasayaat.

- No dakayo ni Tim wenno ni Bill, kasano ti riknayo?
- Ania ti kayat ti Mangisalakan nga aramidenyo? Apay?

Maika-2 nga Amirisen a Kasasaad

Nagay-ayam iti amin a kabaelanna ni Rob, ngem naabak latta ti timpuyogna iti ay-ayam—saan unay, ngem naabakda. Bayat ti panagsasarita dagiti lalaki iti timpuyog ni Rob kalpaskan ti ay-ayam, nangngeg ni Rob ti maysa a nagkuna, “No awan la koma ni Paul iti timpuyogtayo, nangabaktayo. Saan a nasayaat ni Paul ta sippadongenna ti bukodna a saka.” Kimmita ni Rob iti aglawlaw tapno penkenna no nangngeg ni Paul ti dillaw. Al-alaen ni Paul ti ramit ti ay-ayam iti asideg, ket di pudno nga ammo ni Rob no nangngeg wenno saan ni Paul ti dillaw.

- No nangngeg ni Paul ti dillaw, ania ngata ti sungbatna? Kasano ngata ti riknana?
- Kasano a maliklikan dagitoy nasakit a rikna?
- Kasano a maiturong ti saan a nasayaat nga aramid iti sabali?

Panaglilinnawag

Dawaten a mangisingasing dagiti agtutubo a lalaki iti sumagmamano a wagas a pakatratuanda a siaasi dagiti sabali iti pagtaengan, eskuela, wenno iti simbaan. Mabalimmo ti mangibinglay iti adda pakainaiganna a kabukbukodan a padas nga adda maysa a nangngaasi kenka babaen ti panangtulongna kenka iti nakababain wenno narigat a kasasaad babaen ti panagbalin a mannakaawat.

Awisen dagiti agtutubo a lalaki a mangibinglay kadagiti adda pakainaiganna a padasda no tarigagayanda.

Ilawlawag a saantayo a matiped ti panagdur-as ti kasapulantayo a mangsurot iti pagwadan ti Mangisalakan iti panangipateg iti tunggal maysa, kasano man ti kadakkel ti panagkunatayo iti bagitayo. Nasken a tratuentayo dagiti dadduma iti kinaasi ken kinadayaw.

Estoria ken panaglilinnawag

Ibinglay ti sumaganad nga estoria ti kinamanangngaasi nga impakita ti maysa a propeta ti Dios iti kaduana a nagbaniaga:

“Manipud iti rugi ti pangbaniagami, natignaynak ti pannakaseknan nga impakita da Presidente Kimball ken Sister Kimball kadagiti dadduma a kinaduada iti panagbaniagada. Idi naglugankami nga agassawa iti eroplano iti ciudad ti Salt Lake, nagtugawkami iti sikigan a likudan ni Presidente Kimball. Sumagmamano a minuto kalpaskan ti ingangato ti eroplano ken pannakaikkat ti barikes iti tugaw, timmalliaw ni Presidente Kimball ket kinunana kadakami, “Nagin-awakayo met laeng?” Addaak sadiay a mangiserbi kenkuana ken dagiti

kimmuyog kenkuana nga agbaniaga, ngem impakitana ti pannakaseknanna kadakami. Iti unos ti intero a panagbiahe, daytoy naindaklan, naasi, mannakigayyem a tao kankanayon a kinalikagumanna ti pagsayaatan dagiti tao nga adda iti aglawlawna. Nariknami ti pannakagin-awami unay iti panagbaniagami a kadua isuna gapu iti kinamanagayat ken kinamanangngaasina” (James O. Mason, “Traveling with a Missionary Prophet,” *New Era*, Oct. 1977, p. 6).

- Ugalì kadi a masursuro ti kinamanangngaasi kadagiti dadduma? Kasano?

Ti Kinamanangngaasi kadagiti Dadduma Ipakitana ti Panagayattayo iti Mangisalakan

Naadaw a sao ken panaglilinnawag

Ipalawag ti sumaganad a kasasaad:

Iti taripnong dagiti agtutubo, sumagmamano nga agtutubo a lallaki ti naidawat a tumulong iti panagplano ken panangited iti pagsanayan a naawagan iti “Ti Kinapateg ti Panagserbi.” Naibatay daytoy iti tema a “Dagiti babassit a banag.” Inkeddengda a nasken a pudno a tungpalenda ti mensahe tapno maittedda daytoy kadagiti dadduma, isu a sumagmamano a bulan sakbay ti taripnong inkagumaanda ti nangted iti serbisio babaen ti panagaramid kadagiti babassit a banag—para kadagiti kaamaanda, kaarruba, gagayyem, obispo, ken dadduma. Maysa kadagiti agtutubo a lallaki iti komite ti nangted iti sumaganad a pammaneknek:

“Nakairuamak nga ikararag iti inaldaw, ‘Ama, tulongannak a maaddaan iti nasayaat nga aldaw.’ Maysa nga aldaw naikeddengko a managimbubukod dayta a wagas ti panagkararag. Nautobko ta kayatko ti makaaaramid iti banag para iti Nailangitan nga Ama, isu nga imbes nga idawat ti, ‘Tulongannak a maaddaan iti nasayaat nga aldaw,’ dinamagko iti Nailangitan nga Ama, ‘Kasano a matulonganka a maaddaan iti nasayaat nga aldaw ita nga aldaw? Ania ti maaramidko para kenka ita nga aldaw? Kasano a maparagsakka ita nga aldaw?’

“Ket kalpasanna napanunotko dagiti balikas a nakalawlawag ken nakapimpintas. ‘No kayatmo a maparagsakna ita nga aldaw, rummuarka ket sumapulka iti maysa a makasapul kenka ket agaramidka iti banag a para kenkuana. No kayatmo a maparagsakna ita nga aldaw, tungpalem dagiti bilinko.’

“Ti panangparagsak iti Nailangitan nga Ama isu ti panagaramid iti kasta—agserbi kadagiti annakna ken agtungpal kadagiti bilinna.”

- Kasano nga ipakita ti panangtrato kadagiti dadduma a siaasi ken sidadayaw ti panagayattayo iti Amatayo iti Langit?

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Palukib kadagiti agtutubo a lallaki ti Doktrina ken Katulagan 42:38. Pamarkaan kadagiti agtutubo a lallaki daytoy a nasantuan a kasuratan kadagiti Doktrina ken Katulaganda.

Ikkan ti tunggal agtutubo a lalaki iti kopia ti Juan 13:34–35.

- Kasano a matulongannatayo ti pananglaglagip kadagitoy a nasantuan a kasuratan iti pannakilangentayo kadagiti dadduma a tao?

Panangigibus

Pangkarit

Dawaten kadagiti agtutubo a lallaki a mangpanunotda maipapan kadagiti aramid ti kinamanangngaasi nga adda pakainaiganda kadagitoy dua a nasantuan a kasuratan ken agbalin a manangngaasi no dumteng ti gundaway. Ipalagip kadakuada a ti kapintasan a gundaway mabalín a dumteng iti pagtaengan kadagiti kameng ti bukodda a kaamaan wenno kadagiti tao a saanda unay am-ammo iti agdama wenno magusgustuan.

Sublien nga adalen ti balakad a naited maipapan iti pannakigayyem iti panid 9 ti *For the Strength of Youth*. Kariten dagiti agtutubo a lallaki ipakitada iti aramid daytoy a balakad ken bumirokda kadagiti wagas a pakapagbalinanda nga ad-adda a manangngaasi kadagiti dadduma a tao iti umay a lawas. Paipadamag kadagiti agtutubo a lallaki dagiti aramid ita rugì ti sumaruno a miting ti korum.

GANDAT Ikkeddeng ti tunggal agtutubo a lalaki ti mangsursuro ken mangsurot iti balakad ti naordenan a propeta ti Dios.

- PANANGISAGANA**
1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lallaki
 - b. Ladawan ti sibibiag a propeta
 - c. Kandado a matulbekan wenno kandado a kombinasion saan a maipapilit (mabalin nga aramiden no kayat.)
 2. Mangala iti kopia ti kapalpalabas a sapasap a taripnong a nagbitlaan ti sibibiag a propeta. Adalen ken agsagana a mangibinglay kadagiti nalawag a banag a manangiturong nga inted ti propeta nga addaan naisalumina a kaipapanan kadagiti kameng ti klase.
 3. Dutokan ti maysa nga agtutubo a lalaki a mangbasa iti Amos 3:7 ken mangilawlawag iti ababa no ania ti kaipapanan ti nasantuan a kasuratan kenkuana.
-

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Mabalin nga adalen no kayat

Pakauna

Papadas nga ipalukat iti sumagmamano wenno kadagiti amin nga agtutubo a lallaki ti kandado nga awan ti umisu a tulbek wenno kombinasion. Kalpasanna damagen no apay nga awan ti makalukat iti daytoy. Mabalin nga ibaga dagiti agtutubo a lallaki a malaksid no adda kadakuada ti umisu a tulbek wenno kombinasion saanda a malukatan ti kandado. Ipalawag a dagiti naparegta a pangiturong ti propeta kaarngida ti tulbek wenno kombinasion. Ipalgak wenno lukatanda ti pagayatan ti Apo kadayoy. Tultulongannatayo ti propeta a mangadal iti dalan ti pannakaisalakan ken agnanayon a biag.

Dagiti naadaw a sao

Kas katulongan ti Apo, umaw-awat ti propeta iti “silaw ken kinapudno ken paltiing manipud kenkuana . . . tapno maiwaragawagna ti kinapudnona” ken tapno “mangted iti balakad ken pangiturong kadagiti Santo ken iti lubong” (Joseph Fielding Smith, iti Conference Report, Apr. 1972, pp. 12–13; or *Ensign*, July 1972, p. 27).

Ingunamgunam ni Elder David B. Haight iti Konseho dagiti Sangapulo-ket-dua nga Apostol ti wagas a pakaiwanwanan kadayoy ti propeta kas iti sumaganad: “Agbalin ti timekna a timek ti Dios a mangipalgak kadagiti baro a programa, baro a kinapudno, baro a pangrisut. . . . Nasken nga agbalin a natured a mangisao iti kinapudno uray maibusor kadagiti nalatak nga aramid. . . . Nasken a napudno iti nailangitan a pannakadutokna, iti nailangitan a pannakaordenna, ken iti turayna a mangawag nga agserbi, a mangorden, a mangipasa kadagiti tulbek a mainugot kadagiti agnanayon a kandado” (Come, Listen to a Prophet’s Voice,” iti *Speeches of the Year*, 1976 [Provo: Brigham Young University Press, 1977], p. 291).

Ipalgak ti Apo ti Pagayatanna babaen ti Propetana

Report iti nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Ipalukib kadagiti agtutubo a lallaki ti Amos 3:7. Awisen ti nadutokan nga agtutubo a lallaki a mangbasa iti Amos 3:7 ken paited ti kapanunotanna maipapan iti nasantuan a kasuratan.

Basaen ken ilawlawag ti Doktrina ken Katulagan 1:38.

- Akintimek ti kas iti timek ti Apo? (Ti propeta, ti presidente iti pasok, ti obispo.)

Ilawlawag a dagitoy ken dadduma pay a nasantuan a kasuratan ibagada kadatayo a ti Apo kanayon a makisao babaen kadagiti propetana ket itultuloyna nga aramiden dayta. Idi 1829 imbaga ti Apo ken ni Joseph Smith, “Awatento kenka daytoy a kaputotan ti balikasko” (Doktrina ken Katulagan 5:10). Idi nabukel ti Simbaan idi 1830, nakaawat ni Joseph Smith iti sabali pay a paltiing a nakaibagaanna nga isu ket maawaganto iti “mammadto, . . . iti propeta, iti apostol ni Jesucristo, iti elder ti simbaan babaen ti pagayatan ti Dios nga Ama” (Doktrina ken Katulagan 21:1). Iladawan daytoy a binatang ti pagrebbengan ti amin a propeta a nangidaulo iti Simbaan manipud iti pannakabuangayna agingga iti agdama. Inyunay-unay nga imbaga ti Apo a balikasna dagiti naparegta a balikas dagiti inordenanna a dadaulona:

“Ket ania man ti sawenda no tignayen ida ti Espiritu Santo . . . pagayatan ti Apo, nakem ti Apo, balikas ti Apo, timek ti Apo, ken bileg ti Dios iti pannakaisalakan” (Doktrina ken Katulagan 68:4).

Naadaw a sao ken panaglilinnawag

Ilawlawag a ti Apo ipatpatulodna dagiti propetana gapu ta ay-ayatennatayo ken tarigagayna a makapagsublityo kenkuana. Isursuronatayo ti propeta no kasano a makasurottayo ken ni Jesus ken makasublityo iti imatangna. Impaneknek ni Presidente N. Eldon Tanner iti Umuna a Panguluken: “Naaddaanak iti dakkal a gundaway a nakipagserbi kadagiti uppat a Presidente iti daytoy a simbaan ket nakitak ti panagtrabaho ti Apo babaen kadakuada. Awan ti makapagduadua no makitana ida nga isuda dagiti propeta ti Dios, a mangiturturong kadagiti dalan ti kinapudno ken kinalinteg ken mangtultulong kadatayo a mangisagana kadagiti bagbagitayo . . . para iti agnanayon a biag” (iti Conference Report, Oct. 1980, p. 5; wenna *Ensign*, Nov. 1980, p. 6).

- Apay a napateg para iti tunggal maysa kadatayo ti makaammo a bukukod a ti pagayatan ti Apo maipakpakaammo babaen dagiti naordenan a dadaulona?

Mabendisionatayo No Surotentayo ti Sibibiag a Propeta

Panangidatag iti ladawan

Iparang ti ladawan ti sibibiag a propeta. Ibaga a nalawag a naiturongtayo a mangsurot kadagiti naparegta a balakad ti sibibiag a propeta.

Ilawlawag a ti sibibiag a propeta umaw-awat iti pangiturong manipud iti Apo para kadagiti kameng ti Simbaan iti daytoy a panawen. Gapu ta ti tunggal kaputotan agbibigay iti babaen dagiti agduduma a kasasaad, iwanwanwan ti Apo ti Simbaanna iti tunggal kaputotan babaen ti sibibiag a propeta.

Naadaw a sao

“Iti daytoy, ti idadateng ti naituding a panawen, addaantayo kadagiti amin a kasapulan ti tunggal dadduma a naituding a panawen a mainayon dagiti banag a naipalgaken a saan pay a naipalgak uray iti kaano man kadagiti dadduma a naituding a panawen. . . .

“Wen, mamatitayo iti sibibiag a propeta, mammadto, ken mammaltiing. . . . Saantayo nga agpannurray laeng kadagiti paltiing a naited iti napalabas . . . ngem addaantayo iti pannakangiwat a pangipalgakan ti Dios ken pangipalpalgakaanna iti panunot ken pagayatanna” (Harold B. Lee, *Stand Ye in Holy Places* [Salt Lake City: Deseret Book Company, 1975], pp. 161, 164).

Ipalawag a ti naparegta a panangidaulo ti sibibiag a propeta ti tumultulong kadagiti kameng ti Simbaan a mangsaranget kadagiti pannubok, a mangipatungpal kadagiti pagrebbenganda, ket mangsagrap kadagiti bendision nga umay manipud iti panagtungpal iti Apo.

Aramid iti pisarra

Isurat ti *Dagitoy Pangiturong ti Propeta iti ngatuen a kanigid ti pisarra ken Dagiti Kari ken Bendision* iti ngatuen a kanawan ti pisarra.

Babaen ti panangaramat iti mensahe manipud iti propeta, tulongan dagiti agtutubo a lallaki nga agyaman iti pakaseknan kadakuada ti propeta babaen ti panangibinglay iti mensahe ken panangadaw kadagiti nalawag a pangiturong ken naisalsalumina a karkari ken bendision. Paikkan kadagiti agtutubo a lallaki dagiti banag para kadagiti listaan bayat ti idedengngedda iti balakad ti propeta.

Ibaga a mabalin a ditayo makita a dagdagus ti gapu ti panangsurot iti balakad ti propeta. Kas pagarigan, nasurok a sangagasut-ket-limapulo a tawen ti napalabasen idi impalgak ti Apo babaen ken ni Propeta Joseph Smith a makadangran ti tabako, kape, ken tsa kadagiti bagitayo. Iti daya a panawen, impagarup dagiti tao a di makapadangran dagidiay a banag, ket nasdaawda iti daytoy a paltiing. Itay laeng nabiiit pinatalgedan ti agdama a siensia dagiti kinapudno nga impalgak ti propeta adun a tawen ti napalabas. Dagiti adu a Santo a nangsurot iti Propeta ken nangtungpal iti Nainsiriban a Balikas nabendisionanda a naespirituan ken nainlasagan gapu iti kinamanagtulnogda. Kasta met, a no tungpalentayo ti balakad ti propeta, mabendisionantayo.

Panangigibus

Naadaw a sao ken panaglilinnawag

Ni Sister Elaine A. Cannon, a nangipaay iti kaaduan a paset ti panagbiagna iti panangiwanwan ken panangisuro kadagiti agtutubo a tattao, imburayna ti pammaneknekna maipapan iti sibibiag a propeta: “Ita, bayat ti pannakisaona kadatayo . . . kasla mismo a ti Apo Jesucristo ti makisasao kadatayo. . . . Inlawlawag unay ni Cristo daytoy idi kinunana kadagiti dadduma nga annakna iti napalabas a panawen, ‘Nagasatkayo no dumngegkayo kadagiti balikas dagitoy . . . a pinilik manipud kadakayo a mangibabaet kadakayo’ (3 Nephi 12:1). . . . Nasken nga agbalin a nalawag ti turongenyo, ammoyo dagiti unaenyo. . . . Agduduma dagiti bukod a kapanunotan. Saan dagiti agnanayon a pagbatayan. No agsao ti propeta . . . nalpasen ti panagrisiris” (“If We Want to Go Up, We Have to Go On,” *New Era*, Jan.–Feb. 1979, pp. 40–41).

- Ania ti kayat a sawen ni Sister Cannon idi kinunana a no agsao ti propeta, nalpasen ti panagrisiris?
- Apay a napateg unay daytoy kadatayo?

Pammaneknek ken pangkarit

Iburay ti pammaneknek maipapan iti bendision ti kaadda ti sibibiag a propeta. Kariten ti tunggal agtutubo a lalaki a pumili iti maysa kadagiti pangiturong manipud iti mensahe ti propeta a napagsasaritaan iti adalen ket tungpalen daytoy nga ad-adda a naan-anay iti tunggal aldaw. Maysa pay, kariten ti klase a dumngeg nga ad-adda a siaannad iti masakbayan a balakad ti propeta ken aramaten daytoy iti panagaramid kadagiti inaldaw a pangngeddeng.

13

Misionario ti Tunggal Kameng

GANDAT

Maawatan ti tunggal agtutubo a lalaki no apay a misionario ti tunggal kameng.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lallaki
 - b. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
 2. Mangisagana kadagiti piraso ti papel nga addaan kadagiti sumaganad a nasantuan a kasuratan a mabasanto bayat ti adalen: Mateo 24:14; Mateo 28:19–20; Marcos 16:15; Doktrina ken Katulagan 90:11; ken Doktrina ken Katulagan 133:37.
 3. (Mabalin nga aramiden no kayat) Mangisagana kadagiti balikas a naisurat iti papel ken maibunong a papel a saggaysa dagiti agtutubo a lallaki a mangibaga iti, “Adda maysa a tao nga agur-uray kenka.”
 4. Dutokan a masapa ti maysa nga agtutubo a lalaki a mangisalaysay iti estoria maipapan ken ni Mike (kitaen ti adalen).
-

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Nasantuan a kasuratan, pisarra, ken panaglilinnawag

Amin nga Annak ti Dios Nasken a Dumngeg iti Ebanghelio

Isurat iti pisarra: *Asino ti nasken nga umawat iti ebanghelio?* llawlawag a sungbatan dagiti nasantuan a kasuratan daytoy a saludsod. Ikkan ti lima nga agtutubo a lallaki iti papel a pakakitaanda iti pagibasaran ti nasantuan a kasuratan. Dawaten kadakuada a basaenda iti napigsa dagiti nasantuan a kasuratanda ken ibagada no asino ti nasken a suruan iti ebanghelio. Adda dagiti sungbat kadagiti panaklot iti baba. Isurat dagiti sungbatda iti pisarra. Guyugoyen dagiti agtutubo a lallaki a markaanda dagiti paset dagitoy a binatang.

Asino ti umawat iti ebanghelio?	
Mateo 24:14	(Amin iti lubong.)
Mateo 28:19–20	(Amin a pagilian.)
Marcos 16:15	(Tunggal parsua.)
Doktrina ken Katulagan 90:11	(Tunggal tao iti bukodna a pagsasao.)
Doktrina ken Katulagan 133:37	(Tunggal pagilian, ken kabagian, ken pagsasao, ken tattao.)

Dawaten iti maysa nga agtutubo a lalaki a basaenna ti Doktrina ken Katulagan 18:10.

- Apay a napateg unay a maaddaan ti tunggal maysa iti gundaway a dumngeg iti ebanghelio?

Naadaw a sao

“Maamiristayo kadi a kalanglanga ti Dios ti tunggal tao ken anak a lalaki ti Dios, ken anakna a babai ti tunggal babai? Sadino man ti yanda, annakna ida, ken ay-ayatenna ida ken tarigagayanna ti pannakaisalakanda. Kinapudnona kas kameng daytoy a Simbaan saantayo a makapagtugaw a sisasadut. Saantayo a makaawat iti makapasayaat a tulong ti Nailangitan nga Amatayo a naipaay kadatayo, ti pannakaammo iti agnanayon a biag, ket sipapaidam a mamagtalinaed iti daytoy, a pangipagarupan a mabendisionantayo iti daytoy. Saan a ti maawattayo ti mangpabaknang iti biagtayo, no di ket ti maitedtayo” (George Albert Smith, iti Conference Report, Apr. 1935. p. 46).

Tunggal Kameng ti Simbaan Addaan iti Pagrebbengan a Mangibinglay iti Ebanghelio

Balikas a naisurat
iti papel ken
panaglilinnawag

Iparang ti balikas a naisurat iti papel wenna isurat iti pisarra ti *Adda maysa a tao nga agur-uray kenka*. Saludsoden kadagiti agtutubo a lallaki no ania ti kaipapanan daytoy a binatang kadakuada.

Estoria ken
panaglilinnawag

Insalaysay ni Sister Petra G. de Hernandez iti Monterrey, Mexico no kasano a napagbaliw ti mensahe dagiti misionario ti biagna:

“Sangapulo-ket-siam a tawen ti napalabasen idi natay ni lakayko iti aksidente ti kotse. Daydi ti pannakariknak ti pannakasapul a birokek ti Dios, tapno matulongannak agraman ti kaamaak. Sangapulo-ket-maysa a bulan idi ti inaudi nga anakko a babai.

“Maysa a rabii, iti kangitingitan ti pannakaupayko, . . . nagkararagak iti Apo a kasla nakisarsaritaak iti sabali a tao. Dinawatko kenkuana nga ipakitana kaniak ti dalan a turongek iti biag. Imbagak kenkuana nga ammok a nagbiag, ngem diak ammo no sadino. Dinawatko kenkuana nga ipakitana kaniak no kasano wenna sadino ti pakasarakak kenkuana. Inaramidko daytoy nga addaan iti kasta a pammati ken tarigagay a mangbirok iti kinapudno ta diakto kaano man malipatan dayta a panagkararag.

“Saan a nagbayag sa dimteng ti sungbat ti kararagko. Maysa nga agsapa dua nga agtutubo a misionario ti nagtuktok iti ridawko ket kinunada a naggapuda iti Simbaan ti Mormon ken yegandak iti napateg unay a mensahe. Nangngegkon ti maipapan kadagiti Mormon, ngem saanak unay idi nga interesado kadakuada. Pinastreko ida ket rinugianda ti umuna nga adalen. Bayat ti panangawatko iti umuna nga adalen, nariknak a pudno ti sasawenda. . . . Imbagak kadakuada a kayatko ti mabuniagan a kaduak ti kaamaak. . . .

“Manipud iti aldaw a panangawatmi iti ebanghelio namalibaliw a naminpinsan ti biagmi. Masinunuok itan a dengdenggen ti Dios dagiti kararagmi. . . . Makunak nga addaan pammatalged a nagkaykaysakami a kaamaan gapu iti ebanghelio ken dagidiay dua a misionario a nagtuktok iti ridawko sangapulo-ket-lima a tawen ti napalabasen.

“Siyayamanakto a kanayon kadakuada a dua iti panangtuktokda iti ridawko, ken ammok nga adda dagiti tao nga agyamyaman a dagiti annakko ti misionario a nagtuktok kadagiti ridawda tapno maisangbay kadakuada ti ebanghelio” (Leon R. Hartshorn, comp., *Inspirational Missionary Stories* [Salt Lake City: Deseret Book Co., 1977], pp. 123, 125).

- Asino ti mabalina nga agur-uray kenka tapno ibinglaymo ti ebanghelio? (Kaarruba, mannursuro, kabagian, gayyem.)

Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangawat a tunggal maysa kadatayo makapagbalibaliw iti biag dagiti dadduma ken matulongan ida nga umasideg ken ni Cristo babaen ti panangyam-ammo kadakuada iti ebanghelio. Adu a tattao iti lubong ti agsapsapul iti kinapudno ngem saanda nga ammo no sadino ti pakasarakan iti daytoy. No saantayo a tulongan ida, mabalina a saanda a mangngeg iti kaano man ti mensahe ti ebanghelio.

Naadaw a sao

“Mabalina a saludsoden met ti maysa a tao, ‘Nasken kadi nga agserbi iti mision ti tunggal agtutubo a [lalaki], tunggal ama ken ina, tunggal kameng ti simbaan?’ Manen, inted ti Apo ti sungbat: Wen, tunggal lalaki, babai, ken ubing—tunggal agtutubo ken tunggal ubing a lalaki ken babai—nasken nga agserbi iti mision. Saan a kayat a sawen daytoy a nasken nga agserbida iti sabali a pagilian wenna pormal a maawagan ken matudingan a naan-anay ti panawen a misionario. Ngem kaipapananna a tunggal maysa kadatayo adda rebbengenna a mangipaneknek kadagiti kinapudno ti ebanghelio a naiteden kadatayo. Addaantayo amin iti kabagian, kaarruba, gagayyem ken katrabahuan, ket pagrebbengantayo nga ipasa kadakuada ti kinapudno ti ebanghelio, babaen ti pagarigan kasta met a babaen ti pannursuro” (Spencer W. Kimball, “It Becometh Every Man,” *Ensign*, Oct. 1977, p. 3.)

Nasantuan a kasuratan
ken panaglilinnawag

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Doktrina ken Katulagan 50:13–14 idinto a dagiti dadduma markaanda daytoy kadagiti nasantuan a kasuratanda.

- Ania ti nayorden nga aramiden ti tunggal maysa kadatayo? (Ikasaba ti ebanghelio.)

Pabasa iti sabali nga agtutubo a lalaki ti Doktrina ken Katulagan 88:81. Isingasing kadagiti agtutubo a lallaki a markaanda daytoy a bersikulo.

- Ania ti kaipapanan ti “ballaagam ti kaarrubam?”

Adu Dagiti Wagas a Pakaibinglayan ti Ebanghelio

Panaglilinnawag

• Ania dagiti sumagmamano a wagas a pakayam-ammuan ti ebanghelio kadagiti “kaarrubayo”? (Babaen ti panangipakita iti nasayaat a pagwadan, pannakigayyem, panangawis kadakuada kadagiti aramid ti Simbaan ken naisangsangayan a sardam ti kaamaan iti pagtaengan, panangyam-ammo kadakuada kadagiti pagiwarnak ti Simbaan, panagsaludsod no kayatda a maammuan maipapan iti Simbaan.)

Ikkan dagiti agtutubo a lallaki iti gundaway a mangisalaysay kadagiti bukodda a padas wenno dagiti kaamaanda iti panangibinglay iti ebanghelio.

Estoria

Dawaten kadagiti agtutubo a lallaki a dumnggeda iti surat ti maysa nga agtutubo a lalaki nga agnagan iti Mike maipapan iti pannakapasurotna. Ipasalaysay iti nadutokan nga agtutubo a lalaki ti sumaganad nga estoria.

“Sabali pay a semestre ti eskuela iti Houston, Texas, ti nangrugi, kaniak, maysa a junior, a mangal-ala iti maikadua a tawen ti biolohia. Nalawlawak iti ragup dagiti babbai a di agressat ti panagsasaoda. Diak imparagup a makaandurak.

“Nadlawko a ti kangrunaan nga agsarsarita kasla kanayon a narag-o ken naragsak ken addaan kinasantak. Iti dayta a rabii linukibko ti libro ti tawen agingga a nakitak ti ladawanna ken naammuak a Donna ti naganna.

“Maysa nga aldaw bayat ti panagbasbasa ni Donna iti surat, nataldiapak ti abagana ket nakitak ti balikas a *Mormon*. . . . Diak pay nakaam-ammo iti maysa a Mormon, isu a napanunotko a makaay-ayo ti makisarita ken ni Donna.

“Dandani naisawangko ti balikas a Mormon sakbay a nangrugi a nagsarita ni Donna. Diak pay nakakita iti siasino man a tao a nakaragragsak maipapan iti relihion.

“Agpaysa a diak patien ti balikas nga insaona, ngem kayatko ti agusisa. Kabayatan ti lawas inikkannak iti sumagmamano a polieto ken Libro ni Mormon. . . . Inkarik ti mapan iti simbaan a kaduak isuna iti dayta a Domingo.

“Iti saan a nabayag, kabayatan ti panagtrabahok iti maysa a malem, nakaawatak ti awag iti telepono manipud kadagiti misionario. Nagpanunotak iti gapu tapno malapdan ida. Iti gibus ti lawas nakaawatak iti sabali pay nga awag. Nagpanunotak iti sabali a gapu. Dua a lawas ti napalabas, ngem saan a simmuko dagiti misionario. Kamaudiananna imbagak ken ni Donna a diak ammo no pastreken ida dagiti dadakkelko.

“Saan a nagbuteng, napan nagtrabaho ket nakasarak iti balay a mabalinko a pangrugian iti pannakilinnawagko. Imbagak kadagiti dadakkelko. Saanda a nagkedked. . . .

“Kalpasan ti uppat a bulan a panagusig naawatko ti sungbatko manipud iti Apo. Ammok a nasarakak ti pudno a maymaysa a simbaan.

“Nasdaaw dagiti dadakkelko, ngem imbagada kaniak a nataenganakon tapno ammok no ania ti ar-aramidek. . . .

“Iti Biernes, 28 ti Mayo 1976, nabuniagan ken napatagedanak. . . . Dayta ti katan-okan nga aldaw iti biagko.

“Dakkel ti akem ni Donna iti panangtulongna kaniak a nagbalin a Santo iti Ud-udina nga Aldaw, ngem adda maysa a banag a diak naibaga kadakayo a maipapan kenkuana. Kadagiti amin nga aramidna a kas misionario, ti napigsa a pammaneknekna, ken panangipategna iti Simbaan, saan pay a kameng, nga agur-uray iti pammalubos dagiti dadakkelna nga agkameng” (Mike Corbin, “Every Nonmember a Missionary,” *New Era*, Oct. 1977, p. 41).

Panaglilinnawag

• No kasta ti kinaragsak ti saan a kameng a mangisuro iti ebanghelio iti kaarruba, kasanotayo nga agtignay nga addaan kadagiti bendision ti kinakameng?

• Ania a pamuspusan ti inaramat ni Donna tapno maibinglayna ti ebanghelio? (Ti pagwadanna, kinagagetna, dagiti polieto ti Simbaan, ti Libro ni Mormon, dagiti naan-anay ti panawenna a misionario.)

Ilawlawag a tunggal maysa addaan iti kalintegan a dumnggeg iti mensahe nga adda kadatayo maipapan iti naisubli a Simbaan ni Jesucristo. Adda maysa a tao nga agur-uray *kenka*. No saanmo nga ibinglay ti ayat ken pammaneknekmo, iti kaano man ti maysa a tao saanna a maammuan ti ragsak ti ebanghelio.

Naadaw a sao

Basaen ti sumaganad a naadaw a sao manipud ken ni Presidente Spencer W. Kimball:

“Adda naespirituan a pannakigasanggasat iti panagaramid iti aramid ti misionario, iti panangted kadagiti pasursuruan, iti panangkadua kadagiti misionario bayat ti panangtedda kadagiti panaglilinnawag. Makaparagsak ken makaay-ayo daytoy. Dagiti oras, ti ganetget, ti panagsiddaaw, napateg amin no adda maysa a kararua a mangyebkas iti panagbabawi ken pammati ken tarigagay a mabuniagan” (“It Becometh Every Man,” p. 7).

Panangigibus

Pangkarit ken maibunong a papel

Ikkan ti tunggal agtutubo a lalaki iti maibunong a papel a mangibaga iti: “Adda maysa a tao nga agur-uray kenka.” Kariten ida a bumirok iti maysa a tao iti uneg ti sumuno a bulan babaen ti sigaganetget a panangaramat kadagiti pamuspusan a napagsasaritaanyo. Surnadan ti panangkarit babaen ti panagpadamag ti tunggal agtutubo a lalaki iti presidente ti korum ken sika kalpasan ti makabulan.

14

Panagserbi Kadagiti Dadduma

GANDAT

Yebkas ti tunggal agtutubo a lalaki ti ayatna kadagiti dadduma babaen ti panagserbina kadakuada.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan: dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
2. Mangisagana iti paskil ti mensahe ni Ari Benjamin iti Mosiah 2:17.
3. Mangisagana iti maibunong a papel a nakaimalditan ti binatang nga *Aramidem!* a naimaldit para iti tunggal agtutubo a lalaki.
4. Sublian nga adalen ti balakad maipapan iti serbisio a naited iti panid 19 ti *For the Strength of Youth*.

Palagip iti Mannursuro

Itded daytoy nga adalen a panggutugot kadagiti agtutubo a lalaki nga agplano iti proyekto ti serbisio. Mabalnmo ti mangplano iti sesion a panangtingiting iti kabaelan a pangpilian iti proyekto para kadagiti kameng ti klase.

**MAISINGASING A
PANANGIDATAG
ITI ADALEN**

Estoria

Maysa a Gundaway ti Napudno a Serbisio, Saan a Dagensen

Basaen ti sumaganad nga estoria

“Ti kellaat a pannakagutad ti pantalonko iti mukod ti nangipasimudaag nga addaak iti peggad. Naipideg iti adigi a sarikedked ti pagpardo iti garami, nganngani diak naikkan iti gundaway a mangammo no ania ti napasamak idi maiguyodak iti makina ket maiballatekak iti daytoy. . . .

“Naan-anay a rinimbawan ti pigsa ken pinget ti makina, nasarakak ti bagik nga awan ti gawayna bayat ti panangtiritirna iti lipaylipayko agingga nga in-inut a limmukay ti paratrabaho a nadagsen a sapatos. Marigatanak a makalagip iti pannakaipuruakko babaen ti sakak iti ballasiw ti adigi, a nagdisso iti nagipungdolan iti alfalfa.

“Nagasat, ta napigis ti sapatosko, nupay agbibitin ti naisina a lipaylipayko iti ungtong ti gurongko, adayoak iti agtaytayyek pay laeng a makina.

“Nagkingkingak a kimmamang iti kaasitgan a poste ti alad ket kimpetak iti daytoy. Bayat ti panagsikko ti maysa a trak iti kurba nga agsalog iti kalsada iti saan unay nga adayo, sibuburiborak a nangpayapay, ket ti drayber, a kaarrubak, nakitanak ket nagsardeng.

“Sipupuotak iti unos ti naut-ot, sangapulo a milia a panaglugaan nga agturong iti ospital. . . .

“Dagiti simmaganad nga operasion, dagiti panagikkat iti plaster, ken dagiti saan a nakairuaman a mulete ti sumagmamano a mangipalagip iti dayta nakaam-amak a padas. Nupay kasta, ti dakdakkal a lagip saan a maysa nga addaan ut-ot ken rigat, ngem ketdi maysa nga addaan panagyaman kadagiti agtutubo a lalaki iti korum dagiti saserdote a Santo iti Ud-udina nga Aldaw a naisangsangayan ti serbisioda iti kanito ti kinadaksangasat.

“Iti pannakaammok a saanakon a makasubli iti trabahok a panagkarpintero a mangbangon iti maysa a balay, ti korum dagiti saserdote, a nagserbiak a kas mamalbalakad. . . . simmungbatda nga addaan tarigagay ti kinaagtutubo, inkeddengda a makapaaddada iti tao a mangileppas iti proyekto a panangbangon iti balay no adda maysa a tao nga addaan padas ti mangted iti panangiwanwan. . . .

“Ket isu nga, iti sumagmamano a tulong manipud ken ni Obispo Stanton Barrett, a maysa met a kontratista iti agipasasdek, ti naalibtak a korum dagiti saserdote, nga addaan kadagiti martilio ken ragadi, nagkari a leppasenda ti panangibaskag iti 1,200-kuadrado-kadapan a pagtaengan.

“‘Kas kapardas ti panangisagana ti obispo iti daytoy, inlansami a pinagreppeng daytoy,’ kinuna ni Michael [maysa kadagiti nangbukel iti proyekto] iti panangipalawagna kalpasanna no kasano a nagballigi ti ragup iti panangibaskagda iti nalpas a balay, manipud iti pundasion agingga kadagiti galut ti atep, iti dua laeng nga aldaw. . . .’

“Timmulong met dagiti agtagikua iti pagtaengan a maar-aramid, da Mister ken Misis Bob Findlay. ‘Adda idiy ni Bob a makipagtrabaho kadagiti dadduma a kaduami, ket binalonannakami ti asawana iti pangaldaw. Dayta ti nangted iti alibtak kadagiti trabahador nga agtrabaho,’ kinuna ni Michael. ‘Awan duadua, adda sumagmamano a sugat ken pannakamartilio ti tangan ti ima, ngem adda idiy ti naisangsangayan nga espiritu uray no kasano ti rigat ti trabaho. . . .’

“Insingasing ni Obispo Barrett ti makagapu ti panagballigi ti aramid idi kinunana, ‘Nagtrabaho dagiti agtutubo a lallaki saan a gapu ta nangplano ti mamalbalakadda iti proyekto ti serbisio a para kadakuada ngem gapu ta nangplanoda iti maysa a para kenkuana . . . ket dayta ti nangaramid iti amin a pakaidumaanna.’

“Iti pannakaipalok ti maudi a lansa iti atep iti malem ti Sabado, naaramid ti trabaho, ngem ti pangsiddaaw iti pannakaiwaragawag ti pannakaileppasda ti umayto pay.

“Kinablaawandak ti saan a gagangay a naulimek a korum dagiti agtutubo a lallaki iti panagkikitami iti umuna a Domingo kalpasan ti iruruarko iti ospital. Maysa a managbabain ken saan a gagangay ti kababalinna a kameng ti korum ti immay iti sango ket kinunana, ‘Adda maysa a banag nga innalami a para kenka . . . gapu ta tarigagaymi ti tumulong.’ Inyawatna kaniak ti naaramid iti pagtaengan, kasla libro a tarheta a pagpaimbag a naglaon iti maysa nga asmang ti ladawan a pakaipakitaan ti trabahoda iti panagbangon. Naulimek ti siled bayat ti nagagar nga ikikitada kaniak a nanglukib kadagiti ladawan.

“Kadagiti nabileg a kanito ti kinaulimek a simmaruno, nalagipko dagiti adu a panawen, idi, iti isu met laeng a siled a pagadalan, awan panamatik a nagsaoak maipapan iti pagsasaritaan a serbisio manipud iti pagbasaan ti adalen. Kellaat a napadasanmi dayta a ragsak nga idi ket maysa laeng topiko ti paglilinnawagan. Saan a mayebkas ti balikas ti adalen iti dayta nga aldaw.

“Kamaudiananna, binurakko ti ulimek babaen ti panagkunak, ‘Ita ammoyon ti pudno a ragsak ti serbisio—ngem saanen nga iraman ti pagpardo iti garami iti sumaruno a proyekto!’” (Paul Willie, “A Service Project with a Special Meaning,” *New Era*, May 1976, pp. 16, 18).

Panaglilinnawag

- Ania ti pakaidumaan daytoy a proyekto ti serbisio kadagiti adu a saan unay a naballigian a proyekto a kaing-ingasna?

Tapno matulongan a mangsungbat iti daytoy a saludsod, dawaten iti maysa a kameng ti klase a basaenna ti Doktrina ken Katulagan 58:27.

- Maibatay iti daytoy a nasantuan a kasuratan, ania ti aramidentayo a nawaya iti bukodtayo a pagayatan?

- Ania ti pagdumaan ti panagserbi gapu ta nasken kadatayo ken ti panagserbi gapu ta tarigagayantayo?

Serbisio ti Ania man nga Aramid a Makaitag-ay, Makaparegta, wenna Makatulong iti Sabali a Tao

Paskil

Iparang ti paskil a nangimalditam kadagiti balikas manipud iti Mosiah 2:17. Ugedan iti baba ti balikas a *serbisio* kadagiti lugar a pagparanganna.

Dawaten kadagiti agtutubo a lallaki nga ilawlawagda ti kaipapanan ti serbisio. Aramaten dagiti kapanunotanda ket mangbukel iti pisarra iti kaipapanan a kaarngi ti sumaganad:

“Serbisio ti ania man nga aramid a makaitag-ay, makaparegta, makalawlawag, wenna makatulong iti sabali a tao.”

Isalaysay ti sumaganad nga estoria maipapan iti maysa a tao a naitag-ay ken naparegta iti narikut a panawen iti biagna gapu iti serbisio ti maysa nga agtutubo a lalaki.

“Kalpasan ti miting ti sakramento inawagannak ti obispo tapno kasaonak iti opisina. *Umayen*, naisipko, agbalinak a baro a presidente ti korum dagiti maestro, makipustaak. Napnuanak iti pannakel ken ragsak. *Wow, makialalamano kaniak a kanayon ti purok. Agpanakkelto la unay ni Nanang!*

“Nagtugawak iti dakkel a tugaw iti sango ti obispo. Nasayaat a tao, kanayon a naisem, ngem nariknak nga iti dayta, a napateg daytoy a pannakisao.

“Steve, adda naituding a paaramidmi kenka,’ kinunana. Pimmardas ti giteb ti pusok!

“Naisangsangayan a naituding nga aramiden daytoy ti “naimbag a kaarruba.” Maseknankami unay maipapan ken ni Hasty McFarlan. Naliday unay a lakay. Kasapulanna ti maysa a tao a makigayem kenkuana. Saan a kameng ti Simbaan, ngem ti ayat ti Dios danonenna amin a tao, ket datayo a kas kameng ti simbaanna ti addaan iti pagrebbengan a mangipakita iti daytoy. Mabalin a nasken a kunaek nga addaantayo iti gundaway a mangipakita iti dayta nga ayat.’

“Panagkunak langak ti naklaat.

“Am-ammom ni Hasty, saan kadi, Steve?’ dinamag ti obispo.

“Nalagipko a dua a lawasen ti napalabas idi kaduak ti sumagmamano a gagayem, nagang-angawanmi ti lakay babaen ti panangkantami nga addaan kalanggiking ken panangipukkaw kadagiti angaw nga inaramidmi maipapan kenkuana.

“Wen, am-ammok,’ kinunak, a laplapdak ti pannakaupay ken basolko. ‘Isu ti lakay nga ermitanio nga agnanaed iti ruar ti ili.’

“Wen,’ kinuna ti obispo. ‘Kayatko a rumuarka ket sarungkaram iti mamindua wenno mamitlo iti makalawas.’

“Wen,’ ti sungbat a nakunak laeng. Naripirip la ketdi ti obispo ti kinatamnayko, gapu ta nagsanggir a nagpasango iti tugawna ket kinitanak a nasayaat.

“Ita, no narigat unay daytoy a naituding nga aramiden, saanka nga agbuteng a mangibaga.’

“Immangesak. ‘O, aramidek, sir,’ kinunak.

“Nasayaat, kinuna ti obispo nga umis-isem, ken sakbay a naalawko ti angesko, intuloyna. ‘Mabalinmo nga ibalsigan iti pagtungo ken ikkan iti taraon, ules—ania man a kasapulanna a makatulong kenkuana a makarikna a maipatpateg. Agbalinka a gayyem. Ammo ni tatangmo maipapan iti naituding nga aramidem, ket imbagana kaniak a tulongannaka. Pagtignayennaka met ti Nailangitan nga Amam.’

“Wen, sir,’ kinunak.

“ . . . Iti atiddog a pannagna nga agturong iti balayna kalpasan ti panagiskuella iti dayta a malem, kasla yar-arasaas ti tunggal aruo iti igid ti dalan ti kinaliday ni Hasty. . . .

“ . . . Kaaduan dagiti ubbing ken uray pay dagiti sumagmamano a tattao iti ili ti addaan iti galad nga agsasao iti saan a nasayaat wenno agar-aramid iti maysa a banag a ‘linoloko’ no adda iti aglawlaw ni Hasty. Malagipnak ngata a kas maysa kadagiti manglokloko kenkuana? Iti kanito a nakadanonak iti balayna, nagbutengak la unay.

“Nagtuktokak. Awan ti simmungbat. Nagtuktokak manen. Ammok nga adda iti uneg. Sadino koma pay ti papananna?

“Hasty, addaka kadi dita?’

“Iti pannakangngegko iti karasakas, intammidawko ti ulok agingga iti makitak ket simmiripak iti ridaw. Nalamiis ken nasipnget iti uneg ti balay ni Hasty. Nakitak ti langa ti maysa a tao iti katre. Tumakder a tumugaw. . . . Langana ti aglaladut gapu ta awan ti gapu a maaramidna. Nadlawko nga adu ti buttaw ti narugit, binuot nga ules a pagtugtugawanna. . . .

“Hasty, adda kadi banag a maaramidko a para kenka?’ nabaalak ti nagtimek.

“Imbagak kenkuana ti naganko ken imbaonnak ti obispo manipud iti Simbaan dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw a mangkita no kasano ti panagbiagna ken tumulong. Awan ti nasaona. . . .

“‘Hasty, awanen ti pagtungom.’ Awan ti sungbat. ‘Makapagbalsigak kadi iti pagtungo?’ Awan ti sungbat.

“Rimmuarak, nakabirokak iti wasay ken sumagmamano a napenpen a kayo, ket nangrugiak a nagbalsig. Iti tunggal panagdiso ti wasay nabayo ti utekko. Ania ti aramidek ditoy? Apay a siak? Apay?

“‘Isardengmo ti agtantanabutob,’ kinuna ti timek iti kaunggak. ‘Malammin ken naliday ti lakay, ket makatulongka kenkuana.’

“Nangarunak ket pinadasko ti makisao kenkuana, ngem kalpasan ti sumagmamano a minuto nasinunuok a talaga a saan a dumdmngeg. Kasapulanna ti baro nga ules, isu a kinunak kenkuana a mangalaak iti nabengbeng, nadalus ken naimeng, ket inaramidko iti simmaruno nga aldaw. Kalpasan dayta sinarungkarak kada maysa nga aldaw. Kadagiti simmaruno a lawas, in-inut a nangrugi a nagtimek.

“Maysa nga aldaw kalpasan ti nabayag bassit a panagsarsaritam kinunana, ‘Ubing a lalaki, apay nga um-umayka? Masinunuok a ti ubing a kas iti tawenmo makabirok kadagiti nasaysayaat a banag nga aramiden ngem ti sumarungkar iti masakit a lakay a kas kaniak. Ngem maragsakanak ta um-umayka.’ Ket immisem kalpasanna.

“Iti Panagyaman inawisko ni Hasty iti balaymi tapno mangrabii. Saan nga immay, ngem napan inikkan ti kaamaak iti pangrabii. Timrem ti matana bayat ti panagyamanna kadakami.

Natakuatak a maysa a pastor ni Hasty bayat ti panagtultuloy ti isasarungkarmi. Naaddaan iti asawa ken annak, ngem nakapet ida ti nakaro a sakit ket impatayda daytoy.

“Iti pannakariknana iti panagladingitna a nadadaelen ti biagna, nagalla-alla ni Hasty iti pagilian a kas maysa a ballog. Ti sakit a nagtubo iti bangir ti rupana ti nakabuldingan ti maysa a matana. Ket nangrugi ti panangsursuron ken panangang-angaw da kenkuana.

“Ngem para kaniak kasla saanen a nalaad ken nakabutbuteng ti lakay. Kinaagpaysona, kalpasan ti panagiskuela agdardarasak nga agturong iti balayna tapno tulongak ken dumngeg iti estoriana.

“Idi dimteng ti Paskua, inawismi manen a mangrabii. Iti daytoy a kanito immay a nakaterno, nadalus ken nataer. Langana ti naindaklan. Timpuar ti isem iti bibigna. Naragsak ni Hasty gapu ta impakitami kenkuana a kasapulan.

“Iti pannakalpasmi iti pangrabii, napadumog iti apagkanito ti lakay, ken kalpasanna timmungraraw ket kinunana, ‘Pudno a nakasaysayaatkayo a tattao. Awan urnos ti biagko iti atiddog a panawen, ngem ti ayat nga impakitayo ti namagbalin kaniak a naidumduma a tao. Agyamanak unay.’

“Bayat ti panagkunana iti dayta, nariknak a dimmakkel ti bassit nga apuy iti barukongko. Nariknak a nasayaat.” (Terry Dale, “Hasty,” *New Era*, Jan.–Feb. 1981, pp. 10–11).

Panaglilinnawag

- Ania ti pakaidumaan ti biag ni Hasty no awan ti panangisakit kenkuana ni Steve, ti obispona, ken ti kaamaanna?
- Adda kadi am-ammoyo a maysa a tao nga ad-adda a maparagsakyo babaen ti panagserbi iti sabali a wagas?

Paskil ken panaglilinnawag

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti paskil ti Mosiah 2:17.

- Asino ti kuna daytoy a nasantuan a kasuratan a nasken a tulongantayo?
- Apay a ti aramid ti panagserbi iti maysa a tao aramid ti panagserbi iti Dios?

Tulongan dagiti agtutubo a lalaki a mangawat a ti Nailangitan nga Ama ay-ayatenna amin dagiti annakna ken pakaragsakanna ti amin a banag nga aramidentayo a pangtulong kadakuada.

Ilawlawag a no dadduma ipagaruptayo a tapno napateg ti serbisiotayo, nasken unay a dakkel ken makaawis daytoy. Nupay kasta, napateg met dagiti babassit nga aramid ti panagserbi. Masansan a dagiti babassit ken naigagara nga aramid makaitedda kadagiti naindaklan unay a bendision kadatayo ken kadagiti pagserbiantayo.

Nasantuan a kasuratan	• Kasano a makapagserbitayo kadagiti dadduma iti inaldaw? Mabalnmo nga ilista iti pisarra dagiti singasing dagiti agtutubo a lallaki. Palukib kadagiti agtutubo a lallaki ti Mateo 7:21 ket dawaten kadakuada a basaenda ti nasantuan a kasuratan.
Panangidatag ti mamalbalakad ken maibunong a papel	• Maibatay iti daytoy a bersikulo, ania ti tulbek ti kaadda iti serbisio? (Nasken a takuaten dagiti agtutubo a lallaki ti balikas nga <i>aramiden</i>.) Ibaga kadagiti agtutubo a lallaki a ni Presidente Spencer W. Kimball kanayon a pinagtalinaedna iti lamisaanna ti bassit a plake a pakabasaan iti, "Aramidem daytoy!" • Apay iti panagkunayo nga impan ti propeta ti Apo daytoy a pagsasao iti lamisaanna? Iibunong dagiti maibunong a papel ti <i>Aramiden</i>!

Panangigibus

Pangkarit	Sublien nga adalen ti balakad maipapan iti serbisio a naited iti panid 19 ti <i>For the Strength of Youth</i>. Kariten ti tunggal addaan iti Kinasaserdote ni Aaron a mangkita iti nalawag a wagas a mabalinna a pagserbian kadagiti dadduma. Ikari kadagiti agtutubo a lallaki a bayat ti panagserbida iti Apo babaen ti panagserbida kadagiti dadduma, saan laeng a maparagsakda dagiti dadduma, ngem agbalinda a naragragsak, makarikna iti ad-adda a pannakapnek iti biag, ken malipatanda dagiti adu a bukodda a parikut. Guyugoyen ti tunggal agtutubo a lalaki a tumulong wenno mangparegta iti maysa a tao iti tunggal aldaw ken mangirekord iti aramid ken panagriknana maipapan iti daytoy iti listaan ti padpadasna. Ikkkan iti panawen dagiti agtutubo a lallaki a pumili iti proyekto ti serbisio ti klase. Pumili iti proyekto, ken gun-oden ti pananganamong ti obispo. Pabukel ken paplano iti korum ti panguluen ti proyekto. Mabaln nga iraman dagiti agtutubo a lallaki ti kanayon a panangted iti serbisio babaen ti nabukel a gimong ti kaasi, kas iti pagyanan ti awan pagtaenganna.
Pangsumnad	Sakbay a rugian ti adalen iti sumaruno a lawas, mabalnmo nga ikkan dagiti agtutubo a lallaki iti sumagmamano a minuto a mangibaga maipapan iti serbisio a naitedda kabayatan ti lawas.

Panagkaykaysa ken Panagkakabsat iti Kinasaserdote

15

GANDAT

Matakuatan ti tunggal agtutubo a lalaki nga adda naindaklan a pigsa iti panangpasayaat iti panagkaykaysa ken panagkakabsat kas addaan iti Kinasaserdote ni Aaron.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan: dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lallaki
 2. Mangala iti tallo-agingga-iti-innem a kadapan ti kaatiddogna a tali ken sumagmamano a linabag manipud iti sabali a tali (maysa a linabag para iti tunggal agtutubo a lalaki).
 3. Adalen ti Salmo 133:1; Doktrina ken Katulagan 38:24; ken Doktrina ken Katulagan 51:9.
-

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Estoria ken
panaglilinnawag

Nasken nga Agtitinnulong dagiti Addaan iti Kinasaserdote a Makarikna iti Pannakaawat

Ipangngeg kadagiti agtutubo a lallaki ti sumaganad nga estoria ti maysa a soldado a nangdamag iti nangato a dadaulona no mabalinna ti rummuar a mapan iti napeggad a lugar iti nagbaetan dagiti pagsalingdan tapno alaenna ti nakaro ti pannakasugatna a kaduana.

“Mabalinmo ti mapan,” kinuna ti dadaulo, “ngem saanen a napateg. Mabalin a natayen ti gayyemmo, ket isagmakmo laeng ti biagmo.” Ngem napan ti soldado. Uray kaskasano, nakaasideg iti gayyemna, binaklayna daytoy, ket insublina iti pagsalingdan. Naitublakda a dua ket napaidada iti lansad ti pagsalingdan. Kimmita ti dadaulo a siaasi iti immarayay, ket kinunana, “Imbagak kenka a saanen a napateg. Natayen ti gayyemmo, ken nasugatanka.”

“Napateg daytoy, sir.”

“Kasano ti panangipapanmo iti “napateg daytoy”? ‘Ibagak kenka, natayen ti gayyemmo.’

“Wen, sir,” insungbat ti soldado, “ngem napateg daytoy, gapu ta idi nakaasidegak kenkuana kinunana, “Ammok nga umayka”” (*A Story to Tell*, comp. General Board of the Primary Association and Deseret Sunday School Union Board [Salt Lake City: Deseret Book Company, 1945], p. 28).

- Apay iti panagkunayo a napateg daytoy iti agtutubo a soldado?
- Iti ania a wagas ti pakaipakitaan dagiti addaan iti kinasaserdote iti daytoy a kita ti kinapudno iti tunggal maysa?

Estoria ken
panaglilinnawag

Isalaysay ti sumaganad nga estoria:

Agpada da Tom ken Bill a kaak-akar iti dakkal a ciudad. Adda pasken ti panaglalangoy dagiti korum ti Kinasaserdote ni Aaronic iti baro a purok iti baybay. Kaibagbaga ni Brother Johnson nga orasen ti pannangan, isu a kaaduan kadagiti agtutubo a lallaki ti nagdardaras a nagturong iti yan ti apuy. Da Tom ken Bill, a kabarbaro iti purok, simmiasida iti paglanglangoyan. Immadayoda iti ummong gapu ta kasla awan panawen kadakuada dagiti agtutubo a lallaki iti purok. Awan kadakuada ti nagnaed iti dakkal a ciudad idi, ket tunggal maysa nakarikna iti pannakapukaw kadagiti adu a ganggannaet.

“Tumakdangtan ta inta mangan,” kinuna ni Bill. “Umunakan,” kinuna ni Tom. “Ita laeng a nakaayak a glangoy iti baybay, ket maay-ayoak unay tapno agsardengak.”

“Sige, mabisinak, isu nga innak mangan,” kinuna ni Bill, “ngem nasaysayaat no tumakdangkanton.” Iti pannagnana manipud iti danum, impagarupna a nakangngeg iti karkarna a sangit. “Mabalin a maysa laeng a tao iti atong iti kampo, wenno mabalin a kannaway,” naisip ni Bill iti bagina.

Inyawat ni Brother Johnson ken ni Bill ti pangmalemna bayat ti yaasidegna iti grupo. "Sadino ti yan ni Tom? Saanmo kadi a kadua?"

"Saan," insungbat ni Bill. "Kayatna pay ti aglangoy iti mabayag."

Nagduadua a nangalibtak kadagiti dadduma nga agtutubo a lallaki nga amangan no malmes ni Tom, nagtaray ni Brother Johnson a nagturong iti danum. Makitana ti ima nga agpaypayapay a siuuppapay iti ngatuen ti danum agarup limapulo a yarda ti kaadayona. Iti ibabatok ni Brother Johnson iti danum, nakitana ti uppat wenna lima a dadduma pay nga immarayay nga aglanglangoy iti abayna. Babaen ti tulong dagiti agtutubo a lallaki, naisubli ni Brother Johnson ni Tom a sitatalged iti igid ti baybay ken dagiti madandanagan nga agur-uray nga agtutubo a lallaki.

- Kasano koma a malapdan daytoy mabalin a napasamak a didigra? (Babaen ti pannakigayyem ken ni Tom ken makipagtalinaed kenkuana. Nasken koma nga ad-adda a nakidanggay dagiti agtutubo a lallaki iti korum kada Tom ken Bill tapno makariknada iti pannakaawat.)

- Adda kadi ammoyo nga ania man a padas ti maysa a tao a naisiasi iti grupo?

- Napadasanyo kadin ti nabaybay-an nga agmaymaysa?

- Kasano ti riknayo no mabaybay-ankayo, ken awan uray maysa ti mayat nga agbalin a gayyemyo?

Mabalin a daytoy ti nasayaat nga oras tapno ilawlawag ti ania man a saan nga aktibo nga agtutubo a lallaki a gagangay a mabaybay-an iti sumagmamano a gapu. Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangawat iti pagrebbenganda a tumulong iti amin nga addaan iti Kinasaserdote ni Aaron a makarikna iti pannakaawatda.

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti 1 Pedro 3:8 idinto a sumurot dagiti dadduma kadagiti nasantuan a kasuratanda.

- Ania ti kayat a sawen ti addaan iti maymaysa a panunot? (Agbalin a sangkamaysa iti panagaramid kadagiti nalinteg a banag.)

- Iti ania a wagas a saan a maymaysa ti panunot ti korum da Bill ken Tom? (Saanda nga inraman ni Tom wenna ni Bill iti grupo.)

Dagiti pagpanunotan a saludsod

Saludsoden dagiti sumaganad, ken paamiris a siulimek kadagiti agtutubo a lallaki no kasano ti isusungbatda iti tunggal saludsod:

- Maymaysa kadi ti panunotyoy?

- Adda kadi panangngaasitayo iti tunggal maysa?

- Nadayawtayo kadi?

- Ipakpakitatayo kadi ti napudno a pannakaseknan?

Bukod a padas

Ibinglay kadagiti agtutubo a lallaki ti bukod a padas a nakariknaam iti panagmaymaysa. Ibaga kadagiti agtutubo a lallaki no kasano a naaringanka ti padas ken kasano ti pannakarisutna. No mabalin, nasken nga ipakita ti pagarigan no kasano a ti korum wenna kameng ti korum nagbalin nga instrumento iti panangtulongna kenka a nakarikna a pasetnaka ti grupo.

Panangipakita iti Ayat ken Panagkakabsat iti Tunggal Maysa

Banag nga adalen

Ikkan ti tunggal maysa dagiti agtutubo a lallaki iti linabag ti tali nga innalam manipud iti dakdakkal a paset ti tali. Dawaten iti tunggal maysa a pugsatenna ti linabagna babaen ti panangbennatna iti agsumbangir nga ungtuna (nasken a naingpis dagiti linabag tapno agballigi ti amin). Ita dawaten kadagiti agtutubo a lallaki nga alaenda dagiti napugsat a linabagda iti sango ti kuarto ket idissoda ida a paggaabayen. Mangipakita iti atiddog a nalagda a tali ket dawaten iti dua nga agtutubo a lallaki a guyodenda ti agsumbangir nga ungtuna tapno padasenda a pugsaten. Kalpasan ti nabiit a panangpadas, pagtugawem ida.

- Apay a nabaelanyo a pinugsat dagiti linabag ket saan ti tali? (Ad-adu ti linabag ti tali ken napagsisillapid.)

Idilig ti tali iti korum. Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangamiris a no agtitipon a sangkamaysada, agbalin a napigsa ti korum. No saan a maymaysa ti panunotda, nakapsut ti korum, a kas iti saggaysa a linabag ti tali.

Aramid iti pisarra

- Ania ti mabalintayo nga aramiden tapno maparang-aytayo ti panagkakabsat ken panagkaykaysa ti korumtayo?

Bayat ti panaglilinnawag dagiti agtutubo a lallaki maipapan kadagiti kapanunotanda, isurat dagiti sungbatda iti pisarra. Mabalina a mairaman dagiti singasing ti panagaramid kadagiti proyekto ti serbisio kas maysa a korum; panagay-ayam ti timpuyog ti ay-ayam a sangsangkamaysa; pannakaadda ti miting ti pammaneknek; panagtrabaho a sangsangkamaysa tapno maparegta manen ti maysa a kameng ti korum; sangkamaysa a panagaramid kadagiti pagrebbengan ti kinasaserdote; ken panagaramid kadagiti naaliwaksay, naespirituan, wenno makaited iti sursuro nga aramid kas maysa a korum.

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Doktrina ken Katulagan 38:24 idinto a sumurot dagiti dadduma nga agtutubo a lallaki kadagiti nasantuan a kasuratanda.

- Kasano ti panagkakabsattayo amin? (Anaknatayo amin ti Nailangitan nga Amatayo ken agkakabsat iti kinasaserdote.)

- Ania ti kayat a sawen ti panangipateg iti kabsattayo a kas iti bagitayo? (Aywanan, tulongan isuna.)

Nasantuan a kasuratan

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Juan 10:17–18.

Ibaga kadagiti agtutubo a lallaki nga ay-ayatennatayo unay ti Mangisalakana ta intedna ti biagna para kadatayo. Kinaagpaysona, inaramidna ti naindaklan nga aramid ti ayat ken sakripisio bayat ti panangsubbotna kadagiti basbasoltayo. Igunamgunam a maysa kadagiti kasayaatan a wagas a pakaipakitaantayo iti panagyaman iti panagayatna isu ti panangipakita iti panagayat kadagiti kameng ti korumtayo.

Panangigibus

Panangidatag ti mamalbalakad

Ilawlawag a makapagserbi dagiti agtutubo a lallaki iti Apo kadagiti trabahoda iti kinasaserdote babaen ti panagbalin a mannagigayem, manangtulong, ken naayat iti tunggal maysa. Nasken a dayawentayo ti panagwaywayas ken bukod a rikna dagiti dadduma, ngem nasken met a laglagipentayo a saantayo nga agaramid iti ania man a banag a mamagrikna iti pada nga addaan iti kinasaserdote nga agmaymaysa wenno saan a kaykayat.

Kas iti inladawan ti estoria maipapan kada Tom ken Bill, kasapulantayo ti tunggal maysa. Dandani nalmes ti maysa nga agtutubo a lalaki gapu ta nagwaywayas nga awan tulong ti grupona. Mabalina a “malms” dagiti saan nga aktibo nga agtutubo a lallaki iti isu met laeng a gapu. Adda talged iti panagkakadua. Agkakabsattayo amin ket nasken a tratuentayo ti tunggal maysa iti kinamanangngaasi.

Pangkarit

Sublien nga adalen ti balakad maipapan iti pannakigayem a naited iti panid 9 ti *For the Strength of Youth*. Kariten dagiti agtutubo a lallaki a mangaramid iti maysa a banag kabayanan ti lawas tapno mabangon ti panagkakabsat iti korum. Mabalinda ti agtrabaho kas maysa a korum wenno saggaysa. No aramiden dagiti agtutubo a saggaysa ti trabaho, makisaritaka kadakuada iti nalimed bayat ti sumaruno a lawas tapno ipakaammoda ti balligida. No pilienda ti agtrabaho kas maysa a korum, mangilatang iti sumagmamano a minuto para iti oras ti panangiturong ti korum iti sumaruno a Domingo tapno mapaglilinnawagan ti balligi ti aramid.

Dagiti pammaneknek

Iburaymo ti pammaneknekmo kadagiti agtutubo a lallaki maipapan iti kinapateg ti panagkakabsat iti kinasaserdote. Palubosan dagiti agtutubo a lallaki a mayat met a mangted kadagiti pammaneknekda a mangaramid iti kasta.

GANDAT

Tarigagayan ti tunggal agtutubo a lalaki ti maaddaan ken mangyebkas iti panangngaasi.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lallaki
 - b. Teyp wenno dadduma pay a banag a pangisaadan kadagiti balikas a naisurat iti papel
2. Isagana dagiti sumaganad a balikas a naisurat iti papel:
 - a. "Panangngaasi ti natarnaw nga ayat ni Cristo."
 - b. "Managitured ti panangngaasi, ken naasi."
 - c. "Saan a naapal ti panangngaasi."
 - d. "Saan a napasindayag ti panangngaasi, saan a natangsit."
 - e. "Saan a nagubsang ti panagtignay" ti panangngaasi.
 - f. "Saan nga agimbubukod" ti panangngaasi.
 - g. "Saan a nalaka nga agpungtot" ti panangngaasi.
 - h. "Saan nga agpampanunot iti dakes" ti panangngaasi.
 - i. "Ti panangngaasi "saanna a pakaragsakan ti kinakillo, ngem pakaragsakanna ti kinapudno."

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Panaglilinnawag

Ti Panangngaasi ti Natarnaw nga Ayat ni Cristo

- Ania ti kaipapanan kenka ti balikas a *panangngaasi*?

Bay-an nga ilawlawag dagiti agtutubo a lallaki daytoy a saludsod. Igunamgunam a ti panangngaasi ti sabali a balikas para iti *ayat*.

Estoria ken panaglilinnawag

Pagdenggen dagiti agtutubo a lallaki tapno kitaenda no adda maysa a tao a nangipakita iti panangngaasi iti sumaganad nga estoria:

Baro a kameng ni Craig iti korum. Maragsakan maipapan iti pannakiramanna a kadua ti sibubukel a korum iti biahe a panagkampo iti maysa a dan-aw. Dayta ti umuna a panagkampona a kadua ti korum. Saan nga aktibo ti kaamaanna iti Simbaan, ken saan nga inawat dagiti dadduma a lallaki bayat ti kaadda dagiti dadduma a kameng ti ragup.

Idi inkeddeng dagiti agtutubo a lallaki no ania a kotse ti pagluganan, naala ni Craig ti naudi a pili. Awan nayat a nakitugaw kenkuana. Idi makasangpetda iti kampo, nabati iti maysa a tolda nga agmaymaysa. Awan ti nayat a nakikadua kenkuana kadagiti linnangoyan. Idi maited dagiti trabaho nga aramiden, naikkan ni Criag iti ad-adu ngem ti binglayna.

Kasla saan a naragsakan bayat ti lawas a kaaddada iti kampo. Pinalabasna ti panawen a nagmaymaysa, ket iti gibus ti panagkampo kasla naragsakan ta agawiddan.

- Apay iti panagkunayo a nabaybay-an ni Craig kadagiti aramid ti ragup?
- Adda kadi maysa a manangngaasi iti daytoy nga estoria?
- No mapasamak daytoy iti korumyo, ania ti maaramidyo tapno maipakita ti panangngaasi iti baro a kameng?

Dagiti nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Moroni 7:47–48.

Ania ti gunggona kadagiti mangipakita iti panangngaasi?

Nagsurat ni Apostol Pablo kadagiti nagkauna a Santo iti Corinto, a nangbalakadanna kadakuada a mangamiris kadagiti aramidta tapno makita no addaanda iti panangngaasi. Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti 1 Taga-Corinto 13:1–2 iti napigsa idinto a sumurot dagiti dadduma kadagiti nasantuan a kasuratanda.

- Ania iti panagkunayo ti kayat a sawen ni Pablo iti panagbalin a “kas kampana nga umaw-aweng, wenno pompiang a kumalkalinggiking”? (No agsao wenno agaramidtayo a saan a sipupudno, nga awanan iti napudno a panggep ti puso, ongaong ken ariwawa laeng dagiti balikas wenno aramid.)
- Apay a maibilangtayo nga “umaw-aweng a kampana, wenno kumalkalinggiking a pompiang” no mangtedtayo nga awanan iti umno a galad?
- Maibatay ti maikadua a bersikulo, napatpateg ti addaan iti panangngaasi ngem iti ania man a dadduma a nabileg a sagut.
- Kasano ti panangilawlawag ni Moroni iti panangngaasi? (Ti natarnaw nga ayat ni Cristo. Basaen manen ti Moroni 7:47 no kasapulan.)

Balikas a naisurat iti papel ken panaglilinnawag

Isaad ti balikas a naisurat iti papel a: “Panangngaasi ti natarnaw nga ayat ni Cristo.”

- Apay iti panagkunayo a naawagan ti panangngaasi iti “natarnaw nga ayat ni Cristo” imbes nga “ayat” laeng? (Nalablabes ngem panangted ti panangngaasi uray nalablabes ngem panangted nga addaan iti rikna. Daytoy ti panagayat iti wagas a panagayat ni Cristo ken sitatallugod a mangipaay uray ti biagmo iti panagserbi kadagiti dadduma no kasapulan.)

llawlawag a ni Cristo nangagas, nangasaba, nagtaripato kadagiti masakit, ken impaayna ti biagna saan a gapu ta rebbengenna wenno pannakasapul a mangaramat iti bilegna, ngem babaen ti ayat. Kinunana, “Maysa a baro a bilin ti itedko kadakayo, Tapno agiinnayatkayo; a kas iti panagayatko kadakayo, tapno agiinnayatkayo met” (Juan 13:34).

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Ti Mangisalakan kinunana, “Wen, inayatka iti agnanayon nga ayat” (Jeremias 31:3).

Imbaga ni Apostol Pablo kadatayo ti pagrebbengantayo gapu iti ayat ni Jesus kadatayo. Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Juan 15:12.

- Ania daytoy a pagrebbengan?

Agbalintayo nga Ad-adda a Manangngaasi Babaen ti Panangpamek Kadagiti Saan a Nasayaat a Kababalin

Dagiti nasantuan a kasuratan, balikas a naisurat iti papel, ken panaglilinnawag

llawlawag nga impakita kadatayo ni Cristo babaen ti pagwadan no kasano ti panangipakita iti panangngaasi. Nakarittayon a mangpaadda iti panangngaasi iti bukodtayo a biag tapno agbalintayo nga ad-adda a kas kenkuana, ngem no dadduma agaramidtayo kadagiti banag manglapped kadatayo a mangaramid iti daytoy.

Tapno maadal a nasayaat dagiti kababalin ti panangngaasi, pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti 1 Taga-Corinto 13:4.

Isaad ti balikas a naisurat iti papel b: “Managitured ti panangngaasi, ken naasi.”

- Ania ti sabali a wagas a panangisao iti “managitured”? (Naanus.)
- Kasano a ti panagitured ken panangngaasi mamagayat kadatayo dadduma iti laksid dagiti biddutda?

llawlawag a ti ayat ni Cristo saan a maibatay iti langa wenno aramidtayo. Awan kondision ti ayatna. Ay-ayatennatayo iti laksid dagiti bidduttayo.

Isaad ti balikas a naisurat iti papel c: “Saan a naapal ti panangngaasi.”

Isalaysay kadagiti agtutubo a lalaki ti sumaganad a kasasaad. Idi ni Dave, maysa a nalatak a lalaki, nakastrek iti timpuyog ti basketbol, kinuna ni Jim: “Saan a kasta ti kalaingna. Nakastrek gapu ta kayat ti agisursuro.”

- Ania ngata ti rikna ni Jim? (Agimon wenno umapal.)
- Kasano ti panangipakitatayo iti apal?
- No dadduma ipasimudaag kadi ti pasagid ken nasakit a panagsasao ti apal? Apay ken kasano?
- Ania ti mabalin nga aramiden ni Jim tapno marimbawanna dagiti riknana a naapal?

llawlawag a naragsak ti manangngaasi a tao no nagballigi ti maysa a tao.

Isaad ti balikas a naisurat iti papel *d*: “Saan a napasindayag ti panangngaasi, saan a natangsit.”

- Ania ti kayat a sawen ti napasindayag? (Agpannakkal, agpasaw, wenno agaramid iti barengbareng.)

Iparang ti sumaganad a kasasaad. Idi naipasa dagiti report kard, kinuna ni Mike: “Saanen a nasken a kitaek ti kardko! Kanayon a kangatuan dagiti gradok iti klase.”

- Apay iti panagkunayo a nagpannakkal ni Mike maipapan kadagiti gradona?
- Ania ti saan a nasayaat maipapan iti panagaramid iti barengbareng wenno pagpannakkal?
- Ania ti maaramidyo no masulisogkayo nga agpannakkal?

Tapno ad-adda a mailawlawag ti panangngaasi, pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti 1 Taga-Corinto 13:5. Pairagpin iti agtutubo a lalaki nga agbasbasa iti nasantuan a kasuratan dagiti balikas a “Dagiti addaan iti Kinasaserdote ni Aaron nga addaan panangngaasi . . . ” iti rugi ti bersikulo.

Isaad ti balikas a naisurat iti papel *e*: “Saan a nagubsang ti panagtignay” ti panangngaasi.

- Ania ti nagubsang a panagtignay? (Agtignay iti saan nga umno wenno saan a nasayaat a wagas.)
- Apay a saan a nasayaat ti agtignay iti daytoy a wagas?

Isaad ti balikas a naisurat iti papel *f*: “Saan nga agimbubukod ti panangngaasi.”

- Ania ti sabali a wagas a panangisao iti “saan nga agimbubukod”? (Saan a naimut.)

Ilawlawag a ti panagbalin a naan-anay a saan a naimut a kas ken ni Jesus ti maysa a panggep a tun-oyen nga aramiden ti tunggal maysa kadayo iti inaldaw.

Kinuna ni Elder Marion D. Hanks: “Ay-ayaten ti Dios ti tunggal maysa kadagiti annakna, . . . ngem kasapulan ti Dios dagiti instrumento ti ayatna. Kasapulanna dagiti mangidanon iti ayatna ken mapagbalinna a napateg ken bukubukod iti biag dagiti dadduma” (“Gift You Can’t Wrap,” *New Era*, Dec. 1972, p. 18).

- Ania ti mabalinmo nga aramiden tapno maidanonmo ti ayat ti Nailangitan nga Ama kadagiti dadduma a tao?
- Kasano a makatulong kenka daytoy a mangrimbaw iti kinaimut?

Isaad ti balikas a naisurat iti papel *g*: “Saan a nalaka nga agpungtot” ti panangngaasi.

- Ania ti kayat a sawen ti managpungtot? (Agunget, maburiboran, nalaka nga agpungtot.)

Iparang ti sumaganad a kasasaad iti bukodmo a balikas. Magustuan unay ti ub-ubing a kabsat a lalaki ni Todd ti bisekleta ni Todd. Maysa nga aldaw sinublatna ti bisekleta a dina imbagbaga. Idi maammuan ni Todd, nagpungtot a dagus a dina inikkan ti kabsatna iti gundaway nga agpalawag.

- Kasano a maisagmaknatayo ken dagiti dadduma a tao a mairaman ti kinaalisto nga agpungtot?

Isaad ti balikas a naisurat iti papel *h*: “Saan nga agpanunot iti dakes: ti panangngaasi.

- Ania dagiti sumagmamano a pagarigan ti “panagpanunot iti dakes”? (Bulgar, narugit, saan a nadayaw, wenno saan a nasayaat a pampanunot.)
- Kasano a ti panagpanunot iti dakes maaringanna ti kababalinyo?

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti 1 Taga-Corinto 13:6. Iparagpin iti agtutubo a lalaki a mangbasa iti nasantuan a kasuratan dagiti balikas a “Dagiti addaan iti Kinasaserdote ni Aaron nga addaan panangngaasi . . . ” iti rugi ti bersikulo.

Isaad ti balikas a naisurat iti papel *i*: “Ti panangngaasi “saanna a pakaragsakan ti kinakillo, ngem pakaragsakanna ti kinapudno.”

- Ania ti kayat a sawen ti saan nga agragsak iti kinakillo?
- Kasano ti panagragsak dagiti dadduma a tao iti kinakillo?

Estoria

- Apay a napateg unay ti kinapudno iti biagtayo?

Pagdenggen dagiti agtutubo a lallaki iti pakaammuan no kasano ti panangipakita ti maysa nga agtutubo a lalaki iti panangngaasi iti maysa a gayyem.

“Gapu iti agduduma a pagrukodan ti biag ken dagiti bunga ti kalkalpas a gubat, adu dagiti daksanggasat nga ubbing iti Korea, a pagilian ni Tae Whan. Adu ti agbibiyag a kurang dagiti kasapulanda, nga ar-aramiden dagiti nagannak kadakuada ti amin tapno makapanda iti eskuela. Ngem nagasat ni Tae Whan. Nasaysayaat ti kaamaan ni Kim ngem dagiti kaaduan a kaamaan.

“Maysa nga agsapa dinawat ni Tae Whan iti inana, ‘Nanang, isaganaannak iti sabali pay a pangaldaw ita nga aldaw?’ Nangisagana ni Mrs. Kim iti sabali pay a pangaldaw, nga impagarupna a napardas unay ti panagdakkel ti anakna ta kasapulanna ti nayon ti kanenna. Tunggal aldaw nga agisagana iti nayon a pangaldaw a balonenna.

“Maysa nga aldaw nakaawat ni Dr. Kim iti awag iti telepono iti trabaho manipud iti nasinged a gayyem.

“‘Kumusta, Dr. Kim. Kasano ti kaamaam kadagitoy nga aldaw?’

“‘Apay . . . naimbagda!’ insungbat ni Dr. Kim a siraragsak.

“Nagpinnadamag dagiti dua nga aggayyem agingga nga imbutaktak ni Mr. Lee, ‘Masinunuom nga awan parikut ti kaamaam iti saan pay unay nabayag?’

“Nagsardeng, sa insungbat ni Dr. Kim a siaangaw, ‘Apay? Ania ti dakes?’

“‘Dr. Kim, nakitak ni Tae Whan iti maysa a sulit nga aglaklaklako iti pagiwarnak idi naminsan a kalman.’

“‘Ania? Masinunuom kadi?’

“‘Masinunuok! Maseknanak laeng maipapan iti pagsayaatan ti kaamaam ket kayatko a penken kenka.’

“Nagtugaw ni Dr. Kim iti dayta a malen iti opisina a matiktikaw, masmasdaaw no apay a naaramid ni Tae Whan ti kasta a banag ken saanna a dinakdakamat iti asino man. Iti dayta a rabii, kalpasan ti panangrabii, siuulimek ni Dr. Kim a naguray iti gundaway tapno makasarita ti anakna a lalaki. Kamaudiananna kinunana, ‘Tae Whan, mabalina kadi a makasaoka iti mabii?’

“‘Apay, Tatang?’

“‘Barok, nakaawatak ita nga aldaw iti awag manipud ken ni Mr. Lee. Kinunana a nakitanaka idiay ili nga aglaklaklako iti pagiwarnak idi naminsan a kalman. Pudno kadi dayta?’

“Simmungbat ni Tae Whan a sigiginad, ‘Wen, Tatang, ngem inaramidko daydiay tapno makatulong iti maysa a kaklase. Awan ti balbalonenna a pangaldaw isu nga ik-ikkak iti sobra a balonko. Ken iti tunggal pagiwarnak nga ilakomi, makateggedkami iti 40 won (8c).’

“‘Barok, apay nga ar-aramidem daytoy? Nasken a dinawatmo koma nga immuna kaniak.’

“‘Ngem, Tatang, tunggal tulongak ti gayyemko, mariknak nga agbalinak nga ad-adda a kas iti Naimbag a Samaritano. Malaksid iti dayta, kayatko a matulongan dagiti kaklasek a saan a nagasat a kas kaniak. Saan a dakkel unay ti ar-aramidek. Nabasak dayta iti pagbasaan ti seminario ket nariknak a dayta a banag ti nasken nga aramidek.’

“Ammo ni Tae Whan ti kaipapanan ti bilin ti Mangisalahan nga: ‘Ayatem ti Apo a Diosmo iti amin a pusom, ken iti amin a kararuam, ken iti amin a pigsam, ken iti amin a panunotmo; ken ti kaarrubam a kas iti bagim.’ (Lucas 10:27)” (“Profiting for Others,” *New Era*, June 1979, p. 50).

- Adda kadi am-ammoyo a makaaramid iti kas iti inaramid ni Tae Whan para iti gayyemna?

Panangigibus

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

llawlawag a maaddaantayo met iti panangngaasi iti biagtayo bayat ti panangiwaksitayo iti saan a kinapudno, kinaimut, kinaawan anus, kinaapal, kinaparammag, saan nga umno a kababalin, kinamanagpungtot, pammarpardaya, ken panangallilaw.

Babaen ti panangsurot iti pagwadan ni Jesucristo, agbalintayo nga ad-adda a manangngaasi.

Basaen manen ti Moroni 7:47–48 ken dawaten kadagiti agtutubo a lallaki a denggenda ti mabalinda nga aramiden tapno maaddaanda iti panangngaasi.

- Ania ti ibagbaga ti nasantuan a kasuratan nga aramidentayo?
- Ania dagiti kari a maited kadagiti agbiag iti manangngaasi a biag?

Pangkarit

Kariten dagiti agtutubo a lallaki a pumili iti maysa a tao iti kaamaanda wenno maysa kadagiti am-ammoda a pakaipakitaanda iti panangngaasi. Guyugoyen ida nga agkararag ken agdawat iti tulong ti Nailangitan nga Ama iti panangbuangay iti natarnaw nga ayat ni Cristo. Mabalainmo ti mangplano iti maysa nga aramid ti korum a pakaitedan dagiti agtutubo a lallaki iti serbisio ti panangngaasi iti maysa a tao iti purok.

Kabukbukodan a Listaan Dagiti Padpadas

17

GANDAT

Maawatan ti tunggal agtutubo a lalaki ti kinapateg ti agaramid iti kabukbukodan a listaan dagiti padpadas.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 - b. Papel ken lapis para iti tunggal agtutubo a lalaki
2. Umayka a sisasagana a mangisalaysay iti kabukbukodan a padas (kitaen ti rugi ti adalen).
3. Mangisagana iti kopia ti maibunong a papel a “Dagiti Singasing para iti Panangaramid iti Listaan ti Padpadas,” para iti tunggal addaan iti Kinasaserdote ni Aaron.
4. Kabayatan ti lawas, dawaten iti dua wenno tallo nga agtutubo a lalaki nga umay a sisasagana a mangibingay iti padas wenno naisurat iti listaan ti padpadas maipapan iti bagbagida.

Palagip iti mannursuro

Sakbay a gandaten ti tumulong kadagiti agtutubo a lalaki a mangbigbig iti kinapateg ti panagaramid iti listaan ti padpadas, nasken a maawatanyo nga umuna ti kinapategna. Dawaten iti Espiritu a tumulong kenka a mangrikna iti pateg daytoy nga adalen ken tapno magun-odmo ti pammaregta no kasano nga idatagmo daytoy. No saanmo pay a naaramid dayta, mangilatangka iti oras iti daytoy a lawas tapno maisuratmo iti bukodmo a listaan ti padpadas ken ibinglaymo ti riknam maipapan iti daytoy a padas kadagiti agtutubo a lalaki.

**MAISINGASING A
PANANGIDATAG
ITI ADALEN**

Panangidatag ti
mamalbalakad

Tunggal Maysa Kadatayo Nasken nga Agaramid iti Listaan ti Padpadas

Isalaysay kadagiti agtutubo a lalaki ti makaay-ayo wenno naespirituan a padasmo. Isalaysay daytoy a siguguyugoy no mabalin, ket kalpasanna ibagam kadakuada no kasano ken apay nga inkagumaanam nga insurat daytoy iti listaan ti padpadasmo. No saanka a nagaramid iti listaan ti padpadas iti dayta a kanito, ibagam kadakuada no apay a tarigagayam ti maaddaan. Wenno, mabalinmo ti mangbasa iti naisurat manipud kadagiti listaan ti padpadas dagiti kapuonam a mabalin a pakaragsakan ti klase. Yebkasmo no kasano ti panagyamanmo ta naisurat daytoy a padas tapno maammuam ken dagiti dadduma a nasaysayaat dayta a kapuonan.

Awisen dagiti agtutubo a lalaki nga immay a sisasagana a mangibinglay kadagiti padasda.

- Mano kadakayo ti agar-aramid iti kabukbukodan a listaan ti padpadas?

Nasantuan a kasuratan
ken panaglilinnawag

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Moises 6:5–6.

- Apay a manipud idi punganay ti sangkataw-an nabilintayo a mangsalimetmet kadagiti kasuratan?

Pasungbaten dagiti agtutubo a lalaki, kalpasanna ibagam kadakuada a nangted ni Ari Benjamin iti maysa a napateg unay a gapu iti anakna a lalaki.

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Mosiah 1:4–5.

- Ania ti gapu nga inted ni Ari Benjamin para iti panangsalimetmet kadagiti umno a kasuratan maipapan kadagiti pannakilangentayo iti Apo?

Naadaw a sao

Ilawlawag a kinarit ni Presidente Spencer W. Kimball ti tunggal maysa nga agaramid iti listaan ti padpadas.

“Mangala iti kuaderno, agtutubo a tattaok, a listaan ti padpadas a manayon iti amin a panawen, ken mabalin a pagadawan dagiti anghel para iti awan inggana. Mangrugi itan ket isurat ditoy dagiti ipapanaw ken isasangpetyo, dagiti kaunggan a pampanunoty, dagiti nagapuananyo ken dagiti pannakapaayyo, dagiti pannakilangenyoy ken dagiti balligiyo, dagiti pakaawisanyo ken dagiti pammaneknekyo” (“The Angels May Quote from It,” *New Era*, Oct. 1975, p. 5).

Napateg a Pagbatayan ti Panagaramid iti Kasuratan

Estoria

“Malagipko kas maysa nga ubing nga agtarigagay a mangammo no ania a talaga ti kalanglanga ti ina. . . . Tinarigagayak unay ti maysa nga ina.

“Naaddaanak iti ina, nga agpayso, ni Mary Black Rawlins, ngem pimmasay idi siam a lawasko laeng, ken duapulo-ket-innemna laeng. Idi simmangpet ti amak manipud iti trabaho iti maysa a malem, nakitana a nakaudatal iti suelo ti kusina, maysa a biktima ti sakit ti puso. Dagiti makaam-ammo unay ken ni Nanang nasakit unay kadakuada ti agsao iti maipapan kenkuana, isu nga awan unay ammok maipapan kenkuana.

“Idi sangapulo-ket-pitokon, sinarungkarannak ti ina ni tatangko. Imbagana kaniak a naammuan ni nanangko ti maipapan iti kasasaad ti pusona idi nagasawa. Naammuanna a no aganak mabalin a matay. Ngem ni nanangko, saan a nagbuteng ken sisasagana nga umawat iti mapasamak, napigsa ti tarigagayna a nasken a maaddaan iti anak. Inkeddengna a siak, nga ubing a maipasngay kenkuana, kas kapateg ti mismo a biagna. Idi naammuak dayta, dimmakel ti panagayatko ken nanangko, ta ammok nga inayatnak met, a naan-anay ti panagayatna kaniak ta sitatallugod a nangted iti biagna para kaniak.

“Idi ti panangted ni tatangko iti listaan ti padpadas nga insurat ni nanangko. Inaramidna iti tunggal aldaw iti maysa a tawen iti biagna. Addan kadagiti imak ti maysa a tawen ti panagbiag ni nanangko. Maysa a mannursuro iti pagadalan iti Wyoming iti dayta a tawen, ket babaen kadagiti bukodna a balikas nagbalin a pudno a tao para kaniak iti kamaudiananna. Nagsangit, nakibalubal, nagkatawa, nagsaning-i, naammuanna ti kasasaad ti pusona, ket siak . . . naibinglayko ti amin kenkuana!

“Dayta a kasuratan, dayta a napateg, a naipateg a kasuratan—isu ti amin nga adda kaniak maipapan kenkuana. Ania ngata no saanna nga inaramid daytoy?” (“For Your Remembrance: A Presentation on Record Keeping” [audiovisual presentation, 1975 MIA June Conference]).

Panaglilinnawag

- Ania dagiti napateg a gapu ti panagaramid iti listaan ti padpadas a naagapad iti daytoy nga estoria?
- Asino ti mabalin a makabasa iti listaan ti padpadasyo?
- Kasano a makatulong daytoy kadakuada?

llawlawag a naisangsangayan a wagas dagiti listaan ti padpadas a pangibinglay iti kabibiagtayo kadagiti annak ken appokotayo.

Tunggal Addaan iti Kinasaserdote ni Aaron Nasken nga Agaramid iti Kabukbukodan a Listaan ti Padpadas

Panangidatag ti mamalbalakad

llawlawag nga ipagaruptayo a dagiti banag a naaramiddaytoy wenna dagiti agdama nga ar-aramidentayo saanda unay a napateg tapno maisuratda. Ngem kadagiti masanguanan a tawen—uray kadaytoy bayat ti panaglakaydaytoy, kadagiti annakdaytoy, wenna kadagiti appokotayo—dagidiay a banag ti mabalin a nakaay-ayatto a lagip iti biagtayo ken ti lubongdaytoy. Iti tunggal baro a kaputotan dumteng dagiti baro a kapanunotan, dagiti baro a naespirituan a padas, ken baro a gundaway para iti panagdur-as ken panagrang-ay.

Isingasing kadagiti agtutubo a lallaki a ti kabukbukodan a listaan ti padpadas ti agtultuloy a kasuratan ti kinasiasinotayo, no sadino ti pagturongantayo, ken no ania ti lepleppasentayo. Dagiti listaan ti padpadastayo ti kasayaatan a lugar para kadaytoy a pagisuratan kadagiti panggeptayo a tun-oyen ken dagiti inaldaw a gandattayo nga agbalin nga ad-adda a kas iti tao a kayat ti Apo a pagbalinantayo.

Dagiti basaen, pisarra, ken panaglilinnawag	Dawaten iti sumagmamano nga agtutubo a lallaki a basaenda iti napigsa, ken kalpasanna itedda ti kaipapanan, dagiti sumaganad a singasing iti panagaramid iti listaan ti padpadas. Gupugopen dagiti kapanunotan iti pisarra. 1. <i>Ania a kita ti listaan ti padpadas ti nasken nga aramatek?</i> Pumili iti listaan ti padpadas a pakaisuratam kadagiti inaldaw nga ar-aramidem. Mabalín a saan a nangina, dadakkel ti panidna wenno natangken ti rikepna a listaan ti padpadas. Dagiti kangrunaan a kasapulan isu ti napintas ti klasena a papel ken nalagda nga abbong. 2. <i>Kasano ti kasansan ti panagsuratko iti listaan ti padpadasko?</i> Ikeddeng ti kinataom, pakaay-aywam, ken panawenmo no kasano ti kasansan ti panagsuratmo iti listaan ti padpadasmo. Masapul a makaabotka kadagiti amin a a napalabas a pasamak tunggal agsuratka. Isurat dagiti kangrunaan a pasamak wenno palagip manipud kadagiti napalabas a pasamak, kalpasanna ituloy iti agdama. Iti panangsansanmo nga agsurat, ad-adda nga agbalin nga awan biddut ti sinuratmo. Sumagmamano ti agsursurat iti inaldaw, dua wenno tallo a daras iti makalawas dagiti dadduma. Mangisagana iti, panggep a tun-oyen ket trabahuem daytoy. 3. <i>Ania ti nasken nga isuratko?</i> (Dawaten iti maysa nga agtutubo a lalaki a sublienna a basaen ti palawag ni Presidente Kimball.) 4. <i>Kasano ti panagbalinko a managpartuat iti panagaramidko iti listaan ti padpadas?</i> Mabalín a sagpaminsan nga ilistam dagiti paggugustom nga aruaten wenno taraon wenno basaen, ti agdama a rikna ken parikutmo iti relihion, dagiti kapanunotam maipapan iti pagadalan wenno gobierno, wenno ti agdama a kasasaad ti pakaseknam iti kuarta. Mabalín a kayatmo ti mangnayon kadagiti drowing, disenio, retrato, wenno dandaniw kadagiti insuratmo.
Aramid	Ibaga kadagiti agtutubo a lallaki a maaddaanda iti gundaway a mangisurat iti maysa a banag a mainayon iti listaan ti padpadasda. Kadagiti addaanen iti listaan ti padpadas, mabalín nga iramanda daytoy inton sumangpetda. Ikkan ti tunggal agtutubo a lalaki iti maysa a bassit a papel ken lapis. Dawaten kadakuada nga isuratda dagiti padpadasda iti napalabas nga aldaw, a penkenda nga iraman dagiti riknada maipapan iti ania man a naaramidda. No awan ti orasda a mangileppas iti aramid iti klase, guyugoyen ida a mangileppas iti pagtaengan. Laglagipen a ti listaan ti padpadasyo ti nasken a lugar a pangisuratanyo kadagiti napateg a paspasamak ken riknayo iti biagyo.

Panangigibus

Pangkarit	Kariten dagiti agtutubo a lallaki a mangituloy iti panagsurat kadagiti listaan ti padpadasda iti inaldaw wenno linawas. Kalpasanna kanayonen a kitaen dagitoy kadagiti sumarsaruno a sumagmamano a bulan ken sansanem ti mangguyugoy kadakuada.
Maibunong a papel	Ikkan ti tunggal agtutubo a lalaki iti kopia ti sumaganad a maibunong a papel, a mabalín nga ipanna iti kalub ti listaan ti padpadasna para iti reperensia. • Ania dagiti sumagmamano a makatulong a singasing a laglagipen no agaramid iti listaan ti padpadas?

Dagiti Singasing para iti Panagaramid iti Listaan ti Padpadas

1. Agaramat iti nasayaat ti klasena a pagsurat ken papel. Saan nga agaramat iti narugit a pagsurat wenno lapis.
2. Pagbalinen dagiti kliping ti pagiwarnak nga amarillo dagiti panid ti listaan ti padpadas.
3. Aglati dagiti pagipit iti papel, istapler, ken aspili, isu a mabalin a mansaanda dagiti panid ti listaan ti padpadas.
4. Iti panaglabas ti panawen, kaaduanna a plaster ken pagpigket ti rumasi ken saanen a makatengngel.
5. Ibaga no asino, ania, sadino, kaano, ken apay kadagiti banag nga aramidem. Isalaysay dagiti pangngeddeng nga inaramidmo ken no kasano a nadanonmo dagidiay a pangeddeng.
6. Isurat ti aldaw, bulan, ken tawen a kadua ti tunggal isurat. Isurat ti sibubukel a nagan ti tao no dakamaten daytoy iti umuna a gundaway. Dagiti tao nga ipagpagaruptayo nga agnanayon a naasideg a gagayyemtayo mabalin nga umadayoda, ket mabalin a mapukawtayo ti pannakilangen ken malipatan dagiti nagan ken kasasaad.
7. Nasayaat ti mangdakamat kadagiti parikut, panagduadua, ken di kaykayat, ngem igunamgunam dagiti gagangay nga aldaw ken nararagsak a panawen. (Sumagmamano kadagiti nadakamat a kapanunotan ti naadaw manipud iti William G. Hartley, "Diary and Journal Ideas," *New Era*, Mar. 1977, pp. 40–43.)

**MABALIN NGA ARAMIDEN
NO KAYAT PANANGBIROK
KADAGITI KAPUONANYO
BABAEN TI PAGESUKISOKAN
TI KAAMAAN
(FAMILYSEARCH)**

GANDAT

Ilawlawag dagiti mamalbalakad no ania ti FamilySearch[®], no kasano a matulonganna dagiti agtutubo a lallaki a mangammo kadagiti kapuonanda, ken ania ti mabalinda nga aramid tapno makatulongda a mamagbalin nga ad-adu ti pakaaramatanda.

Daytoy nga aramid alaenna dagiti agtutubo a lallaki iti lugar a pakasarakan iti FamilySearch.

Panangisagana

Iti panangisagana, ikeddeng no sadino ti pakaangayan ti aramid. Maibatay kadagiti pasamak ditoy, mabalin daytoy iti sentro ti pakasaritaan ti kaamaan, sentro ti pasok, lokal a balay a pagmimitingan, wenno pagtaengan ti maysa a kameng. No mabalin, pumili iti disso nga addaan iti nasursurok ngem maysa nga estasion a pagtrabahuan ti FamilySearch tapno ad-adu ngem maysa nga agtutubo a lallaki ti makapagtrabaho nga aggigiddan.

Palagip: No dakkel unay ti korum, nasaysayaat no mabingaybingay iti babbabassit a grupo.

Mangplano iti mainayon a kasinnukat nga aramid para iti biahe. Bayat ti panagaramat ti sumagmamano nga agtutubo a lallaki iti FamilySearch mabalin a sursuruen dagiti dadduma ti maipapan iti Pagadawan ti Kasuratan ti Kaamaan (Family Record Extraction) ken kalpasanna makiraman iti ania man a proyekto ti panagadaw. Nasken a maitunos daytoy iti agituntunos iti Pagadawan ti Kasuratan ti Kaamaan ti purok. Mabalin a mairaman kadagiti dadduma nga aramid dagiti adalen maipapan kadagiti templo wenno dagiti ay-ayam a makatulong kadagiti agtutubo a lallaki a mangipamaysa iti imatangda kadagiti kapuonanda.

Sakbay nga agaramid dutokan dagiti agtutubo a lallaki nga agrabaho a kaduada dagiti nagannak kadakuada a mangsurat iti tsart ti kapuonan a kumpleto no mabalin.

Panangilasin kadagiti Kapuonantayo babaen ti Panagaramid iti Pakasaritaan ti Kaamaan

Panangidatag ti mamalbalakad

Ibaga kadagiti agtutubo a lallaki a suksukisokentayo dagiti kapuonantayo tapno maikkan ida kadagiti isu met laeng a gundaway a mailantip iti uneg ti kaamaan ti Dios a maawattayo ditoy iti daytoy a biag. Dagitoy ti pangisalakan nga ordinansa (panagbuniag, pannakaorden iti kinasaserdote, talugading, ken pannakailantip) palugodandato a sumrek iti kangatuan a pagarian, no la ketdi maikaritayo.

Sistema a kompiuter ti FamilySearch a tumulong kadakayo nga agbirok iti pakaammo maipapan kadagiti kapuonanyo. No italmegyo ti nagan ti kapuonan iti kompiuter, alisto a biroken ti Pagsukisokan ti Kaamaan kadagiti riniwriw a nagan iti pagidulinan ti kompiuter, a mangbirok kadagiti nagan nga agpapada. Tarabayennakayo manipud kadagiti nagan agingga kadagiti sibubukel ti pakabuyaanan iti pakaammo, a kas kadagiti petsa ken lugar ti nakayanakan, panagasawa, ken pannakatay; ken dagiti nagan dagiti nagannak, annak, ken assawa.

Naglaon iti sumagmamano a pagidulinan ti pakaammo ti FamilySearch. Ti pagidulinan a makatulong unay kadakayo isu ti Pagidulinan ti Kapuonan (Ancestral File[™]). Naglaon daytoy a pagidulinan iti pakaammo ti pakasaritaan ti kaamaan nga inted dagiti kameng ti Simbaan ken dagiti dadduma pay iti intero a lubong manipud 1979. Naglaon kadagiti nagan dagiti riniwriw a tattao a naireppeng kadagiti ragup ti kaamaan ken kapuonan.

Palagip: Mabalnimo nga iladawan kadagiti agtutubo a lallaki ti kinapateg ti panangted iti pakaammo iti pakasaritaan ti kaamaan babaen ti panangsalimetmet iti "libro ti pakalaglagipan" a napno kadagiti tsart ti kapuonan ken kasuratan ti ragup ti kaamaan.

Mabalinmo nga ilawlawag a ti pakaammo iti libro ket napateg unay, ngem iti daytoy naimaldit a porma makatulong laeng iti sumagmamano a tao. Nupay kasta, no mapagbalin daytoy a pakaammo iti porma ti kompiuter (nga aramaten ti programa ti kompiuter a Personal Ancestral File®), a makatulong kadagiti adu ken dadduma pay.

Kasta met nga itudo a saan a naan-anay ti Ancestral File. Adun iti pakaammo, ngem ad-adu pay ti mabalin a mainayon—agraman ti pakaammo a mabalin nga adda kadagiti agtutubo a lallaki maipapan kadagiti bukodda a kapuonan.

Naglaon pay ti Ancestral File® kadagiti nagan ken pagtaengan dagiti tao a nangted iti pakaammo ditoy. Iti daytoy a wagas mabalin a matakuatan dagiti agtutubo a lallaki dagiti kabagianda a dida pay nakitkita.

Tapno ad-adda a matulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangawat iti pateg ti FamilySearch, ipalawag a no awan ti kompiuter agbirokda kadagiti rollo ti “microfilm” ken panid dagiti libro tapno sapulen ti pakaammo maipapan kadagiti kapuonanda. Kadagiti adu a nakaaramiden iti daytoy, nagun-od babaen ti adu a trabaho. Masapulan ti kompiuter ti isu met laeng a pakaammo iti sumagmamano laeng a minuto.

Aramid iti kompiuter

Pagsanayen dagiti agtutubo a lallaki a mangaramat iti FamilySearch tapno birokenda ti pakaammo maipapan kadagiti kapuonanda. Tulongan ida nga agipan kadagiti nagan iti tsart ti kapuonanda. No awan ti pakaammo maipapan kadagiti kapuonanda iti Ancestral File, ipalagip kadakuada a makaaramidda iti dakkal a serbisio babaen ti panangkitada a dayta a pakaammo maipapan kadagiti kapuonanda mairaman iti pagidulinan.

Bayat ti panangaramat dagiti agtutubo a lallaki iti FamilySearch, nasken nga imalditda dagiti pakaammo a mabirokanda. Iti Ancestral File, makaimalditda iti tsart ti kapuonan.

Kalpasan a maikkan amin dagiti agtutubo a lallaki iti gundaway a mangaramat iti FamilySearch, amirisen dagiti naileppasda. Kariten ida tapno ituloyda ti agbirok iti pakaammo maipapan kadagiti kapuonanda ken tapno itedda ti pakaammo iti Pagidulinan ti Kapuonan.

Pangsumad nga Aramid

Aramid a Serbisio

Mabalin a sumagmamano a kameng iti purok ti addaan iti adu nga urnong maipapan iti pakaammo ti pakasaritaan ti kaamaan iti naimaldit a porma (Dagiti Libro ti Pakalaglagipan). Makaaramid dagiti agtutubo a lallaki iti napateg a serbisio babaen ti panangipanda iti pakaammo iti kompiuter ken panangtulongda kadagiti kameng a nangted iti Ancestral File. Tapno maaramid dagiti agtutubo a lallaki daytoy, nasken nga adda makaanay a bilang dagiti kabukbukodan a kompiuter nga addaan iti Personal Ancestral File. Makatulong kenka dagiti mamalbalakad iti pakasaritaan ti kaamaan iti purok a mangbuangay iti dayta a proyekto ti serbisio.

GANDAT

Tungpalen ti tunggal agtutubo a lalaki ti Nainsiriban a Balikas ken maawatanna no kasano a mabendisionan a naespirituan ken naindagaan.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki.
 - b. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
2. Dutokan ti dua nga agtutubo a lalaki a mangbasa wenno mangisalaysay kadagiti estoria iti maudi a paset ti adalen. Guyugoyen ida nga agsagana a naimbag.
3. No adda iti lugaryo, mabalín nga ipabuyayo ti “Addiction versus Freedom,” iti Family Home Evening Video Supplement 2 (53277).

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Pakauna

- Ania ti kaipapanan kadakayo ti binatang a “Nainsiriban a Balikas”?
- Sadino ti pakasarakantayo iti Nainsiriban a Balikas? (Doktrina ken Katulagan 89.)
- Apay iti panagkunayo nga inted kadatayo ti Apo ti Nainsiriban a Balikas?
- Apay a mariknayo a maseknan ti Apo iti pagsayaatan ti bagim, kas maysa kadagiti annakna?
- Ania ti ibagbaga ti Nainsiriban a Balikas a liklikantayo?

Isurat iti pisarra dagiti sungbat dagiti agtutubo a lalaki.

Palukib kadagiti agtutubo a lalaki ti Doktrina ken Katulagan 89 ket pasapul ti ad-adu pay a pangiwawan.

- Ania dagiti mabalín a pagbanagan dagiti di agtungpal iti Nainsiriban a Balikas?

Bayat ti isusungbat dagiti agtutubo a lalaki, gupugopen dagiti sungbatda iti tsart nga adda iti pisarra a kaarngi ti sumaganad:

Liklikan	Mabalín a Pagbanagan	
Dagiti inumen nga adda alkoholna	Pannakairuam Pannakapukaw ti salun-at, pagtaengan, kaamaan, trabaho, kuarta Pannakapukaw ti panagteppel	Pannakapukaw ti dayaw, sakit ti babai, di tinarigagayan a panagsikog Panagmaneho a sibabartek Aksidente, pannakasugat, pannakatay Saan a nasayaat a pannakatarao Sakit ti puso, sakit ti dalem, pannakadadael ti di pay naipasngay a maladaga
Tabako	Pannakairuam iti nikotina	Kanser, empisema, saan a nasayaat a panagtaray ti dara, sakit ti puso, pannakadadael ti saan pay a naipasngay a maladaga
Tsaa ken kape	Pannakairuam	Saan a nasayaat a salun-at, mangted iti sakit ti puso

Ilawlawag nga adun ti nasao maipapan iti panagabusu iti maiparit nga agas, ngem adu dagiti di makaammo a ti tabako, alkohol, tsaa, ken kape addaanda amin iti napeggad nga agas. Gapu iti nalatak a pannakaaramatda, dagiti tsaa, kape, alkohol, ken tabako ti kangrunaan a sustansia a makaited iti pannakairuam iti maiparit nga agas.

Dagiti naadaw a sao ken panaglilinnawag

Ilawlawag a nupay awan ti nasao iti benneg 89 ti Doktrina ken Katulagan maipapan iti marihuana, cocaine, wenna dadduma pay a kita ti napeggad nga agas, manipud pay idi binallaagandatayon dagiti dadaulo ti Simbaan maipapan kadagiti peggad dagitoy a maiparit nga agas.

Ilawlawag nga inted ni Presidente Spencer W. Kimball ti sumaganad a balakad:

“Namnamaenmi a dagiti tattaomi ikkatenda manipud iti biagda amin a kita ti maiparit nga agas agingga no mabalin. Nakaad-adu ti agpannurray kadagiti maiparit nga agas kas pagpatalna ken pagpaturog, a saan a kanayon a kasapulan.

“Kinaagpaysona adun nga agtutubo ti nadadael wenna natay babaen ti panagaramat iti marihuana ken dadduma pay a makapatay nga agas. Babalawenmi ti kasta” (iti Conference Report, Oct. 1974, p. 6; wenna *Ensign*, Nov. 1974, p. 6).

Ilawlawag iti ababa dagiti peggad a nairaman iti daytoy a kita ti panaglablabes iti maiparit nga agas. Mabalinmo a dakamaten a ti panaglablabes iti maiparit nga agas a masansan nga agbanag iti pannakairuam ken pannakadadael kadagiti bagi ken panunot.

No ipalubos ti oras, mabalinmo nga ibaga ti maipanggep iti maysa a tao nga am-ammom a naaringan ti biagna babaen ti panaglablabesna kadagiti napeggad a sustansia, a saan nga agdakdamat kadagiti nagan. Igunamgunam a ti Apo intedna kadatayo ti Nainsiriban a Balikas a tumulong kadatayo a mangsaluad kadagiti bagitayo ken maliklikan ti ladingit nga itden ti panaglablabes iti sustansia.

Mangted iti Naindaklan a Naindagagan ken Naespirituan a Bendision ti Panagtungpal iti Nainsiriban a Balikas

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Ilawlawag a ti Apo inkarina dagiti naindaklan a bendision kadagiti amin nga anakna a mangtungpal iti Nainsiriban a Balikas ken mangtaripato a nasayaat kadagiti bagida. Tapno makuatan no ania a bendision dagiti naikari, pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Doktrina ken Katulagan 89:18–21 idinto a sumurot dagiti dadduma kadagiti nasantuan a kasuratanda. Guyugoyen ida a mangmarka iti daytoy a nasantuan a kasuratan.

- Ania dagiti bendision a maikari kadagiti mangtungpal iti Nainsiriban a Balikas ken mangtungpal kadagiti bilin?

Estoria

Basaen ti sumaganad nga estoria, a mangibaga no kasano a naammuan ti maysa nga agtutubo a lalaki dagiti maawattayo a bendision no tungpalentayo ti Nainsiriban a Balikas.

“Saan pay a naan-anay a sangapulo-ket-dua ti tawenko, ngem nagtrabahoak a kaduak ni tatangko iti panagani iti pagay. Nasurok nga innem-a-pulon a tawen ti napalabas. Isu ti aggapas ket siak ti agreppet kadagiti pagay . . . ; makabannog a trabaho iti inaldaw.

“Maysa a Sabado, nangrugikami [a nagtrabaho] iti parbangon ken nagsardengkami iti agarup 8:30 iti daya a rabii. Nabannogak unay ta kayatkon ti agidda ken maturog a diakon urayen ti pangrabii.

“Kimmata kaniak ni tatangko ket kinunana a silalannay, ‘Lee, dagiti naurnos a pagay a ginapasko ita nga aldaw nakalanglangto. No aguraytayo agingga iti Lunes . . . , kumbetton dagiti bukel. Nasken nga trabahuenta ita a rabii. Naraniag ti bulan iti ruar. Iti panagkunam matulongannak?’

“Linapdak dagiti luak ket nagtung-edak.

“Kinuna ni tatangko, ‘Ala ngarud, mangrabiitan, [pakane] dagiti baboy, kalpasanna [penpenenta] dagiti nagapas.’

“Maibusmin ti tinapay ken gatasmu, ngem napalalo pay laeng ti bannogko ta marigatanak a mangitungraraw iti ulok. Bayat ti ipapan panangpakan ni tatangko kadagiti baboy, nagtugawak iti lamisaan, a sililiday a nagpanunot, ‘Diak kaano man nagsigarilio wenna

nagbartek; kanayon a tinungpalko ti Nainsiriban a Balikas. Kuna ti Doktrina ken Katulagan a no tungpalem ti Nainsiriban a Balikas agtaraykanto ket saan a mabannog ken magnakanto ket saan nga agkapsut. Ket ita nabannogak unay ta marigatanak a mangitungraraw iti ulok.' Nakaemko ti ngiwatko bayat pananglappedko iti luak ti pannakabannog.

"Saan a mailadawan no ania ti napasamak, ngem kasla adda napintas nga adigi ti puraw a lawag a simrek iti bagik, a nangpunno iti tunggal linabag ti kinataok. Timmakderak idi nagsubli ni Tatang, ket napankami iti katalalanan.

"Napartak nga agtrabaho ni tatangko, ngem saan a nakapagtalinaed a kaduak iti dayta a rabii, uray no naalisto a nagtrabaho. Tinarayko dagiti nawaraswaras a rineppet, ket impalladawko ida, nga adu ti nadagdagsen ngem siak, manipud iti [tunggal bunton]. Diakto kaano man malipatan ti siddaaw kadagiti mata ni tatangko.

"Tallopulo a tawen sakbay nga imbagak kenkuana ti napasamak, ngem malagipna pay laeng daydi a rabii. Diakto kaano man malipatan daydi" (Leo W. Spencer, "To Run and Not Be Weary," *Ensign*, Mar. 1974, p. 45).

Naadaw a sao ken panaglilinnawag

Masansan nga ipagaruptayo a ti panagtungpal iti Nainsiriban a Balikas addaan laeng iti nainlasagan a pagsayaatan.

- Kasano a mabendisionannakayo a naespirituan ti Nainsiriban a Balikas?

Basaen ti sumaganad a palawag ni Elder Boyd K. Packer:

"Naammua . . . a ti kangrunaan a panggep ti Nainsiriban a Balikas adda pakainaiganna iti paltiing.

"Manipud iti panawen a kinabassityo insuromi kadakayo a liklikan ti tsaa, kape, arak, tabako, maiparit nga agas, ken ania man a banag a mangsinga iti salun-atyo.

"Ket ammoyo a maburiborankami no makitami a maysa kadakayo ti agar-aramat kadagidiay a banag.

"No ti maysa a tao a 'naaringan' marigatan a dumngeg iti nalawag a saritaan, kasano a makasungbatda kadagiti naespirituan a pannignay a mangsagid kadagiti kabassitan a riknada?

"Kas kapateg ti Nainsiriban a Balikas ti paglintegan ti salun-at, a mabalin a naespirituan a napatpateg kenka ngem iti naindagaan.

"Uray agtungpalka iti Nainsiriban a Balikas, adda dagiti sumagmamano a banag a mabalin a mapasamak kenka a naindagaan, ngem dagidiay a banag saan a gagangay a makadadael kadakayo a naespirituan" (iti Conference Report, Oct. 1979, pp. 28–29; wenna *Ensign*, Nov. 1979, p. 20).

- Ania ti kayat a sawen ti addaan iti "nakalemmeng a gamgameng" ti pannakaammo? (Kayat a sawen daytoy nga adda kadatayo ti Espiritu Santo a mangtarabay ken mangparegta kadatayo nga agturong iti pannakaammo, kinapudno, ken pammaneknek.)

- Ania dagiti dadduma pay a naespirituan a bendision a mabalintayo a maawat no tungpalentayo ti Nainsiriban a Balikas?

Makaipakitayo iti Nasayaat a Pagwadan Babaen ti Panagtungpal iti Nainsiriban a Balikas

Estoria

Pabasa wenna pasalaysay iti nadutokan nga agtutubo a lalaki ti sumaganad nga estoria:

"Dimo kadi kayat ti sumrek ket agpapudot bayat ti panagur-uraymo?" Ti para sao, Tatsui Sato, ti kakaisuna iti purok ti Narumi, Japan, a makapagsao iti Ingles. Babaen ti tawa ti tiendaanna binuyana dagiti soldado nga Amerikano, a ti angesda nangted asuk iti tangatang, bayat ti panangibaddekda kadagiti sakada iti natangken a daga tapno agpapudot. Nupay langa dagiti tallo a soldado ti nasdaaw, sisasaganada a nangawat iti awis ti bassit, nadayaw natakneng a Hapones.

Apaman a nakastrekda, nagyaman dagiti Amerikano iti nangsangaili kadakuada bayat ti panangikayaskasda kadagiti imada iti ngatuen ti babassit a beggang iti bassit a hibachi. Kas tanda ti kinamanagsangaili, nangted ni Tatsui Sato iti tunggal sangaili iti sagsangatasa

nga umas-asuk a kaimasan tsaana. “Agyamankami kenka, ngem saankami nga umin-inom iti tsaawenno agar-aramat kadagiti dadduma pay a pagpaimas,” kinuna ti maysa kadagiti soldado. “Isursuro kadakami ti Simbaanmi a dagiti bagimi sagrado unay a sagut manipud iti Dios ken nasken a saluadanmi a nasayaat ti salun-atmi.”

“Karkarna unay a pannursuro daytoy,” kinuna ni Sato San. “Diak pay nakangngeg iti kasta a pammati nupay naadalkon ti Biblia.”

Inlawlawag ngarud dagiti soldado ti maipapan iti paltiing ti Dios a naawagan iti “Nainsiriban a Balikas.” Indiyada ti agsubli tapno ibagada iti daytoy naulimek, napnuan adal a tao ti adadu pay maipapan kadagiti pammatida.

Kas naikari, nagsubli dagiti soldado ket nangrugida a nangisuro iti kaamaan a Sato. Binasa ni Tatsui Sato ti Libro ni Mormon nga intedda kenkuana manipud iti rugi agingga iti ungtona, kalpasanna, binasana manen, inadal, ken nagkararag.

Iti panawen a yaay ti tudo ti kalgaw iti Narumi, namati ni Tatsui ken ti asawana a ni Chiyo a pudno ti libro. Nagbaliw ti panagbiagda manipud iti panagkedked dagiti agserserbi iti buyot a Santo iti Ud-udina nga Aldaw nga uminom iti tsaada ken panangibagada iti pammatida.

Ti panagbuniag ti kaamaan a Sato ti immuna a panagbuniag dagiti lokal a Santo iti Hapon iti nasurok a duapulo a tawen ken ti rugi ti baro a panawen ti Simbaan iti Hapon. Nagbalin ni Brother Sato nga agyul-ulog ken agipatpatarus para iti Mision ti Hapon. Impatarusna amin dagiti pagrukodan nga aramid, adu a pagbasaan ken polieto, ken ti seremonia ti templo iti Hapon. Nagsukisokda nga agassawa kadagiti kapuonan a nagidulinanda iti adu a Hapon a nagnagan, agraman dagiti naarian a kaamaan, tapno agballigi ti trabahoda iti templo. Idi nabangon ti templo iti Hapon, adda sadiay da Brother ken Sister Sato para iti pannakaidaton, ket nagbalin ni Brother Sato nga agilanlantip iti templo. Babaen kadagiti aramid daytoy maysa a tao nagbaliw ti panagbiag ti rinibu a tattao a Hapon (naadaw manipud iti Harrison T. Price, “A Cup of Tea,” *Improvement Era*, Mar. 1962, pp. 160–61, 184, 186).

Panagliliinnawag

llawlawag dagiti nagbanagan ti panagtungpal dagiti agserserbi iti buyot iti Nainsiriban a Balikas.

- Kasano ngata ti pakaidumaan daytoy nga estoria no ininum dagiti soldado ti tsaada sada pimmanaw?

Estoria

Pabasa wenno pasalaysay iti nadutokan nga agtutubo a lalaki ti sumaganad nga estoria:

“Maysa nga agtutubo a lalaki a naidestino idiy Teheran, ti kabisera ti Iran . . . ti kameng ti Simbaantayo. Bayat ti kaaddana sadiay inkeddengna nga aramidenna ti kasayaatan a pannakaaramat ti panawenna ken sursuruenna ti pagsasao a Farsi. Napanunotna a ti kasayaatan a wagas a pannakaaramid daytoy isu ti panagtrabaho a kadua dagiti babassit nga ubbing ket paisuro kadakuada iti Farsi a kas iti panangisurona kadakuada iti Ingles. . . . Isu a nakasarak iti nakasarsaririt a maysa a paris nga agtutubo nga ubbing, maysa nga agtutubo a lalaki ken maysa nga agtutubo a babai, ket babaen ti maysa nga agyul-ulog . . . kinunana a suruanna ida iti Ingles iti kondision a suruanda iti Farsi. Napalalo ti ragsakda iti daytoy a gundaway ket isu a nangrugi. . . . Ababa laeng a panawen daytoy agingga a nakapagkikinnaawatanda. Awanan iti katulongan iti panangisuro, ngem adda kenkuana ti *Serviceman’s Principles of the Gospel* ken ti Libro ni Mormonna, isu nga inrugina nga imbasa kadakuada manipud kadagitoy Ingles a libro. Bayat ti panangisurona, insurona kadakuada ti maipapan iti Nainsiriban a Balikas ken maipapan kadagiti amin a banag nga ar-aramiden ken patpatientayo iti Simbaantayo. Maysa nga aldaw inawisda a makipagkita iti ulitegda. . . . Binaklayna ti bassit a babai ken kinibinna ti ubing a lalaki ket napanda iti pagtaengan ti ulitegda nga agkatkatawa ken agsasao iti dalan. Idi nakadanonda sadiay, inawat isuna ti ulitegda a nakasaysayaat. Managsangaili unay, unay kenkuana ket naaddaanda iti naisangsangayan nga oras. Ket iti kamaudiananna timmakder ti lalaki ket nagturong iti istante ti librona, linuktanna ti rikep, ket innalana ti maysa a napintas a pirak a bandeha, maysa a pirak a dekantera, ken sumagmamano a babassit a kopa a naaramid iti pirak. Innalana ti bandeha ket imparabawna iti sanguananda a bronse a lamisaan, ket kalpasanna siiinnayad a nangikkat iti kalub ti dekantera, ket binukbokanna dagiti babassit a pirak a kopa iti napintas a nalabaga a kas iti mansanita nga arak. . . . Naisip ti [agtutubo a lalaki] iti bagina, ‘Ania ti aramidek? Diak mamati iti daytoy a banag, ngem kalpasan ti amin, nagbalin a managsangaili unay kaniak, ken impalawagna a daytoy ti kababalin iti

pagilianna. Diak kayat a mapagura isuna, isu nga aramidek.’ Ket dayta nga agpayso ti inaramidna. Bayat ti pannakayasideg ti bandeha kenkuana, innalana daytoy bassit a pirak a kopa a saan a dakdakkal ngem iti dedal ket nakiinninum para iti salun-at ti tao ket intangguapna daytoy. Bimmuntog a dagus ti panagsasarita. Nagsaknap ti kinaulimek iti sibubukel a kuarto. Nagduadua ket alisto a nangputed iti panagsasarita, binaklayna ti bassit nga ubing a babai ken kinibinna ti bassit nga ubing a lalaki ket rimmuarda nga agawiden. Iti dalanda, nangrugi a agsangit ti ubing a babai. Kinunana, ‘Honey, apay nga agsangangitka?’ Saan a nakasungbat iti balikas babaen ti saning-ina, ngem kinuna ti ubing a lalaki, ‘Joe, apay nga inaramidmo ti kasdiay? Apay nga inaramidmo ti kasdiay?’ Ket kinunana, ‘Apay ania ti naaramidko?’ Ket kinunana, ‘Apay nga imminomka iti arak?’ ‘Bueno,’ kinunana, ‘Kas iti dedal a napno laeng ti kabassitna.’ ‘Bueno,’ kinuna ti ubing, ‘Awan ti pakidumaanna dayta. Kinuna ni Uliteg nga aramidem. Imbagami amin kenkuana ti maipapan iti Nainsiriban a Balikas, ket kinunana, “Dagidiay nga Amerikano agsasaoda maipapan iti adu a banag, ngem saanda met a patpatien.” Imbagami kenkuana a talaga nga inaramidmo, ngem dimo naaramid.’ Nasayaat, kinuna ti [agtutubo a lalaki] apamana a napasamak dayta, nayawatna koma ti kanawan nga imana no malagipna laeng ti banag a naaramidna, gapu ta ammona no ania a pannakadadael ti naaramidna iti biag dagidiay babassit nga ubbing. Saandan a nagsubli pay. Napukawna ti napateg a pannakilangenna ken mabalin a ti pay gundaway a mangisaknap iti ebanghelio kadagiti nabileg a tattao iti dayta a daga” (Theodore M. Burton, *Tickling the Tiger*, Brigham Young University Speeches of the Year (Provo, 17 Jan. 1961), pp. 7–9).

Panaglilinnawag

- Ania ti nagbanagan dagiti aramid daytoy agtutubo a lalaki?
- Kasano ngata ti pakaidumaan daytoy nga estoria no nagkedked ti agtutubo a lalaki nga uminom iti arak?
- Iti panagkunayo dayta a bassit a kopa ti arak a “saan a dakdakkal ngem iti dedal” nadangrana ngata ti bagi ti agtutubo a lalaki?

Tulongan dagiti agtutubo a lalaki a mangawat a ti kabassit ti ania man a banag a makapadangran saan a nasayaat iti bagitayo. Iti kaano man saan a nagbalin a mammartek dagiti mammartek no saanda nga immuna a simmimsim iti arak.

- Nadangran kadi a naespirituan?

Panangigibus

Pammaneknek

Imula iti panunot dagiti agtutubo a lalaki a ti Apo intedna kadatayo ti Nainsiriban a Balikas gapu ta ay-ayatennatayo ken kayatna a masarakantayo ti ragsak nga umay laeng iti panagbalin a nadalus iti bagi ken espiritu. Bayat ti panangtungpaltayo iti Nainsiriban a Balikas, tungpalen ti Apo ti karina a bendisionannatayo iti agpada a nainlasagan ken naespirituan.

Ipaneknekmo maipapan iti Nainsiriban a Balikas ken no kasano ti kinapategna ta tungpalen a naan-anay dagiti addaan iti kinasaserdote.

Pangkarit

Sublien nga adalen ti balakad maipapan iti salun-at ti panunot ken bagi a naited iti panid 12 ti *For the Strength of Youth*. Kariten dagiti agtutubo a lalaki a mangadal iti Nainsiriban a Balikas tapno makagun-od iti nasaysayaat a pannakaawat iti daytoy. Kariten pay ida nga agkararag para iti natibker a pammati iti kinapudnona a kas bilin ti Apo ken agbiag a mayannatop kadagiti pagbatayanna iti intero a panagbiagda.

GANDAT

Maawatan ti tunggal agtutubo a lalaki a kabaelanna a parmeken ti sulisog.

PANANGISAGANA

Dagiti banag a kasapulan:

1. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
2. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
3. Papel ken lapis para iti tunggal agtutubo a lalaki

**MAISINGASING A
PANANGIDATAG
ITI ADALEN**

Estoria ken panaglilinnawag

Panangbigbig ken Panagkedked iti Sulisog

llawlawag a maysa a lalaki ti makiin-innuman kadagiti kabarbaro a tsuper para iti kompania ti luganna. Napegged unay ti dalan a kumamang iti nasang-at a rangkis iti bantay. Dinamag ti makiin-innuman iti tunggal lalaki no kasano ti kaasidegna nga agmaneho a siaannad iti asideg ti igid ti rangkis. Insungbat ti umuna a lalaki, “Makapagmanehoak iti innem a pulgada manipud iti igid.” Insungbat ti maikadua a lalaki, “Makapagmanehoak iti dua a pulgada manipud iti igid.” Insungbat ti maikatlo a lalaki, “Umadayoak manipud iti igid ti rangkis agingga a kabaelak.”

- Asino ti naikkan iti trabaho? (Ti maikatlo a lalaki.)
- Nupay dagiti immuna a dua a lalaki addaan iti nakaskasdaaw a paglaingan iti panagmaneho, apay nga ipapanyo a ti maikatlo a lalaki ti naikkan iti trabaho? (Naamirisna a no mabalina nasken nga agtalinaed nga adayo iti peggad.)

llawlawag a maipapan iti sulisog daytoy nga adalen ken ti gapu ti panangipalubos ti Nailangitan nga Ama kadaytoy a makapadas iti daytoy a biag iti daga.

Nasantuan a kasuratan, pisarra, ken panaglilinnawag

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Santiago 1:12–14.

- Ania ti maadaltayo manipud iti daytoy a nasantuan a kasuratan?

llista ti sumaganad a tallo a puntos iti pisarra:

1. Mabendisionantayo no maandurantayo ti sulisog.
2. Saannatayo a sulisogen ti Dios.
3. Masulisog ti tunggal tao.

Mangyuged iti agpababa a linia agingga iti tengnga ti pisarra. Markaan ti maysa a bangir iti *Nasayaat*, ken ti maysa a bangir iti *Dakes*. Mangipan iti dua a tuldek, iti agpada a bangir ti nasayaat iti nangbingay a linia—maysa iti asideg unay ti linia, ken maysa ti saan unay nga adayo.

- Ipapantayo nga ibagian dagitoy dua a tuldek ti dua nga agduma a tao. Asino ti ad-adda nga agtalinaed a “nasayaat”? (Ti maysa a kaadaywan iti linia.)
- Apay? (Kas iti tsuper a masirib a naala nga agrabaho tapno agtalinaed nga adayo iti igid dagiti rangkis, no ad-adayotayo iti sulisog, basbassit ti gundaway a masulisogtayo).

Naadaw a sao

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti sumaganad a palawag ni Presidente George Albert Smith maipapan iti panangliklik iti sulisog.

“Kinuna idi ni lelongko iti kaamaanna, ‘Adda linia ti beddeng, a nasayaat ti pannakailawlawag ti kaipapananna iti nagbaetan ti teritorio ti Apo ken ti teritorio ti sairo. No agglianka iti denna ti Apo iti bangir ti linia, addaka iti babaen ti bilegna ken awan ti

tarigagaymo nga agaramid iti biddut; ngem no bumallasiwka a mapan iti denna ti sairo maysa a pulgada iti bangir ti linia, addaka iti bileg ti mannulisog, ket no agballigi, saanka a makapagpanunot wenno makarason a nasayaat gapu ta napukawmo ti Espiritu ti Apo.'

"No masulisogak no dadduma nga agaramid iti maysa a banag, saludsodek iti bagik, 'Ania a bangir ti linia ti yanko? No naikeddengko nga addaak iti natalged a bangir, ti denna ti Apo, aramidek ti nasayaat a banag iti tunggal kanito. Isu a no umay ti sulisog, panunotem a sikakararag ti maipapan iti parikutmo, ket ti bileg ti Espiritu ti Apo tulongannaka a mangngeddeng a nasayaat. Adda kinatalged a para kadatayo iti denna laeng ti Apo iti bangir ti linia" (iti Spencer W. Kimball, *The Miracle of Forgiveness* [Salt Lake City: Bookcraft, 1969], p. 232).

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

• Apay iti panagkunayo nga ipalubos ti Dios a masulisogtayo? (Saantayo a maaramat ti kinawayatayo nga agpili tapno pumili ken dumur-as no awanantayo iti sulisog).

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Doktrina ken Katulagan 29:39.

• Mabalín kadi a masulisognatayo ni Satanas a ditayo makapagkedked?

Pailawlawag kadagiti agtutubo a lalaki daytoy a saludsod.

Pabasa ti 1 Taga-Corinto 10:13, a mangilawlawag a saantayo a masulisog iti labes ti bilegtayo tapno agkedked ken tapno ti Apo kanayon a mangted iti wagas no birokentayo daytoy. Isingasing kadagiti agtutubo a lalaki a markaanda daytoy a bersikulo.

Ilawlawag a daytoy a nasantuan a kasuratan saanna a kayat a sawen a matulongannatayo ti Apo nga agkedked iti ania man a kasasaad a mabalín a partuatentayo para iti bagbagitayo. Nasken nga aramidentayo ti partetayo tapno maliklikantayo ti sulisog. Iblinglay ti sumagnad a pagarigan: ipapan a maysa a ragup dagiti gagayem ti agtarigagay a mapanka agbuya iti sine a pakaigapuan ti panagpanunotmo kadagiti narugit a pampanunot.

• Makapanka kadi iti kasta a sine ken namnamaem pay laeng a tulongannaka ti Dios a mamagtalinaed a nadalus ti pampanunotmo?

• Kasano ti panangiturongmo iti daytoy a kasasaad a kaduam dagiti gagayemmo?

Panangliklik ken Panangpamek iti Sulisog

Pisarra ken panaglilinnawag

• Ania dagiti sumagmamano a nadumaduma a kita ti sulisog a sangsanguen dagiti agtutubo a lalaki?

Ilista dagiti sungbat dagiti agtutubo a lalaki iti pisarra. Mabalín a mairaman iti listaan ti sumagmamano kadagiti sumaganad a kapanunotan:

1. Narugit a pampanunot
2. Panagulbod wenno panagkusit
3. Panagsapata ken bastos a panagsasao
4. Maiparit nga agas, panagsigarilio, wenno panagbartek
5. Dagiti naalas a mabuya iti sine ken video

• Kasano ti panangpamektayo iti sulisog?

Naadaw a sao, dagiti nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Guyugoyen dagiti agtutubo a lalaki a mangted kadagiti kapanunotanda maipapan iti panangpamek iti sulisog. Ilawlawag ti tunggal kapanunotan, panangted kadagiti nalawag a singasing para iti panangpamek wenno panangliklik iti sulisog. Mabalínmo nga aramaten ti sumagmamano kadagiti sumaganad a kapanunotan, ngem nasken a guyugoyem dagiti agtutubo a lalaki a mangted nga umuna kadagiti kapanunotanda.

1. Narugit a pampanunot: Insingasing ni Elder Boyd K. Packer a no *mangyulotayo iti himno wenno kanta ken amirisen dagiti balikas iti panunottayo* a no sumangbay iti panunottayo dagiti narugit a pampanunot, umadayo dagidiay a pampanunot.
2. Panagulbod wenno panagkusit: Imbaga ni Elder James E. Talmage no kasano ti panagkedkedna iti sulisog tapno agulbod a kas diakono kas iti sumaganad: "Simrek ti

bunga ti pannakaordenko (a kas diakono) iti amin nga aramid ti kinaubingko. . . . Iti panagay-ayam iti paraangan ti pagadalan, nalabit a masulisog nga agkusit iti ay-ayam, . . . malagipko, . . . 'maysaak a diakono; ket saan a rumbeng nga agaramid iti kastoy ti maysa a diakono.' Kadagiti aldaw a panagiksamen, nalaka laeng kaniak ti mangsakar iti aramid ti sabali nga ubing, . . . kunak iti isipko 'Dakdakes para kaniak ti mangaramid iti kasta ngem para kadakuada, gapu ta maysaak a diakono'" (*Incidents from the Lives of Our Church Leaders* [deacons manual, 1914], p. 136).

3. Panagsapata wenno bastos a panagsasao: Mabalín a makatulong kadayo ti sumaganad a pagarigan a mangawat no ania ti maaramid ti panagsapata wenno bastos a panagsasao iti pannakisao ti maysa. Ipapan nga addakayo iti maysa a konsierto ti piano. Sipipintas a nagtokar ti musikero iti agarup sangapulo a minuto ket kalpasanna kellaat a nagtokar iti saan nga umno iti sumagmamano a minuto, sa nagsubli iti sigud a napintas a musikana. Nupay kaaduan iti konsierto ti napintas, ania a paset ti ad-adda a malagipyo? Mabalín a napintas ken nadalus ti panagsasao. Saan a dadaelen babaen ti panagsapata!
4. Dagiti maiparít nga agas, panagsigarilio, ken panagbartek: Inted kadayo ti Apo ti Nainsiriban a Balikas (kitaen ti Doktrina ken Katulagan 89) a mangtulong kadayo nga agbalin a napigsa ken nasalun-at. Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti 1 Taga-Corinto 3:16–17 iti napigsa. *Igunamgunam a templo dagiti bagitayo, ket saantayo koma a rugitan ida.*
5. Dagiti narugit a sine: No pagduaduaan ti programa iti sine wenno telebisyon, *panunotem no nagin-awa met laeng ti riknam a makitanaka ti obispom wenno dadaulo ti saserdote* a sumrek iti pagsinean. No saan a nagin-awa ti riknam, nalabit a saan a rumbeng a mapanka.
6. Bay-am a tulongannaka ti konsensiam ket ti Espiritu Santo ti mangtulong kenka nga agaramid iti pangngeddeng (kitaen ti Moroni 7:16–19).
7. Liklikan ti panagparang ti dakes. Saanmo a kitaen no kasano ti kaasidegmo nga agbasol. Inkararag ni Nephi nga agtigerger iti panagparang ti basol (kitaen ti 2 Nephi 4:31).
8. No agaramidka iti pangngeddeng, saludsodem ti bagim, "Ania ti maaramid ni Jesus?"
9. Agaramid iti pangngeddeng sakbay a rumsua ti pasamak tapno saanka nga agaramid iti pangngeddeng a mapilpilit.
10. Agkararag para iti pigsa tapno mapagkedkedan ti sulisog ken laglagipen a babaen ti tulong ti Apo, marimbawam ti amin a sulisog.

Naadaw a sao

Ilawlawag a binagbagaannatayo ni Presidente Spencer W. Kimball nga agannad iti napigsa a bileg ni Satanas. Kinunana: "Ibagbaga ni Satanas kadayo a puraw ti nangisit. Ul-ulbodennatayo; ngarud, nasken a sisasaganatayo nga agbalin a natibker iti sango ni Satanas. . . . Kasapulantayo ti sibubukel a kalasag ti Dios tapno makaibturtayo" ("The Blessings and Responsibilities of Womanhood," *Ensign*, Mar. 1976, p. 71).

Panangigibus

Ited ti pammaneknek maipapan iti naespirituan a panagdur-as nga umay manipud iti panagkedked iti sulisog.

Pangkarit

Pagpanunoten ti tunggal agtutubo a lalaki iti dua a sulisog a nasken a sarangten. Kalpasanna pagpanunoten ti tunggal maysa kadagiti wagas a pangpamekanda kadagitoy a sulisog. Kariten dagiti agtutubo a lalaki nga ipangpangrunada nga ammuen ti panagkedked kadagitoy dua a sulisog bayat ti umay a lawas.

Umno a Panangaramat iti Kinawayaya nga Agpili

20

GANDAT

Aramaten ti tunggal agtutubo a lalaki ti kinawayana nga agpili tapno dumur-as a naespirituan ken surotenna ti Mangisalakan.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 - b. Dagiti libro ti himno ti Santo iti Ud-udina nga Aldaw
 - c. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
2. Mangisagana iti tanda ti ballaag a kas tsart wenna iti pisarra:

Peggad—Alinuno
Maiparit ti Aglangoy!

3. Iti tsart wenna iti pisarra isurat ti sumaganad a naadaw a sao:

“Agpilikayo iti daytoy nga aldaw no asino ti pagserbianyo; . . . ngem siak ken ti balayko, agserbikamto iti Apo” (Josue 24:15).
4. Ikeddeng no kasano ti panangaramatyo iti himno a “Pilien ti Rumbeng” (*Dagiti Himno ken Kanta Dagiti Ubbing*) iti udi ti adalen.
5. No adda iti lugaryo, nayonan daytoy nga adalen iti parte numero 6, “The Consequences of Our Choices (‘The Pump’),” *Family Home Evening Video Supplement* (53276).

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Ti Kinawayaya nga Agpili Palubosannatayo nga Agaramid iti Pili ken Makapadas Kadagiti Pagbanagan

Banag nga adalen

Iparang ti tanda ti ballaag. Ilawlawag dagiti sumaganad a saludsod:

- Ania a kita ti tanda daytoy?
- Ania ti pateg dayta a tanda?
- Kasano ti pananglappedna iti wayawayatayo?
- Ania ti mabalin a mapasamak no saantayo nga ikaskaso daytoy?
- Ania dagiti pagsayaatan nga umay kadatayo no tungpalentayo ti tanda?

Panaglilinnawag

Ilawlawag a no makakitatayo iti kasta a tanda ti ballaag, mabalin nga ipagaruptayo a malappedan ti wayawayatayo. Ngem addaantayo pay laeng iti sumagmamano a pagpilian.

- Ania dagiti sumagmamano a pagpiliantayo iti daytoy a kasasaad? (Nawayatayo nga aglangoy iti sadino man wenna magna iti igid ti baybay ken agpidut kadagiti buttiki. Mabuyatayo ti ilelennak ti init. Nawayatayo nga agawid. Nawayatayo a di mangikaso iti tanda ket aglangoy iti napeggad a disso.)

Ilawlawag nga apaman a naalanatayo ti alinuno ken maguyodtayo iti uneg ti danum, bassit unay dagiti pagpiliantayo.

- Ania dagiti pagpilian nga adda kadatayo? (Makaawagtayo iti tulong, ngem mabalin a malmestayo.)

llawlawag a “nasken a maawatantayo a nupay nawayatayo nga agpili iti turongen ti aramidtayo, saantayo a nawaya nga agpili iti pagbanagan dagiti aramidtatayo. Dagiti pagbanagan, nasayaat man wenno dakes, sumarunoda a kas gagangay a bunga ti ania man a pilientayo. . . . No sagidentayo ti napudot nga apuy, kas pagarigan, masinittayo” (*Gospel Principles* [Salt Lake City: The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 1978], pp. 20–21).

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag Pailawlawag kadagiti agtutubo a lallaki no ania ti kaipapanan kadakuada ti kinawaya nga agpili. Tulongan ida a mangawat a ti kinawaya nga agpili ti kabaelan ken wayawaya nga agpili iti nasayaat wenno dakes.

Pabasa, pailawlawag, ken pamarkaan kadagiti agtutubo a lallaki ti Helaman 14:30–31.

Naadaw a sao Kinuna ni Presidente David O. McKay:

“Sumaruno iti pannangted iti biag, ti karbengan a mangiturong iti dayta a biag ti kaindaklanan a sagut ti Dios iti tao. . . . Wayawaya nga agpili ti ad-adda nga ipateg ngem iti ania man a sanikua a maited ti daga” (iti Conference Report, Apr. 1950, p. 32).

llawlawag a ti agnanayon a panagrang-aytayo agpannuray no kasano nga aramatentayo ti kinawayatayo nga agpili. Tapno agbalintayo a kas iti Amatayo iti Langit ken makapagsubli iti imatangna, nasken a sursuruentayo ti maaddaan iti pammati ken ni Jesucristo ken agpili iti umno. Dayta ti maysa kadagiti gapu ti immayantayo iti daga.

Dagiti nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag Basaen ti 2 Nephi 2:27 ken Abraham 3:24–26. Mabalina kayat a markaan dagiti agtutubo a lallaki dagiti paset dagitoy a bersikulo.

- Kasano ti pannakapadastayo?
- Ania dagiti bendision nga agur-uray kadagidiay mangpili nga agtungpal kadagiti bilin ti Dios?

Ti Naespirituan a Kita ti Masakbayan a Biagtayo Agpannuray kadagiti Pilitayo

Dagiti estoria iti nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

llawlawag a dagiti nasantuan a kasuratan ikkandatayo iti pagwadan dagiti naindaklan a tao ken dagiti narigat a panagpili nga inaramidda. llawlawag a dimmakkel ni Moises iti biag a nabaknang a kas anak ti anak a babai ni Paraon, nupay isu ti anak dagiti nagannak a Hebreo. Nakapagbiag koma ni Moises iti amin a biagna iti kinabaknang. Ngem pinili ketdi ni Moises ti timmakder para kadagiti karbengan dagiti adipen a Hebreo.

- Apay nga inaramid ni Moises daytoy a pangngeddeng?
- Ania dagiti nagbanagan ti pangngeddeng ni Moises? (Nasken a mapan iti langalang; pinili ti Dios nga agbalin a propeta; nagbalin nga instrumento ti Dios tapno wayawayaanna dagiti adipen a Hebreo manipud kadagiti taga-Egipto; indauluanna dagiti Israelita a napan iti langalang iti adu a tawen; nagun-odna ti agnanayon a pannakaisalakan iti kangatuan a pagarian.)

Isalaysay ti pakaammuan dagiti tallo nga agtutubo a lallaki a Hudio—da Sedrac, Mesac, ken Abednego—a nagrebbeng iti sumagmamano nga aramid iti Babilonia. Addaan ni Ari Nabucodonosor iti balitok a didiosen a naaramid a para kadagiti tattaona tapno pagrukbaban. Nangaramid ni Nabucodonosor iti maysa a linteg ket imbilinna a no mangngeg dagiti tao ti naisalumina nga yunit ti musika manipud kadagiti sumagmamano nga instrumento, nasken nga agtamedda amin ket agdaydayawda iti balitok nga imahen. Asino man nga agkedked nga agparintumeng maipuruak iti umap-apuy a pugon. Ammo da Sedrac, Mesac ken Abednego a saan a Dios ti balitok nga imahen. Ammoda pay a maysa kadagiti Sangapulo a Bilin paritanna ida nga agrukbab kadagiti sinsinan dios. Ngarud, nagkedkedda nga agtamed ken agrukbab iti balitok nga imahen. Imbaludda dagiti tallo nga agtutubo a lallaki. Naikkanda iti pagpilian. Agtamed ken agrukbabda iti balitok nga imahen wenno maipuruakda iti umap-apuy a pugon. Nangikeddeng dagiti tallo nga agtutubo a lallaki. Imbagada iti ari, Maipakaammo koma kenka, O ari, a saanmi pagserbian ti diosmo, ken kasta met a pagrukbaban ti balitok nga imahen nga impatakdermo” (Daniel 3:18). Nagpungtot ni Nabucodonosor. Ad-adda a pinapudotna kadagiti babaonenna ti pugon ngem iti sigud. Pinapungona da Sedrac, Mesac, ken Abednego ket impuruakna ida iti pugon. Napudot unay ta pinatayna dagiti lallaki a nangipuruak kadakuada. Nasdaaw ni Nabucodonosor a nakakita kadagiti tallo nga agtutubo a lallaki ken ti maikapat a tao a magmagna iti lawlaw ti pugon a di nadangran. Nalawag nga anghel ti maikapat a tao.

Immasideg ti ari iti pugon ket inyawagna a rummuarda. Rimmuar dagiti tallo a lallaki. Saanda a pulos naan-ano. Saan man la a nasiraman ti buokda wenno awan man la ti angot ti asuk wenno apuy iti pagan-anayda. Dinayaw ni Nabucodonosor ti Dios da Sedrac, Mesac, ken Abednego. Nagaramid ti ari iti sabali pay a linteg a mapapatay ti asino man nga agsao a maibusor iti Dios dagiti agtutubo a lallaki. Intan-ok ti ari dagiti tallo nga agtutubo a lallaki. (Kitaen ti Daniel 3).

- No addaka iti lugar dagitoy tallo nga agtutubo a lallaki, apay a narigat ti mangikeddeng a di agtamed iti balitok a didiosen?
- Kasano ti mabalinda a panangirason ken panangikeddeng a nasayaat ti agtamed iti didiosen?
- Apay iti panagkunayo a nagkedkedda a nagtamed?

llawlawag a simmukat ni Josue ken ni Moises. Kas dadaulo dagiti annak ti Israel, inummong ni Josue dagiti tattaona iti aglawlawna ket dinakamatna dagiti pili a mabalinda nga aramiden. Basaen ti Josue 24:15 ken iparang ti tsart a nakaimalditan daytoy a bersikulo.

llawlawag kadagiti agtutubo a lallaki no kasano a maaringan dagiti pili nga aramidenda iti sumaganad a kasasaad (wenno kapadpada ti pilim) ti agdama ken masakbayan a biagda.

1. Panagkusit iti eksamen iti eskuela
2. Panagtakaw kadagiti tagilako
3. Panagkararag iti inaldaw
4. Panagbayad iti apagkapullo

Idatag ti sumaganad a pagarigan:

“Dua nga agtutubo a lallaki nga elder iti Simbaan ti agkatrabahuan iti maysa a kompania. Inawis ida ti amoda a mapan agiskiing iti danum iti Domingo. Agpada nga agayat iti iskiing ken agpada nga agtarigagay a mapasayaat ti kasasaadda iti amoda. Agpada nga adda pagrebbenganda iti simbaan iti Domingo. Kuna ti maysa, ‘Naragsakak a sumurot kenka.’ Kuna met ti maysa, ‘Maragsakanak iti isusurotko kenka iti Sabado, ngem madi ti riknak iti isusurotko iti Domingo!’ (*Family Home Evening* [manual, 1979–80], p. 13).

- Kasano a maaringan ti pili ti tunggal agtutubo a lalaki ti pagsapulanna? Ti naespirituan a biagna? Ti kaamaanna?

Naadaw a sao ken panaglilinnawag

Kinuna ni Elder Mark E. Petersen:

“Panawen ti panagpili daytoy a biag. Dagiti pangngeddengtayo saanna laeng nga aringan ti bukodtayo a biag ngem ti biag dagiti dadduma. Narigat ti agpili, gapu ta isu amin a banag ket isu ti panagpili” (“This Life is a Time for Choosing,” *Improvement Era*, Feb. 1967, p. 6).

Ibaga kadagiti agtutubo a lallaki a gapu ta mabalin a narigat ti panagpili, indiaya ti Nailangitan nga Amatayo a tulongannatayo.

- Ania dagiti banag nga inted kadatayo ti Nailangitan nga Ama a tumulong kadatayo nga agpili? (Dagiti nasantuan a kasuratan, nagannak, kararag, pammaregta manipud iti Espiritu Santo.)

llawlawag a no sipapasnektayo a mangadal kadagiti pangngeddengtayo, agbiag a maikari iti Espiritu, ken dumawat iti tulong, tarabayennatayo ti Nailangitan nga Ama, ken sumayaat ti naespirituan a kita ti biagtayo.

Naadaw a sao

Basaen ti sumaganad a naadaw a sao ni Presidente Ezra Taft Benson:

“Dagiti lallaki ken babbai a mangyawat kadagiti biagda iti Dios matakuatanda a makaaramid Isuna iti ad-adu pay iti biagda ngem ti kabaelanda. Pasantakenna dagiti kinaragsakda, palawaenna ti kapanunotanda, papartakenna ti panunotda, papigsaenna dagiti piskelda, itag-ayna dagiti espirituda, paaduenna dagiti bendisionda, paaduenna dagiti gundawayda, liwiwaenna dagiti kararuada, paaduenna dagiti gagayem, ken iburayna ti kappia. Asino man a makapukaw iti biagna iti serbisio ti Dios masarakanna ti agnanayon a biag” (*The Teachings of Ezra Taft Benson* [Salt Lake City: Bookcraft 1988], p. 361).

Estoria	Pagpanunoten ti klase maipapan kadagiti pili a nasken nga aramiden ti agtutubo a Santo iti Ud-udina nga Aldaw iti sumaganad nga estoria. Ni Juan, maysa nga agtutubo a lalaki, magmagna a mapan iti miting ti sakramento iti maysa a Domingo idi sumagmamano kadagiti gayyemna ti nakalugaw ket dinawatda kenkuana a makilugan kadakuada. Ti nabara, nainit nga aldaw ken ti gundaway a makilugan a kadua dagiti gayyemna ti nakasulisoganna. Saanna a kinayat ti napan kadagiti mitingna, nupay ninamnama dagiti nagannak kenkuana nga adda sadiay. Inkari dagiti lallaki nga agsublida sakbay a malpas dagiti miting. Pinadasda nga inallukoy nga iti kaanomman maammuan dagiti nagannak kenkuana.
Panaglilinnawag	Bay-an nga ilawlawag dagiti agtutubo a lalaki no ania dagiti pili ni Juan ken ania ti mabalin a pagbanagan ti tunggal maysa. Dagiti sumagmamano a mabalin a saludsod— • Kasano a maaringan ti pangngeddeng ni Juan ti pannakigayyemna kadagidiay nangawis kenkuana a makilugan? • Kasano ti panangdayawna iti Aldaw ti Panaginana? • Kasano a mabalin a maaringan ti pangngeddengna ti pannakilangenna kadagiti nagannak kenkuana? • Kasano a maaringan ti pangngeddengna ti naespirituan a panagdur-asna? • Ania ti aramidem no sika ni Juan? Apay? Ilawlawag a gapu ta sagabaen wenno pagragsakantayo dagiti pagbanagan dagiti pilitayo, nasken a kanayon nga amirisentayo ti pagbanagan ti tunggal pangngeddeng ken pilien ti rumbeng.

Panangigibus

Naadaw a sao	Basaen ti sumaganad a palawag ni Elder Boyd K. Packer: “Immaytayo agbiag iti daga tapno umawat iti bagi ken tapno masubok, tapno sursuruen ti agpili. “Ti panagpili iti biag saan nga iti nagbaetan ti dayaw ken kinaawan dayaw, wenno panagpili iti nagbaetan ti naimbag ken dakes. Nagbaetan ti naimbag ken dakes ti panagpili ket naidumduma unay dayta a banag. “No iti kamaudiananna maawatantayo daytoy nga adalen, kalpasan dayta saanto a masinunuo ti kinaragsaktayo babaen kadagiti naindagaan a banag. “Naaramid ti biagtayo iti rinibu nga aldaw a panagpili. Kalpasan dagiti tawen mapagtitiponto a sangsangkamaysa dagitoy a babassit a pili ket maipakitanto a silalawag no ania ti ipatpategtayo. “Ti napateg unay a pannubok ti biag, ulitek, saan a maisentro iti panagpili iti nagbaetan ti dayaw ken kinaawan dayaw, wenno iti nagbaetan ti kinabaknang ken kinapanglaw. Ti naindaklan a pangngeddeng ti biag isu ti nagbaetan ti naimbag ken dakes” (iti Conference Report, Oct. 1980, pp. 28–29; or <i>Ensign</i>, Nov. 1980, p. 21).
Nasantuan a kasuratan	Basaen manen ti nasantuan a kasuratan iti tsart: “Agpilikayo iti daytoy nga aldaw no asino ti pagserbianyo; . . . ngem siak ken ti balayko, agserbikamto iti Apo” (Josue 24:15).
Himno	Pakanta iti klase wenno iti maysa a tao ti “Pilien ti Rumbeng” (Dagiti Himno ken Kanta Dagiti Ubbing), wenno pabasa iti maysa kadagiti agtutubo lallaki dagiti balikas a kas daniw.

Natarnaw a Pampanunot: Nadalus a Pagsasao

21

GANDAT

Ad-adda a mautob ti tunggal agtutubo a lalaki ti kinapateg ti addaan iti natarnaw a pampanunot ken panagaramat iti makaparegta pagsasao.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lallaki
 - b. Bassit a pigis ti puraw wenno nakusnaw ti marisna a lupot para iti tunggal agtutubo a lalaki
 - c. Arimbasaen a lupot a pagdalus kalpasan ti banag nga adalen
 - d. Lapis para iti tunggal agtutubo a lalaki
2. Isagana ti sumaganad a kas paskil, “Ti panunottayo a kayariganna ti ima ti agtintina, mamarisan ti ania man a tenglenna.”
3. Mangisagana iti sangamalukong a bassit a nabegbeg a beri, tubbog, wenno maysa a banag nga umarngi a mangmaris iti bassit a pigis ti nakusnaw ti marisna a lupot.
4. Mangisagana iti kopia ti maibunong a papel a “Pangasaas iti Biblia” para iti tunggal agtutubo a lalaki wenno isurat ti ababa a pannubok iti paskil nga aramiden a kas ragup dagiti agtutubo a lallaki.
5. Sublien nga adalen ti balakad maipapan iti pagsasao a naited kadagiti panid 14 ken 15 ti *For the Strength of Youth*.

Pakaammo iti
mannursuro

Umuna a kasapulan ti natarnaw a pampanunot kadagiti nadalus nga aramid. Dagiti ladawan ken pagsasao iti media iti agdama ti mabalin a nabileg nga awis a makadadael iti biag dagiti agtutubo a lallaki. Mabalin a nabileg nga awis dagiti dadaulo iti Kinasaserdote ni Aaron a mangidalan kadagiti agtutubo a lallaki nga agpili iti natarnaw ken nalinteg a panagbiag.

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Pisarra ken
panaglilinnawag

Iparangaragtayo ti Bagbagitayo Babaen ti Pagsasao nga Ar-aramatentayo

Isurat ti sumaganad a sao iti pisarra:

“Kawes ti panunot ti pagsasao; tunggal agsaoka agparada ti panunotmo” (di am-ammo ti nagsurat, Richard Evan’s Quote Book, tinipon ni Richard L. Evans [Salt Lake City: Publishers Press, 1971], p. 194).

- Ania ti kayat a sawen daytoy a sao? (No agsaotayo, maibaga dagiti dadduma no ania ti pampanunotentayo ken no ania a kita ti kinataotayo. Nasken nga ikagumaantayo a kanayon ti agpanunot iti naimbag ken agaramat iti nadalus a pagsasao.)

Aramiden

Ibunong dagiti naisagana a kopia ti “Pangasaas iti Biblia” ken lapis kadagiti agtutubo a lallaki, wenno iparang ti dakkal a paskil ti ababa a pannubok nga insaganam. Mabalin nga aramidenda daytoy a pangasaas a kas maysa a klase ken punnuanda dagiti blangko a sangsangkamaysa, wenno palubosan dagiti agtutubo a lallaki nga agtrabaho a saggaysa. Idawat kadagiti agtutubo a lallaki nga aramatenda ti Santiago 3:2–13 tapno mapunnuanda dagiti blangko. Panggep daytoy a pangasaas a tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangawat iti kapitulo, saan a tapno piliten ida a mangsapul iti mayanugot a balikas.

Pangasaas iti Biblia

Aramaten ti Santiago 3:2–13 a mangtulong kenka a mangpunno kadagiti sumaganad a blangko.

1. No matimbeng ti tao dagiti balikas nga isawangna, matimbengna ti sibubukel a bagina. (bersikulo 2)

2. Matimbeng ti bagi ti kabalio babaen ti bassit a busal iti ngiwatna. (bersikulo 3)
3. Dagiti dadakkel a bapor iti taaw, nupay ipalais ida ti narungsot nga angin, maiturongda iti ania man a turong babaen ti bassit unay a timon. (bersikulo 4)
4. Mayarig ti dilatayo iti busal ti kabalio ken iti timon ti bapor gapu ta aringanna ti sibubukel a bagitayo. (bersikulo 5–6)
5. Mapaamo ti tao ti amin a kita ti ayup, ngem kinapudnona marigatan a mangpaamo iti bukodna a dila. (bersikulo 7–8)
6. Sumagmamano a tao ti mangar-aramat iti dilada a mangbendision iti Dios, ken mangilunod iti tao, a naparsua a kalanglanga ti Dios. (bersikulo 9)
7. Saan koma nga agaon iti isu met laeng a ngiwat dagiti bendision ken panangilunod. (bersikulo 10)
8. Saan nga agtaud iti isu met laeng nga ubbog ti nasam-it ken napait a danum. (bersikulo 11)
9. No masiribtayo, maipakitayo daytoy babaen ti nasayaat a pannakisaotayo. (bersikulo 13)

Dagiti pagpanunotan a saludsod

Pailadawan kadagiti agtutubo a lallaki iti panunotda ti maysa a kameng ti Simbaan a daydayawen ken raraemenda unay—maysa a tao a kayatda nga aramiden a pagwadan ti biagda—bayat ti panangdakamatmo kadagiti sumaganad a pagpanunotan a saludsod:

- Kasano ti pannakisao daytoy a tao?
- Kasano ti kasamay ti pannakisasaona kadagiti dadduma?
- Agpadpada kadi ti mariknam iti dayta a tao no agaramat iti narugit ken nabassawang a pagsasao?

Ilawlawag a bayat ti panangpanunottayo iti raraementayo a tao makaikeddengtayo itan no ania a kita ti tao ti kayattayo a pagbalinan ket kalpasanna agakem a kasla datayo dayta a tao. Iti panangaramid iti daytoy, agbalintayo a kas iti dayta a pagwadan.

- Ania ti iparangarang ti panagsaoyo maipapan kadakayo?
- Pinadasyo kadin ti agpanunot ken agsao a kas anak ti Dios?

Dagiti Nadalus a Pampanunot Agbungada iti Nadalus a Pagsasao

Banag nga adalen ken paskil

Iparang ti sangamalukong a tubbog (wenno dadduma pay a kapadana a likido). Awisen dagiti agtutubo a lallaki a mangtina iti bassit a pigis ti lupot iti tubbog, agannadda tapno saan a mamansaan iti tubbog dagiti pagan-anayda. No naaramiddan daytoy idawat a kitaenda dagiti imada. Mabalina a namansaan iti tubbog dagiti imada. Ikkan ida iti nabasa a lupot a pangpunasda iti imada.

Iparang ti paskil nga agkuna, “Ti panunottayo, a kayariganna ti ima ti agtintina, mamarisan iti ania man a tenglenna.”

Idawat kadagiti agtutubo a lallaki a panunotenda ti maipapan iti daytoy a sao bayat ti panangsungbatda kadagiti sumaganad a saludsod:

- Apay a mabalina a makapadakes ti agpanunot maipapan iti kinalaka ti agtakaw nupay saanka nga agtaktakaw?
- Apay a mabalina a makapadakes ti agpanunot iti makapungtot ken di nasayaat a pampanunot maipapan iti maysa a tao, uray saanmo nga ibagbaga iti asino man ti pampanunotem?

Basaen manen ti naadaw a sao iti paskil.

- Makamansa kadi iti panunotyoyo daytoy a wagas ti panagpanunot?

Naadaw a sao ken panaglilinnawag

Basaen ti sumaganad a sao:

“Ti natakneng ken nadiosan a kababalin . . . ti gagangay a bunga ti agtultuloy a panagpanunot iti nasayaat” (James Allen, *As a Man Thinketh* [New York: Thomas Y. Crowell Company, n.d.], pp. 7–8).

Yunay-unay nga adu ti aramiden tapno matimbengtayo ti pampanunottayo. Ngem no panggeptayo ti agbalin a pudno a disipulo ni Cristo, nasken nga ikagumaantayo a pagtalinaeden a natarnaw ti pampanunottayo.

- Ania dagiti sumagmamano a banag a makaaring iti pampanunot ken panagsasaotayo? (Gagayem, sine, magasin, angaw, kinaimon, kinaimut.)

Paglilinnawagan no kasano a maaringan ti tunggal maysa kadagitoy ti panagbiagtayo para iti nasayaat wenno dakes.

Nasken a Sanayentayo ti Mangtimbang iti Pampanunottayo

Pisarra ken panaglilinnawag

- Ania dagiti sumagmamano a wagas a pakatimbengtayo iti pampanunottayo?

Bay-an dagiti agtutubo a lallaki a sumungbat. Isurat dagiti sungbatda iti pisarra. Iraman dagiti sumaganad a kapanunotan:

1. Agkararag a sipapasnek iti Amatayo iti Langit tapno tulongannatayo a mangituray iti pampanunot ken panagsasaotayo.
2. Panunoten ti maipapan iti Mangisalakken ken yarig kenkuana ti panagbiagtayo tapno agbalin a nadalus ken nadayaw ti pampanunot ken panagsasaotayo.
3. Pumili iti paggugusto a himno ket aramaten a pangsukat iti dakes a pampanunot.
4. Pumili kadagiti gayyem nga addaan iti nasayaat nga aringan iti pampanunot ken panagsasaotayo.
5. Ipapan a sarming ti television ti panunottayo. No sumrek ti dakes a pampanunot, panunoten a sukatan ti pagbuyaan ket agpanunot iti maysa a banag a makaparegta.
6. Pumili iti kaay-ayo a nasantuan a kasuratan nga addaan iti naisangsangayan a kaipapanan. Yulo. No sumrek iti panunottayo ti sulisog nga agpanunot iti dakes, ulit-uliten a baliksen ti nasantuan a kasuratan agingga a pumanaw dayta a panunot.

Panangigibus

Pammaneknek ken pangkarit

Sublien nga adalen ti balakad a maipapan iti pagsasao a naited iti panid 14 ken 15 ti *For the Strength of Youth*. Yebkas ti pammaneknek iti kinapateg ti panangtimbang iti pampanunot ken panagsasaotayo. Yebkas ti pammati iti kabaellan dagiti agtutubo a lallaki a mangtimbang kadagiti panunotda. Kariten ida a mangpili iti wagas a pakatimbenganda iti pampanunotda a nasayaat unay kadakuada ken sanayenda ti mangaramat iti daytoy bayat ti umay a lawas.

Pangasaas iti Biblia

Aramaten ti Santiago 3:2–13 a katulongan a mangpunno kadagiti sumaganad a blangko:

1. No matimbeng ti tao dagiti _____ nga isawangna, matimbengna ti sibubukel a bagina. (bersikulo 2)
2. Matimbeng ti bagi ti kabalio babaen ti bassit a _____ iti ngiwatna. (bersikulo 3)
3. Dagiti dadakkel a bapor iti taaw, nupay ipalais ida ti narungsot nga angin, maiturongda iti ania man a turong babaen ti bassit unay a _____ . (bersikulo 4)
4. Mayarig ti _____ iti busal ti kabalio ken iti timon ti bapor gapu ta aringanna ti sibubukel a bagitayo. (bersikulo 5–6)
5. Mapaamo ti tao ti amin a kita ti ayup, ngem kinapudnona marigatan a mangpaamo iti bukodna a _____ . (bersikulo 7–8)
6. Sumagmamano a tao ti mangar-aramat iti dilada a _____ iti Dios, ken mangilunod iti tao, a naparsua a kalanglanga ti Dios. (bersikulo 9)
7. Saan koma nga agaon iti isu met laeng a _____ dagiti bendision ken panangilunod (bersikulo 10)
8. Saan nga agtaud iti isu met laeng nga ubbog ti _____ ken _____ a danum. (bersikulo 11)
9. No masiribtayo, maipakitatayo daytoy babaen ti nasayaat a _____ . (bersikulo 13)

GANDAT

Ikagumaan ti tunggal agtutubo a lalaki a tungpalen dagiti katulagan nga inaramidna ket aramatenna ida a pangidalan kadagiti aramidna iti dana nga agturong iti biag nga agnanayon.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lallaki
 - b. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
 2. Isagana dagiti sumaganad a naisurat iti papel a pagibasaran ti nasantuan a kasuratan: 1 Nephi 11:21–22; 1 Nephi 12:16; 1 Nephi 11:25; 1 Nephi 12:17; 1 Nephi 11:36; ken 2 Nephi 31:18.
 3. Sanayen nga iladawan iti pisarra ti ladawan ti tagtagainep ni Lehi (kitaen ti adalen).
 4. Kiddawen iti maysa nga agtutubo a lalaki a nalaing a bumasa nga agsagana a mangbasa iti tagtagainep ni Lehi: 1 Nephi 8:2, 5–13, 19–28.
 5. Adalen ti pakasaritaan ti tagtagainep ni Lehi a masarakan iti 1 Nephi 8. Mabalina kayatmo pay ti mangbasa kadagiti sumagmamano a pangitudo iti pagibasaran.
 6. Mangted daytoy nga adalen kadagiti kangrunaan a pagibasaran iti nasantuan a kasuratan a pangisuro kadagiti agtutubo a lallaki nga agaramid ken mangtungpal kadagiti katulagan ti Apo. Mabalimo a nayonan kadagiti pangtulong a video wenno audio a mabalina iti lugaryo. Kasayaatan a pili ti “Baptism—A Promise to Follow Jesus” iti Family Home Evening Video Supplement (53276).
-

**MAISINGASING A
PANANGIDATAG
ITI ADALEN****Pakauna**

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

- Ania ti kaindaklan a sagut ti Nailangitan nga Ama kadayo?

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Doktrina ken Katulagan 14:7 tapno maammuan ti sungbat iti daytoy a saludsod. Isingasing a markaan dagiti agtutubo a lallaki daytoy a bersikulo.

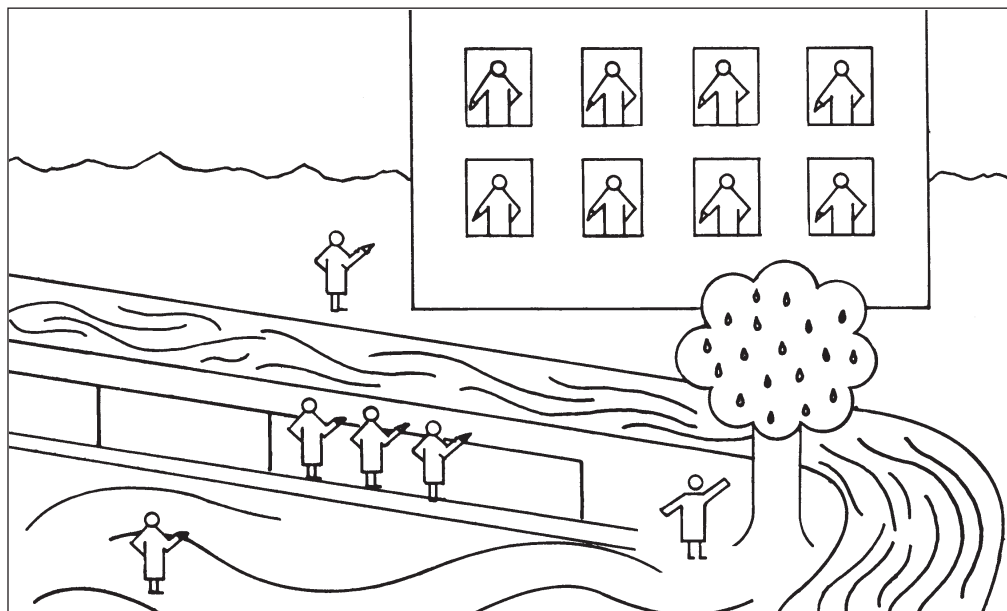
Ilawlawag nga agarup innem-a-gasut a tawen sakbay ti pannakayanak ni Jesucristo, naaddaan ni Lehi iti nakaskasdaaw a tagtagainep a mangibaga kadayo no kasano a magun-od ti biag nga agnanayon.

Pisarra ken panaglilinnawag

Pabasa iti nadutokan nga agtutubo a lalaki ti 1 Nephi 8:2, 5–13, 19–28. Bayat ti panangbasana buklen ti sumaganad a ladawan iti pisarra. Guyugoyen dagiti agtutubo a lallaki a mangmarka kadagiti napateg a binatang.

Iladawan ti tagtagainep ni Lehi iti pisarra iti sumaganad a panagsasaruno:

1. Ti kayo
2. Ti karayan nga addaan iti danum
3. Ti landok a pagkaptan
4. Ti nalinteg ken akikid a dalan
5. Ti angep ti kasipngeten
6. Ti dakkal ken nalawa a pasdek
7. Adu a tao—sumagmamano ti adda iti dalan, sumagmamano ti awan

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Tapno maammuan no ania ti ibagian ti tunggal paset ti tagtagainep ni Lehi, ipasa dagiti sumaganad a pagibasaran iti nasantuan a kasuratan. Pakita iti tunggal agtutubo a lalaki ti nasantuan a kasuratanna ken agsagana a mangibaga no ania ti ibagian dayta a paset ti tagtagainep ni Lehi.

1. 1 Nephi 11:21–22 (Ibagian ti kayo ken bunga ti ayat ti Dios wenna ti biag nga agnanayon.)
2. 1 Nephi 12:16 (Ibagian ti karayan ti lansad ti impierno.)
3. Ti umuna a kagudua ti 1 Nephi 11:25 (Ti landok a pagkaptan ti balikas ti Dios.)
4. 2 Nephi 31:18 (Ti nalinteg ken akikid a dalan ti dalan nga agturong iti biag nga agnanayon.)
5. 1 Nephi 12:17 (Ti angep ti kasipngetan ti sulisog ti sairo.)
6. Ti umuna a sao ti 1 Nephi 11:36 (Ti dakkel ken nalawa a pasdek isu ti kinatangsit ken kinaubbaw ti lubong.)

Nagaramid ti Tunggal Agtutubo a Lalaki iti Sagrado a Katulagan

Nasantuan a kasuratan, pisarra, ken panaglilinnawag

Kas disipulo ni Cristo addaantayo kadagiti nakaskasdaaw a pagrebbengan ken naindaklan a kabaelan. Kas iti napaglilinnawagantayo, nakakita ni Lehi iti nalinteg ken akikid a dalan a mangibagi iti addang ti panagbalin a kas iti Nailangitan nga Ama ken pannakagun-od iti biag nga agnanayon.

Tapno mabasa ti maipapan iti wagas ti panangsurottayo iti dalan nga agturong iti kayo ti biag, pabasa iti agtutubo a lalaki ti 2 Nephi 31:17–18.

- Kasano ti idadanon ti maysa a tao iti nalinteg ken akikid a dalan? (Babaen ti panagbabawi ken panagbuniag.)

Ilawlawag nga idi nabuniagantayo, simrektayo iti katulagan iti Nailangitan nga Ama. Inkarina kadatayo a no agaramidtayo kadagiti pudno a banag makiranudtayo iti bunga ti kayo ken umawat iti biag nga agnanayon.

Tapno matulongan dagiti agtutubo a lalaki a mangammo kadagiti kari nga inaramidtayo a tumulong kadatayo nga agtalinaed iti dalan nga agturong iti biag nga agnanayon, pabasa kadakuada ti Moroni 4:3 ken Mosiah 18:8–10.

- Ania ti inkaritayo idi mabuniagantayo? Isurat dagiti sumaganad a punto iti pisarra: (1) ti panangsalimetmettayo iti nagan ni Jesucristo, (2) ti kanayon a pananglaglagentayo ken ni Jesucristo, (3) ti panangtungpaltayo kadagiti bilin, (4) ti panangibaklaytayo iti dagensen dagiti sabali, (5) ti pannakipagladingittayo kadagiti sabali, (6) ti pannangtedtayo iti liwiwa, (7) ti panagtakder a kas saksi iti Dios.

Paglilinnawagan ti kaipapanan ti tunggal maysa kadagitoy a kari, iti panangtulongtayo kadagiti agtutubo a lallaki a mangawat no kasano a matungpalda dagitoy. Yunay-unay nga iti amin kadagitoy a katulagan inkaritayo ti panangipangpangrunatayo kadagiti pannursuro ni Cristo iti biagtayo.

- No tungpalentayo dagitoy a kari, ania ti inkari ti Dios nga itedna kadatayo? (Ti Espirituna—ti Espiritu Santo.)
- Kasano ti panangtulong kadatayo ti Espiritu Santo a manggun-od iti biag nga agnanayon? (Iwanwannatayo ti Espiritu Santo ken tulongannatayo nga agtalinaed iti nalinteg ken naillet a dalan.)

Kasapulan Dagiti Nayon a Katulagan iti Biag nga Agnanayon

Panaglilinnawag

Ilawlawag a bayat ti panaglakitayo, maikkantayo iti gundaway nga agaramid kadagiti nayon a katulagan a kasapulan iti yaawat iti pannakaitan-ok.

- Ania dagitoy dadduma pay a katulagan? (Panangawat iti kinasaserdote, panangawat kadagiti talugadingtayo, ken panagkallaysa iti templo.)

Tunggal katulagan wenno kari nga aramidentayo iti Apo tumulong kadatayo nga agtalinaed iti nalinteg ken akikid a dalan tapno makapagbalintayo a kas iti Nailangitan nga Ama ken magun-odtayo ti biag nga agnanayon.

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Tapno maammuan no ania ti kinuna ti Apo maipapan kadagiti katulagan, pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Doktrina ken Katulagan 82:10.

- Ania ti kayat a sawen ti balikas a *rebbengen*?
- Kaano ti saan a pannakarebbeng ti Apo a mangtungpal iti partena iti katulagan?
- Kasano ti kaatiddog ti rebbengen ti Apo a mangted kadagiti naikari a bendisionna?
- Ania ti nasken nga aramidentayo tapno maawattayo dagiti bendision ti biag nga agnanayon? (Tungpalentayo dagiti bilin ti Apo.)

Panangigibus

Nasantuan a kasuratan

Pabasa kadagiti agtutubo a lallaki ti Salmo 89:34. Yunay-unay nga addaantayo iti isu met laeng a panggeddeng a mangtungpal kadagiti katulagantayo. Ilawlawag a nupay saantayo a naan-anay, nasken a sipupudnotayo a mangtungpal kadagiti karitayo iti Apo iti amin a panawen.

Pangkarit

Yebkas ti panagtalek iti kabaelan dagiti agtutubo a lallaki nga agbalin a napudno kadagiti katulaganda. Ilawlawag a maysa kadagiti kadakkelan a pannubokda ket ti kanayon a pananglaglagipda nga annak ida ti Dios ken addaanda iti kabaelan nga agbalin a kas kenkuana.

Kariten dagiti agtutubo a lallaki nga idawatda iti Nailangitan nga Ama a tulonganna ida a mangawat a nasaysayaat kadagiti katulagan nga inaramidda iti panagbuniag ken ikumitda ti bagbagida nga agbiag a naikari nga agaramid kadagiti katulagan iti masakbayan bayat ti idudur-asda iti kinasaserdote ken panangawatda kadagiti katulaganda iti templo.

23

Agkararag iti Pannakaiwanwan

GANDAT

Masursuro ti tunggal agtutubo a lalaki no kasano ti panangbirok ken pannakaammona iti panangiwawan ti Nailangitan nga Amana.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 - b. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
 2. Agarup makalawas sakbay daytoy nga adalen, idawat iti dua nga agtutubo a lalaki a basaenda ti drama da Andy ken Matt iti dua wenno tallo a daras ken agsaganada a mangidatag iti daytoy bayat ti pannakaited ti adalen.
 3. Mangalakayo iti videocassette a, "The First Vision," iti *Moments from Church History* (53145), no adda sisasagana iti lugaryo. No awan, sublien nga adalen ti Joseph Smith Pakasaritaan 1:5–20.
-

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Panagliliinnawag

Imbaga ti Apo Kadatayo No Kasano ti Yaawattayo iti Panangiwawan

- Ania dagiti sumagmamano a narigat a pangngeddengyo nga agtutubo a lalaki iti agdama a tawenyo a nasken nga aramidenyoy?
- Ania dagiti sumagmamano a pangngeddeng a nasken nga aramidenyoy kadagiti aramid iti gagangay nga aldaw.

Guyugoyen amin dagiti agtutubo a lalaki a mangted iti singasing.

Nasantuan a kasuratan, pisarra, ken panagliliinnawag

Pasapul kadagiti agtutubo a lalaki dagiti sumaganad a bersikulo kadagiti nasantuan a kasuratanda. Mangtuding iti sabali pay nga agtutubo a lalaki a mangbasa iti tunggal bersikulo iti napigsa. Bayat ti pannakabasa ti tunggal bersikulo, idawat kadagiti dadduma nga agtutubo a lalaki a dumngeg ken agsaganada a mangibaga no ania ti kayat a sawen ti nasantuan a kasuratan. Isurat dagiti tulbek a balikas wenno binatangog iti kanawan ti tunggal nasantuan a kasuratan. Mabalina a markaan dagiti agtutubo a lalaki dagiti binatangog a napateg kadakuada.

1. Doktrina ken Katulagan 112:10—"Agpakumbabaka" nga umawat iti sungbat dagiti kararag.
2. 1 Nephi 17:45—"Nagsao . . . iti naalumamay a bassit a timek, ngem awan ti riknayo (ket) di marikna dagiti balikasna."
3. Apocalipsis 3:20—"Siak addaak nga agtaktakder iti ruangan, agtugtogak."
4. Moroni 10:3–5—"Babaen ti pannakabalin ti Espiritu Santo."
5. Doktrina ken Katulagan 9:7–9—"Nasken nga amirisem kalpasanna damagem kaniak no nainkalintegang."

- Kasano a matulongandatayo dagitoy a nasantuan a kasuratan a mangammo no kasano ti agkararag para iti pannakaiwanwan iti panagaramid iti nasayaat a pangngeddeng?

Yunay-unay nga ay-ayatennatayo ti Nailangitan nga Ama ken ammona nga agbalin a naragragsak ti biagtayo ken ad-adda a nabunga no surotentayo ti panangidalanna. No agkararagtayo iti Nailangitan nga Ama, tulongannatayo a mangammo no nasayaat met laeng dagiti pangngeddengtayo. Bendisionannatayo iti pannakaammo babaen ti pannakabalin ti Espiritu Santo.

Nasken a Sursuruentayo ti Dumnggeg ken Mangammo Kadagiti Sungbat Dagiti Kararagtayo

Videocassette	Ipabuya ti videocassette a “The First Vision,” iti <i>Moments from Church History</i>, no adda daytoy iti lugaryo. No awan ti video isalaysay ti estoria ti umuna a parmata ni Joseph Smith iti bukodmo a balikas. Ilawlawag kadagiti agtutubo a lallaki a dumnggeg ken sungsubatan ti Dios dagiti kararag. Mabalin a di ida sarsarungkarang dagiti nailangitan a mensahero, ngem no dumnggeda a siaannad iti timek ti Espiritu, maammuanda no kaano ti pannakasungbat dagiti kararagda.
Panaglilinnawag	• Ania a nasantuan a kasuratan iti listaan ti nailadawan iti padpadas ni Joseph Smith? (Doktrina ken Katulagan 112:10.) Ugedan daytoy a pagbasaran iti pisarra.
Naadaw a sao	• Kasano ti pannakaammoyo no kaano a sinungbatan ti Dios dagiti kararagyo? Ibaga kadagiti agtutubo a lallaki nga inted ni Obispo H. Burke Peterson daytoy napateg a balakad maipapan iti panangbirok iti saludsod kadagiti kararag: “Nasken a paset ti panagkararag ti panagdenggeg. Umay a siuulimek dagiti sungbat manipud iti Apo. Kinapudnona, sumagmamano laeng ti makangnggeg a nasayaat kadagiti sungbatna babaen ti lapayagda. Nasken a dumngegtayo a siaannad wenno saantayo a pulos a mabigbig ida. Kaaduan a sungbat ti Apo ti mariknatayo iti pusotayo a kas nabara a makaliwliwa a balikas, wenno mabalin nga umayda a kas pampanunot iti isiptayo. Umayda kadagiti nakasagana ken naanus” (iti Conference Report, Oct. 1973, p. 13; wenno <i>Ensign</i>, Jan. 1974, p. 19).
Panangyakem	Paidatag kadagiti agtutubo a lallaki a nadutokan ti sumaganad a panangyakem. Agsarsaritada iti telepono. Andy (napardas bassit ti pannakisaona) Matt, ammom kadi ti panagkampo a pangpanggepen ti korumtayo a para iti sumaruno a bulan? Ammom, kinuna ni Tatang a makapanak no maingatok ti gradok iti matematika! Saan kadi a napateg dayta? Idi damo kinunana a saan. Ita rugrugiakon ti agisagana kadagiti banag a kasapulak iti panagbiahe. Ibagam man no ania dagiti alaek. Matt: Ammom, kasapulak ti . . . Andy: (mangsinga) Ken nasken a makaalaak iti nasayaat a grado iti atiddog nga eksamen iti matematika inton bigat, ken diak pay ammo a risuten ti parikut nga inaramidmo itay iti pisarra. Kasano a narisutmo? Tulongannak man. Matt: A, wen, kastoy ti aramidem . . . Andy: (mangsinga) Wen gayam! Nabuyam kadi dagitay nagbubola kalpasan ti klase? Nagpintas, 'nia? Ti gol nga inaramidko ti nangpangabak kadakami. Daydiay ti kapintasan nga ay-ayamko, di ngamin? Ngem kayatko ti agbalin a nalalaing a guardia. Ania ngata ti aramidek tapno malapdak ti sabali a timpuyog a lumusot kaniak ket agaramid iti puntos? Agar-aramidak kadi iti di nasayaat? Matt: Ti panagkunak makaguardiaka a nasaysayaat no . . . Andy: (mangsinga) Kastan. Padaldalusan ni Nanang ti kuartok sakbay ti panangrabii. Agyamanak iti tulongmo. Agkitatanto inton bigat. Babay. (agsardeng) Matt: (langana ti mariribukan ken mapaanges) Babay, Andy.
Panaglilinnawag	• Ania ti kangrunaan a parikut iti panagsarita da Andy ken Matt?• Makakitakayo kadi iti pagpadaan dayta a pannakisao ken dagiti kararagyo? Ilawlawag a tulongannatayo ti Espiritu Santo a makangnggeg iti sungbat ti Apo no dumngegtayo a sipupuso ken sipapanunot. Nasken a sursuruentayo ti dumnggeg bayat ken kalpasan ti panagkararag. Saan a madagdagus nga umay amin a sungbat, ngem no dadduma umayda. No dadduma mabayag sakbay nga umay ti sungbat kalpasan ti panagkararag. Umay dagiti dadduma a sungbat babaen kadagiti sabali a mangsagid iti biagtayo iti dadduma a wagas. Nasken a laglagipentayo a pagbalinen ti bagbagitayo a maikari tapno maawattayo ti sungbat ti Nailangitan nga Amatayo.

- Ania a nasantuan a kasuratan nga adda iti listaan a mangiladawan a no dadduma saantayo a dumdunggeg iti timek wenno marikna dagiti pagilasinan nga it-ited kadayto ti Nailangitan nga Ama? (1 Nephi 17:45.)

Ugedan ti pagbasaran iti pisarra.

Estoria

Ipatalged kadagiti agtutubo a lallaki a kanayon a denggen ken sungbatan ti Apo dagiti napudno a kararag. Nasken a sursuruentayo ti dumnggeg. Isalaysay ti sumaganad a padas ti maysa a napasurot a Danish a mangiladawan iti daytoy a punto.

Ni Arne Jacobsen, maysa a lalaki a Danish, ti nagpalutpot iti Simbaan. Inlawlawagna ti inaramidna idi naammuanna a narigat a maawatan ti Libro ni Mormon:

“Nalagipko a binalakadandakami dagiti misionario a no basaenmi dagiti nasantuan a kasuratan nasken nga agkararag ken agkiddawkami iti Dios iti pannakaawat. Kalpaskan ti panangaramidko iti dayta, binasak ket naawatak ti Libro ni Mormon. Nangted kaniak iti nakaskasdaaw a pannakaawis iti imatang ti Moroni 10:3–5.

“Gapu ta nariknak a diak nagbiag a nasayaat, nagbutengak amangan ta saan a sungbatan ti Dios ti kararagko maipapan iti kinapudno ti Libro ni Mormon. Nupay kasta, maysa a sardam ti Sabado nagparintumengak ket inkarik iti Dios a no sungbatannak, pagserbiak agingga iti tungpal biagko. Nakaul-ulimek a naawatko dagiti balikas a, ‘Pudno ti Libro ni Mormon. Isu ti balikasko. Pudno a propeta ti Dios ni Joseph Smith. Nabangon ti simbaanko kadagiti propeta ken Apostol.’ Ti ragsak a napadasak saan a mayebkas a naan-anay kadagiti balikas.

“Nabuniaganak ket kalpaskan ti sumagmamano a lawas binuniagak ti ay-ayatek nga asawa ken dua nga inaunaan nga annakko a lallaki. Ita naragsakkami a sangaamaan a Santo iti Ud-udina nga Aldaw nga addaan iti walo a kameng” (Arne Jacobsen, “Three Well-Behaved Young Men,” *Ensign*, Jul. 1974, p. 40).

- Ania dagiti nasantuan a kasuratan iti listaantayo ti iladladawan daytoy nga estoria? (Apocalipsis 3:20 ken Moroni 10:3–5.)

Yunay-unay nga iti panagkararagtayo para iti pannakaiwanwan wenno “agtakder iti ridaw, ket agtuktok,” denggen ken sungbatan ti Apo dagiti kararagtayo no dumngegtayo iti pannignay ti natalna, bassit a timek.

Nasantuan a kasuratan

llawlawag a napateg dagiti pangngeddeng nga ar-aramiden ti maysa nga agtutubo a lalaki iti biagna iti daytoy a panawen. Tulongannatayo ti Dios no sapulentayo a sipupudno ken sursuruentayo nga ammuen dagiti sungbatna.

Basaen manen ti Doktrina ken Katulagan 9:7–9 para kadagiti nalawag a panangiwanwan a nasken a surotentayo no agaramidtago iti pangngeddeng.

Naadaw a sao

llawlawag nga imbaga ni Presidente Marion G. Romney no kasano ti panangaramatna iti sumaganad a panangiwanwan manipud iti Doktrina ken Katulagan a pangrisut kadagiti parikutna:

“No maipasango iti parikut sikakararagak a mangtimbang iti panunotko kadagiti pagpilian a pangrisut ken mangikeddeng no ania kadagitoy ti kasayaatan. Kalpasanna idatagko iti kararag ti parikutko iti Apo, a pangibagaak kenkuana iti tarigagayko a mangaramid iti umno a pili, no ania, iti pangngeddengko, ti umno nga addang. Kalpasanna kiddawek kenkuana a no nakaaramidak iti umno a pangngeddeng itedna kaniak ti bara iti barukongko nga inkarina ken ni Oliver Cowdery. No umay iti panunotko ti pannakalawlawag ken kappia, ammok a wen ti ibagbaga ti Apo. No addaanak iti ‘nakiro a panunot,’ ammok a saan ti ibagbaga ti Apo, ket padasek manen, a surotek ti isu met laeng a pamuspusan.

“Iti panangigibus, ulitek: Ammok no kaano ken kasano a sungsungbatan ti Apo dagiti kararagko babaen ti wagas a mariknak” (manipud iti “Q and A,” *New Era*, Oct. 1975, p. 35).

Panagliliinnawag

Yunay-unay a ti “kinakulkol ti panunot” ti katimbang ti sungbat iti naikararagan a kiddaw a kas iti “ibabara iti barukong”. Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangammo a kadawyan a sungbatan ti Apo ti napudno a kiddaw iti maysa kadagitoy a wagas.

Panangigibus

Dagiti pammaneknek	Palubosan dagiti agtutubo a lallaki a mangibinglay kadagiti padasda iti yaawatda iti sungbat ti kararag.
	Ibinglay ti ania man a padas iti kararag a makaitandudo kadagiti agtutubo a lallaki iti klase.
Pangkarit	Kariten dagiti agtutubo a lallaki nga agkararag para iti pannakaiwanwan iti biagda bayat ti panagbalinda a kas iti Nailangitan nga Ama.

24

Panagbabawi a Naitalimudok-ken-ni-Cristo

GANDAT

Ipakat ti tunggal agtutubo a lalaki ti pagbatayan ti panagbabawi iti inaldaw a panagbiagna.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 - b. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
 2. Isurat dagiti sumaganad a binatang iti papel:
 - a. Bigbigentayo dagiti basoltayo
 - b. Agladingittayo kadagiti basoltayo
 - c. Mamatitayo iti pannubbot ni Jesucristo
 - d. Ipudnotayo dagiti basoltayo
 - e. Tallikudantayo dagiti basoltayo
 - f. Ikarotayo dagiti basoltayo
 - g. Tungpalentayo dagiti bilinna ken agibtur agingga iti inggana
 3. Sublien nga adalen ti Alma 36:6–26 (Pannakapasurot ni Alma).
 4. No adda iti lugaryo, mangalakayo iti “The Gift of Repentance,” iti *Family Home Evening Video Supplement* (53276).
 5. Sublien nga adalen ti balakad maipapan iti panagbabawi a naited iti panid 17 ken 18 ti *For the Strength of Youth*.
-

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Pakauna

Ipabuya ti video a “The Gift of Repentance” (masarakan iti *Family Home Evening Video Supplement*), no adda daytoy iti lugaryo.

Panaglilinnawag

Isurat iti pisarra: “Ti panagbabawi ti . . . ”

Idawat kadagiti agtutubo a lalaki a panunotenda dagiti balikas wenno binatang a makatulong kadakuada a mangted iti kaipapanan ti panagbabawi. Isurat dagiti sungbatda iti pisarra. Mairaman kadagiti mabalin a sungbat ti maysa nga addang, maysa a bilin, panagbalbaliw, panangpasayaat iti biag ti maysa a tao, ken panagladingit kadagiti basoltayo.

Maysa nga Addang ti Panagbabawi

Dagiti nasantuan a kasuratan, dagiti balikas a naisurat iti papel, ken panaglilinnawag

Ilawlawag a maysa ti panagbabawi nga addang nga ad-adda a mangyasideg kadatayo iti Nailangitan nga Ama. Ibaga kadagiti agtutubo a lalaki a basaenda ti maipapan iti addang ti panagbabawi ni Alma.

Idawat iti maysa nga agtutubo a lalaki a basaenna ti Alma 36:6–16.

- Kasano ti panagrikna ni Alma kadagiti naaramidna a basol?
- Kasano ti nasken a panagriknatayo maipapan kadagiti basoltayo?

Ibaga kadagiti agtutubo a lalaki a sakbay a makapagbabawitayo nasken nga aklonentayo nga agbasbasoltayo. Kalpasanna nasken nga agladingittayo gapu ta sinalungasingtayo dagiti bilin ti Dios. Ipaskil ti umuna a dua a balikas a naisurat iti bassit a papel.

- Ania dagiti banag a mabalin a pagbiddutantayo iti inaldaw a panagbiagtayo?

Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangammo a saan laeng a dagiti dadakkel a basol a kas iti panagpapatay, pannakikamalala, wenno panagtakaw ti nasken a pagbabawiantayo. No dadduma nasken nga agbabawitayo kadagiti babassit a banag nga ar-aramidentayo iti inaldaw. Dagiti banag a kas iti panagkusit, pannakaawan iti anus, kinaawan ti panagdayaw kadagiti nagannak, pannakipagsaosao, wenno di panangaramid iti naited a trabaho, ti mangpakapsut iti kinataotayo ken mangyadayo kadayo iti pannakikadua ti Espiritu Santo ken panagbalin a kas iti Nailangitan nga Amatayo.

Idawat iti maysa nga agtutubo a lalaki a basaenna ti Alma 36:17–19. Ipaskil ti balikas a naisurat iti papel a “Mamatitayo iti pannubbot ni Jesucristo.”

- Ania a kapanunotan ti nangisalakan ken ni Alma manipud iti panagtutuok iti pananglaglagipna kadagiti basolna?
- Kasano ti riknayo no panunotenyo ti maipapan iti pannubbot ni Jesucristo?

Naadaw a sao

Inlawlawag ni Presidente Ezra Taft Benson a no pudno a kayattayo ti agbabawi, nasken nga ipakitayo ti pammatitayo ken ni Jesucristo.

“Kaipapanan ti panagbabawi ti ad-adda ngem iti panagbalbaliw ti ugali. Adu a lallaki ken babbai iti lubong ti mangipakpakita iti dakkel a tarigagay ken disiplina iti bagida iti panangpamekda kadagiti dakes nga ugali ken dagiti pagkapsutan ti lasag. Ngem iti isu met laeng a kanito awan iti panunotda ti Apo, a no dadduma sibabatad pay ti dida panangawat Kenkuana. Dagidiay a panagbalbaliw ti kababalin, uray iti nalawag a turong, saan a mangparnuay iti pudno a panagbabawi.

“Ti pammati iti Apo a Jesucristo ti pondasion a nasken a pakabangonan ti napudno ken addaan iti kaipapanan a panagbabawi. No sipupudnotayo a mangikkat iti basol, nasken nga umuna a birokentayo Isu a Nangaramid iti pannakaisalakantayo” (“A Mighty Change of Heart,” *Ensign*, Oct. 1989, p. 2).

Ilawlawag nga impudno ni Alma ti kinamanagbasolna iti Apo. Ipaskil ti balikas a naisurat iti papel nga “Ipudnotayo dagiti basoltayo.”

- Asino ti nasken a pangipudnotantayo kadagiti basoltayo?

Kalpasan ti panangyebkas dagiti agtutubo a lallaki iti kapanunotanda, ilawlawag a nasken nga agpudnotayo iti tao a nagbasolantayo. Nasken met nga agpudnotayo iti Apo. Mainayon pay, ti kinadagsen ti basol ti mabalin a pakasapulantayo a mapan iti obispo. Ipalagip kadagiti agtutubo a lallaki nga adda ti obispo a tumulong ket saan a tapno mangpabasol. Kanayon nga italimeng dagiti obispo dagita a pakaammo a nalimed.

- Ania dagiti basol a nasken nga ipudnotayo iti obisopotayo?

Inlawlawag ni Elder Marion G. Romney, “No saan a maipudno dagiti basol ti maysa a tao, dayta a kasasaad ti makadangran iti karbenganna iti kinakameng wenno pannakisinningedna iti Simbaan ni Jesucristo, naan-anay ken nasamay a *panagpudno* ti . . . kasapulanna iti panagpudnona . . . iti obispona” (iti Conference Report, Oct. 1955, p. 1251, nainayon ti nagiray a balikas).

Mairaman kadagidiay a basol dagiti basol a mainaig iti seks ken ania man a dakkel a panaglasing iti linteg.

Idawat iti maysa nga agtutubo a lalaki a basaenna ti Alma 36:20–23.

- Kasano ti rikna ni Alma kalpasan ti panangipudnona kadagiti basolna?
- Kasano iti panagkunayo ti rikna ni Alma no, kalpasan ti pannakariknana iti pammakawan ti Apo, nagsubli kadagiti dakes a wagasna?

Penken a maawatan dagiti agtutubo a lallaki a ti panagbabawi saan a nadaras wenno nalaka nga addang. Kas ken ni Alma, makarikatantayo iti saem ken panagsagaba bayat ti panagbabawitayo. Mabalin a masapul nga aglasattayo iti atiddog nga addang ti panagbabawi sakbay a magun-odtayo ti pammakawan ti Apo.

Ipaskil ti balikas a naisurat iti papel a “Tallikudantayo dagiti basoltayo.” Damagen kadagiti agtutubo a lallaki no ania ti kaipapanan ti panangtallikudtayo kadagiti basoltayo. Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangawat a ti pudno a managbabawi a tao saannanton nga uliten ti basolna.

Ipaskil ti balikas a naisurat iti papel nga, “Ikarotayo dagiti basoltayo.”

llawlawag a ti balikas nga *ikarotayo* kaipapananna ti panangaturtayo iti biddut a naaramidtayo.

- Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Alma 36:24–26.

- Kasano ti panangikaro ni Alma kadagiti basolna? (Inkasabana ti ebanghelio tapno matulonganna dagiti tao a mangrikna iti ragsak a nariknana.)

lpalagip iti korum nga adda sumagmamano a basol a saan a naan-anay a maaramid, a nailadawan iti sumaganad a bersikulo:

“Ginuyod dagiti ubbing a lallaki nga agpatpatayok iti ullaw dagiti-puraw-ti-payakna a billitda—

Saanmo a maaramid dayta no agpatpatayokka iti balikas.

Dagiti pampanunot a di mayebkas masansan nga agsublida a natay, Ngem saan a mapatay ida uray pay ti Dios apaman a mayebkasda.” (Will Carlton)

llawlawag a ti panagsapata, panagsaosao, panagulbod, ken panagsao iti ulbod a pampaneknek mairamanda iti daytoy a kategoria. Ngem adu a basol ti mabalin a maatur.

Naadaw a sao

Kinuna ni Elder William J. Critchlow, Jr., a Katulongan iti Konseho ti Sangapulo-ket-dua sumagmamanon a tawen ti napalabas, ti sumaganad:

“Tallo nga ubbing a lallaki a dandani umawat iti pammadayaw iti iskawt ti natiliw a nangburak kadagiti silaw iti kalsada. Ket nagladingitanda ti pannakatiliwda. Ngem kalpasanna, sakbay nga inawatda ti pammadayawda, INAKLONDA dagiti aramidna a kas di umno nga Iskawt Agila; ket iti kaadda kadakuada ti pudno a rikna ti PANAGLADINGIT napanda iti ragup tapno ISALAYSAYDA dagiti dadduma pay nga umarngi a basol ket indiyada ti PANANGIKARO babaen ti panangbayadda kadagiti silaw” (“Spelling Repentance with Seven Big R’s,” *Instructor*, Mar. 1966, p. 93).

Estoria

Sabali pay a pagarigan ti imbaga ti maysa nga agtutubo a lalaki a nakaawat iti awag nga agmision. Iti panangisaganana iti bagina tapno makapagserbi iti dayta a mision, tinarigagayanna a mapunas ti listaan dagiti amin a napalabas a dakes nga aramidna. Iti pannakalagipna iti aramid a napasamak kadagiti napalabas a tawen idi nagkusit iti eksamen, napnuan iti panagladingit ket tinarigagayanna ti agikaro no mabalin. Iti panagsuratna iti dayta a mannursuro iti napalabas, impudnona ti basolna ket kiniddawna ti pammakawanna. Nariknana a mabalinna ti mapan ket agserbi iti Apo nga addaan iti nasin-aw a pakinakem.

Ipaskil ti maudi a balikas a naisurat iti papel a “Tungpalen dagiti bilinna ken agibtur agingga iti inggana.”

llawlawag a no addaantayo iti pammati ken ni Jesucristo, maparmektayo dagiti basoltayo ken makaawattayo iti pannakaiwanwan ken tulong ti Apo iti unos ti panagbiagtayo.

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

ldawat iti maysa nga agtutubo a lalaki a basaenna ti Alma 36:27–28.

- Asino ti nangisaadan ni Alma iti panagtalek ken pammatina?

- Kasano ti panangtulong ti pammati ni Alma kenkuana a nangandur kadagiti pannubok iti unos ti panagbiagna?

llawlawag a mabalin a daytoy nga addang ti karigatan. Kaipapananna a tapno mapaneknekan ti kinapudnotayo nasken nga agannadtayo iti inaldaw tapno saantayon nga agsubli pay kadagiti sigud a kababalintayo. Tapno magun-od ti pammakawan ti Dios nasken nga ikarigatantayo, a tallikudan saan laeng a dagiti basoltayo, ngem agaramidtayo pay iti nasayaat iti sadino man. Kinuna ni Presidente David O. McKay, “Kinalinteg ti ragsak” (kas inadaw ni William J. Critchlow, Jr., *Instructor*, Mar. 1966, p. 93).

Kinuna ti naindaklan a propeta a ni Lehi, “No awan ti kinalinteg awan ti ragsak” (2 Nephi 2:13).

Mairaman iti Panagbabawi ti Panangpakawan iti Bagiyo

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

- Ania iti panagkunayo ti kadakkelan a ramit ni Satanas mangyadayo kadatayo iti panagbabawi?

Makaalaka iti nadumaduma a sungbat. Mabalín a maawat amin dagiti sungbat, ngem para iti panggep daytoy a panaglilinnawag, biroken ti “pagkapsutan”.

Ilawlawag a mabalín a nasalun-at a tanda dagiti rikna ti basol; ipalagipda kadatayo a nagbasoltayo ket nasken ti panagbabawitayo. Ngem ti riknatayo a sibabasol kalpasan ti napudno a panagbabawitayo ti manguppapay kadatayo, a mangbaybay-a a nalaklaka manen a masulisog.

Basaen ken ilawlawag ti Doktrina ken Katulagan 58:42.

Ilawlawag a no patuloyen dagiti agtutubo a lallaki ti riknada a sibabasol kalpasan ti panagbabawida, nasken a saludsodenda iti bagida dagitoy:

1. Naaramidko kadi aminen dagiti addang ti panagbabawi?
2. Kiniddawko kadin iti Nailangitan nga Ama a pakawanennak?
3. Pinalubosak kadin ti Apo a mangikkat iti dagensenko babaen ti panagtalekko kenkuana?
4. Ar-aramidek kadi amin a kabaalak tapno matungpalko dagiti bilin?

Panangigibus

Pammaneknek

Iburay ti pammaneknek nga ammo ken ay-ayaten ti Nailangitan nga Ama ti tunggal maysa kadatayo. Ammona ti ar-aramidentayo, ken ammona no ania ti adda iti puspusotayo. Mangted kenkuana iti dakkal a panagladingit dagiti basoltayo ken panagliday kadatayo. Saan pay a naladaw tapno agbabawi ket mangrugi, kasano man ti kinadakestayo. Awan kadatayo ti naimbag unay tapno saantayo a dumur-as iti dadduma a wagas. Idi kinuna ti Apo ti, “Umaykayo kaniak,” nakisao iti tunggal maysa.

Pangkarit

Sublien nga adalen ti maipapan iti panagbabawi kadagiti panid 17 ken 18 ti *For the Strength of Youth*. Guyugoyen dagiti agtutubo a lallaki a mangurnos iti pasamak iti inaldaw a panagbiagda. Kas pagarigan, ania ti kasapulanda tapno dumur-as wenno makapagbabawida? Kas pangasaas tapno makapangrugida, idawat kadakuada a siuulimek a saludsodenda iti bagbagida ti sumaganad a saludsod:

“Ania ti maaramidko tapno ad-adda a magun-odko a naan-anay ti pannakikadua ti Espiritu Santo?”

Pautob kadakuada dagiti sungbat nga umay kadakuada a di mangted iti ania man a kapanunotan.

GANDAT

Tunggal agtutubo a lalaki makipagnaed nga addaan iti dakdakkal a pannakitunos kadagiti adda iti aglawlawna bayat ti panangpakawanna ken panangbirokna iti pammakawan.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 - b. Ladawan 1, Ti Maudi a Pangrabii
 - c. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
 - d. Lapis a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
2. Mangaramid iti kopia ti maibunong a papel a “Mammakawanak Kadi a Tao?” para iti tunggal kameng ti klase.
3. Dutokan ti maysa nga agtutubo a lalaki nga umay a sisasagana a mangisalaysay iti pakasaritaan ti awan asina nga adipen (kitaen ti Mateo 18:23–35).
4. Basaen ti estoria ni Jose a nailako idiy Egipto (kitaen ti Genesis 37, 39–46. Adalen ti Mateo 18:23–35 ken Lucas 23:33–34).

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Aramiden

Mangipaay Kadagiti Pagarigan ti Pammakawan Dagiti Nasantuan a Kasuratan

Mangimaton iti aramiden a “Siasinoak?” babaen ti panangipabasa iti maysa nga agtutubo kadagiti pagilasinan iti baba. Apaman nga adda makaipagarup a natakuatannan ti kinasiasino ti tao a nailadawan, nasken nga itag-ayna ti imana. Nupay kasta, nasken nga ituloy ti agbasbasa agingga a makumpleto ti listaan wenno agingga a naitayag amin dagiti lalaki ti imada.

Siasinoak?

1. Napabasolak ket naibaludak (kitaen ti Genesis 39:11–20).
2. Iti saan a nabayag nawayawayaanak iti pagbaludan ket naikkanak iti nangato a takem iti ganggannaet a daga (kitaen ti Genesis 41:37–43).
3. Iti adu a tawen naisinaak iti kaamaak (kitaen ti Genesis 37:28; 39:1–2, 20; 41:1, 14; 46–48).
4. Impatarusko dagiti tagtagainep ti maysa nga agbambantay, maysa a panadero, ken maysa a turayen (kitaen ti Genesis 40–41).
5. Gapu iti bisin, pinanawan ti kaamaak ti daga a nakayanakanda ket immayda iti pagnanaedak. Isu a natulongak ida (kitaen ti Genesis 45–46).
6. Idi ubingak pay, inikkannak ti amak iti napintas a bado (kitaen ti Genesis 37:3).
7. Nupay inlakodak dagiti kakabsatko kadagiti agtagtagilako iti adipen, pinakawanko ida; naaddaankami iti naragsak a panagtitipon idiy Egipto ket nagbiagkami a siraragsak iti adu a tawen (kitaen ti Genesis 45–46).

- Siasinoak? (ni Jose, ti lalaki nga anak ni Jacob, a nailako idiy Egipto.)

Panaglilinnawag

Tulongan dagiti agtutubo a lalaki a mangisalaysay iti sibubukel nga estoria.

- Ania a pagbatayan ti iladladawan daytoy nga estoria? (Pammakawan.)
- Ania ti namagbalin iti panagtitipon a naragsak? (Sitatallugod ni Jose a nangpakawan kadagiti immuna a basol.)

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Basaen ti Lucas 23:33–34, ken pagsasaritaan kadagiti agtutubo a lalaki daytoy naindaklan a pakasaritaan ti pammakawan.

Nasken a Sursuruentayo ti Agbalin a Mammakawan

Dagiti pagpanunotan a saludsod	Isurat ti balikas a <i>Pammakawan</i> iti ngatuen ti pisarra. Papanunot kadagiti agtutubo a lallaki dagiti sumaganad a saludsod. Nasken a saanda nga ibinglay ti sungbatda kadagiti dadduma nga agtutubo a lallaki. • Kinalikagumanyo kadin ti mapakawan gapu iti biddut nga inaramidyo iti maysa a tao?• Kasano ti riknayo sakbay a napakawankayo?• Kasano ti riknayo kalpasan ti pannakapakawanyo?
Estoria iti nasantuan a kasuratan	Idawat iti nadutokan a lalaki nga isalaysayna ti pangngarig ti awan asina nga adipen (kitaen ti Mateo 18:23–35). • Ania iti panagkunayo ti kayat nga isuro kadatayo ni Jesus iti daytoy a pangngarig?
Nasantuan a kasuratan, naadaw a sao, ken panaglilinnawag	Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Mateo 18:35. Ilawlawag nga iti kabaruanan a gatad, ti umuna nga utang a sangapulo a ribu a talento ket kaibatoganna ti nasurok a siam a milion a doliar, idinto a ti maikadua nga utang a sangagasut a pense kaibatoganna ti agarup sangapulo-ket-lima a doliar (kitaen ti James E. Talmage, <i>Jesus the Christ</i>, 3rd ed. [Salt Lake City: The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 1916], pp. 394, 396–97). • Ania ti mensahe ti para iti biagtayo ti insuro ti Mangisalakan iti daytoy a pangngarig?
Panagsukimat iti nasantuan a kasuratan	Isurat dagiti sumaganad a nasantuan a kasuratan iti pisarra, ket kariten dagiti agtutubo a lallaki a kitaenda no asino ti umuna a makasukimat iti Mateo 6:14–15 ken Doktrina ken Katulagan 64:9–10. Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti tunggal maysa. Mabalin a markaan dagiti agtutubo a lallaki dagiti paset dagitoy a bersikulo. Ilawlawag kadagiti agtutubo a lalaki a nagsagaba ken natay ni Jesucristo gapu kadagiti basoltayo. Saan a nasken nga agsagabatayo gapu kadagiti basol dagiti sabali a tao, ngem mabalintayo ti “mangpakawan iti amin a tao.” Babaen ti panangpakawan kadagiti sabali a kas iti panangpakawan kadatayo ni Jesus, masursurotayo ti agbalin ad-adda a kas kenkuana.
Ababa a pannubok	Ikkan ti tunggal agtutubo a lalaki iti lapis ken kopia ti “Am I a Forgiving Person?” ket ilawlawag nga ababa a pannubok daytoy maipapan iti panangpakawan. Nasken a panangpakawan amin a saludsod. Nasken a masungbatan a sipupudno amin a saludsod iti wen ken saan. Ipalagip iti klase a kabukbukodan nga aramiden daytoy; nasken a saanda nga ibinglay iti klase dagiti sungbatda. “Mammakawanak kadi a tao?” 1. Ibagam kadi ti, “Ala, pakawanenka, ngem saanko a malipatan iti kaano man?”2. Siilimed kadi a naragsakka no adda saan a nasayaat a mapasamak iti tao a dimo kayat?3. Tinarigagayam kadi ti bumales iti maysa a tao gapu iti banag a naaramidna kenka?4. Adda kadi tao a likliklikam wenna dimo kayat a makasao?5. No agpungtotka iti maysa a tao, agsidungetka kadi ket palabsem ti sumagmamano nga aldaw samonto malipatan?6. Nakasaoka kadin iti saan a nasayaat iti sabali maipapan iti tao nga impagarupmo a nakabasol kenka?7. Adda kadi tao iti asideg a kaamaam a kagurguram gapu iti banag nga inaramidna?8. No makisinnusikka kadagiti kabsatmo a lallaki wenna babbai, ibagam kadi ti banag nga inaramidda a namagpungtot kenka? Pagpanunoten dagiti agtutubo a lallaki maipapan kadagidiay a saludsod a sungbatanda iti wen. Ilawlawag a saan a nalaka ti mamakawan; isu ti maysa kadagiti kadakkelan a karit ken pannubok iti pudno nga ayattayo kadagiti sabali.
Estoria ken panaglilinnawag	Ibaga kadagiti agtutubo a lallaki a dumngegda iti sumaganad nga estoria a tulbek ti pammakawan: “Naparagsit ken natagari nga ubing ni Mark. No dadduma ipagarupna a naulimek unay dagiti banag iti aglawlaw ti balayna, isu a rugianna ti agaramid iti maysa a banag. Maysa a

rabii nariknana a kayatna ti makisao iti kabsatna a babai a ni Susan. Immun-una ken ni Mark iti maysa a tawen iti eskuela, ken masansan nga adu ti aramidenna iti pagtaengan.

“No saan a makumikom, makikinnatawa ken makisarsarita ken ni Mark, ngem iti daytoy a sardam makumikom la unay. Marigatan gapu ta adda aramidenna iti pagtaengan para iti tunggal klase. Imbagana ken ni Mark ti maipapan iti aramidenna ket kinalikagumanna a panawanna nga agmaymaysa, ngem awan uray maysa a makasaona; isu nga intuloy ni Mark ti magburibor kenkuana, nga agsasao ken agkatkatawa. Sinanayna a baliksen ti tunggal balikas nga agpalikud tapno mangngeg a kas gangngannaet a pagsasao. Ipagpanakkelnan daytoy a sikap ket kayatna nga ipakita ken ni Susan ti laingna babaen ti panangkantana nga agpalikud kadagiti balikas ti maysa a paggugustoda a kanta.

“Kamaudiananna, nagsangit ni Susan ket binugkawanna ni Mark, ‘Dimo kadi maawatan? Nasken nga agadalak. Awan ti panawenko a makisao ita, wenno dumngeg kenka nga agsao. Pinadasko nga imbaga kenka no kasano. Dinak kadi mapanawan nga agmaymaysa?’ Intupakna dagiti librona a sipupungtot ket nagtaray a nagturong iti kuarterna, a pinanalbaagna nga inrikep ti ridaw.

“Dinagdagusna met la ti rimmuar iti kuarterna ket nagpadispensar ken ni Mark gapu iti dina panangipan iti bagina iti lugarna. Kinunana, ‘Inton malpasko daytoy ar-aramidek, denggekto ti panangkantam iti dayta a kanta. Agsanayka a naimbag samonto ikanta kaniak no madamdama.

“Ket kinuna ni Mark a siaalisto, ‘Okey dayta. Ladingitek ta naisturboka. Diak napanunot ti kaadu ti nasken nga aramidem. Hanabale ta adda dagiti kapatadak a mabalinko nga awagan. Wen gayam’” (*Love Makes Our House a Home* [Family Home Evening manual, 1974], pp. 141–42).

- Apay a nagapa da Mark ken Susan?
- Kasano ti panangpakawanda iti tunggal maysa? (Pinadasda nga inawat ti sasaaden ti tunggal maysa.)

Estoria ken panaglilinnawag

Iparang ti ladawan ti “Ti Maudi a Panangrabii,” ket ibinglay ti sumaganad nga estoria maipapan ken ni Leonardo da Vinci:

“Nupay nagbiag ni Leonardo da Vinci adun a tawen ti napalabas (nayanak idi 1452), nagtalinaed a nalatak iti intero a lubong gapu kadagiti obra maestra a pintana. Maysa kadagiti kalatakan nga aramidna ti ‘Ti Maudi a Panangrabii,’ a napadayawan a kas ‘kaan-anayan a nabukel iti pakasaritaan ti panagpinta iti amin a panawen.’

“Segun iti maysa a pakasaritaan, nagpungtot ni da Vinci iti maysa kadagiti gagayemna bayat ti pannakaipinta ti ‘Ti Maudi a Panangrabii.’ Idi nagsubli iti ipimpintana, saan a nakapagtrabaho kadagiti rupa a napnuan-kinatao da Cristo ken dagiti apostolna.

“Kamaudiananna sinapulna ti tao a nagbiddutanna ket dinawatna ti pammakawanna. Idi laeng a nayurnosna ti biagna iti espiritu a naammuanna a nasken a yaranaar dagiti aramidenna a naituloyna ti trabahona” (Arthur S. Anderson, “They Taught Forgiveness,” *Instructor*, Hun. 1959, p. 190).

Kalpasan ti ababa a panangilawlawag iti padas ni Leonardo da Vinci, pasungbatan ti sumaganad a dua a saludsod:

- Ania ti ibagbaga daytoy nga estoria kadaytoy maipapan iti kabaelantayo a manggun-od iti Espiritu ti Nailangitan nga Amatayo?
- Kasano a matulongannatayo iti kaamaantayo ti espiritu ti pammakawan?

Panangigibus

Pangkarit

Idawat kadagiti agtutubo a lallaki a balikadenda dagiti papelda ket isuratda ti maysa a banag a sitatallugodda nga aramidem bayat ti umay a lawas a makatulong kadakuada a mamakawan ken mangidur-as iti ayatda iti maysa a gayyem wenno kameng ti kaamaanda. Kariten dagiti agtutubo a lallaki a pasantakenda ti espiritu ti pammakawan iti amin a pannakilangenda, nangruna kadagiti kameng ti kaamaanda. Yebkasmu ti pammaneknekmo, maipapan iti daytoy napintas a pagbatayan ti ebanghelio.

Managpakawanak kadi a tao?

1. Ibagam kadi ti, "Ala, pakawanenka, ngem saanko a malipatan iti kaano man?"
2. Sililimed kadi a naragsakka no adda saan a nasayaat a mapasamak iti tao a dimo kayat?
3. Tinarigagayam kadin ti bumales iti maysa a tao gapu iti banag a naaramidna kenka?
4. Adda kadi tao a likliklikam wenno dimo kayat a makasao?
5. No agpungtotka iti maysa a tao, agsidungetka kadi ket palabsem ti sumagmamano nga aldaw samonto malipatan?
6. Nakasaoka kadin iti saan a nasayaat iti sabali maipapan iti tao nga impagarupmo a nakabasol kenka?
7. Adda kadi tao iti asideg a kaamaam a kagurguram gapu iti banag nga inaramidna?
8. No makisinnusikka kadagiti kabsatmo a lallaki wenno babbai, ibagam kadi dagiti banag nga inaramidda a namagpungtot kenka?

26

Agaramid iti Nasayaat iti Aldaw a Panaginana

GANDAT

Maawatan ti tunggal agtutubo a lalaki ti panggep ti Aldaw a Panaginana ken tarigagayanna ti makaawat kadagiti bendision nga agtaud iti umno a panangngilin iti daytoy.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 - b. Maysa a panio wenno tali a nasiglot
 - c. Dagiti lapis a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 2. Mangisagana iti kopia ti maibunong a papel a “Dagiti Maitutop nga Aramiden iti Domingo” a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki.
 3. Sublien nga adalen ti balakad maipapan iti kababalin iti Domingo a naited kadagiti panid 16 ken 17 iti *For the Strength of Youth*.
-

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Aramiden

“Nainkalintegan ti Agaramid iti Nasayaat iti Aldaw a Panaginana”

Pagarapaapen dagiti agtutubo a lalaki nga agbibigda idi panawen ti Mangisalakan, ken ilawlawag a kitaenda no asino ti mangngilin iti Aldaw a Panaginana a maibatay kadagiti paglintegan iti dayta a panawen iti pakasaritaan.

Palubosan ti tunggal agtutubo a lalaki a mangwaswas iti siglot iti panio wenno tali. No waswasen ti agtutubo a lalaki ti siglot babaen ti dua nga ima, ibagam kenkuana a saanna a ngilngilinen a nasantuan ti Aldaw a Panaginana, ngem saan nga ilawlawag no apay. No waswasenna babaen ti maysa nga ima, ibagam kenkuana a ngilngilinen ti Aldaw a Panaginana. Penkem a saan nga ibagbaga kadagiti agtutubo a lalaki no kasano ti pannakaammom no ngilngilinenda met laeng ti Aldaw a Panaginana agingga a napadasanda amin ti mangwaswas iti siglot.

Kalpasan a maikkan iti batang ti tunggal agtutubo a lalaki, ilawlawag a kabayatan ti panawen a panagnaed ti Mangisalakan iti daga adu dagiti paglintegan ken bilin nga inaramid ti tao maipapan iti mabalin ken saan a mabalin a maaramid iti Aldaw a Panaginana. Ti siglot a mabalin a waswasen babaen ti maysa nga ima ket saan a mabalin nga aramiden, ngem iti panangaramat iti dua nga ima tapno waswasen ti siglot ket maibilang a panangsalungasing iti Aldaw a Panaginana. Dagiti tao a nablo wenno addaan nagligasi a nagsusuopan nasken nga agurayda agingga a malpas ti Aldaw a Panaginana sakbay a maasikaso ti sugatda. No narpuog ti maysa a pasdek ket adda maysa a tao a nagaburan, nainkalintegan ti mangkali para kenkuana ken mangyaon kenkuana no sibibiag pay, ngem no natayen mabaybay-an a mabati ditoy agingga a malpas ti Aldaw a Panaginana (kitaen ti James E. Talmage, *Jesus the Christ*, maikatlo nga edision [Salt Lake City: The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 1916], pp. 215–16; kitaen pay ti Cunningham Geikie, *The Life and Words of Christ* [London: Longmans, Green, and Company, 1903], pp. 406–17).

Estoria iti Nasantuan a Kasuratan

Ilawlawag nga iti maysa nga Aldaw a Panaginana simrek ni Jesus iti sinagoga ket nakitana iti taripnong ti maysa a tao a nagango ti kanawan nga imana. Iti ummong adda maysa a ragup dagiti Fariseo, ti isu met laeng a ragup ti tattao a nagaramid kadagiti paglintegan a napagsasaritaantayo la unay. Kinalikaguman dagitoy a tattao a tiliwen ni Jesus gapu iti panangsalungasingna iti paglintegan. Pinaliiwna a nasayaat, a nangpadasanda a nangbirok iti pamuspuan tapno makemmeg isuna. Sinaludsodda iti Mangisalakan, “Nainkalintegan kadi ti mangagas kadagiti aldaw a panaginana?”

- Ania iti panagkunayo ti kinuna ti Mangisalakan?

Palubosan dagiti agtutubo a lallaki a sumungbat; kalpasanna ituloy ti estoria.

Simmungbat ti Mangisalakan babaen ti saludsod: “Asino ngata ti tao nga adda kadakayo, nga adda maysa a karnerona, ket no daytoy matnag koma iti maysa nga abut iti aldaw a panaginana, saanna, aya, nga iggaman ken aonen? Ket saan aya a napatpateg ti maysa a tao ngem ti maysa a karnero? . . .

“Gapuna, maipalubos kadagiti aldaw a panaginana ti panagaramid iti naimbag” (kitaen ti Talmage, *Jesus the Christ*, pp. 214–15; kitaen pay ti Mateo 12:10–13; Marcos 3:1–6; ken Lucas 6:6–8).

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Masansan a, kas kadagiti Pariseo, makitkitatayo a mangilin ti Aldaw a Panaginana a kaaspingna laeng ti saan a panagaramid iti bambanag iti Domingo. Ilawlawag a kas iti imbaga ti Mangisalakan kadagiti Pariseo a nasken nga agaramidtayo kadagiti nasayaat nga aramid iti Aldaw a Panaginana, nagsarita pay kadagiti kabaruanan a propeta maipapan iti Aldaw a Panaginana.

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Doktrina ken Katulagan 59:9–10.

- Kasano a mapagbalintayo ti bagbagitayo nga “awanan iti mulit iti lubong”?

Naadaw a sao

Ibnglay ti sumaganad a sao ni Elder Bruce R. McConkie:

“Daytoy nga aldaw . . . naawagan iti *Aldaw a Panaginana*, manipud iti Hebreo a *shabbath* a kaipapananna ti *aldaw a panaginana*. Ti *panaginana*, nupay napatpateg, maiparna iti napudno a panangngilin iti Aldaw a Panaginana. Napatpateg ti *kinasagrado nga aldaw* ti Aldaw a Panaginana—ti aldaw a panagdaydayaw, a pakaiturongan dagiti tao iti sibubukel a kararuada iti Apo, a pakapabaruan dagiti katulaganda kenkuana, ken pakataranonan dagiti kararuada kadagiti banag ti Espiritu. . . .

“Ket ti panangngilin iti Aldaw a Panaginana agtalinaed agingga iti daytoy a panawen a kas maysa kadagiti dakkal a pannubok a mamaglasin kadagiti nalinteg manipud iti nailubongan ken nadakes.

“Ti Domingo a kas Aldaw ti Apo, ti aldaw a nasken a panagaramid dagiti tao iti trabaho ti Apo, ken aramiden daytoy a naipangpangruna. Nasken nga awan ti agaramid iti saan a kasapulan a naindagaan a trabaho, awan ti panagaliwaksay, awan ti saan a kasapulan a panagbaniaga, awan ti nalang-ay a panagbiahe, ken dagiti mayarngi nga aramid. Ti Aldaw a Panaginana ti aldaw a para iti nasingked a naespirituan a panagdaydayaw” (*Mormon Doctrine*, maikadua nga edision [Salt Lake City: Bookcraft, 1966], pp. 658–59).

Mabendisionantayo iti Panangngilin iti Aldaw a Panaginana

Estoria

“Idi ubingak pay nagnaedkami iti bassit a katalalonan iti Utah a nakiddit ti kuarta ken adu ti trabaho. Kabayatan dagidiay a kinaganus ti agtutubo kasla naisangsangayan ti kinarigat kaniak dagiti kalgaw ken napno iti awan patinggana a narigat a trabaho. . . .

“Ti Aldaw a Panaginana ti maysa a pakabang-aran, ti makaay-ayo nga ubbog iti tengnga dagiti amin a panagbannog iti kalgaw. Ammotayo amin nga aldaw ti Apo ti Domingo. Makauray dagiti ruot, dagiti garami a nayaplag iti talon, ken dagiti saan pay a naani a bukel agingga iti Lunes.

“Ti panagsardeng nga agtrabaho iti Aldaw a Panaginana ket saan a kanayon a kas iti kalaka iti panangipakni iti gabion ket saanen nga agsubli iti pagmulaan iti mais. Adda dagiti parikut. Dagiti laeng kalgaw ti pudno a gundaway ti panagani a makaited iti natalged a pamastrekan iti kuarta. No saan a rimmang-ay ti maysa a mannalon kadagidiay ababa a bulan ti kalgaw, nakas-ang ken narigat dagiti atiddog a panawen ti lam-ek. *Nasken* a nalabon ti ani, ken ad-adda a masansan a danum ti paggapuan daytoy gagangay a panagrang-ay—ti danum a nakiddit iti Utah, ti danum a manmano nga aggapu iti tudo, ti danum a nasken a maidulin a siaannad bayat ti panawen ti lam-ek ken panagsusulbod ken siaannad a mairasion iti unos dagiti nadagaang, namaga a lawas ti kalgaw.

“Agpannurray ti tunggal talon iti kali ti pasayak. Ti kali, nga addaan iti makaited-biag a danum, ti nakatakder iti baet ti mannalon ken ti didigra. Kasapulan unay ti panagpasayak, ket kadagiti panawen a masango iti narikut a kasasaad a pangngilin iti Aldaw a Panaginana. Iti sumagmamano a tawen addaan iti gundaway ti mannalon iti Lunes, iti dadduma a tawen iti Martes, iti dadduma a tawen iti sabali nga aldaw ti lawas. Ket no dadduma dumteng ti gundaway iti Domingo. Awan ti pagpilian ti mannalon.

“Kas iti tunggal maysa, immay ti gundaway ni Tatang iti Domingo iti sumagmamano a tawen. Matandaanak unay dagidiay a tawen gapu ta kanayonak a mangayangay iti tarigagay ni tatang a mangngilin iti Aldaw a Panaginana. Diak impagarup a dusaen ti Apo gapu iti panangpadanumna iti talonna iti Domingo. Ammona ti rikna ni tatang, ken ammona dagiti pasamak a nagbannoganna ken dagiti dadduma a mannalon. Nupay kasta, kayat ni tatang a lisian uray dayta panagbannog iti Aldaw a Panaginana. Namati nga inaramid ti Apo dagidiay nga aldaw ti panagpasayak para kadagiti mannalon, nga awan ti mapasamak iti Aldaw a Panaginana. Diak pulos nangngeg nga insawang ni Tatang ti pangngeddengna a di agsalungasing iti nasantuan nga aldaw ti Apo ngem impakita daytoy ti biagna.

“No dumteng ti batang ni Tatang iti Domingo, aramidenna ti amin a kabaelanna tapno malisianna ti panagpasayak iti Aldaw a Panaginana. Iti Biernes ken Sabado bantayanna ti panagtaray ti danum iti kali ti pasayak. Pagayusenna ti tunggal mabalin a danum manipud iti kali, ket iti Domingo napasayakanen ti talon. Awan ti malagipko a pannakapilitna a nagtrabaho iti aldaw ti Apo. Kaipapanan daytoy ti ad-adu a trabaho a para kenkuana, ngem sitatallugod ni tatang a nagsakripisio no ipalubos daytoy ti panaginana iti Aldaw a Panaginana.

“Tunggal banag kasla kanayon a maaramid a naimbag. Bayat ti panangpaliwko kenkuana iti panaglabas dagiti tawen, maysa a pammaneknek kaniak ti nalaus a panagtungpal ken pangngeddengna a bendisionan ti Apo dagiti agkalikagum a mangtungpal kadagiti bilinna.

“Ket iti maysa a tawen immay ti naisangsangayan a pannakasubok ti pammatina. Ti pudot ti makasinit a kalgaw kasla nasapa a dimteng iti dayta a tawen, a nangipasimudaag iti tikag. Naglabas a siiinnayad dagiti aldaw, a keskesseten ti init ti tunggal banag—ti karuotan iti arubayan ti balay, ti minuyongan, ket ti katalotalonan malaylaylay iti sirok dagiti umap-apuy a rayos. No apay met a naipatang pay iti Domingo ti yaay ti danum iti dayta a tawen. Kasapulan ti talon ti danum, ti danum a di agayus iti kali ti pasayak iti Biernes ken Sabado; gapu iti daytoy, namaga ti talon iti Domingo.

“Maysa nga agsapa ti Domingo, maseknan unay ni nanang nga immasideg ken ni tatang. ‘Joseph,’ kinunana, ‘ti panagkunak nasaysayaat no mangawidka iti danum manipud iti kali, uray laeng iti karuotan iti arubayan ken minuyongan. Maganggangodan.’

Ket pudno a kasta. Maganggangon ti amin iti aglawlaw. Awan ti pagpilian. Nasken a maaddaan iti danum ti talon, ket no palabsen ni tatang ti batangna nga agpadanum, maawanan iti danum agingga iti sumuno a Domingo. Saan a makapagbayag ti talon iti sabali pay a lawas.

“Ket isu a, sakbay a nagpelles a mapan kadagiti mitingna iti Domingo, rimmuar ni tatang, a baklayna ti palana. Makauppapay la ketdi kenkuana ti sumang-at iti turod iti dayta nga agsapa. Nagtrabaho iti unos dagitoy a tawen tapno maliklikanna daytoy mismo a trabaho, ngem maipasungalngal ita. Masinunuomi a saan a dusaen ti Apo, ngem tarigagayan pay laeng unay ni tatang ti makabirok iti sabali a wagas.

“Nakadanon iti kali ti pasayak ket impuestona ti kambas ti puttot, ngem sakbay a nagaramid iti ania man a banag, nakarukob pay laeng iti rabaw ti kali, nagsardeng ket nagpanunot. Ania ti aramidenna? Inutobna ti bilin ti Apo a ngilinenna ti Aldaw a Panaginana. Namati kadi a pudno iti dayta, saan laeng a babaen ti balikasna ngem iti ketdi biagna?

“Bayat ti nauneg a panagpampanunotna, nakaawat iti makatignay a nabileg a pannakisarita, a dinanto kaano man malipatan: ‘Bay-am ti puttotmo. Ibaklaymon a yawid ‘ta palam ken remientam. Saluadag dagiti banag a para kenka. Nalabit nga adda ladladawnan, ngem saluadag daytoy. Iti daytoy a kalgaw, ipabus-oymo kaniak. Tumulongak.’

“Napatangwa ni tatang. Awan tao iti aglawlaw. Timmangad. Nalawag ken asul ti tangatang, awan ti makita nga ulep. Immaplaw ti nabara a pul-oy, a mangipangpangta iti makapatunglab, makaawan anges nga aldaw.

“Iti ikakaro ti makakesset a pudot ti init ken ti pannakatikag ken itatapok ti daga, inakas ni tatang ti kambas ti puttot, pinanawanna ti kali, ket nagawid. Naibagan kenkuana. Ammona dayta. Dina ammo no kasano ti pannakataripaton, ngem ammona nga adda naikari kenkuana. Nagpelles ket napan kadagiti mitingna iti Domingo, nga imbatina ti talon iti bileg a nagtalkanna iti unos ti panagbiagna.

“Idi makaawidda manipud kadagiti mitingda, nalawag pay laeng ti langit, napudot ti angin, malaylaylay ti talon iti nakabarbara nga init. Iti kaawan ti nalawag a tanda ti kaasi, kinasao manen ni nanang, a maseknan pay laeng unay maipapan iti minuyongan, ni tatang, a di nangdakamat kenkuana iti padasna iti dayta nga agsapa. ‘Sigurado a saan nga agtudo,’ kinunana. ‘Ania ti aramidem iti minuyongan?’

“Iti maikadua a gundaway iti dayta nga aldaw simmang-at ni tatang iti turod a nagturog iti kali ti pasayak, a nagleddaang iti kasasaadna. Arinkedkeden a nangawid iti danum ti puttot iti kali, ngem kalpasanna nagsardeng, a pinagsiddaaw ti kumapkapsut a bukodna a pangngeddeng. ‘Sadino ti yan ti pammatim?’ sinaludsodna iti bagina.

“Napno iti baro a pangngeddeng, inawidna ti danum ti puttot manipud iti kali ket bimmaba iti turod, nga inkeddengna a dinanton sunotan ti agpasiar iti kali iti Aldaw a Panaginana.

“Iti panagsalogna iti turod, timmangad iti tangatang ket nakitana dagiti ulep a mangruging nga aguummong. Iti uneg ti maysa nga oras immay ti tudo a nangted iti layus. Sinepsep ti namaga a daga ti kasapulan a dam-eg, ket nalamiisan manen ti minuyongan, ken dagiti talon.

“Milagro dayta a tudo, ngem pangrugian laeng dayta. Mangruging pay laeng ti kalgaw. Pasungaden pay laeng dagiti napudot a bulan ti Hulio ken Agosto. Ngem awan ti pakaburiboran ni tatang; kas inkari kenkuana ti Apo a nangted iti paglintegan ken iti wagas a pannakatungpalna.

“Iti simmaruno a lawas dinamag ti maysa a kaarruba ken ni tatang no isukatna ti maysa a paset ti batangna a panagpasayak iti Domingo iti paset ti maysa a Sabado. Naragsakan ni tatang. Iti dayta ababa a panawen ti Sabado masibuganna ti karuotan iti paraangan ken ti minuyongan. Awan pay ti mabalin a wagas tapno mapasayakan dagiti inektaria a mais, sebada, ken garami iti talon iti uneg ti sumagmamano nga ababa nga oras iti Sabado. Ngem binendisionan ti Apo iti sabali a wagas. Iti naikeddeng a panawen iti unos ti kalgaw, no kasapulan unay ti tudo, aguummong dagiti ulep, umay ti tudo, ket masibugan dagiti muyong.

“Mangnamnama unay ni tatang a ti Apo ti mangkita kenkuana isu a di nagdalous iti kali wenno naggurit iti mais uray no naminsan laeng bayat ti kalgaw. Daytoy ti napudot, natikag a Utah, a ti sibubukel a panagbiag ti mannalon agpannuray kadagiti kali ti pasayak, ngem iti daytoy a kalgaw saan a naaramat dagiti kali iti talon ni tatang. Saan iti kaano man idi a limmabas ti kalgaw a di nagpasayak ni tatang iti talonna, ngem sabali daytoy a kalgaw. Daytoy a kalgaw ti kalgaw ti Apo, ket isu ti mangmangted iti tulong.

“Iti panaggibus ti kalgaw nakaapit ni tatang iti tallo a nalabon nga apit iti garami, nawadwad nga apit iti sebada, ken nalabon nga apit iti mais. Pudno a naglukat dagiti tawa ti langit, ket agpayso a nangted ti Apo iti tulong” (Alma J. Yates, “The Unforgettable Summer,” *Ensign*, Aug. 1982, pp. 57–58).

Panaglilinnawag

- Ania dagiti pagrigatan ti mannalon iti daytoy nga estoria iti panangngilinna iti Aldaw a Panaginana?
- Kasano ti panangbendision ti Apo iti daytoy a tao?
- Apay a napateg ti panangngilin iti Aldaw a Panaginana?

llawlawag nga amin dagiti bendision nga aw-awatentayo gapu iti panangngilintayo iti Aldaw a Panaginana mabalin a saan a nakaskasdaaw a kas kadagiti naawat daytoy a mannalon, ngem mabalin a kas kapateg ken addaan kaipapanan kadatayo no addaantayo iti pammati a mangtungpal iti daytoy a bilin.

Panangngilin iti Aldaw a Panaginana

Naadaw a sao ken panaglilinnawag

llawlawag a no dadduma saantayo a masinunuo no ania dagiti aramiden a maitutop iti Aldaw a Panaginana. Ti kasayaatan a wagas a pangammo no maitutop ti aramiden iti Aldaw a Panaginana isu ti panangaramat iti sagut ti Espiritu Santo iti panangikeddeng no ania ti nasayaat. Kasta met a nasken a surotentayo ti pammagbaga dagiti dadaulotayo.

Basaen ti sumaganad a naadaw a sao manipud ken ni Elder Russell M. Nelson:

“Idawatko kadakayo nga agaramidkayo a sitatallugod iti ad-adu ngem iti aleng-aleng laeng a panangsurot kadagiti listaan dagiti aramiden ken saan nga aramiden nga insurat dagiti dadduma. Agaramidkayo iti bukodyo a pagannurotan ket tungpalenyo ida. Surotenyo ti pagrukodan ti Apo, a ginasgasut a tawenen ti napalabas, a kinunana: ‘Ngilinenyo dagiti aldaw a panaginanak: gapu ta isu ti tanda ti nagbaetantayo iti amin a kaputotanyo; tapno maammuanyo a siak ti Apo a mangpasanto kadakayo.’ . . .

“Nalaka a masungbatan dagiti saludsod maipapan iti maitutop a kadawyan iti Aldaw a Panaginana no adalen dagiti nasantuan a kasuratan ken kalpasanna ikeddeng no ania a tanda ti pilien tapno maited iti Dios ti panagdayaw kenkuana” (“Standards of the Lord’s Standard-bearers,” *Ensign*, Aug. 1991, p. 10).

Panangigibus

Ababa a pannubok

Sublien nga adalen dagiti balakad maipapan iti ugali iti Domingo a naited kadagiti panid 16 ken 17 iti *For the Strength of Youth*. Mangted iti kopia ti “Dagiti Maitutop nga Aramiden iti Domingo” ken lapis a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki, ket ilawlawag ti addang para iti panangileppas iti ababa a pannubok. Mangted iti naan-anay nga oras tapno malleppas ti panid, ket kalpasanna korehiren daytoy. Penken a yunay-unay a wen ti tunggal sungbat. Amin nga aramiden a naisurat ditoy ti maitutop para iti Aldaw a Panaginana. Paglilinnawagan dagitoy nga aramiden ken paidulin kadagiti kameng ti klase ti panid a pagidasigan iti masakbayan. Ipalagip kadakuada a di anamongan ti Mangisalakan dagiti paglintegan ti tao idi panawenna gapu ta masansan a pawilanda ida nga agaramid iti nasayaat iti Aldaw a Panaginana. Yunay-unay a naglaon laeng daytoy a listaan iti sumagmamano a singasing ket nasken nga ikagumaan ti tunggal agtutubo a lalaki a ngilinen ti Aldaw a Panaginana tapno adda kenkuana ti Espiritu Santo. No aramidenna daytoy, pudno a mabendisionanto.

Pangkarit

Isingasing nga isurat dagiti agtutubo a lalaki ti riknada iti listaan dagiti padpadasda iti gibus ti tunggal Aldaw a Panaginana iti sumaruno nga uppat wenno lima a lawas. Nasken nga amirisenda dagiti aramidenda iti dayta nga aldaw ken isuratda ti riknada maipapan kadagidiay nga aramiden. Makatulong ti napudno nga aramid iti daytoy naituding nga aramiden makatulong kadagiti agtutubo a lalaki a mangbukel iti naas-asideg a pannakilinnangen kadagiti kaamaanda ken iti Apo.

Dagiti Maitutop nga Aramiden iti Domingo

Annuroten: Isurat ti “wen” iti blangko iti kanigid ti aramiden no ipagarupmo a maitutop nga aramiden daytoy iti Domingo. Isurat ti “saan” no ipagarupmo a nasken a saan a maaramid daytoy iti Domingo.

- _____ 1. Agbasa kadagiti nasantuan a kasuratan, Conference Reports, ken warnakan ti Simbaan.
- _____ 2. Adalen dagiti kabibiag ken pannursuro dagiti propeta.
- _____ 3. Agisagana kadagiti adalen iti Simbaan ken dadduma pay a naituding nga aramiden iti Simbaan.
- _____ 4. Agsurat iti listaan ti padpadas.
- _____ 5. Agkararag ken agutob.
- _____ 6. Agsurat wenno sumarungkar kadagiti kakabagian ken gagayyem.
- _____ 7. Agsurat kadagiti misionario (gagayyem, kameng ti kaamaan, kameng iti purok).
- _____ 8. Agrag-o kadagiti makaitandudo a musika.
- _____ 9. Rumaman iti panagadal ti kaamaan iti ebanghelio.
- _____ 10. Mangangay kadagiti miting ti konseho iti kaamaan.
- _____ 11. Agbasa a kadua ti maysa nga ubing.
- _____ 12. Agsukisok iti pakasaritaan ti kaamaan, agraman ti panangpunno iti tsart ti kapuonan ken panagsurat iti pakasaritaan ti kaamaan wenno kabukbukodan.
- _____ 13. Agkanta kadagiti himno ti Simbaan.
- _____ 14. Agbasa kadagiti makaitandudo a literatura.
- _____ 15. Padur-asen ti panangipateg kadagiti arte ti kultura.
- _____ 16. Agplano iti adalen ken aramiden iti sardam ti kaamaan iti pagtaengan.
- _____ 17. Agplano iti dadduma pay nga aramiden ti kaamaan.
- _____ 18. Makigayyem kadagiti saan a kameng.
- _____ 19. Makisinninged kadagiti kaarruba.
- _____ 20. Sarungkarang dagiti masakit, dagiti nataengan, ken dagiti malmalday. (Naadaw manipud iti *Our Family*, [polieto, 1980], p. 2.)

GANDAT

Maaddaan ti tunggal agtutubo a lalaki iti ad-adda a panagdayaw kadagiti sagrado a banag.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. (Mabalin nga aramiden no kayat) Ladawan 6, ni Jesucristo; ladawan 7, maysa a balay a paggigimongan; ladawan 8, maysa a manangipateg a kaamaan; ladawan 9, dagiti nasantuan a kasuratan; ken dagiti ladawan 10, 11, ken 12, dagiti templo.
 - b. Dagiti lapis a saggaysa dagiti agtutubo a lallaki
2. Mangisagana iti siam a balikas a naisurat iti papel a nakailanadan ti sumaganad:
 - (1) Panagraem kadagiti kararagtayo
 - (2) Panagraem kadagiti balay a paggigimongan ken templo
 - (3) Panagraem iti miting ti sakramento ken iti siled a pagadalan
 - (4) Panagraem kadagiti pagtaengantayo
 - (5) Panagraem iti panagsasaotayo
 - (6) Panagraem kadagiti kaamaan ken gagayyemtayo
 - (7) Panagraem ken panagdayaw kadagiti dadaulotayo
 - (8) Panagraem kadagiti bagitayo
 - (9) Panagraem iti nakaparsuaan
3. Mangaramid iti kopia ti “Ti Pagpuntosak iti Panagraemko” para iti tunggal agtutubo a lalaki, nga aramaten ti maibunong a papel iti gibus daytoy nga adalen.

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Pisarra ken panaglilinnawag

Panagraem ti Panagdayaw Kadagiti Sagrado a Banag

Isurat iti pisarra: *Panagraem ti . . .*

- Kasano ti panangleppasyo iti daytoy a sao?

Kalpasan ti panangibinglay dagiti agtutubo a lallaki iti kapanunotanda, leppasen ti sao iti pisarra a mabasa: *Panagraem ti panagdayaw kadagiti sagrado a banag*.

Yunay-unay a rikna wenno kananakem ti panagraem nga addaan iti napudno nga ayat ken panagbuteng iti maysa a banag a sagrado.

- Ania wenno asino ti pakariknaantayo iti panagraem? Dumngeg iti sungbat dagiti agtutubo a lallaki a di agdillaw.

Mabalin nga aramiden no kayat a panangiparang iti ladawan

Iparang dagiti ladawan dagiti sagrado a banag tapno matulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangammo kadagiti sumagmamano a disso ti pagarian ti Dios a pakaimudingan ti naraem a panangutob. Mabalinmo nga ipakita a kas ragup wenno bayat ti panangdakamatmo iti tunggal maysa kadakuada bayat ti panaglilinnawag.

Naadaw a sao

Basaen ti sumaganad a palawag ni Presidente Joseph Fielding Smith:

“Sagrado a pagbatayan ti panagraem. Pagbatayan daytoy ti ebanghelio. Ipakpakitatayo ti panagraem iti Nailangitan nga Amatayo, iti Apo Jesucristo. Saantayo a narasaw iti sanguananna. No mapasamak nga adda isuna iti daytoy a miting, masinunuok a naulimektayo amin ken addatayo kadagiti lugartayo. Apay a ditayo panunoten, no sumrektayo iti lugar a pagdaydayawan, nga adda isuna sadiay?” (Joseph Fielding Smith, *Seek Ye Earnestly* [Salt Lake City: Deseret Book Company, 1970], p. 117).

Panaglilinnawag

- Ania ti mabalin a naidumduma a naaramidyo bayat iti yaayo iti klase ita nga aldaw no ninamnamayo nga adda ditoy ni Jesucristo?

- Kasano iti panagkunayo ti panagrikna ti Nailangitan nga Ama no saantayo nga ipakita ti panagdayaw ken panagraem kenkuana ken kadagiti pasdekna?

Maipakitayo ti Panagraemtayo babaen ti Kananakem ken Tignaytayo

Pisarra, dagiti balikas a naisurat iti papel, ken panaglilinnawag

Isurat iti pisarra: *Masapul nga ipakitayo ti panagraem.*

Ibunong dagiti siam a balikas a naisurat iti papel kadagiti agtutubo a lallaki. Pagararagupen ti klase no ad-adu ti kameng ngem dagiti balikas a naisurat iti papel.

Ikkan dagiti agtutubo a lallaki iti maysa wenno dua a minuto nga agpanunot no kasano a maipakitada ti panagraem iti disso a nadakamat iti balikasda a naisurat iti papel. Paibinglay kadagiti agtutubo a lallaki dagiti kapanunotanda. Palubosan dagiti dadduma pay nga agtutubo a lallaki a mangibinglay kadagiti mainayon a kapanunotanda maipapan iti pagsasaritaan. Aramaten a siaannad ti oras tapno alisto a mapagsasaritaan ti klase ti tunggal topiko. Nayonan iti adda a kapanunotam, wenno aramaten ti sumaganad a pakaammo no kasapulan.

Awagan ti agtutubo a lalaki nga addaan iti umuna a balikas a naisurat iti papel.

Naadaw a sao

(1) *Panagraem kadagiti kararagtayo* (kitaen pay ti Alma 46:13)

“Iti panagdardarastayo kadagitoy nga aldaw, adu kadayo ti marigatan a maaddaan iti panawen nga agkararag. Ken adu ti saan pay ketdin nga agkarkararag. Ngem no aramidentayo—nasken kadi nga aramidentayo a sidadaras? Ipanmo ti bagim iti saad ti Apo, kas maysa a dumdunggeg iti kararag. Maikasom kadi unay dagiti napardas ti pannakayebbetna a balikas ti tao a mangidaton iti kararag a narigatna payen nga ikkan iti anagna? No [maysaka a nagannak] ket agdardaras ti anakmo nga umasideg kenka, ket kurang la a di umanges nga agkiddaw iti tulong kalpasanna rummuar nga agdardaras a mapan iti sabali a pagesman, maayatanka ngata?” (Mark E. Petersen, *Your Faith and You* [Salt Lake City: Bookcraft, 1953], pp. 14–15).

Awagan ti agtutubo a lalaki nga addaan iti maikadua a balikas a naisurat iti papel.

(2) *Panagraem kadagiti balay a paggigimongan ken templo* (kitaen pay ti Doktrina ken Katulagan 109:21)

Panangidatag ti mamalbalakad

llawlawag a naidaton iti Apo dagiti balay a paggigimongan ken templo. Bayat ti kaaddatayo ditoy, agkararagtayo tapno adda kadayo ti Espirituna. Mangipakita iti panagraem ti idedenggeg kadagiti agbitla, panagkanta kadagiti himno, ken panagkuna iti “Amen” iti ungtog dagiti kararag. Wagas amin a mangipakita iti panagraem ti yaay a di maladaw, siuulimek a panagtalinaed kadagiti lugartayo, ken panagtalinaed agingga iti kalpasan ti panggibus a kararag.

Kinuna ti Propeta Joseph Smith: “Maysa a panangpabain iti miting dagiti tao a pumanaw sakbay ti panaggibusna. . . . Awan ti natakneng a tattao a rummuar iti miting sakbay ti panaggibusna” (*History of the Church*, 5:338–39).

llawlawag a nasken a taripatuenda amin a libro, alikamen, ken kuarto kadagiti pasdek ti Simbaan nga addaan annad ken panagdayaw. Saan a panagraem ti di panangtaripato wenno ti panangsurat kadagiti libro a pagkantaan wenno kadagiti diding wenno alikamen.

Awagan ti agtutubo a lalaki nga addaan iti maikatlo a balikas a naisurat iti papel.

(3) *Panagraem iti miting ti sakramento ken iti siled a pagadalan* (kitaen pay ti Hebreo 12:28)

llawlawag a ti yaay a sikakawes iti maitutop ken addaan iti napudno a tarigagay a dumnggeg ken agsursuro ipakitana ti naraem a kananakem. Aringan ti panagkawestayo ti wagas a panagtignaytayo. No nadalustayo ken nakakawes a nasayaat, agtignaytayo iti kasayaatantayo. Makasinga ken saan a nadayaw ti mangringgor kadagiti dadduma bayat ti panagsarita ti agbitla wenno bayat ti panagadal. Ti Espiritu ti Apo saan nga agtalinaed no aramidentayo daytoy. Nasken met nga ipakitayo ti pagwadan ti panagraem bayat panangannongtayo iti sakramento. Kalpasan ti sakramento nasken nga agsublitayo a siuulimek tapno makikatugawtayo kadagiti kaamaantayo.

Awagan ti agtutubo a lalaki nga addaan iti maikapal a balikas a naisurat iti papel.

(4) *Panagraem kadagiti pagtaengantayo* (kitaen pay ti Salmo 89:7)

llawlawag a nasken nga agbalin a “langit iti daga” dagiti pagtaengantayo. Ti kinadalus ken kinaurnos ipakitada ti panagayat ken panagdayaw kadagiti pagtaengantayo. Ipakita ti panagyaman kadagiti pagnaedan ken taraon ti panagraem. Napateg ti panangdayaw kadagiti kukua ken panagwaywayas ti dadduma a kameng ti kaamaan.

Awagan ti agtutubo a lalaki nga addaan iti maikalima a balikas a naisurat iti papel.

(5) *Panagraem iti panagsasaotayo* (kitaen pay ti Doktrina ken Katulagan 107:4)

llawlawag a saan a makaay-ayo wenna naraem dagiti napigsa a timek ken narasaw a panagsasao. Ti panangpili iti umno a balikas, panangliklik iti panagbassawang ken narusanger a panagsasao, ken panagsao a sitatanang nga addaan iti nadayaw a tono ti balikas ipakitada ti panagdayaw iti agdengdenggeg.

Estoria

Napasamak ti sumaganad a kasasaad ken ni Presidente Spencer W. Kimball iti maysa nga ospital iti Ciudad ti Salt Lake kalpasan ti pannakaoperar ti karabukobna. Nailugan iti lamisaan nga adda ligayna a naisubli iti kuartona kalpasan ti pannakaoperarna.

“Nakapsut pay laeng, narikna ni Spencer ti panagsardeng ti lamisaanna iti abay ti elebeytor ket nangngegna ti katulongan iti ospital a makapungtot iti maysa a banag, ket agbasbassawang iti nagan ti Apo. Adda bassit puotna, nagpakaasi babaen ti inkarigatan a timek: ‘Saan koma a kasta ti saom. Awan ti makaartap iti panagayatko kenkuana. Pangngaasim.’ Nagari ti ulimek. Kalpasanna simmungbat ti katulongan iti ospital a siaalumamay: ‘Saan koma a kasdiay ti saok. Ladingitek’” (Edward L. Kimball ken Andrew E. Kimball, Jr., *Spencer W. Kimball* [Salt Lake City: Bookcraft, 1977], p. 264).

Awagan ti agtutubo a lalaki nga addaan iti maikanem a balikas a naisurat iti papel.

(6) *Panagraem kadagiti kaamaan ken gagayyemtayo* (kitaen pay ti Exodo 20:12)

llawlawag a sumagmamano a tao ti mangipagarup a nakakatkatawa wenna nalaingda babaen ti panagisawangda kadagiti makapasakit ken makaumsi a banag kadagiti kameng ti kaamaan ken gagayyemda. Ipalagip kadagiti agtutubo a lalaki a naparsua amin a tao a kalanglanga ti Nailangitan nga Amatayo. Annakna ida ket kaikarianda ti ayat ken panangdayaw. Ipakita ti panangtengngeltayo iti bagbagitayo nga agsao iti saan a nasayaat a mabalin nga umay iti panunottayo ti umno a kananakem. Ti panangtengngel a mangtimbang kadagiti kapanunottantayo ti tumulong kadatayo a mangammo nga adda “panawen ti panagulimek, ken panawen ti panagsao” (kitaen ti Ecclesiastes 3:7).

Awagan ti agtutubo a lalaki nga addaan iti maikapito a balikas a naisurat iti papel.

(7) *Panagraem ken panagdayaw kadagiti dadaulotayo* (kitaen pay ti Doktrina ken Katulagan 84:35–38)

Pilpilian ti Nailangitan nga Ama dagiti mangituray ken dadaulo ti Simbaan a mangidaulo ken mangisuro kadatayo. Gapu ta pinili ti Dios dagitoy a dadaulo, nasken nga ipakitatayo kadakuada ti panagdayaw.

Pisarra ken panaglilinnawag

Awagan dagiti agtutubo a lalaki a mangisurat iti pisarra kadagiti saad ti kinadadaulo iti Simbaan. Nasken a mairaman kadagitoy ti obispo, pangulo ti pasok, propeta, Apostol, pitopulo, ken pangulo ti korum.

Awagan ti agtutubo a lalaki nga addaan iti maikawalo a balikas a naisurat iti papel.

(8) *Panagraem kadagiti bagitayo* (kitaen pay ti 1 Taga-Corinto 3:16–17)

llawlawag a napategtayo unay amin. Annaknatayo ti Dios, ken addatayo ditoy para kadagiti naisalsalumina ken napateg a panggep. Napateg, nakaskasdaaw a parsua ti bagitayo, ket nasken a dayawentayo. Nasken nga agan-annadtayo a mangtrato a siraraem gapu ta sagrado daytoy. Napateg dagiti mabasa, makita, ken mangngegtayo, a kas iti kapateg ti kanentayo tapno mapagtalinaedtayo a nadalus ti bagitayo.

Awagan ti agtutubo a lalaki nga addaan iti maikasiam a balikas a naisurat iti papel.

(9) *Panagraem iti nakaparsuaan*

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Mangawag iti mangbasa iti Doktrina ken Katulagan 59:18–20 bayat ti panangsuot dagiti dadduma kadagiti nasantuan a kasuratanda.

- Ania a panggep ti nangparsuaan ti Nailangitan nga Ama kadagiti mulmula, kaykayo, ken ayup?

Ilawlawag a no addaantayo iti naraem a kananakem kadagitoy a naparsua, maladingitantayo no madadael wenno mapaalastayo dagitoy. Dagiti agisursurat iti nagnagan kadagiti batbato wenno mangkitkitikit kadagiti kaykayo daddadaelenda ti kinapintas ti nakaparsuaan ken pakaliwliwaan dagiti dadduma.

Panangigibus

Aramiden

Ikkan ti tunggal agtutubo a lalaki iti pagpuntosan ken lapis. Ilawlawag a nasken a basaenna ti tunggal palawag ken mangikabil iti puntos iti maitutop a linia. Kabukbukodan a panangtingiting daytoy. Nasken a sungbatanna ti tunggal sao no kasano ti pudno a panangaramidna, saan a no kasano ti panangpanunotna iti nasken a panangaramidna. Pabilang iti tunggal agtutubo a lalaki ti bukodna a puntos ken mangted iti bagina iti grado.

Pangkarit

Guyugoyen ti tunggal agtutubo a lalaki a pumili iti maysa wenno ad-adu pay nga aramidenna iti umay a lawas a makatulong kenkuana a mangpadur-as iti ad-adu pay a panagraem iti kananakem ken tignayna. Isingasing a tunggal agtutubo a lalaki igannuatna ti kangatuan a panangyunana para iti pagsayaatan kadagiti aramid a nangtedanna iti bagina iti kababaan a puntos.

Ti Pagpuntosak iti Panagraemko

Puntosam ti listaan a kas iti sumaganad:

Saan pay 0 puntos Manmano 1 a puntos No dadduma 2 a puntos

Masansan 3 a puntos Kaaduanna 4 a puntos Kanayon 5 a puntos

- _____ 1. Umayak kadagiti miting iti naituding nga oras.
- _____ 2. Dumngegak a siraraem kadagiti agbitbitla ken mangisursuro.
- _____ 3. Agkawesak iti maitutop.
- _____ 4. Ipatungpalko ti pagrebbengak iti kinasaserdote a sitatakneng.
- _____ 5. Magnaak a siuulimek iti simbaan.
- _____ 6. Diak dildillawen dagiti dadaulok iti kinasaserdote, ngem daydayawen ken raraemek ida.
- _____ 7. Addaanak iti panagdayaw iti balay a paggigimongan; tumulongak a mamagtalinaed iti daytoy a nadalus ken saan a dadaelen iti ania man a wagas.
- _____ 8. Tratuek amin a mula ken ayup nga addaan panagdayaw.
- _____ 9. Naulimekak ken panunotek ti maipapan ti Mangisalakan bayat ti sakramento.
- _____ 10. Mangipakitaak iti nasayaat a pagwadan.
- _____ 11. Dayawen ken raemek dagiti nagannak kaniak.
- _____ 12. Ipakitak ti panagraem iti pagtaengak ken iti kaamaak.
- _____ 13. Agtalinaedak a situtugaw agingga iti pannakaibaga ti kararag a panggibus kadagiti miting ti Simbaan.
- _____ 14. Mariknak a sipupudnoak a mangikagumaan nga agbalin a managraem a tao.

_____ Dagup ti Puntos

Managraemak unay a tao 61–70

Agbalinak a managraem a tao 40–60

Kasapulak ti agimbag 29–30

Kasapulak ti tulong! 0–28

GANDAT

Maaddaan ti tunggal agtutubo a lalaki iti dakdakkal a panagdayaw kadagiti babbai.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan: lapis para iti tunggal agtutubo a lalaki
 2. Mangisagana iti ababa a sao para iti tunggal kameng ti klase:
“Ipakitak ti dakdakkal a panagdayaw kadagiti babbai.”
“Dayawen ken salaknibak dagiti agtutubo a babbai.”
-

**MAISINGASING A
PANANGIDATAG
ITI ADALEN**

Estoria

Pakauna

Basaen wenno salaysayen ti sumaganad nga estoria iti bukodmo a balikas:

“Hoy, Ugsa!” impukkaw ni Jim, nga agkatkatawa. Timmallikud laeng a pimmanaw laeng ni Cathy. Saan a nadlaw ni Jim ti saem kadagiti mata ni Cathy bayat ti panangtipedna iti luana. Bassit laeng daytoy nga angaw. Sumagmamano a lawas sakbay a nangngegna ti ubing a lalaki a kabsat ni Cathy, ni David, a siaangaw a nangawag kenkuana iti “Ugsa,” ti birngasna kenkuana. Kaay-ayo ni David a suronen ni Cathy iti panangkigtot kenkuana ti ugsa iti maysa nga aldaw a panagbakasion ti kaamaanda. Nangngeg ni Jim ti birngas ngem saan ti estoria.

Idi kuan awaganen ni Jim ni Cathy iti “Ugsa” tunggal makitana daytoy. Dagiti gagayemna, a makangkangngeg iti panangsursuronna, nangrugida a nangpanunot iti wagas a pakaidiliganda kenkuana iti ugsa. Iti Pagadalan iti Domingo, sutsutilen dagiti agtutubo a lalaki ni Cathy iti dayta a birngas no saan a kumitkita ti mannursuro. Nupay sigud nga aktibo a makiramraman ni Cathy iti klase, nangrugi a siuulimek a nakatugaw iti likud, a manglikliklik a makisao iti asino man iti klase. Iti uneg ti sumagmamano a bulan, nagsardeng ni Cathy a tumipon kadagiti aramid iti Simbaan. Imbagana kadagiti dadakkeln a dina kayaten ti agsubli pay iti lugar a pakariknaanna iti saan a pannakaawat.

- Kasano ti panangtulong dagiti agtutubo a lalaki ken ni Cathy imbes a pasakitanda?
-

Nasken a Dayawentayo Amin a Babбай

Panaglilinnawag

llawlawag a ti agtutubo a lalaki nga addaan iti kinasaserdote ti Dios nasken a dayawen ken raemenna amin a babбай.

- Asino dagiti babбай iti biagmo nga ay-ayaten ken daydayawem?
- Kasano a nabendisionanda ti biagmo?
- Kasano ti panangipakitam iti panagdayaw kadakuada?

Panangidatag ti mamalbalakad

llawlawag a maysa kadagiti kangrunaan a makaitandudo ken kapatgan a padas a mabalin a masagrap ti maysa nga agtutubo a lalaki ti pannakaadda iti naan-anay a pannakitunos iti inana ken kadagiti kakabsatna a babбай. Makaparagsak a kitaen ti maysa a kabsat a lalaki ken kabsat a babай a sipupudno a maseknan ken mangipatpateg iti tunggal maysa. Yunay-unay a ti kapatgan a pakainaigan ti maysa a lalaki isu ti pakainaiganna iti asawana. Ti maysa nga agtutubo a lalaki a nakasursuro a mangdayaw kadagiti kakabsatna a babбай ken dadduma pay nga agtutubo a babбай isagsaganana ti bagina para iti ad-adda pay a napateg a padas iti asawana. Nasken a kanayon a mannakaawat dagiti agtutubo a lalaki kadagiti inna ken kakabsatda a babбай—tumultulong, mangibingbinglay, makitintinnunos, ken agbirbirok iti gundaway tapno maipakitana ti panagayat ken panagyamanna kadakuada.

Yunay-unay a nasken nga ipakita dagiti agtutubo a lallaki ti dakkal a panagraem ken panagdayaw iti amin a babai.

- Mano ti nasken a tawen dagiti babbalasitang sakbay a maibilangda a kas babai?

Ilawlawag a nasken a kanayon a tratuen dagiti agtutubo a lallaki dagiti babai a kas iti kayatda a pannakatrato kadagiti inna ken kabsatda a babai ken nasken a dayawen ken raemen ti agtutubo a lalaki nga addaan iti kinasaserdote ti Dios dagiti babai ania man ti tawenda.

Dagiti kasasaad ken panaglilinnawag

Salaysayen dagiti sumaganad a kasasaad. Pailawlawag kadagiti agtutubo a lallaki no ania ti nasken nga aramidem dagiti addaan iti kinasaserdote iti tunggal kasasaad tapno maipakita ti panagdayaw ken panagraem kadagiti babai. Idawat kadagiti agtutubo a lallaki a mangtedda iti mabalina a pangigibus iti tunggal kasasaad.

1. Inawagan ti kamkameng ti pagobispuan ni Sister Hainsworth a mangisuro iti kurso ti Pagadalan iti Domingo. Nupay nakasagana a nalaing iti umuna nga aldaw, madlaw nga awan ti padasna ken nerbiosa. Maysa kadagiti addaan iti Kinasaserdote ni Aaron iti klase . . .
2. Maysa a ragup dagiti lallaki ti nagay-ayam iti pagay-ayaman ti pagadalan iti agmatuon. Bayat ti panagbalin ti ay-ayam a narasaw ken saan a maaf-apeng, nagsultip ni Mrs. Rawlins, nga akinrebbeng iti panangimatong, ket kiniddawna kadagiti lallaki nga agtungpalda kadagiti pagannurotan. Maysa a kameng ti korum ti . . .
3. Bayat ti pannagna ni Jenny, a maysa nga agtutubo a babai iti purok, iti kalsada nga agawiden manipud iti eskuela, natnagna dagiti librona. Maysa a ragup dagiti agtutubo a lallaki nga agtawen iti sangapulo-ket-dua ken sangapulo-ket-tallo ti agtaktakder iti asideg. Maysa kadakuada ti addaan iti kinasaserdote. Isu ni . . .

Mangipan iti sabali nga agtutubo a lalaki iti tunggal maysa kadagiti sumaganad a kasasaad.

1. Kabsatnaka ti babai a nangpadas a mangpidut kadagiti librona. Nagkatawa amin dagiti gagayemmo idi naregreg ti kabsatmo a babai dagiti librona ken awan ti nangidiaya a tumulong. Ania ti aramidem?
2. Iti imatangmo, maysa kadagiti gagayemmo ti nagkuna kadagiti saan a nasayaat a banag maipapan iti maysa a babai. Ania ti nasken nga aramidem?
3. Maysa nga ubing a lalaki ti makisussusik ken makiap-apa iti maysa nga ubing a babai. Ania ti nasken nga aramidem?

Makasursurotayo iti Pagwadan Dagiti Kas ken ni Cristo a Tattao

Panaglilinnawag

- Kasano ti pannakasursurotayo a mangdayaw iti kinababai?

Kalpasan ti isusungbat dagiti agtutubo a lallaki, ilawlawag a maysa kadagiti kasayaatan a wagas ket isu ti panangsurat iti pagwadan dagiti naindaklan a tattao.

Estoria

Isalaysay ti sumaganad nga estoria maipapan ken ni Presidente Spencer W. Kimball, maysa a disipulo ni Cristo a nangipakita iti panagdayaw kadagiti babai:

“(Adda) estoria maipapan iti maysa a babai iti Eropuerto ti O’Hare idiy Chicago bayat ti napigsa a bagyo iti yelo. Natikaw dagiti eroplano kadagiti oras ti panagbiaheda ket rinibu a tattao ti naisadsad. Naibusen ti kuartana, adda anakna nga agtawen iti dua, ket mabisin ken nadulpet ti ubing. Dua wenna tallo a bulan a masakog ti babai ket nabilin a saanna a karkargaen daytoy nga ubing gapu ta mabalina a makadangran kenkuana daytoy. Isu nga adda ti ubing iti suelo ti eropuerto. Adda ti babai iti maysa a linia nga agkalikagum a makagatang iti tiket nga agpa-Michigan. Dildillawen dagiti tao gapu ta nakaaskaw ti sakana tapno maiduronna ti ubing iti linia bayat ti panaggaraw ti linia, gapu ta saanna a makarga ti ubing.

“Matuokanen idi maysa a lalaki ti immasideg kenkuana nga addaan iti siaayat nga isem iti rupana. Kinunana, ‘Agtutubo a babai, madlawko a kasapulam ti tulong.’ Inubbana ti nadulpet, bassit nga agtawen iti dua nga ubing ket sidudungngo, tinapikna ti likudanna, ken inikkanna iti babelgam. Kalpasanna nakilinia kadagiti tao ket imbagana kadakuada ti maipapan iti babai—no kasano ti panangalana iti biahe nga agpa-Michigan. Immannugotda, babaen ti bileg ti espirituna, nga umuna kadakuada. Inturongna iti

paglugananna ket impaluganna. Bayat ti iluluganna iti eroplano, nakuna ti babai iti bagina, 'Anian a nagsayaat a lalaki, ken diak man nadamag ti naganna.' Ngem kalpasan ti sumagmamano nga aldaw, iti maysa a pagiwarnak, (nailasinna daydi lalaki) nakitana ti ladawan ni Presidente Spencer W. Kimball.

"Ita maysa a gagangay nga estoria dayta, ngem mano ti makaaramid iti daytoy? Maaramid ni Jesus, ken inaramid ti pannakabagi ni Jesus iti daga daytoy" (Norman Vincent Peale, "Remarks at President Kimball's Eighty-fifth Birthday Dinner, 28 Marso 1980," *Ensign*, May 1980, p. 109).

Dagiti estoria iti nasantuan a kasuratan

Aramaten ti maysa wenno ad-adu kadagiti sumaganad nga estoria iti nasantuan a kasuratan tapno mailadawan ti dakkal a banag a naaramid kadagiti babbai maipapan iti trabaho ti Apo iti unos ti pakasaritaan:

1. Moises 5:11 (Ni Eva ti ina ti amin a nabiag a tao.)
2. Uk-ukom 4 ken 5 (Indauluan ni Deborah dagiti buyot ti Israel a nangpamek kadagiti taga-Canaan.)
3. Ti libro ni Ruth (Ni Ruth ti apo iti tumeng ni David.)
4. 1 Samuel 1 (Ni Hannah ti ina ni Samuel a Propeta.)
5. Lucas 1 ken 2 (Ni Maria ti ina ni Jesus, ken ni Elisabet ti ina ni Juan a Bautista.)

Panangigibus

Panaglilinnawag

Isalaysay ti maysa wenno dua a pagarigan no kasano a nasursurom ti panagdayaw iti kinababai iti kaamaam.

Guyugoyen dagiti kameng ti klase a mangibinglay iti pagarigan no kasano a nasursuroda ti panagdayaw iti kinababai kadagiti kaamaanda.

Maibunong a papel ken pangkarit

Ikkan ti tunggal agtutubo a lalaki iti lapis ken ti bassit a polieto nga insaganam (kitaen ti "Panangisagana"). Paisurat kadakuada iti likudan ti maibunong a papel ti dua wenno tallo a naipangruna a banag a mabalinda nga aramiden tapno maipakita ti dakkal a panagdayaw kadagiti babbai. Pangbuklen ida iti panggep a tun-oyen a leppasenda iti umay a lawas. Guyugoyen dagiti kameng ti klase nga ipan dagiti panggepda a tun-oyen iti lugar a pakaipalagipanda iti pagrebbenganda iti masansan.

29

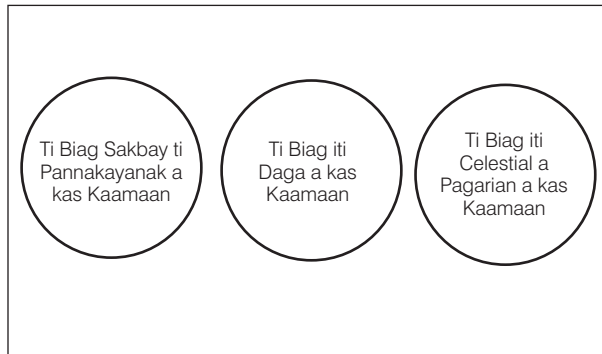
Ti Agnanayon a Kaamaan

GANDAT

Mabigbig ti tunggal agtutubo a lalaki ti kasapulan a tumulong iti kaaamaanna nga agbalin nga agnanayon a kaamaan.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lallaki
 - b. Kopia ti kanta a “Siak nga Anak ti Dios”
 - c. Lapis ken papel a saggaysa dagiti agtutubo a lallaki
 - d. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
2. Manggetteng iti tallo a dadakkel a nagtimbukel a papel ket isurat ti maysa kadagiti sumaganad iti tunggal nagtimbukel.

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Ti Biag Sakbay ti Pannakayanak a kas Kaamaan

Ikabil ti nagtimbukel a “Ti Biag Sakbay ti Pannakayanak a kas Kaamaan” iti nakinngato a kanigid a sikigan ti pisarra.

- Sadino ti nagnaedantayo sakbay ti pannakayanaktayo?

Tapno matulongan a sumungbat dagiti agtutubo a lallaki, pabasa iti napigsa ken pailawlawag dagiti sumaganad a nasantuan a kasuratan: Dagiti Aramid 17:28–29, Hebreo 12:9, ken Doktrina ken Katulagan 76:24. Isingasing a tunggal agtutubo a lalaki markaanna dagitoy a nasantuan a kasuratan. Mabalinda pay nga idasig ida iti sabali a pagibasaran.

- Asino ti ama dagiti espiritutayo? (Annakatayo a lallaki ken babbai ti Dios, dagiti annakna nga espiritu. Isu ti ama dagiti espiritutayo.)

Bayat ti isusungbat dagiti agtutubo a lallaki, isurat dagiti sungbatda iti pisarra iti babaen ti nagbukel a “Ti Biag Sakbay ti Pannakayanak a kas Kaamaan.” Yunay-unay a ti Dios ti ama dagiti espiritutayo ken isu ti Amatayo sadiay Langit. Nagnaedantayo iti sidongna sakbay a nayanaktayo ken insuronatayo sakbay nga immay iti daga.

Naadaw a sao ken panaglilinnawag

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti sumaganad nga insao ni Brigham Young a mangilawlawag iti pakainaigantayo iti Nailangitan nga Amatayo:

“Kayatko nga ibaga kadakayo, iti tunggal maysa kadakayo, nga am-ammoyo unay ti Dios a Nailangitan nga Amatayo . . . , ta awan ti uray maysa a kararua kadakayo ti saan a nagnaed iti balayna ken nakipagnaed kenkuana iti panaglabas ti tawen; ket nupay kasta ikagkagumaanyo a maam-ammo isuna, idinto a ti kinaagpaysona, nalipatanyon ti naammuanyo.

“Awan ti tao ita nga aldaw a saan nga anak a lalaki wenna anak a babai dayta a Tao” (*Discourses of Brigham Young*, sel. John A. Widtsoe, [Salt Lake City: Deseret Book Co., 1954], p. 50).

- Malaksid kadagiti naindagaan a nagannak kadakayo, asino ti nakin-anak kadakayo? (Ti Nailangitan nga Ama.)

Yunay-unay ti kinapateg ti kanayon a manglaglagip a lallakida nga annak ti Dios.

- Ania iti panagkunayo ti kaasping ti pannakipagnaed iti Nailangitan nga Ama?

Naadaw a sao

Basaen ti sumaganad a sao ni Presidente Harold B. Lee a mangilawlawag no asinotayo:

“Annaknakayo amin a lalaki ken babai ti Dios. Naparsua dagiti espirituwo ken nagbiag a kas kadagiti nabukel a kinasirib sakbay ti lubong. Nabendisionankayo a maaddaan iti naindagaan a bagi gapu iti kinatulnogyo kadagiti sumagmamano a bilin iti dayta a kasasaad sakbay ti yaay iti daga. Itan nayanakkayo iti kaamaan nga immayanyo, kadagiti pagilian nga immayanyo. . . .

“Bilinenkayo a kunaen nga ulit-uliten kadagiti bagiyo, kas iti panangisuro ti timpuyog ti Primaria kadagiti ubbing a mangkanta iti ‘Siak nga Anak (a lalaki ken babai) ti Dios’ ken babaen ti panangaramid, mangrugi ita nga agbiag nga as-asideg kadagidiay a pagwadan a mamagbalin a naragragsak ken nabungbunga ti biagyo gapu iti nariing a kinapudno ti kinasiasinoyo” (iti Conference Report, Oct. 1973, pp. 7, 10; wenna *Ensign*, Jan. 1974, pp. 5–6).

Aramiden

Ikkan ti tunggal maysa nga agtutubo a lalaki iti bassit a panid ti papel ken lapis. Paisurat kadakuada ti sumaganad: “Nasken a diakto kaano man malipatan nga anaknak ti Dios.” Isingasing nga aramatenda a kas pangtanda iti libro no agbasada kadagiti nasantuan a kasuratan.

Panaglilinnawag

- Mabalintayo ti dumur-as a kas kadagiti naindagaan a nagannak kadatayo, ngem ania ti kaipapananna ti panagbalin a kas kadagiti nailangitan a nagannak kadatayo? (Tapno agtungpal iti wagas a tarigagayan dagiti nailangitan a nagannak kadatayo ken aramiden dagiti ar-aramidenda.)
- Apay a napateg a maammuan nga anaknakayo ti Dios? (Ti pannakaammoyo makaited kadakayo iti pigs a kasapulanyo tapno masurotyo ti Dios ken agbalin a kas kenkuana.)
- Kasano a makatulong kadatayo daytoy a pannakaammo kadagiti kaamaantayo? (Tulongannatayo a manglaglagip nga annak ti Dios dagiti kakabsattayo a lalaki ken babai. Matulongannatayo a mangtrato a nasaysayaat iti tunggal kameng ti kaamaan bayat ti panagtrabahotayo tapno matulongantayo ti kaamaantayo a makasubli iti Nailangitan nga Amatayo.)

Ti Biag iti Daga a kas Kaamaan

Panaglilinnawag

Iti ngatuen a tengnga ti pisarra ikabil ti nagbukel a “Ti Biag iti Daga a kas Kaamaan.”

- Apay a pinanawantayo ti Nailangitan nga Amatayo tapno umaytayo iti daga? (Tapno makagun-odtayo iti bagi, agsursuro kadagiti baro a banag, maaddaan iti pammati ken ni Jesucristo, ken babaen ti pammatitayo agbalintayo a maikari nga agsubli a makipagnaed iti Nailangitan nga Ama.)

Paisao iti maysa nga agtutubo a lalaki dagiti balikas ti kanta iti primaria a “Siak nga Anak ti Dios.” No awan ti makaulit kadagiti balikas babaen ti panangyulo, pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki.

- Apay iti panagkunayo a binukelnatayo ti Nailangitan nga Ama a kaamaan? (Tapno matulongantayo nga agsursuro ken dumur-as.)

Naadaw a sao ken panaglilinnawag

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti sumaganad a naadaw a sao:

“Addaanak iti maysa a pammatag iti pusok a para kadagiti [agtutubo] iti Simbaan, ket dayta ti panagbalinda koma a naragsak. Awan ti ammok a sabali a lugar malaksid ti pagtaengan a pakasarakan ti pudno a ragsak. Mabalina a maaramid ti pagtaengan a kas paset ti langit; kinaagpaysona, iladawak ti langit a kasilpo ti pagwadan a pagtaengan” (David O. McKay, “Temple Marriage,” *Improvement Era*, Oct. 1948, p. 618).

Panaglilinnawag	• Ania ti mabalinyo nga aramiden tapno mapagbalinyo nga ad-adda a pagwadan ti pagtaenganyo? (Tungpalenyo ti ebanghelio, tulonganyo dagiti kameng ti kaamaan nga agtungpal iti daytoy, agbalinkayo a naasi kadagiti kakabsatyo, tungpalenyo dagiti nagannak.) • Ania ti nasken nga aramidenyo iti daga tapno agbalin a paset ti agnanayon a kaamaan? Isurat iti pisarra dagiti sungbatda iti babaen ti nagbukel a “Ti Biag iti Daga a kas Kaamaan.” Nasken a mairaman iti sungbat dagiti agtutubo a lallaki dagiti sumaganad— 1. Mamati a mabalintayo ti agbalin nga agnanayon a kaamaan. 2. Maaddaan iti pammati ken ni Jesucristo. 3. Agbabawi kadagiti amin a dakes nga aramid. 4. Agbuniag iti pudno a Simbaan. 5. Awaten ti Espiritu Santo. 6. Awaten ken dayawen ti kinasaserdote. 7. Mailantip iti templo iti kaamaantayo. 8. Tungpalen dagiti bilin ti Apo.
Panangidatag ti mamalbalakad	llawlawag a bayat ti panagbiagtayo a kaduatayo dagiti kaamaantayo ditoy daga, nasken nga ikagumaan ti tunggal maysa kadaytoy iti inaldaw a mangtungpal ken mangsurot ken ni Cristo. Nasken a tulongantayo dagiti dadduma a kameng ti kaamaan. Ababa unay a panawen ti biag iti daga no maidasig iti awan inggana, ngem no ania ti aramidantayo bayat daytoy ababa a panawen ikeddengna nga ad-adda no anianto ti aramidantayo iti unos ti awan inggana.

Ti Biag iti Celestial (Kangatuan a Pagarian) a kas Kaamaan

Nasantuan a Kasuratan ken panaglilinnawag	Iti ngatuen a kanawan a sikigan ti pisarra ipan ti nagtimbukel a napauluan iti “Ti Biag iti Celestial a Pagarian a kas Kaamaan.” • Ania iti panagkunayo ti langa ti celestial a pagarian? llawlawag a dinamag met ni Joseph Smith daytoy, ket inikkan ti Apo iti parmata. Pasapul kadagiti agtutubo a lallaki ti parmata ni Joseph Smith maipapan iti kangatuan (celestial) a pagarian iti Doktrina ken Katulagan 137:4–5, ket pamarkaan daytoy a nasantuan a kasuratan. Pabasa iti maysa kadagiti agtutubo a lallaki ti bersikulo 4. • Sadino ti kapintasan a lugar a napananyon? Yunay-unay a nadaydayag ken napimpintas ti celestial a pagarian ngem iti ania man a lugar iti daga. Pabasa iti sabali pay nga agtutubo a lalaki ti bersikulo 5. • Asino dagiti nakita ni Joseph Smith? (Nakitana ti kabsatna a ni Alvin ken dagiti nagannak kenkuana.) Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangawat no kasano ti kinaragsak ni Joseph a nakakita kadagiti nagannak kenkuana ken ti kabsatna a nagdedenna iti celestial a pagarian. Ammona a no nagbiagda a maikari agbalinda nga agnanayon a kaamaan iti celestial a pagarian. llawlawag a mabalin a maaddaan ti tunggal agtutubo a lalaki iti gundaway nga agnaed iti kaamaan iti celestial a pagarian a kadua ti Ama iti Langit.

Panangigibus

Pammaneknek	lburaymo ti pammaneknekmo a sibibiag ti Nailangitan nga Ama ken ay-ayatenna ti tunggal agtutubo a lalaki ket pudno nga anak ti Nailangitan nga Ama ti tunggal maysa kadakuada. llawlawag a no adda pammatitayo ken ni Jesucristo ken surotentayo, tulongannatayo a

Pangkarit

makasubli iti Nailangitan nga Ama a kadua dagiti kaamaantayo. Ipaneknek a mabalintayo ti agbiag a kas naitan-ok a kaamaan iti imatang ti Nailangitan nga Ama iti lubong nga umay.

Ipalagip kadagiti agtutubo a lalaki dagiti papel a nangisuratanda iti “Nasken a diak kaano man liplipatan nga anaknak ti Dios.”

Kariten ti tunggal agtutubo a lalaki a kanayonna a laglagipen nga isu ket anak ti Dios ken agtrabaho kadagiti sumuno a lawas tapno maparmek ti sumagmamano a naipangruna a parikut a makatulong kenkuana ken ti kaamaanna nga agbalin a nasingsinged iti Nailangitan nga Ama.

30

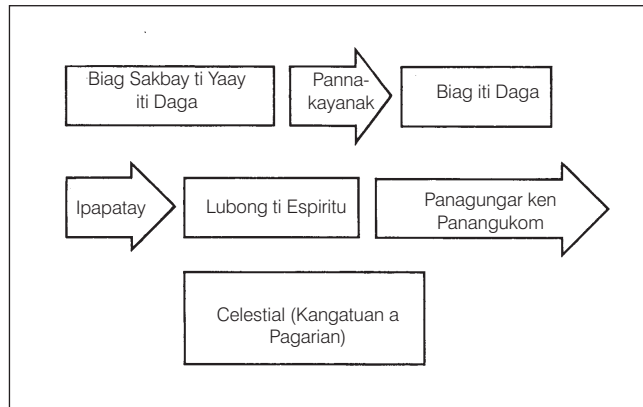
Ti Plano ti Pannakaisalakan

GANDAT

Tapno matulongan ti tunggal agtutubo a lalaki a mangawat nga adda plano ti Amatayo iti Langit a makatulong kadayto nga agsubli a makipagnaed kenkuana.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lallaki
 - b. Lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
 - c. Mapa ti kalsada
2. Mangisagana iti tanda ken sinampana a marka a maipaskil iti sumaganad nga urnos:

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Estoria

Pakauna

Basaen wenna isalaysay ti sumaganad nga estoria maipapan ken ni Obispo H. Burke Peterson.

“Nayanak ken dimmakel idia Utah dagiti nagannak ken appok. Nupay kasta, inrugi ti ina ken amak ti naestaduan a biagda idia Phoenix, Arizona. Sadiay ti dimmakelanmi kadagiti tallo a kakabsatko a lallaki. Dandani tunggal kalgaw nga ipandakami amin da tatang ken nanang idia Utah tapno mayadayo iti pudot ti Arizona ken tapno makalangenmi dagiti kakasinsin ken dadduma pay a kakabagianmi.

“ . . . Idi addan umdas a tawenko tapno makapagtrabahoak a naan-anay, naaddaanak iti tarigagay a mapan nga agmaymaysa idia Utah manipud iti Phoenix ket pinalabasko ti kalgaw sadiay a nagtrabaho ken nangged. Bayat daytoy ti bakasion iti kalgaw. Maysa a panagsusulbod sakbay ti panaglukat ti klase dinamagko ken tatang no mabalinko ti mapan idia Siudad ti Salt Lake tapno agtrabaho ken kalpasanna agsubli iti Phoenix iti panaggibus ti kalgaw tapno makadennak ti kaamaak ken ageskuela manen. Kalpasan ti panagpampanunotda, naikeddeng dagiti nagannak kaniak a nasayaat daytoy. Idi malpas ti panageskuela iti Mayo, intulodnak ni Tatang iti estasion ti Continental Bus ket, gapu ta awan ti kuartak, inggatannak iti tiket nga agturong iti Siudad ti Salt Lake. Kaslaak la agbabawi idi natakataak nga inggatannak laeng iti tiket nga agapan imbes nga agapan ken agawid. Kinunana a kayatna a masinunuo a makasangpetak idia Siudad ti Salt Lake ngem ketdi siakto laengen ti makaammo a mangipampusuan iti igatangko iti tiket nga agawid idia Phoenix iti panaggibus ti kalgaw. Kas iti ar-arapaapenyoy, kinailiwko unay ti agawid kalpasan ti panagtrabaho gapu ta nabara ti lagipko kadagiti nararagsak a

padpadas a kanayonmi a kinaay-ayo iti pagtaenganmi. Pakaragsakak ti pannakilangenko kadagiti patpatgek a tallo a kakabsat a lallaki ken kararagsakan ken makaliwiwa ti kaaddak iti sidong dagiti nagannak kaniak.

“Idi makagtengak iti Siudad ti Salt Lake nagbirokak a dagus iti trabaho. Natungpalko daytoy, ket apaman a naited kaniak ti umuna a nakatseke a sueldok, pugtuanyo no ania ti inaramidko. Immuna a binayadak ti apagkapullok, ket kalpasanna innalak ti nabati iti kuarta iti estasion ti bus iti Siudad ti Salt Lake ket gimmatangak iti tiket nga agsubli iti Phoenix. Kayatko a masinunuo a no malpas ti kalgaw awanto ti lappedko nga agsubli iti pagtaengak. Patpatgek unay ti pagtaengak. Iti unos ti kalgaw tinartaripatok a nasayaat ti bagik ken inaramidko ti amin a banag a kasapulan tapno mapatalgedan ti panagawidko iti Phoenix. Nalablables ngem iti ania man a banag, kayatko a mananam manen ti biag iti sidong ti kaamaak” (“Return Trip Ticket Home,” *New Era*, Apr. 1974, p. 5).

- Kasano ti panangisagana ni agtutubo a Burke Peterson ti bagina tapno makapagsubli iti pagtaenganna? (Nagtrabaho a nasayaat ket nakategged iti umanay nga igatangna iti tiketna nga agsubli. Sinaluadanna ti bagina tapno makapagsubli iti pagtaenganna.)

Panangidatag ti mamalbalakad

llawlawag nga addaantayo amin iti umarngi a padas sakbay nga immaytayo ditoy daga. Inlawlawag kadatayo ti Nailangitan nga Amatayo ti maipapan iti daga nga insaganana. Insurona ti manamnama kadatayo no pilientayo ti umay ditoy. Impakaammona kadatayo a no tarigagayantayo ti umay iti daga, ipatalgedna ti pannakayanaktayo a matay. Kas iti padas ni Obispo Peterson, inikkan ti Nailangitan nga Ama ti tunggal maysa kadatayo iti agapan a tiket. Agpannuray ti panagsublityo wenna saanen a panagsubli kenkuana iti ar-aramidentayo bayat ti kaaddatayo ditoy.

Mapa ken panaglilinnawag

Ipakita ti mapa ti kalsada.

- Ania daytoy? (Mapa ti kalsada.)
- Apay nga agaramattayo iti mapa no agbiahetayo? (Makatulong kadatayo a dumanon iti papanantayo ken makapagsubli iti pagtaengantayo a saan a mayaw-awan.)

llawlawag a kaarngi ti panagbiahe ti biag. Ammo ti Nailangitan nga Ama a kasapulantayo ti mangiturong kadatayo iti papanantayo. Gapu iti dakkel nga ayatna kadatayo, inikkantayo iti plano a mabalintayo nga idilig iti mapa ti kalsada. No surotentayo daytoy a plano ken maaddaantayo iti pammati ken ni Jesucristo, makapagsublityo iti pagtaengan a makipagnaed kenkuana.

- Sadino ti pakasursuruntayo iti plano ti Nailangitan nga Ama? (Kadagiti propeta ken nasantuan a kasuratan.)

Iparang dagiti nasantuan a kasuratan.

- Kasano a mayarngi ti mapa ti kalsada kadagiti propeta ken nasantuan a kasuratan? (Mangiturongda. Ipakitada kadatayo no kasano a makapagdaliasattayo iti nadumaduma a lugar.)

Ti Biag Sakbay ti Yaay iti Daga (Sakbay ti Pannakayanak)

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Iparang ti tanda a “Ti Biag Sakbay ti Yaay iti Daga.”

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Abraham 3:22–28 idinto a sumurot dagiti dadduma kadagiti nasantuan a kasuratanda.

- Ania ti ibagbaga kadatayo daytoy a nasantuan a kasuratan maipapan iti biagtayo sakbay ti yaay iti daga?

Bayat ti isusungbat dagiti agtutubo a lallaki, ilawlawag dagiti sumaganad a punto:

1. Nakipagnaedtayo iti Nailangitan nga Amatayo a kas espiritu nga annakna. Naammuan daytoy a kas umuna a kasasaadtayo.
2. Nasursurotayo ti maipapan iti plano ti Nailangitan nga Ama.
3. Tinarigagayantayo ti umay iti daga, ti maikadua a kasasaadtayo.
4. Tinarigagayantayo a paneknekan iti bagitayo a maikaritayo nga agsubli kenkuana.
5. Pinilitayo a suroten ni Jesucristo imbes a ni Satanas.

- Ania iti panagkunayo ti langa ti biagtayo no saantayo nga inawat ti plano ti Nailangitan nga Ama?

Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangammo a no ditayo inawat ti plano ti Nailangitan nga Ama, napaaytayo koma a mamagtalinaed iti umuna a kasasaadtayo ket nagbalintayo la ketdi a pasurot ni Satanas.

Pamarkaan kadagiti agtutubo a lallaki dagitoy a nasantuan a kasuratan.

Ibaga kadakuada a gapu ta pinilitayo ti sumurot ken ni Cristo, naikkantayo iti gundaway a mangpanaw iti nailangitan a pagtaengantayo ket umaytayo iti daga tapno agnaed.

Ipaskil ti sinampana a namarkaan iti "Pannakayanak" ken ti tanda a namarkaan iti "Biag iti Daga."

Biag iti Daga (Biag a Matay)

Panaglilinnawag

- Kasano a maigidiat ti biag iti daga iti biag sakbay ti yaay iti daga?

Isuro dagiti sumaganad a punto:

1. Addaantayo itan iti bagi (bagi nga addaan iti lasag ken tulang) a mainayon iti bagitayo nga espiritu.

2. Awantayon iti imatang ti Nailangitan nga Amatayo.

- Kasano ti pannakaipada ti biag iti daga iti biag sakbay ti yaay iti daga? Isuro dagiti sumaganad a punto.

1. Nawayatayo pay laeng nga agpili tapno sumurot iti Mangisalakan wenno ni Satanas.

2. Makasublitayo a makipagnaed iti Nailangitan nga Ama no itultuloytayo a suroten dagiti pannursurona ken maaddaantayo iti pammati ken ni Jesucristo.

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Pabasa manen kadagiti agtutubo a lallaki ti Abraham 3:25.

- Segun iti daytoy a nasantuan a kasuratan, apay a napateg unay ti biag iti daga? (Masuboktayo tapno makita no tungpalentayo dagiti bilin ti Apo.)

- No tungpalentayo dagiti bilin, anianto ti mapasamak?

Yunay-unay a daytoy ti wagas a pakagun-odan iti tiket nga agsubli iti pagtaengan ti Nailangitan nga Amatayo.

Ti Lubong ti Espiritu (Biag kalpasan ti Ipapatay)

Panaglilinnawag

Ipaskil ti sinampana a namarkaan iti "Ipapatay."

- Segun iti plano ti Nailangitan nga Ama, ania ti mapasamak kadaytoy no mataytayo? (Panawan dagiti bagitayo nga espiritu dagiti naindagaan a bagitayo.)

- Ania ti mapasamak kadagiti naindagaan a bagitayo? (Agtalinaedda ditoy daga.)

- Ania ti mapasamak kadagiti bagitayo nga espiritu? (Mapanda iti lubong ti espiritu.)

Ipaskil ti tanda a namarkaan iti "Lubong ti Espiritu."

Ilawlawag nga addaantayo kadagiti bagi nga espiritu ita a kas iti adda kadaytoy sakbay a nayanaktayo iti daga. Makapagpanunot ken makagunaytayo a kas iti ar-aramidentayo idi.

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Tapno maammuan no anianto ti mapasamak iti lubong ti espiritu, pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Alma 40:12 idinto a sumurot dagiti dadduma kadagiti nasantuan a kasuratanda.

- Asino ti kuna ni Alma a naragsakto? (Dagiti nalinteg, wenno dagiti nagtungpal kadagiti bilin ti Nailangitan nga Ama.)

- Ania ti nagan ti lugar a papanan dagiti nalinteg nga espiritu? (Paraiso.)

Pamarkaan daytoy a nasantuan a kasuratan kadagiti agtutubo a lallaki.

Basaen ken paglilinnawagan ti mapasamak kadagiti espiritu dagiti dakes segun iti Alma 40:13–14. Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangawat nga agparnuay kadagiti ar-aramidenda iti daga ti kinaragsak wenno kinaay-ay dagiti tao iti lubong ti espiritu.

Pamarkaan kadagiti agtutubo a lallaki daytoy a nasantuan a kasuratan.

Pagtaengan a kadua ti Nailangitan nga Ama

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

llawlawag a kalpasan ti lubong ti espiritu umay ti panagungar. Agtiponto manen dagiti bagitayo nga espiritu ken naindagaan, a saanton nga agsina pay.

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti 2 Taga-Corinto 5:10.

- Ania ti mapasamak kalpasan ti panagungartayo? (Agtakdertayo iti sango ti tugaw a pangukoman ni Cristo tapno makedngan.)

Ipaskil ti tanda a namarkaan iti “Panagungar ken Panangukom.”

Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangawat nga iti panangukom, ibaganto ni Jesus no maikaritayo nga agsubli iti Nailangitan nga Ama. Maibatayo ti panggeddengna no kasano ti panangsurottayo kenkuana a sipupudno iti maikadua a kasasaadtayo.

llawlawag a ditayo ita maawatan a naan-anay no kasano ti kinapintas ti agbiag nga agnanayon a kadua ti Nailangitan nga Ama.

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti 1 Taga-Corinto 2:9 idinto a sumurot dagiti dadduma. llawlawag a nain-indaklan ti ragsak a maragpattayonto no agsublitayo a makipagbiag iti Nailangitan nga Ama ngem iti ania man a ragsak a maammuantayo iti daga.

Pamarkaan kadagiti agtutubo a lallaki daytoy a nasantuan a kasuratan.

Ipaskil ti tanda a namarkaan iti “Celestial (Kangatuan a Pagarian).”

Panangigibus

Naadaw a sao

Basaen ti sumaganad nga imbaga ni Obispo Burke H. Peterson, a manggugop iti plano ti Nailangitan nga Ama ken no kasano a makapagsublityo iti Nailangitan a Pagtaengantayo.

“Imbaga [ti Nailangitan nga Ama] kadayo a namnamaenna nga aramidantayo amin a banag a kasapulan tapno mapatalgedan ti biahetayo nga agsubli. Idi nayanaktayo iti daytoy a daga, naibalengbeng ti belo a nangpunas iti lagiptayo iti napalabas a panagbiagtayo, ket iti kasta saantayo a malagip no ania ti naan-anay a naragsak a padas iti dayta a sinninged ti kaamaan. Naisurotayo ngarud nga agbiag babaen ti pammati. Naisurotayo nga agtulnog ken mangpadakkel iti pammati a kasapulan tapno masalimetmetan dagiti bilin ken agbiag iti wagas a mangtedto kadayo iti dayta napintas a padas ti pannakilangen manen kadagiti nailangitan a kakabsat ken nagannak kadayo.

“Tapno matulongantayo a mangaramid kadagiti banag a nasayaat bayat ti kaaddatayo iti daytoy a padas ti biag iti daga (a matay), binangon ti Nailangitan nga Amatayo ti simbaanna iti daga. Ited ti simbaanna kadayo amin a pannursuro ken ordinansa a kasapulan dagiti agtarigagay nga agsubli manen kenkuana. No dumngegtayo kadagiti dadaulotayo ken aramidantayo dagiti banag nga idawatda kadayo nga aramiden, mangnammatayo a maaddaantayo iti naan-anay a bileg a makagatang iti tiket nga agsubli iti nailangitan a pagtaengantayo inton malpas ti padastayo nga agtrabaho ditoy” (“Return Trip Ticket Home,” p. 5).

Pammaneknek

Iburay ti pammaneknek a ti panagbalin a kas iti Nailangitan nga Ama ken pannakipagnaed kenkuana ti pateg amin dagiti aramidantayo tapno matungpal dagiti bilin.

GANDAT

Tarigagayan ti tunggal agtutubo a lalaki ti agayuno nga addaan iti dakdakkal a panggep.

PANANGISAGANA

Dagiti banag a kasapulan:

1. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 2. Tornilio ken pagwarwar iti tornilio
 3. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
-

**MAISINGASING A
PANANGIDATAG
ITI ADALEN**

Banag nga adalen

Maysa a Ramit ti Panagayuno nga Inted Kadatayo ti Apo

Mangiparang iti tornilio. Ilawlawag kadagiti agtutubo a lalaki no kasano ti kinapateg ti tornilio.

- Ania ti kasapulan tapno agbalin a napateg daytoy a tornilio? (Pagwarwar iti tornilio.)

Ipakita ti pagwarwar iti tornilio ket ilawlawag a tapno adda pateg ti agpada a banag, nasken a maaramatda nga aggiddan.

Estoria

Ilawlawag nga addaantayo pay kadagiti ramit a naespirituan a makatulong kadatayo. Idawat kadagiti agtutubo a lalaki a dumngegda iti sumaganad nga estoria ken itudo dagiti ramit a naespirituan nga inaramat dagiti tao iti estoria.

“Bayat ti panagserbik a kas presidente ti mision iti pasok iti maysa a panawen, nakisinnarak dagiti misionario iti maysa a nasayaat unay a tao a saan a kameng ti Simbaan ngem nayasawa iti nasayaat a kabsat a babai a Santo iti Ud-udina nga Aldaw. Tarigagay daytoy nasayaat a kabsat a lalaki ti makikameng iti Simbaan, ngem nairuam nga agtabako. Namin-adu a pinadasna nga isardeng ngem kinunana a dina kabaelan; nakapsut la unay.

“Adda innem a misionario iti pasok a nakisinnarak kenkuana iti namin-adu a gundaway ngem dida natulongan a maaddaan iti pinget a sumardeng nga agtabako.

Kamaudiananna, babaen ti bileg ti Espiritu, dinamagmi kenkuana no makapagayunokami a kaduami tapno marimbawanna daytoy a pagkapsutan. Inawatna ti diaya ken immanamong iti singasingmi. Dinamagmi ngarud no maibturanna ti agayuno iti *dua nga aldaw*.

Immanamong, isu a natuloy ti panagayuno. Innem a misionario iti pasok, ti mannabako a kabsat a lalaki, ken ti asawana ti nagayuno.

“Iti pannakaileppas ti panagayuno, nagsasarakkami amin iti pagtaenganna ket nakipagparintumengkami kenkuana iti salasna, a tunggal maysa naikkan iti batang nga agkararag. Agpapada dagiti kararag; a sapay iti Apo ta ikkatenna iti daytoy a kabsat a lalaki ti tarigagay nga agtabako. Isu ti kaudian a nagkararag ket kalpasanna timmakder a nangiwaragawag, ‘Awan ti tarigagayko nga agtabako.’ Saanen nga agtabtabako agpapan iti daytoy nga aldaw. Manipud iti dayta a tiempo nagserbi iti pagobispuan ti purokna ken . . . iti (panguluen ti Agtutubo a Lallaki) pasok. Ita natibkeren ti pammatina, maysan a pudno a katulongan ti Apo. Pudno nga inikkat ti Apo ti kinalupoyna ket inaramidna a torre ti kinapigsa” (Hartman Rector, Jr., iti Conference Report, Apr. 1970, pp. 140-41; wenna *Improvement Era*, June 1970, p. 103).

- Ania dagiti naespirituan a ramit a naaramat iti daytoy nga estoria? (Panagayuno ken panagkararag.)

Ilawlawag a maysa a ramit ti panagayuno a mangpadakkal iti disiplina iti bagi, a kas iti napasurot iti napalabas nga estoria. Nupay kasta, maaramat pay iti adu a gapu.

Nasken a Madanggayan iti Napudno a Panagkararag ti Panagayuno

Panaglilinnawag

- Ania ti paggidiatan ti panagayuno ken basta saan a pannangan?
- Kasano ti pannakaawattayo kadagiti kadakkelan a bendision manipud iti panagayuno?

llawlawag a tapno maawat dagiti kadakkelan a pagimbagan manipud iti panagayuno, nasken nga agkararagtayo a sipupudno bayat ti panagayunotayo. Adu a dadakkel a banag ti napasamaken gapu ta nagayuno ken nagkararag a sipapammati dagiti nalinteg a tao.

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

- Ania dagiti pagarigantayo kadagiti tao iti nasantuan a kasuratan maipapan iti panagayuno ken panagkararag?

Paibinglay kadagiti agtutubo a lallaki dagiti pagarigan manipud iti nasantuan a kasuratan maipapan iti panagayuno ken panagkararag dagiti tao. Kalpasan ti ababa a panangilawlawag kadagiti sungbat dagiti agtutubo a lallaki, paukrad iti klase ti Alma 17. llawlawag a nagbambaniaga ni Alma nga Ub-ubing iti Gideon, ket iti dakkel a ragsak ken siddaawna, nasarakanna dagiti lallaki nga annak ni Mosiah bayat ti panagbiaheda nga agturong iti Zarahemla. Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Alma 17:1–4. Mabalina a marka dagiti agtutubo a lallaki ti paset daytoy a nasantuan a kasuratan.

Kitaen ti Alma 17:4 ket ilawlawag no ania ti inar-aramid dagiti lallaki nga annak ni Mosiah bayat ti sangapulo-ket-uppat a tawen manipud iti maudi a pannakisinnarakda ken ni Alma.

llawlawag a kadagiti sumaruno a sumagmamano a bersikulo impadamag dagiti lallaki nga annak ni Mosiah dagiti aramid ken ni Alma. Pabasa iti sabali pay nga agtutubo a lalaki ti Alma 17:9–10.

- Ania a panagsagana ti inaramid dagiti lallaki nga annak ni Mosiah tapno agbalinda a naballigian a misionario? (Nagayuno ken nagkararagda.)
- Apay a nagayuno ken nagkararagda? (Tapno sumangbay kadakuada ti Espiritu.)

Estoria

llawlawag nga idi 1850, naaddaan ni Lorenzo Snow iti padas a kas iti padas dagiti lallaki nga annak ni Mosiah. Agtatrabaho idi idiyali Italia a kas misionario, a nangpadasanna a mangted iti dayta a pagilian iti ebanghelio ni Jesucristo.

“Kasla managbabain ken maseknan unay iti bagina, ngem iti naespirituan, dakkel. Maysa a kaamaan a nakigayyem kenkuana ti addaan iti masakit unay nga anak. Kinapudnona, nautob ni Elder Snow a babaen laeng iti napudno a panagayuno, napasnek a panagkararag, saan a mabior a pammati, ken babaen ti bileg ti kinasaserdote mabalina a maisalakan ti tallo ti tawenna nga ubing. Ammona no kasano ti kinapateg ti panaglaing daytoy nga ubing kadagiti tao iti daytoy bassit a purok ti Italia.

“Iti panangulida iti kaduana iti naiputputong a lugar iti sakaanan dagiti turod ti Alps a ngatuen bassit ti purok, nga addaan iti espiritu ti panagayuno ken panagkararag, sipapasnek a nagkiddaw ken nagpakaasi iti Apo iti unos ti innem nga atiddog nga oras a napnuan tarigagay para iti gundaway a mangaramat iti nadiosan a bileg tapno maagasan dayta bassit nga ubing a lalaki. Kamaudiananna, immay ti sungbat; wen ti sungbat, maikkan iti gundaway.

“Kas napakumbaba a katulongan ti Apo, simmalog iti bantay nga addaan iti naan-anay a pammati a maisalakan ti biag ti agngangabit ken patay nga ubing. Naikkan ti ubing iti bendision ken kari nga isu ket agbiag. Kalpasan ti sumagmamano nga oras idi nagsubli ni Elder Snow ken ti kaduana iti pagtaengan natakuatanda a dakkel ti simmayaatan ti ubing ken umim-imbagen. Nautob ni Elder Snow a nadanon ti panagayuno ken panagkararagna ti trono ti manangngaasi a Nailangitan nga Ama. Kinunana kadagiti agyamyaman a nagannak: ‘Inaramid ti Dios iti langit daytoy para kadakayo’ (Kitaen ti Eliza R. Snow, *Biography of Lorenzo Snow*, pp. 128–29)” (Henry D. Taylor, iti Conference Report, Oct. 1974, pp. 18–19; wenna *Ensign*, Nob. 1974, p. 15).

Panaglilinnawag

- Apay nga ammotayo a napudno ti kararag ni Presidente Snow?
- Apay a mariknayo a balakadannatayo ti Apo nga agkararag bayat ti panagayunotayo?
- Ania ti pagimbagan a mabalina nga inayon ti panagayuno iti panagkararag?

Bayat ti isusungbat dagiti agtutubo a lallaki kadagiti saludsod, isuro dagiti sumaganad a punto:

1. Iti panangtallikud kadagiti nailubongan a banag, maipamaysatayo dagiti banag a naespirituan. No ikkatentayo dagiti nailubongan a banag iti biagtayo, dakdakkal ti naespirituan a bunga ti panagayunotayo.
2. Mapagbalinnatayo ti panagayuno nga ad-adda a napakumbaba ken managpannurray iti Nailangitan nga Amatayo.
3. Maragsakan ti Nailangitan nga Ama no ipakita dagiti annakna ti pammatida babaen ti panagayuno ken panagkararag.

Ti Panagayuno ken Panagkararag Mangyeg kadagiti Dadakkel a Bendision

Panangidatag ti mamalbalakad

Ilawlawag a nagaramid ti Dios iti dadakkel a milagro babaen dagiti lallaki nga annak da Mosiah ken Lorenzo Snow gapu ta kiniddawda ti tulongna babaen ti panagayuno ken panagkararag. Makatulong pay ti panagayuno ken panagkararag iti tunggal maysa kadatayo bayat ti panagkalikagumtayo a mangammo ken mangaramid iti pagayatan ti Apo. Makapagayuno, kas kadagiti nalinteg a tao kadagitoy a pagarigan, makapagayuno para kadagiti naisangsangayan a bendision.

Dagiti estoria

Isalaysay dagiti sumaganad a padas.

Umuna nga Estoria

Maysa a bassit a purok idiy Warrensburg, Missouri, ti nangaramat iti adu a tawen a panaggigimong iti base ti kapilia ti Whiteman Air Force Base. Gapu ta kayatda ti maaddaan iti kabukbukodanda a kapilia a paggigimongan, nagkiddaw ti obispo iti kontribusion iti pondo ti pasdek ti purok. Rinibu a doliar ti naurnong, ket inkeddeng ti pagobispuan a magatang ti daga a pangbangonan iti kapilia. Tunggal lugar a napananda, awan ti daga a mabalina a gatangen. Iti adu a bulan napapaay ti pagobispuan a nagbirok iti daga.

Iti pannakaammoda a kasapulan ti naisangsangayan a bendision, indawat ti obispo iti tunggal kameng ti purok manipud walo ti tawenna ken natataengan nga agayuno ken agkararag iti maysa a Domingo. Iti agsapa iti sumuno a Lunes, maysa a lokal a mangngagas, a saan a kameng ti Simbaan, ti simmarungkar iti maysa a kameng ti pagobispuan iti trabahona. "George," kinunana, "nangngegko a kasapulan ti simbaanyo ti daga."

Inkuyog ti mangngagas iti napintas a sangkadisso a daga a naan-anay ti kadakkel ken yanna a para iti kapilia. Saan laeng a nakabirol iti mainugot a sangkadisso a daga a para iti baro a simbaan, naited pay ti daga iti purok nga awan bayadna. Agpayso unay a binendisionan ti Apo ti Purok ti Warrensburg! Dagiti pondo a naurnong a para iti daga mabalinen a gastuen a para iti pasdek. Ita maysa a napintas a kapilia ti nabangon iti dayta sangkadisso a daga, ket daytoy ti agnanayon a mangipalagip kadagiti dadakkel a bendision nga umay babaen ti panagayuno ken panagkararag.

Maikadua nga Estoria

Maysa a diakono nga agnanaed iti bassit a purok ti nakarikna iti kinamaymaysana iti ipapanna iti miting ti kinasaserdote. Dagiti saserdote, nupay duduada laeng, nagsarak ken inkeddengda nga agayuno ken agkararagda para iti ad-adu a diakono nga umay iti bassit a purokda tapno adda kadua ti maymaysa a diakono iti korum.

Nagbanag manipud iti dayta nga aramid dagiti pasamak a simmaruno. Iti Oktubre, dua nga agtutubo a lallaki iti tawen a diakono ti nabuniagan; iti Nobiembre, dua pay ti nabuniagan; ken iti Disiembre ken Enero, dua a diakono ti immakar iti purok, a nakabuklan iti korum ti pito. Naaddaan met ti korum dagiti saserdote iti baro a kameng. Dua nga agtutubo a lallaki iti tawen a saserdote ti nabuniagan iti Enero. Addaan dagitoy nga agtutubo a lallaki iti pammaneknek a ti panagayuno a buyogan ti panagkararag pudno nga agtrabaho, ket naadaanda iti baro nga ayat ken pigs a babaen ti panangaramatda iti daytoy a pagbatayan ti ebanghelio iti biagda.

Panagilinnawag

Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangaramat iti daytoy a pagbatayan iti bukodda a biag babaen ti panangilawlawag kadagiti sumaganad a saludsod:

- Ania dagiti naisangsangayan a bendision a mabalinyo a maawat iti panagayunoyo?

- Kasano a matulongannakayo ti panagayuno a mangrisut kadagiti parikutyo?
- Kasano a matulongannakayo ti panagayuno a mangeddeng?
- Kasano a matulongannakayo ti panagayuno a mangrimbaw kadagiti sulisog?
- Ania dagiti sulisog a mabalinyo nga ayunuan tapno mangpamek?
- Mariknayo kadi a dakdakkal ti disiplinayo iti bagiyo babaen ti panagayuno? Apay, wenno apay a saan?
- Kasano a matulongannakayo ti panagayuno a makarikna iti nasaysayaat a pammagi?
- Apay a matulongannakayo ti panagayuno nga agbalin a nasingsinged iti Nailangitan nga Amayo?

Naadaw a sao

“Mabalin pay daytoy a paglintegan ti panagayuno a maysa a kita ti mannursuro iti pagadalan. No masursurotayo a tungpalen a sisasayaat, matulongannatayo a mangtungpal a nasaysayaat kadagiti dadduma pay a linteg gapu iti bileg ken pammati a tumanor kadatayo a kas namnamaen nga ibunga ti panagtungpaltayo iti daytoy napateg a paglintegan!” (Sterling W. Sill, “The Law of the Fast,” *Ensign*, July 1974, p. 11).

Panangigibus

Pammaneknek

Paneknekan ti bileg a maited ti panagkararag ken panagayuno iti biagtayo. Ibinglay ti pannakaammo nga ay-ayaten ti Apo ti tunggal agtutubo a lalaki ken isagsaganaanna ti tunggal maysa iti naisangsangayan a lugar iti pagarianna.

Pangkarit

Kariten dagiti agtutubo a lalaki nga agayuno iti sumaruno nga aldaw ti panagayuno para iti naisangsangayan a gapu—tapno matulonganda a mangaramid iti maysa a banag iti biagda wenno makatulong iti `tao.

GANDAT

Maamiris ti tunggal agtutubo a lalaki a ti panagbayadna iti apagkapullo mangipakita iti panagayatna iti Apo ket iti panagtungpalna mabendisionan ken makatulong a mangbangon iti pagarian ti Apo.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 - b. Dua a lapis ken dua a panid ti papel
 - c. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
2. Maysa a lawas sakbay nga ited daytoy nga adalen, idawat kadagiti agtutubo a lalaki a paglilinnawaganda kadagiti nagannak kadakuada dagiti bendision iti panagbayad iti apagkapullo. Pagsaganaen ida a mangibinglay kadagidiay a panaglilinnawag iti klase.

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Ragup nga aramiden

Kukua ti Apo Amin a Banag

Bingayen dagiti agtutubo a lalaki iti dua a ragup. Ibaga kadakuada nga adda tallo a minutoda a mangilawlawag iti saludsod nga, "Ania dagiti bendision a naawatko manipud iti Apo?" Ikkan ti maysa nga agtutubo iti tunggal ragup iti lapis ken panid ti papel ket dutokan a mangisurat kadagiti kapanunotan ti ragupna.

Apaman nga aggibus ti oras, paipakaammo iti tunggal nadutokan nga agtutubo a lalaki ti kapanunotan ti ragupna iti klase.

- Addaantayo kadi iti banag a saan nga inted kadatayo ti Apo? (Awan.)

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Doktrina ken Katulagan 104:14–15 idinto a sumurot dagiti dadduma kadagiti nasantuan a kasuratanda. Isingasing a markaanda dagitoy a bersikulo.

- Babaen iti daytoy a nasantuan a kasuratan, ania dagiti kukua ti Apo? (Amin a banag.)
- No naikkanka iti dakkal a negosio, ranso, talon, wenno dadduma a dakkal a sagut, sitatallugodka kadi a mangted iti bassit a pasetna iti nangted? Apay?
- Apagkamano dagiti sagut kadatayo ti Apo ti imbilinna nga isublitayo? (Apagkasangapulo, nga isu iti apagkapullo.)

Panaglilinnawag

Ilawlawag nga agnanayon a paglintegan ti apagkapullo. Sadino man ti nangbangonan ti Apo iti Simbaanna iti daga, inaramidna ti paglintegan ti apagkapullo a pasetna. Yunay-unay a kasapulan ti panagtungpal iti paglintegan ti apagkapullo iti pannakaisalakan ken pannakaitan-oktayo.

- Apay iti panagkunayo a kanayon nga ibilbilin ti Apo ti apagkapullo kadagiti kameng ti Simbaanna? (Para iti bendision ken panagdur-asda ken iti panangpadur-as iti Simbaan.)

Dagiti Bendision iti Panagbayad iti Apagkapullo

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

- Kasano a pagimbagendatayo ti apagkapullo?

Kalpasan ti panangilawlawag iti daytoy a saludsod, pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Malakias 3:10–12. Isingasing kadagiti kameng ti klase a markaanda dagitoy a bersikulo.

- Ania ti inkari ti Apo kadagiti agbaybayad iti apagkapullo iti daytoy a nasantuan a kasuratan? (Luktanna dagiti tawa ti langit ket ibuyatnanto kadakuada ti nabuslon a parabur.)

- Ania dagiti parabur a sumangbay kadagiti sitatallugod nga agbayad iti napudno nga apagkapullo?

Ikkan dagiti agtutubo a lallaki iti umdas a panawen a sumungbat. Mabalín nga ipakaammo a maysa kadagiti kadakkelan a parabur ti panagbayad iti napudno nga apagkapullo ti pannakarikna iti kappia ken ayat. Umay ti pudno a ragsak iti panangipakita iti ayat iti Nailangitan nga Amatayo.

Dagiti Estoria

Tapno matulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangawat kadagiti parabur a mabalín nga awaten dagiti agbaybayad iti apagkapullo, isalaysay dagiti sumaganad a pasamak.

Umuna nga Estoria

“Nabuniagan ni John Fetzer idi agtutubo pay laeng iti kolehio. Idi mapatalgedan a kameng ti Simbaan, naibaga kenkuana a nasken nga agtungpal kadagiti pagbatayan ti ebanghelio, agraman ti panagbayad iti apagkapullo. Naklaat a nakaammo iti kayat a sawen ti apagkapullo. Agtatrabaho tapno makategged iti kuarta para iti sabali pay a tawen iti eskuela. Apaganay laeng ti matmatgedanna. Ania ti rumbeng nga aramidenna? Nagkararag ken nagadal ket iti kamaudiananna inkeddengna a bayadan ti apagkapullona, nupay nagkurang iti kuarta tapno manamnana a makaturpos iti dayta a tawen ti panagiskuela. Agad-adal iti kinaarkitekto, ket iti maysa nga aldaw nadutokan nga agdrowing. Napremiuan iti kuarta daytoy a drowing. Naitan-ok ni Mr. Fetzer. Nalagipna ti kinuna ti Apo maipapan iti parabur kadagiti agbaybayad iti apagkapulloda. Pammaneknek daytoy kenkuana. Manipud iti dayta a kanito kanayonen a nagbayad iti apagkapullona iti Apo apaman a maawatna ti sueldona ken kanayonen a nalabon ti pannakaparaburna” (*The Epic of the Latter-day Saints* [Sunday School Course Nine teacher’s manual, 1971], p. 183).

- Ania ti inkeddeng ni Brother Fetzer? (Nagbayad iti apagkapullo wenna idulinna ti kuarta a para iti eskuela.)

- Kasano ti pannakaparaburna gapu iti panagbayadna iti apagkapullo?

(Napremiuan iti kuarta a nakatulog kenkuana a nangileppas iti panagadalna ken imbinglayna ti talentona kadagiti dadduma.)

Maikadua nga Estoria

Ilawlawag nga imbaga ni Presidente Joseph F. Smith ti sumaganad nga estoria maipapan iti inana.

“Adda pay la iti panunotko ti maysa a pasamak iti kinaubingko. Balo ni nanangko, nga addaan iti dakkel a kaamaan nga isakad. Maysa a panagsusulbod idi linukatanmi ti pagidulinanmi ti patatas, pinangalana kami nga annakna a lallaki iti maysa a karga kadagiti kasayaatan a patatas ket impanna ida iti opisina ti apagkapullo; manmano ti patatas iti dayta a panawen. Bassitak pay idi, ket sinurotko ti bunggoy. Idi makadanonkami iti opisina ti apagkapullo, a nakasaganan a mangidissaag kadagiti patatas, maysa kadagiti eskribiente ti rimmuar ket kinunana ken ni nanangko, ‘Balo nga Smith, nakababain nga agbayadka pay iti apagkapullo. . . .’ Binabalawna ni nanangko gapu iti panagbayadna iti apagkapullona, inawaganna iti masirib ken naannad; ken kinunana nga adda dagiti dadduma a napigsa ken makabael nga agrabaho a tinulongan ti opisina ti apagkapullo. Tinaliaw ni nanangko ket kinunana: ‘. . . Rumbeng nga agbainka iti bagim. Pawilannak kadi nga umawat iti parabur? No diak nagbayad iti apagkapullo, namnamaek nga ipaidam ti Dios ti paraburna kaniak. Baybayadak ti apagkapullo, saan la a gapu ta paglintegan ti Dios, ngem gapu ta mangnamnamaek iti parabur iti panangtungpalko iti daytoy. Babaen ti panangtungpalko iti daytoy ken dagiti dadduma pay a paglintegan, namnamaek a dumurasak, ket maisakadko ti kaamaak.’ . . . Dimmur-as gapu ta tinungpalna dagiti paglintegan ti Dios. Naaddaan iti adu tapno matulonganna ti kaamaanna. Saankami a nagkurang a kas kadagiti dadduma. Adda pakaikarian dayta a balo kadagiti kalintegenna iti balay ti Apo. Awan ti ordinansa ti ebanghelio a maipaidam kenkuana, gapu ta nagtungpal kadagiti paglintegan ti Dios” (*Gospel Doctrine*, maikalima nga edision [Salt Lake City: Deseret Book Co., 1939], pp. 228–29).

- Kasano a naparaburan ni Sister Smith? (Naaddaan iti nawadwad tapno maisakadna ti kaamaanna nupay balo, ken naawatna dagiti bendision ti templo.)

Panangibinglay iti pammaneknek	llawlawag nga adu kadagiti parabur a maaw-awattayo ti umay iti inaldaw ken ad-adda a gagangay. Nalabit nga umaw-awattayo iti adu a parabur a saantayo a madmadlaw. Paibinglay kadagiti agtutubo a lallaki dagiti napaglilinnawaganda kadagiti kaamaanda maipapan iti apagkapullo ken awisen ti asino man nga agtarigagay a mangibinglay iti pammaneknekna maipapan kadagiti parabur a naawatda babaen ti panagbayadda iti apagkapullo.
Naadaw a sao	Basaen ti sumaganad nga imbaga ni Presidente Joseph F. Smith: “Babaen daytoy a pagbatayan (apagkapullo) masubok ti kinapudno dagiti tao iti daytoy a Simbaan. . . . Adda dakkal a napateg a paset a naisilpo iti daytoy a pagbatayan, ta babaen iti daytoy maammuan no napudnotayo wenna saan. Iti daytoy a banag napateg daytoy a kas iti pammati iti Dios, a kas iti panagbabawi iti basol, . . . wenna kas iti pannakaipatay dagiti dakulap para iti sagut ti Espiritu Santo” (<i>Gospel Doctrine</i>, 5th ed. [Salt Lake City: Deseret Book Co., 1939], p. 225). Yunay-unay a maysa a pagbatayan a nasken a kanayon a laglagipentayo a mainaig iti paglintegan ti apagkapullo ti panagbayadtayo iti apagkapullo gapu ta ay-ayatentayo ti Apo ken addaantayo iti pammati kenkuana, saan a gapu ta adda kuartatayo wenna kasapulantayo ti bendision.

Panangtulong a Dumur-as iti Pagarian ti Dios

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag	Pabasa kadagiti agtutubo a lallaki ti Doktrina ken Katulagan 119:2–4. • Babaen iti daytoy a nasantuan a kasuratan, ania ti pakaaramatan ti apagkapullo? (Pangbangon kadagiti templo, pangtulong a pangbangon iti Zion, para iti trabaho ti kinasaserdote.) • Kasano ti panangaramid dagiti dadaulo ti Simbaan kadagiti panggep ti Apo babaen ti apagkapullo? Nasken a mairaman kadagiti sungbatda ti pangbangon ken pangtaming kadagiti templo ken dadduma pay a pasdek ti Simbaan, pangtulong iti trabaho ti misionario, ken pangisakad iti panangisuro ti Simbaan (dagiti seminario ken pagadalan).
Kasasaad	Pagarapaapen dagiti agtutubo a lallaki nga addada iti miting ti sakramento, ket iwarwaragawag ti obispo a saanen a pagbayaden ti Simbaan dagiti kamengna iti apagkapullo. Maragsakanda ket mangrugida nga agplano no ania ti pangigatanganda iti sobrada a kuarta. Mabalinda pay a marikna a daytoy ti mangrisut kadagiti amin a parikutda iti kuarta. Ngem bayat ti panaglabas ti bulan, madlawda a nagbunga ti baro a paglintegan iti banag a dida ninamnama. Dimmakel ti bilang dagiti kameng ti purok, ket saanen a makaanay ti balay a paggigimongan; maysa pay, nagbalinen a narugit ti pasdek ken ti aglawlaw a paraangan. Ngem awan ti kuarta a pangtarimaan ken pangpabaro. Paipapan kadakuada nga addaanda kadagiti in-inauna a kakabsat a lallaki a nagplano iti sumagmamano a tawen tapno makapagmision, ngem ita ta panawenen tapno mapan, nagserra dagiti mision. Awan ti kuarta a pangimaton kadagiti opisina ti mision wenna pangabang wenna pangbangon kadagiti kapilia. Pagarapaapen ida nga addaanda iti kakabsat a lallaki wenna babai nga agtarigagay nga agseminario, ngem ita nakarikepen dagiti seminario, kasta met ti amin a pagadalan ken kolehio ti Simbaan. Awan ti kuarta a pangbangon ken pangtaripato kadagiti pasdek wenna pangsuelto kadagiti mannursuro. Adu kadagiti kameng ti kaamaanda ti mabalin a di maragsakan. Saanda a maaramid ti trabaho ti pakasaritaan ti kapupuon ti kaamaanda gapu ta mabalin nga agrikep dagiti sentro ti pagsukisokan, ken sagpaminsan laeng nga aglukat dagiti templo. llawlawag a mabalin a didan maammuan dagiti plano ti Simbaan a pangrisut kadagitoy a parikut gapu ta saanen a sumarsarungkar dagiti Nangato nga Agrebbeng kadagiti taripnong iti pasok. Mabalina mangrugida a masdaaw no ania ti mapasamak iti daytoy kasapulan unay, a dumurdur-as a Simbaan nga isu ti pagarian ti Dios iti daga.

- Panaglilinnawag
- Kasano a malapdan ti kastoy a pasamak? (Agbayad iti apagkapullotayo.)
 - Asino ti matulongan no bayadantayo ti apagkapullotayo? (Datayo. Bay-annatayo ti Apo a mangeddeng no kasano nga aramatentayo ti siam nga apagkapullo ti sueldotayo. Nasken nga itedtayo kenkuana ti apagkapullo, ket isu, babaen dagiti dadaulotayo iti Simbaan, aramatenna para iti pagsayaatantayo.)
-

Panangigibus

- Pammaneknek Iburaymo ti pammaneknekmo maipapan kadagiti parabur a naawatmo babaen ti panagbayadmo iti apagkapullo.
- Nasantuan a kasuratan ken pangkarit Pabasa manen kadagiti agtutubo a lalaki ti Malakias 3:10–12.
Kariten ti tunggal agtutubo a lalaki nga agbayad iti awan kurangna nga apagkapullo tapno maipakitada ti panagayatda iti Apo. Yunay-unay a bilin ti apagkapullo; iti panangtungpaltayo a sipupudno kadagiti bilin ti Apo, bendisionannatayo.

GANDAT

Maamiris ti tunggal agtutubo a lalaki a makatulong iti biagna dagiti nasantuan a kasuratan bayat ti panangadalna kadagitoy iti inaldaw.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 - b. Mapa ti maysa a lugar a masakupan
2. Isagana ti sumaganad a listaan iti maysa a tsart wenno iti pisarra:
 1. Bilin
 2. Pammaneknek
 3. Saksi
 4. Kinaragsak
 5. Dagiti sungbat
 6. Aramid ti Misionario

Lingdan dagitoy babaen ti panangiteyp iti papel iti tunggal maysa.
3. (Mabalina nga aramiden no kayat) Mangisagana iti tsart a pagbasaan iti nasantuan a kasuratan para iti tunggal agtutubo a lalaki a mamarkaan iti tunggal aldaw a panagbasana.

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Panaglilinnawag

Tumulong a Mangiwanwan Kadatayo Dagiti Nasantuan a Kasuratan

Pagarapaapen dagiti agtutubo a lalaki nga addada iti sumaganad a kasasaad. Napanka ken ti kaamaam iti kabambantayan tapno palabsenyo ti sumagmamano nga aldaw. Kabarbaro ti lugar kenka, ket inkeddengmo ti agpagnapagna sakbay ti panangrabii. Bayat ti pannagnam, nakakitaka iti kuneho ket sinurotmo. Saanmo nga ingginggina ti turongem ket iti kamaudiananna natakuatam a nayaw-awankan. Limneken ti init iti likudan dagiti bantay, ket lumamlamiis ken nasipngeten.

- Ania ti mabalina a makatulong kenka iti dayta a kasasaad? (Mapa wenno kompas.)

Iparang ti mapa ti kalsada ken pumili iti dua a disso, ti pangrugian ken ti paggibusan a disso. Pailawlawag iti maysa nga agtutubo a lalaki ti dalan a turongenna tapno madanonna ti kalikaguman a pagtungpalan. Ilawlawag a kas iti mapa a mangmangted kadatayo kadagiti nakasurat a pangiturong tapno mabirokantayo ti dalantayo kadagiti nadumaduma a lugar, makatulong kadatayo dagiti nasantuan a kasuratan nga agsubli iti Nailangitan nga Amatayo.

- Ania ti nasantuan a kasuratan? (Ilawlawag ti Diksiionario ti Biblia ti SUA a ti balikas a *nasantuan a kasuratan* kaipapananna ti sinurat, ken maar-aramat a mangilawlawag iti sinurat a bigbigen ti Simbaan a kas sagrado ken naparegget.)

Nasantuan a kasuratan, pisarra, ken panaglilinnawag

Kalpasan ti ababa a panaglilinnawag, pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Doktrina ken Katulagan 68:4. Kalpasanna isurat ti sumaganad a kaipapanan iti pisarra: *No agsao ken agsurat dagiti naordenan ken nadutokan a katulongan ti Apo babaen ti pannakabalina ti Espiritu Santo, agbalina a nasantuan a kasuratan dagiti balikasda.*

- Ania dagiti nasantuan a kasuratan nga ar-aramatentayo iti agdama? (Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan: ti Biblia [Bersion ni Ari Santiago], ti Libro ni Mormon, ti Doktrina ken Katulagan, ken ti Perlas a Kapatgan.)

Isurat dagiti libro ti nasantuan a kasuratan iti pisarra.

- Nasken kadi nga iramantayo ti ania man a banag malaksid kadagiti libro ti nasantuan a kasuratan a kas nasantuan a kasuratan?

Yunay-unay a nasantuan a kasuratan pay dagiti naparegget a balikas dagiti sibibiag a propetatayo. Isurat ti *Dagiti Balikas Dagiti Sibibiag a Propeta* iti pisarra a sumaruno iti listaan dagiti libro ti nasantuan a kasuratan.

Tsart ken
panaglilinnawag

Dakkel a Parabur iti Biagtayo ti Panagadaltayo kadagiti Nasantuan a Kasuratan

- Apay a nasken nga adalentayo dagiti nasantuan a kasuratan?

llawlawag a mairaman iti listaan nga insagana dagiti sumagmamano a gapu no apay a nasken nga adalentayo dagiti nasantuan a kasuratan (kitaen ti “Panangisagana”). Iparang ti tsart a nakalingdan ti tunggal banag. Ikkaten ti linged dagiti banag a saggaysa bayat ti pannakailawlawagna.

Ikkaten ti linged ti umuna a linia ti tsart: “1. Bilin.”

llawlawag nga ipagpaganetget ti propeta kadatayo nga agadaltayo kadagiti nasantuan a kasuratan. Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti imbaga ni Presidente Spencer W. Kimball maipapan iti panagadal iti nasantuan a kasuratan:

“Mariknak la unay a nasken nga agsublitayo amin kadagiti nasantuan a kasuratan . . . ket bay-antayo nga agrabahoda a nasamay iti kaunggantayo, a di mamagpangpangadua kadatayo nga agserbi iti Apo. . . .

“Nasken nga adalentayo dagiti nasantuan a kasuratan a maibatay iti bilin ti Apo (kitaen ti 3 Nephi 23:1–5); ken nasken a palugodantayo ida a mangituray iti biagtayo ken iti biag dagiti annaktayo. . . .

“Isu a dawatek iti amin nga irugida itan ti agadal a sipapasnek kadagiti nasantuan a kasuratan, no saanyo pay a naaramid” (“How Rare a Possession—the Scriptures!” *Ensign*, Sept. 1976, p. 5).

Ikkaten ti linged ti maikadua a linia ti tsart: “2. Pammaneknek.”

llawlawag a matulongannatayo dagiti nasantuan a kasuratan a maaddaan iti pammaneknek iti ebanghelio ni Jesucristo. Pabasa iti maysa kadagiti agtutubo a lalaki ti sumaganad nga estoria ni Elder Marion G. Romney:

“Malagipko ti panangbasak (iti Libro ni Mormon) a kaduak ti maysa kadagiti barok idi ubing pay. Iti naminsan nagtugawak iti akimbaba a papag ket iti akinngato a papag ti yanna. Agsinsinnublatkami a mangbasbasa iti napigsa kadagiti parapo dagiti maudi a tallo a napipintas a paset iti Maikadua a Nephi. Nangngegko nga agpaparaw ket impagarupko nga agpanateng, ngem intuloynga agingga iti gibus dagiti tallo a paset. Idi nalpasmu kinunana kaniak, ‘Tatang, nagsangitka kadin iti panangbasam iti Libro ni Mormon?’

“ ‘Wen, Barok,’ insungbatko. ‘No dadduma ipaneknek ti Espiritu ti Apo iti kaunggak a pudno ti Libro ni Mormon ket agsangitak.’

“ ‘Ammom,’ kinunana, ‘kasta ti napasamak kaniak itay’” (“The Book of Mormon,” *Improvement Era*, May 1949, p. 330).

llawlawag a ti natibker a pammaneknek iti ebanghelio ni Jesucristo ti makatulong kadatayo a mangikumit iti bagitayo a sumurot kenkuana.

Ikkaten ti linged ti maikatlo a linia ti tsart: “3. Saksi.”

llawlawag a paneknekan dagiti nasantuan a kasuratan a ni Jesucristo ti Anak ti Dios. Panggep ti Libro ni Mormon ti panagbalin a maikadua a saksi ni Cristo ken tumulong a mangallukoy kadagiti tao a ni Jesus ti Cristo.

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti maikadua a parapo ti panid a paulo ti Libro ni Mormon idinto a sumurot dagiti dadduma kadagiti nasantuan a kasuratanda.

Ikkaten ti linged ti maikapat a linia ti tsart: “4. Kinaragsak.”

llawlawag a mabalina a paggapuan ti naespirituan a rag-o ken ragsak dagiti nasantuan a kasuratan. Kas pagarigan, nakarikna iti nalau a ragsak ni Nephi iti panagbasana kadagiti nasantuan a kasuratan. Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti 2 Nephi 4:15.

Ikkaten ti linged ti maikalima a linia ti tsart: “5. Dagiti sungbat.”

Ilawlawag a mabalin a kadua ti kararag dagiti nasantuan a kasuratan iti panangsapul iti sungbat kadagiti parikut ken saludsod. Pagpanunoten ida no ania ti inaramid ni Joseph Smith idi kas kadakuada ti tawenna.

- Ania ti inaramid ni Joseph Smith a nakaigapuan ti papanna iti kakaywan tapno ikararagna ti agsaludsod no ania a simbaan ti kamenganna? (Binasana dagiti nasantuan a kasuratan.)
- Ania dagiti sungbat a nabirokanna gapu iti panagkarkarag ken panangad-adalna kadagiti nasantuan a kasuratan? (Naammuanna nga awan pay iti daga ti pudno a simbaan. Naammuanna pay ti pudno a kinatao ti Dios.)

Ikkaten ti linged ti maikanem a linia ti tsart: "Aramid ti Misionario."

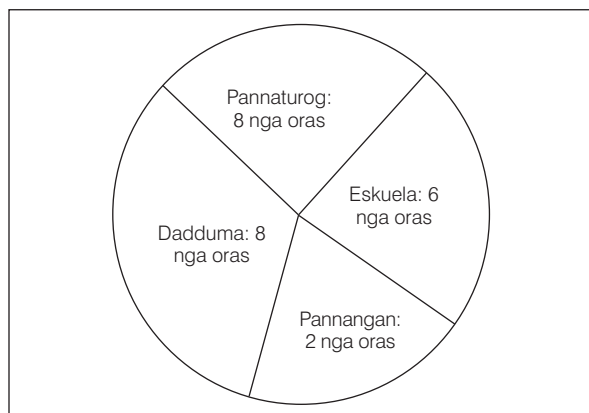
Ilawlawag a kasapulan dagiti nasantuan a kasuratan iti aramid ti misionario a pangisuro kadagiti tao maipapan iti pudno nga ebanghelio ni Cristo.

Pabasa iti maysa kadagiti agtutubo a lallaki ti Doktrina ken Katulagan 42:12 idinto a sumurot dagiti dadduma kadagiti nasantuan a kasuratanda.

Inaldaw a Panagadal iti Nasantuan a Kasuratan

Pisarra ken panaglilinnawag

Mangiladawan iti nagbukel iti pisarra a mabalin a bingaybingayen iti paset a kas iti empanada. Bayat ti panangsungbat ti klase kadagiti sumaganad a saludsod, punnuen ti paset ti empanada a mangibagi iti kaadu ti oras nga ikeddeng dagiti agtutubo a lallaki a para iti pannaturog, eskuela, pannangan, ken dadduma pay nga aramiden. Nasken a kastoy ti langa ti pisarrayo:

- Mano nga oras ti mabusbosmo a maturog iti rabii?
- Mano nga oras ti mabusbosmo iti eskuela?
- Mano nga oras ti mabusbosmo a mangan iti tunggal aldaw?
- Kasano ti panagaramatmo kadagiti nabati nga orasmo iti tunggal aldaw?

Mabalin nga isingasingda dagiti banag a kas iti panagaramid kadagiti inaldaw a trabaho iti pagtaengan, panagaramid kadagiti inyawid nga aramiden iti pagtaengan, panagay-ayam, ken panagbuya iti television.

Panangidatag ti mamalbalakad ken dagiti pagpanunotan a saludsod

Adda kadi kanitomo nga agadal iti inaldaw iti nasantuan a kasuratan?

Ilawlawag a busbusbosentayo ti kaaduan a panawentayo iti inaldaw iti eskuela, panagtrabaho, panagay-ayam, ken dadduma pay nga aramiden, ngem masansan a bassit unay ti panawen a busbusbosentayo kadagiti banag a makatulong kadatayo a makasubli iti Nailangitan nga Amatayo.

- Sitalallugodka kadi a mangbusbos iti sumagmamano a minuto iti inaldaw a dumngeg iti balikas ti Apo?

Ilawlawag a kaaduan a tao ti mangted iti ania man a banag tapno laeng mangngegda a makisao ti Apo kadakuada; nupay kasta, saanda a busboson ti sumagmamano a minuto iti inaldaw nga agbasa iti nasantuan a kasuratan tapno masursuroda ti kinuna ti Apo kadakuada.

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag	Pabasa iti maysa kadagiti agtutubo a lallaki ti Doktrina ken Katulagan 18:34–36. • Asino ti akintimek iti mangngegtayo no basaentayo dagiti nasantuan a kasuratan? (Ti Apo.)
Naadaw a sao	Kinuna ni Presidente Ezra Taft Benson: “Agtutubo a lallaki, baliwan ti Libro ni Mormon ti panagbiagyo. Papijsaennakayo a sumaranget kadagiti kinadakes iti panawentayo. . . . Ti agtutubo a lalaki a makaammo ken mangipateg iti Libro ni Mormon . . . nga addaan iti natibker a pammaneknek iti kinapudnona, ken mangar-aramat kadagiti pannursurona makatakdero a sumaranget kadagiti panangallilaw ti sairo ken agbalinto a nabileg a ramit kadagiti ima ti Apo” (iti Conference Report, Apr. 1986, p. 56; wenno <i>Ensign</i> , May 1986, p. 43).

Panangigibus

Panangidatag ti mamalbalakad ken naadaw a sao	Isingasing a gapu ta makumikomtayo amin iti adu nga aramidtayo, maysa a wagas tapno maipatungpal ti maysa a panggep a tun-oyen—kas iti panagbasa kadagiti nasantuan a kasuratan—ti panangilatang iti napili nga oras iti tunggal aldaw para iti dayta panggep a tun-oyen. Ilawlawag kadagiti agtutubo a lallaki dagiti pamuspusan a mabalin a makaguyugoy kadakuada a mangadal kadagiti nasantuan a kasuratan. Mabalin a mairaman kadagitoy a pamuspusan ti panagaramat iti tsart, panangsuot iti oras ti panagbasa, ken pannakaisalal kadagiti dadduma. Yunay-unay nga umay ti pudno a ragsak iti biagda iti pannakagun-odda iti espiritu ti panagbasa kadagiti nasantuan a kasuratan. Agbalin a makaay-ayo ken napateg dagiti nasantuan a kasuratan iti biagda. Pabasa iti maysa kadagiti agtutubo a lallaki ti panangiladawan ni Parley P. Pratt iti riknana idi damona a rugian a basaen ti Libro ni Mormon. “Linuktak a sigagagar, ket binasak ti panid a yan ti paulona. Binasak ngarud ti pammaneknek dagiti sumagmamano a saksi a mainaig iti wagas a pannakatakuat ken pannakaipatarusna. Kalpasan daytoy rinugiak ti linaonna babaen ti pamuspusan. Nagbasaak a nagmalem; dagensen ti pannangan, awan essemko iti makan; makasinga ti pannaturrog no dumteng ti rabii, ta kaykayatko ti agbasa ngem ti maturrog. “Bayat ti panagbasak, adda kaniak ti espiritu ti Apo, ket naammuan ken naawatak a pudno ti libro. . . . Naan-anay itan ti ragsakko. . . . Kinalikagumak a makita ti agtutubo a lalaki a nagbalin nga instrumento iti pannakatakuat ken pannakaipatarusna” (<i>Autobiography of Parley P. Pratt</i>, edited by Parley P. Pratt, Jr. [Salt Lake City: Deseret Book Co., 1975], p. 37).
Pangkarit ken maibunong a papel a mabalin nga aramiden no kayat	Kariten dagiti agtutubo a lallaki a mangbasa kadagiti nasantuan a kasuratan iti sumagmamano a minuto iti tunggal aldaw bayat ti sumuno a lawas. Ipaneknek a papijsaen dagiti nasantuan a kasuratan ti ayatda iti Nailangitan nga Ama, ken ni Jesucristo, ken iti ebanghelio bayat ti panangbusbosda iti panawenda a mangadal kadagiti napateg a mensahe a masarakan kadagiti nasantuan a kasuratan. Ibagda kadakuada a surnadanto iti sumaruno a Domingo tapno penken no mano kadakuada ti nagbasa iti tunggal aldaw iti unos ti makalawas. Mabalin nga ikkan ti tunggal agtutubo a lallaki iti tsart a markaanna iti tunggal aldaw kalpasan ti panagbasana.

GANDAT

Maawatan ti tunggal agtutubo a lalaki a mabalinna nga ipakita ti ayatna iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo babaen ti panagtungpalna kadagiti bilin.

PANANGISAGANA

Dagiti banag a kasapulan:

1. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
2. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
3. Libro ti himno wenno dagiti balikas iti paskil wenno iti pisarra para iti himno blg. 19, "We Thank Thee, O God, for a Prophet"

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Estoria

Kangrunaan a Pagbatayan ti Ebanghelio ti Kinamanagtungpal

Ipangnggeg kadagiti agtutubo a lalaki ti estoria maipapan iti no kasano ti panangipakita ti maysa nga agtutubo a lalaki iti pagbatayan ti kinamanagtungpal.

"Maysa nga ubing a lalaki ti agay-ayam iti beisbol a kaduana dagiti gagayyemna idi agpukkaw ti inana a nagkuna, 'Charlie, Charlie!' Nagdardaras a nangidisso iti pagpalekna iti bola, pinidutna ti diaket ken kipisna, ket inggay-atnan ti agawid.

" 'Saanka pay nga agaw-awid; leppasem ti ay-ayam!' impukkaw dagiti dadduma nga agaayam.

" 'Nasken nga agawidak iti daytoy nga oras. Imbagak iti inak nga agawidak no umawag,' insungbat ni Charlie.

" 'Agpammarangka a dimo nangnggeg,' kinuna dagiti lalaki.

" 'Ngem nangnggekko,' kinuna ni Charlie.

" 'Dina ammo nga inaramidmo.'

" 'Ngem ammok, ket nasken nga innakon.'

"Maysa kadagiti lalaki ti nagkuna iti kamaudiananna, 'O, palubosanyon. Saanyo a mabaliwan ti panunotna. Naigalot iti pandiling ti inana. Kasla ubing a bassit nga agtaray iti kanito a maawagan."

"Bayat ti panagtarayna, insungbat ni Charlie, 'Diak makuna nga inuubing ti mangtungpal iti karina iti inana. Makunak a kinamalalaki, ket ti ubing a di mangtungpal iti balikasna kenkuana saannanto a matungpal daytoy iti asino man'" (N. Eldon Tanner iti Conference Report, Oct. 1977, p. 65; wenno *Ensign*, Nov. 1977, pp. 43–44).

Pisarra ken panaglilinnawag

Isurat ti *kinamanagtungpal* iti pisarra.

- Ania ti kaipapanan ti *kinamanagtungpal*?

Bay-an dagiti agtutubo a lalaki a mangsungbat iti saludsod; tulongan ida a mangawat a ti agtungpal isu ti panangaramid iti naibaga nga aramiden wenno agtungpal iti turay wenno paglintegan. Kinamanagtungpal ti maysa kadagiti kapatgan ken kangrunaan a paglintegan ti Dios.

Dagiti nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Pagsisinnublaten dagiti agtutubo a lalaki a mangbasa kadagiti sumaganad a nasantuan a kasuratan idinto a sumurot dagiti dadduma ken markaanda dagiti nasantuan a kasuratanda.

Paglilinnawagan no ania ti pakainaigan ti tunggal nasantuan a kasuratan iti kinamanagtungpal. Mabalina a gupgopen dagitoy a punto iti pisarra.

1. Abraham 3:24–25 (Naibaontayo iti daga tapno masinunuo no agtungpaltayo.)
2. Juan 14:15 (No ay-ayotentayo ti Mangisalakan, tungpalentayo dagiti bilinna.)
3. 1 Nephi 3:7 (Mangisagananto ti Apo iti wagas a para kadatayo tapno matungpaltayo dagiti bilinna.)
4. Doktrina ken Katulagan 82:10 (Tungpalen ti Apo ti karina no agtungpaltayo.)
5. Doktrina ken Katulagan 130:20–21 (Maibatay a bendision iti kinamanagtungpal kadagiti maipangruna a paglintegan.)
6. Mateo 7:21 (Dagiti laeng agtungpal ti makipagnaedto iti Nailangitan nga Ama.)

Paisao iti maysa nga agtutubo a lalaki ti maikatlo a pagannurotan ti pammati: “Mamatikami a babaen ti Pannubbot ni Cristo, maisalakanto amin a tao, babaen ti panagtungpalna kadagiti paglintegan ken ordinansa ti Ebanghelio.”

Ipaneknek a kangrunaan a pagbatayan ti ebanghelio ti kinamanagtungpal. No adda pammatitayo ken ni Cristo, tungpalentayo dagiti bilinna ket agbalintayo a kas kenkuana. Babaen laeng ti panagbalin a managtungpal a makasublitayo iti imatang ti Nailangitan nga Amatayo.

Managtungpal dagiti Naindaklan a Tao

Naadaw a sao

Kanayon a yunay-unay dagiti tao ti Dios ti kinamanagtungpal. Ibinglay iti klase ti sumaganad a naadaw a sao:

“Idi nagsubli ni Presidente N. Eldon Tanner manipud iti panangipangulona kadagiti mision iti Europa, nadamag kenkuana no ania, iti kapanunotanna, ti kapatgan a talugading ti maysa a naballigian a tao wenna misionario. Kalpasan ti apagapaman a panagtukengna, a panangutobna iti kayat a sawen dayta a saludsod, kinunana iti maysa a balikas: ‘kinamanagtungpal’” (Ted E. Brewerton, iti Conference Report, Apr. 1981, p. 92; wenna *Ensign*, May 1981, p. 68).

Aramiden iti pisarra

Bayat ti panangisurat iti nagan iti pisarra, pailawlawag kadagiti agtutubo a lalaki no kasano iti panangipagarupda ti panangipakita ti naipangruna a tao iti kinamanagtungpal.

Isurat ti *Adan* iti pisarra.

Ilawlawag a nangaramid ni Adan iti altar ket nangidaton kadagiti sakripisio iti Dios. Nagparang ti maysa nga anghel ket dinamagna no apay a mangidatdaton kadagiti sakripisio. Insungbatna, “Diak ammo, malaksid iti panangbilin kaniak ti Apo.” (Kitaen ti Moises 5:5–6.)

Isurat ti *Lehi* iti pisarra.

Ilawlawag nga impakita ni Lehi ti dakkel a pammatina babaen ti panagtungpalna iti bilin ti Apo a panawanna ti pagtaengan ken kinabaknangna idia Jerusalem. Kas banagna naanduran ni Lehi ti adu a rigat. Nagunggonaan gapu iti kinamanagtungpalna babaen ti pannakalapped ti pannakadadael ti Jerusalem ken pannakaiturongna iti napintas a naikari a daga.

Isurat ti *Joseph Smith* iti pisarra.

Ilawlawag a nabasa ni Joseph Smith a no agkiddaw a sipapammati, isuro kenkuana ti Dios ti kinapudno. Sitatallugod ni Joseph a nagkiddaw iti sirib manipud iti Dios. Nabendisionan a nangammo iti kinapudno maipapan iti Dios ken tapno agbalin a propeta.

Isurat ti *Jesucristo* iti pisarra.

Ilawlawag nga idi tallopulo ti tawen ni Jesus, pinanawanna ti pagtaenganna idia Galilea tapno sapulenna ni Juan a Mammuniag idia Jordan. Idi nasapulanna, indawat ni Jesus ken ni Juan a buniaganna gapu ta ammona nga addaan ni Juan iti turay a mamuniag. Ammo ni Juan nga awan ti basol ti Mangisalakan a di makasapul iti panagbabawi, ket kinunana kenkuana, “Nasken nga agpabuniagak kenka, ket sika umayka kaniak?”

Ammo ti Mangisalakan a ti panagbuniag para iti pannakapakawan dagiti basol ket awan ti basolna. Ngem ammona met a maysa nga ordinansa ti panagbuniag a kasapulan ti amin a sangkatawan. Kinuna ni Jesus, “Anamongam ita; ta kasta ti maipaay kadatayo a panagtungpal iti amin a kinalinteg.” (Kitaen ti Mateo 3:13–15.)

Mabalintayo Amin ti Agbalin a Managtungpal

Panaglilinnawag

llawlawag a dagiti propeta ken ti Mangisalakana ti immuna a pagarigan. Yunay-unay, nupay kasta, a saan a nasken nga agbalintayo a propeta tapno agbalintayo a managtungpal. Mabalintayo amin ken nasken nga agbalin a managtungpal. Kas kadagiti propeta ipakitatayo ti panagayattayo iti Mangisalakana babaen ti panagbalintayo a managtungpal.

- No ibaga kadatayo ti propeta nga agaramidatayo iti maysa a banag, kasano ti panagtungpaltayo?

Bayat ti panangilawlawag dagiti agtutubo a lallaki iti daytoy, ipakaammo a nasken a kanayontayo a suroten ti balakad ti Propeta. No balakadandatayo dagiti dadaulo ti Simbaan, kasla ti Mangisalakana ti mismo a mamalalakad kadatayo.

Naadaw a sao ken panaglilinnawag

“Kaipapanan ti agtungpal ti panangsurat ken panangawat iti panangiturong. Inikkannatayo ti agdama a propetatayo iti panangiturong tapno ‘yatiddogtayo ti umaddang,’ tapno parang-ayentayo ti bagbagitayo, tapno dumur-astayo, ken agsapultayo kadagiti tun-oyen a kasapulan ti adu a panagbannog tapno magun-od. No managtungpaltayo iti daytoy a panangiturong, masarakantayo ti bagbagitayo a manggunggun-od kadagiti banag a saantayo nga impagarup a magun-od. Naawisak unay iti bitla ni Elder A. Theodore Tuttle iti Umuna a Konseho ti Pitopulo, idi dinamagna iti maysa nga agtutubo a lalaki no agsagsagana a mapan iti mision. Insungbat ti agtutubo a lalaki, ‘Diak kayat ti mapan iti mision.’ Kinuna ni Elder Tuttle, ‘Ania dayta a rason? Kayat ti Apo a mapanka.’ Naan-anay a pagarigan daytoy no kasano a nasken a matungpal ti paglintegan ti kinamanagtungpal” (Keith Brian Rutledge, iti Conference Report, Melbourne Australia Area Conference 1976, p. 18).

- Ania iti panagkunayo ti kayat a sawen ni Elder Tuttle idi kinunana, “Ania dayta a rason?” (Nasken nga aramidatayo ti kayat ti Apo nga aramidatayo uray no ania ti kayattayo nga aramiden.)

Estoria

Pagdenggen dagiti agtutubo a lallaki kadagiti sumaganad a pagarigan iti pannakabendision dagiti kameng ti Simbaan gapu ta managtungpalda.

“Iti Brazil Sao Paulo South Mission adda maysa nga Elder Malheiros a simrek iti tay-ak a dina unay ammo ti agbasa ken agsurat. Mabutbuteng pay a mangted iti kararag iti publiko. Ngem daytoy nga agtutubo . . . nagbalin a maysa kadagiti mapattapatta a kaindaklanan a misionario. Dinamag kenkuana ti presidentena [iti mision] idi dandanin malpas ti misionna no kasano ti panagbalinna a nalain, naballigian unay a misionario. (Nakabuniag iti nasurok a dua gasut a tao ken namuniag iti tunggal lawas iti limapulo-ket-dua a nagsasaruno a lawas.) Iti napakumbaba a wagas insungbat ni Elder Malheiros, ‘Kua, presidente, diak kaano man nagpangadua kenka. Kinunam a makabuniag ti maysa iti tunggal lawas, isu a naammuak a makabuniagak iti tunggal lawas. Diak kaano man nagpangadua. Saan a kanayon a nalaka, ngem *inkarigatak ti agtungpal*” (Ted E. Brewerton, iti Conference Report, Apr. 1981, p. 93; wenno *Ensign*, May 1981, p. 69).

- Kasano a nabendisionan ni Elder Malheiros? (Rinimbawanna ti butengna ket nakabuniag iti adu a tao.)

- No saan a tinungpal ni Elder Malheiros ti presidentena iti mision, iti ania a wagas ti mabalina pakaidumaan ti misionna?

Estoria

“Apay a ni Floriano Oliveira, maysa a kameng ti nangato a konseho iti maysa pasok idia Brazil, naballigian unay a kas misionario? Gapu ta *tinungpalna* ti balakad ti Apo nga agsarita ket ibinglayna ti ebanghelio. Maysa nga aldaw bayat ti panagmanehona iti pinaillet ti trapiko a kalsada insinana ti panagkitana iti kalsada iti maysa a segundo ket naidungpar iti kotse a sarsarunuenna. Limmagto a bimmaba iti lugan, nagdardaras a nagturong iti kotse a dinungparna, linuktanna ti ridaw ket kinunana, ‘Ladingitek ta nadungparka. Basolko ti amin. Akuek ti sibubukel a basol ket bayadak ti amin a magastos. Diak ingagara nga aramiden daytoy, isu a pangngaasim ta pakawanennak. No saanka koma a nadungpar, saanmo koma a maawat daytoy mensahek a para kenka, ti mensahe nga inur-uraymo iti amin a panagbiagmo.’ Kalpasanna inlawlawagna ti pannakaisubli ti ebanghelio iti daytoy a tao, a maysa a doktor, ket kimmappeng ti tao iti Simbaan dua a lawas kalpasanna” (Ted E. Brewerton, iti Conference Report, Apr. 1981, p. 93; wenno *Ensign*, May 1981, p. 69).

- Apay a naballigian unay ni Brother Oliveira a kas misionario? (Nagtungpal iti dawat ti Apo nga ibinglayna ti ebanghelio.)

Rag-o babaen ti Kinamanagtungpal

Panangidatag ti mamalbalakad

Ilawlawag a nasken nga agragsaktayo ken maaddaan iti nasayaat a rikna maipapan iti panagbalin a managtungpal. No addaantayo iti nasayaat a kananakem maipapan iti panagbalin a managtungpal, mangyeg kadayo iti rag-o ken ragsak.

Pagpanunoten dagiti agtutubo a lallaki maipapan iti rikna a magun-odda no managtungpald a panagaramid kadagiti aramiden a naited kadakuada, kas iti panangimaton iti sakramento, panangummong kadagiti daton ti panagayuno, panagtungpal iti Nainsiriban a Balikas, wenno panagtungpal iti ania man kadagiti bilin ti Nailangitan nga Ama. Kalpasanna pailadawan kadakuada daytoy a rikna. Iwanwan ida a mangilawlawag iti di pagduaduaan, makapnek a rikna a parnuay ti kinamanagtungpal.

Himno

Pakanta kadagiti agtutubo a lallaki ti umuna a berso ti "Agyamankam, O Dios, iti Propeta," wenno pabasa iti maysa kadakuada dagiti balikas (*Hymns*, num. 19). Paimutektekan ti maudi a linia ti himno.

"O Dios agyamankam iti propeta
A mangibagnos kadakami.
Pagyamananmi 'toy ebanghelio
A silaw iti panunotmi.
Yamanenmi dayta parabur
Nga impaaymo kadakami.
Maragsakankam' nga agserbi
Ken mangsurot iti bilinmo."

Panangigibus

Nasantuan a kasuratan ken pammaneknek

Pabasa ken pamarkaan kadagiti agtutubo a lallaki ti Mosiah 2:41.

Iburay ti pammaneknek maipapan kadagiti pagimbagan ti panagtungpal kadagiti bilin ti Nailangitan nga Ama.

Ilawlawag a ti panagbalin a managtungpal ipakitana ti panagtalektayo iti Nailangitan nga Ama ken ti panagayattayo kenkuana. No pudno nga ay-ayaten ken agtalektayo kenkuana, agbalintayo a managtungpal kenkuana iti unos ti panagbiagtayo.

GANDAT

Mautob ti tunggal agtutubo a lalaki dagiti bendision nga umay kenkuana bayat ti pannakiranudna a maikari iti sakramento.

PANANGISAGANA

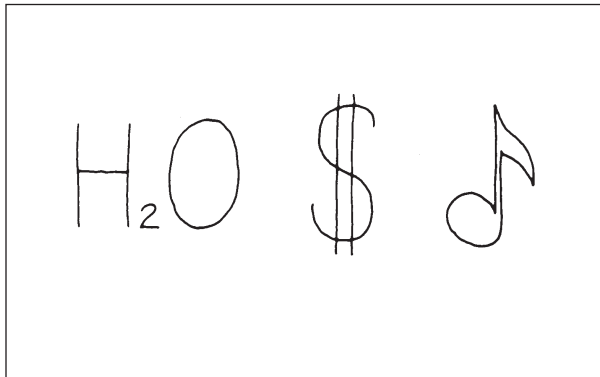
1. Dagiti banag a kasapulan: dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki.
2. Dutokan ti dua nga agtutubo a lalaki a mangbasa kadagiti pammaneknek iti adalen.
3. Mangisagana iti kopia ti maibunong a papel a “Panamagtalinaed a Napatpateg ti Sakramento” para iti tunggal agtutubo a lalaki.
4. Pumili iti himno ti sakramento ken agaramid iti kasapulan a panangisagana tapno makanta wenno mabasa dagiti agtutubo a lalaki iti gibus ti adalen. Pumili iti himno a mainugot ken ammo dagiti agtutubo a lalaki.

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Nasantuan a kasuratan, pisarra, ken panaglilinnawag

Agaramidtayo iti Napasnek a Katulagan iti Apo

Isurat dagiti tanda a— H_2O , \$, ken maysa a nota ti musika—a nailadawan iti baba ti pisarra, ket damagen dagiti agtutubo a lalaki ti kaipapanan ti tunggal maysa.

- Ania dagitoy tallo a tanda? (Tandada amin a mangibagi iti maysa a banag.)

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Juan 1:29. Ilawlawag a kadagidi panawen ti Daan a Tulag, maidatdaton ti umuna nga anak ti karnero a kas sakripisio iti Apo. Ipakaammo a tanda ti Apo ti karnero sakbay ti maudi a sakripisio ket iti agdama ti sakramento ti tanda ken tumultulong kadatayo a manglagip iti sakripisio para kadatayo.

- Ania ti ibagbagian ti tinapay a pakiranranudantayo iti sakramento?
- Ania ti ibagbagian ti danum nga in-inumentayo iti sakramento?

Pabasa kadagiti agtutubo a lalaki dagiti kararag ti sakramento manipud iti Doktrina ken Katulagan 20:77, 79.

Pakita kadagiti agtutubo a lalaki dagiti kararag ti sakramento ket pabirok dagiti kari nga araramidentayo bayat ti pannakiranudtayo iti sakramento. Bayat ti pannakakitada kadagidiy a kari, isurat ida iti pisarra a kas iti sumaganad:

Ikaritayo iti Nailangitan nga Ama—

1. A siaayattayo a mangawat iti nagan ni Cristo.

2. A kanayon a laglagipentayo ni Cristo.

3. A tungpalentayo dagiti bilin ni Cristo.

- No aramidentayo dagitoy a banag, ania ti ikari kadatayo ti Apo? (Adda a kanayon kadatayo ti Espiritu ni Cristo, nga isu ti Espiritu Santo.)

Panaglinnawag

No mayanak wenno mataraken ti maysa nga ubing, maikkan iti apeliedo. Nasken a salimetmetan ken itan-okna dayta a nagan.

- Ania ti kayat a sawen ti siaayattayo a mangawat iti nagan ni Jesucristo? (Agkumittayo nga agregget nga agbalin a kas kenkuana; surotan ti pagwadan ken dagiti pannursurona.)

- Ania ti kayat a sawen ti “laglagipen”?

- Kaano a nasken a laglagipen?

- Kasano a “kanayon” a laglagipentayo ti Mangisalahan?

- Ania ti mabalin nga aramidentayo iti lawas tapno matulongantayo a manglagip kenkuana? (Agkararag, agadal kadagiti nasantuan a kasuratan, tungpalen dagiti bilin, maaddaan iti kaasi.)

Yunay-unay a napatpateg ti pananglaglagip ken ni Cristo ngem ti basta manglaglagip a nagbiag ken sinubotna dagiti basoltayo. Mabalin a ti kapatgan a wagas tapno malaglagip ti kanayon a panangtungpal kadagiti pannursuro ken bilinna.

Dagiti naadaw a sao

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti sumaganad a palawag:

“Tunggal makiranudtayo kadagitoy a simbolo, ipakitayo iti imatang ti Ama a laglagipentayo ti Anakna; ken babaen ti aramid a pannakiranud iti tinapay ken danum, agaramidtayo iti napasnek a katulagan a siaayattayo a mangawat iti nagan ti Mannubbottayo, ken agaramidtayo pay iti kari ken katulagan babaen dayta nga aramid a tungpalentayo dagiti bilinna” (Melvin J. Ballard, *Sermons and Missionary Services of Melvin J. Ballard*, tinipon ni Bryant S. Hinckley [Salt Lake City: Deseret Book Co., 1949], p. 147).

- Ania ti kayat a sawen ti agtungpal kadagiti bilin ti Mangisalahan?

llawlawag a no maipapan kadagiti katulagan nga aramidentayo no makiranudtayo iti sakramento, kinuna ni Presidente David O. McKay: “Asino ti makasukat iti pagrebbengan dayta a katulagan? Anian a nagngato! Anian a nagbatad! llaksidna iti biag ti tao ti kinarugit, kinabastos, kinasadut, kinaimon, kinamammartek, kinaulbod, gura, kinaagum, ken amin a kita ti bisio. Mapilitan . . . nga aggaget, nga aganus, a mangannong iti tunggal pagrebbenganna iti simbaan ken pagilian. Pagrebbenganna a dayawen ti padana a tao, nga itan-ok ti Kinasaserdote, a bayadan ti apagkapullo ken datonna ken ikkan-pateg ti biagna iti panagserbi iti sangkatawan” (*Millennial Star*, Dec. 1923, p. 778).

Yunay-unay manen nga iti panangsalimetmettayo kadagiti katulagantayo, bendisionanntayo ti Mangisalahan iti Espirituna ken tulonganntayo nga agaramid iti nasayaat a panggeddeng.

- Apay a napateg unay ti kari kadatayo ti Apo? (Maisuronatayo ti Espiritu Santo, maiwanwannatayo, maliwliwanatayo, maipanekekna ti kinapudno, ken matulonganntayo a mangidur-as iti pammati ken pammaneknektayo.)

llawlawag a no awan ti mangmuli a bileg ti Espiritu Santo, saantayo a makasubli iti imatang ti Nailangitan nga Ama.

Nasken a Napateg a Padas ti Pannakiranud iti Sakramento

Dagiti pagpanunotan a saludsod

Ipalagip kadagiti agtutubo a lalaki ti kaudian a serbisio ti sakramento a timmaripnonganda bayat ti panangbasa kadagiti sumaganad a saludsod iti panunot:

- Naulimek ken adda kadi panagraemmo?

- Inutobmo kadi dagiti balikas ti himno ti sakramento?

- Dimngegka kadi a sipapasnek kadagiti kararag ti sakramento?

- Inutobmo kadi dagiti katulagan nga inaramidmo?

- Ania ti pampanunotem bayat ti pannakaiwaras ti sakramento? Bayat ti pannakiranudmo iti tinapay ken danum?
- Bayat ti panangannongmo iti sakramento, ania ti maitulongmo tapno agbalin a naespirituan a padas daytoy kadagiti dadduma?
- Kasano ti panangisaganatayo iti bagbagitayo a makiranud iti sakramento iti tunggal lawas?

Panagliliinnawag ken maibunong a papel

Yunay-unay a makapagsaganatayo amin para iti sakramento iti tunggal lawas babaen ti sipupudno a panagbabawitayo kadagiti basoltayo ken babaen ti panagkiddawitayo iti pammakawan kadagiti napasakitantayo.

Ikkan ti tunggal agtutubo a lalaki iti kopia ti maibunong a papel a naglaon iti singasing a mamagbalin a napatpateg ti sakramento. Isingasing nga ikabilda ti maibunong a papel iti lugar a mabalinda a basaen ken utoben dagiti singasing bayat ti makalawas. Basaen dagiti banag iti klase.

Dagiti basaen

Pabasa kadagiti dua nga agtutubo a lalaki a nadutokan nga immuna dagiti sumaganad a pammaneknek dagiti agtutubo maipapan iti sakramento.

Umuna a Pammaneknek

“No nagraemak ken panunotek ti maipapan ken ni Cristo bayat ti sakramento, mapanunotko ti panagsagaba ni Jesus para kadatayo amin ken ti panangipategna unay kadatayo. No saanak nga agraem bayat ti sakramento diak a mautob no ania apay a sasawek ti ‘Amen’. Makiranudak laeng iti sakramento gapu ta gagangay daytoy ken saan a gapu ta maawatak ti pudno a kayatna a sawen. Awan a talaga ti ania man a riknak no malipatak wenna diak ikankano ti kayat a sawen ti sakramento. Maaddaanak iti nasayaat a rikna no panunotek ni Cristo—nga addaantayo iti in-inauna a kabsat a mangipatpateg ken tumulong kadatayo iti amin nga oras a kasapulantayo. Dakkel ti kaipapananna kaniak ta sitatallugod a natay para kadatayo.”

Maikadua a Pammaneknek

“Iti napalabas, diak ammo no ania a katulagan ti ar-aramidek no sawek ti ‘Amen’ iti kararag ti sakramento. Pudno a diak ammo ti mapasasamak. Ad-adda a kaay-ayok ti pagsasaritaan dagiti gagayyemko ngem ti anag ti kararag. Iti napalabas a Domingo talaga a dimngagak iti kararag ti sakramento ket kinunana, ‘tapno siaayatda a mangawat iti nagan ti Anakmo.’ Naammuak a tumulong kadatayo ti tinapay ken danum a manglagip ken ni Cristo. Nagtugawak ket pinanunotko no ania ti inaramid ni Cristo para kaniak. Ad-adda nga ikagumaanak iti masakbayan tapno masalimetmetak ti katulagak ken ni Cristo.”

Paggapuan ti Naespirituan a Panagdur-as ti Sakramento

Naadaw a sao

“Agar-aramiditayo kadagiti banag a pagladingitan ken pagtarigagayantayo a mapakawan, wenna nagbiddutitayo iti maysa a tao ket nadangran. No adda riknatayo nga agladingit gapu kadagiti naaramiditayo, no adda umagsep iti kaunggantayo a tarigagay a mapakawan, ket saan a babaen ti pannakabuniag manen ti pamuspusan a panggun-od iti pammakawan; saan a tapno agaramid iti panagpudno iti tao, ngem ketdi agbabawi kadagiti basoltayo, umasideg kadagiti nakabasolan wenna nagsalungasingantayo ket gun-odontayo ti pammakawanda ket kalpasanna (umasideg) iti lamisaan ti sakramento, no sipupudnotayo a nagbabawi ken impantayo ti bagitayo iti mainugot a kasasaad, mapakawantayo, ket umapay ti naespirituan a pannakaagas iti kaunggantayo. Pudno a sumrek iti kinataotayo” (Melvin J. Ballard, *Sermons and Missionary Services of Melvin J. Ballard*, tinipon ni Bryant S. Hinckley [Salt Lake City: Deseret Book Co., 1949], p. 149).

Dagiti adalen a kaso

Damagen dagiti agtutubo a lalaki no kasano a dumawat iti pammakawan dagiti tao kadagiti sumaganad a kasasaad ket agsagana a makiranud iti sakramento.

1. Nakatgedka iti sobra a kuarta babaen ti panagtrabahom iti arubayan ket inggatangmo dayta a kuarta iti baro a bisikleta. Bayat ti miting ti sakramento, nautobmo a nagastom ti amin a kuartam ket nalipatam a binayadan ti apagkapullom. Saan a nasayaat ti panagriknam iti daytoy.

- Ania ti maaramidam? (Agkararagka a siuulimek ket dumawatka iti pammakawan; makitulagka ken ikarim a bayadam ti apagkapullo a nalipatam iti sumaruno a kuarta nga awatem; makitulagka a kanayon nga unaem a bayadan ti apagkapullo.)
2. Imbaga kenka ti kasingedan a gayyemmo ti personal a palimedna. Inkarim kenkuana a saanmo nga ibagbaga, ngem inkeddengmo a mabalin a di makadangran ti panangibagam iti sabali a tao. Imbagam iti sabali a tao ken imbagam a dina ibagbaga iti sabali. Natakuatam kalpasanna a naammuan ti sibubukel nga eskuela ti palimed. Saan a nasayaat ti panagriknam ta saanmo a sinalimetmetan ti palimed ti gayyemmo, ken ammom a napasakitam.
- Kasano a maaturmo daytoy a biddut? (Inka iti gayyemmo ket dawatem ti pammakawanna; agkararag ken dawatem ti pammakawan ti Nailangitan nga Ama; makitulagka a dimonto ulitene daytoy a biddut.)

llawlawag a nasken a marisut dagiti kasasaad a kas kadagitoy tapno maikari a makiranud dagiti nairaman. Yunay-unay a bayat ti pannakiranudda iti sakramento, makitultulagda tapno marimbawanda dagiti pagkapsutanda ken tungpalenda amin dagiti bilin ti Apo.

Panangigibus

Himno	No maitutop, pakanta kadagiti agtutubo a lallaki ti maysa a himno ti sakramento. Wenno mabalin a pabasa iti napigsa iti maysa nga agtutubo a lalaki dagiti balikas ti maysa a himno iti sakramento. Idawat kadagiti agtutubo a lallaki nga imutektekanda ti kaipapanan dagiti balikas.
Pammaneknek	Gibusan babaen ti panangibinglay iti rikna maipapan iti sakramento.

Panamagbalin a Dakdakkal ti Kaipapanan ti Sakramento

1. Bigbigentayo dagiti pagkapsutanyo ket umaytayo a sisasagana babaen ti panagbabawi tapno makiranud iti sakramento.
2. Kantaen ti himno ti sakramento ken utoben ti kaipapanan dagiti balikas.
3. Sublien nga adalen iti panunot ti kaipapanan dagiti kararag iti sakramento.
4. Panunotem ti dakkal a panagayat ni Cristo ken ti ayatmo kenkuana.
5. Panunoten dagiti bendision a pagyamyamanan.
6. Sublien nga adalen dagiti inaramid iti napalabas a lawas tapno maammuan no sinalimetmetan dagiti a katulagan iti sakramento.
7. Dawaten ti tulong ti Apo ken agkumit tapno marimbawan ti maysa a pagkapsutan bayat ti umay a lawas.

GANDAT

Maawatan ti tunggal agtutubo a lalaki a magun-odtayo ti pammaneknek no siaannadtayo nga agadal, agkararag, ken agtungpal kadagiti bilin ti Dios.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 - b. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
 - c. Lapis para iti tunggal agtutubo a lalaki
2. Paibinglay iti maysa a tao nga addaan iti napigsa a pammaneknek, kas iti ama ti maysa nga addaan iti Kinasaserdote ni Aaron, iti padasna iti pananggun-odna iti pammaneknek ken mangilawlawag no kasano a maaramatna a nasayaat daytoy iti biagna iti agdama. Paiburay kenkuana ti pammaneknekna iti saan a nasursurok ngem lima a minuto.
3. Mangaramid iti kopia ti maibunong a papel a “Pagsaludsodan iti Pammaneknek” para iti tunggal kameng ti klase.

**MAISINGASING A
PANANGIDATAG
ITI ADALEN**

Aramiden

Ania ti Pammaneknek?

Ikkan ti tunggal agtutubo a lalaki iti kopia ti “Pagsaludsodan iti Pammaneknek” ken lapis. Idawat iti klase a sumungbat kadagiti pudno ken ulbod a sarita babaen ti panangipan iti “P” wenno “U” iti sango ti tunggal numero.

Pagsubok iti Pammaneknek

- _____ 1. Nalaka laeng a magun-od ti tunggal tao ti pammaneknek. (Palso)
- _____ 2. Nasken a maaddaan iti parmata wenno makangngeg iti timek tapno makaawat iti pudno a pammaneknek. (Palso)
- _____ 3. Nasken nga ikagumaan ti tunggal agtutubo a lalaki ti manggun-od iti bukodna a pammaneknek a pudno ti ebanghelio. (Pudno)
- _____ 4. Maysa a kangrunaan a paset ti pammaneknek ti pannakaammo a propeta ti Dios ni Joseph Smith a babaen kenkuana napasubli ti ebanghelio. (Pudno)
- _____ 5. Maysa pay a kangrunaan a paset ti pammaneknek ti pannakaammo a ti laeng Ti Simbaan ni Jesucristo Dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw ti pudno a simbaan iti agdama. (Pudno)
- _____ 6. Nadardaras ti pannakagun-od dagiti dadduma a tao iti pammaneknek iti ebanghelio ngem dagiti sabali; nupay kasta, saan a kayat a sawen daytoy a nalinlintegda. (Pudno)
- _____ 7. Mairaman iti pammaneknek ti pannakaammo a ni Jesus ti Anak ti Dios ken Mangisalakan iti lubong. (Pudno)
- _____ 8. Nasken a manggun-od ti tunggal propeta ti Simbaan iti bukodna a pammaneknek maipapan iti ebanghelio. (Pudno)
- _____ 9. Ikkannatayo ti Apo iti pammaneknek nga awan bannogtayo. (Palso)
- _____ 10. Umay ti pammaneknek babaen ti paltiing manipud iti Espiritu Santo. (Pudno)
- _____ 11. Kanayon nga umay dagiti pammaneknek a mammaminsan imbes nga in-inut. (Palso)
- _____ 12. No addaan dagiti nagannak kenka iti pammaneknek, maaddaanka met a dagus. (Palso)

- _____ 13. Nasken nga iburaymo laeng ti pammaneknekmo kadagiti miting ti panagayuno ken panagpaneknek. (Palso)
- _____ 14. Saan a nasken a pakadanagan ti tao a nayanak iti Simbaan ti maipapan iti pammaneknekna. (Palso)
- _____ 15. Apaman a maaddaanka iti pammaneknek, nasken nga ituloymo ti agadal, agkararag, ken agbiag a maikari tapno dumur-as daytoy. (Pudno)

Basaen dagiti sarita ken paipakita kadagiti agtutubo a lallaki dagiti sungbatda. Ited kadakuada dagiti pudno a sungbat ken maaddaan iti ababa a panaglilinnawag no kasapulan. llawlawag a makatulong ti adalen kadakuada a mangawat a nasaysayaat kadagiti sungbat.

Panaglilinnawag

- Ania ti pammaneknek iti ebanghelio?

Bay-an dagiti agtutubo a lallaki a sumungbat, tulongan ida a mangawat a ti pammaneknek kabukbukodan a pannakaammo a sibibiag ti Dios, a ni Jesucristo ti Mangisalakantayo, ken pudno dagiti pannursurona.

- Ania dagiti kinapudno a nasken a maammuam a kas paset ti pammaneknekmo?

Naadaw a sao

Inted ni Elder Charles Didier ti sumaganad a pakailawlawagan ti pammaneknek:

“[Ti pammaneknek] ti panangammo babaen iti bileg ti Espiritu Santo a sibibiag ti Dios ken isu met laeng ti napalabas, agdama, ken agnanayon (kitaen ti Doktrina ken Katulagan 20:12) ket ‘agnanayon daytoy a biag, tapno maammuandaka a maymaysa laeng a pudno a Dios, ken ni Jesucristo nga imbaonmo’ (Juan 17:3). Saan laeng a saksi ti pammaneknek a ni Jesus ti Cristo, ngem sao pay wenno pammasingked iti kinapudno a nakita ni Joseph Smith ti Ama ken ti Anak; pammati a ti Libro ni Mormon ket addaan iti nasantuan a nagtaudan ken sabali pay a testamento ni Jesucristo; ken pannakaammo a ti Simbaan ni Jesucristo, agraman ti ebanghelio ken nasantuan a kinasaserdotena, pudno a napasublin” (iti Conference Report, Oct. 1991, pp. 84–85; wenno *Ensign*, Nov. 1991, p. 62).

Kasapulantayo ti Bukodtayo a Pammaneknek

Naadaw a sao ken panaglilinnawag

llawlawag a tunggal agtutubo a lalaki makasango iti rigat ket kasapulanna ti bukodna a pammaneknek a tumulong kenkuana a mangrimbaw kadagitoy. lbinglay ti sumaganad nga imbaga ni Presidente Heber C. Kimball:

“Tapno masango dagiti rigat a sumangbay, nasken a maaddaankayo iti pannakaammo iti kinapudno daytoy a trabaho para kadagiti bagiyo. Addaan dagiti rigat iti kababalin a matnagto ti lalaki wenno babai a di agtagikua iti daytoy kabukbukodan a pannakaammo wenno saksi. No saanyo pay a nagun-od ti pammaneknek, agbiag a nalinteg ken umawag iti Apo ken saan nga agsardeng agingga a magun-od daytoy. No saanyo nga aramiden saankayonto a makaandur. . . .

“ . . . Dumtengto ti panawen nga awan ti lalaki wenno babai a makaandur iti binulod a lawag [pammaneknek ti sabali a tao]. Tunggal maysa nasken a maiwanwanto babaen ti lawag iti kaungganna. No awananka iti daytoy, kasano a makatakderka?” (iti Orson F. Whitney, *Life of Heber C. Kimball* [Salt Lake City: Bookcraft, 1945], p. 450).

- Apay a kasapulan ti tunggal tao ti bukodna a pammaneknek iti ebanghelio? (Tapno maparmekna dagiti parikut a sanguenna.)
- Iti ania a kasasaad ti kasapulan tapno maammuan a pudno ti ebanghelio? (Iti itutulong nga agtungpal kadagiti bilin, no sarsaritaen kadagiti dadduma ti maipapan iti ebanghelio, no mangisursuro maipapan ken ni Cristo, no agserserbi iti mision, no sumango iti pannulisog.)
- Mabalín kadi ti maaddaan iti pammaneknek ket saan nga ammo daytoy?

Pagpanunotan a saludsod

lpalagip kadagiti agtutubo a lallaki a maysa kadagiti palawag iti ababa a pannubok iti rugi ti adalen ti pananggun-od ti tunggal propeta iti pammaneknekna iti ebanghelio. llawlawag a tunggal maysa inaramidna, ngem tunggal maysa nasken nga agtarigagay ken agrabaho a manggun-od iti pammaneknek a kas iti masapul nga aramiden dagiti dadduma.

Estoria ken panaglilinnawag

llawlawag a nagserbi ni Joseph F. Smith, a nagbalin a maikanem a Presidente ti Simbaan, ti umuna a misionna idi sangapulo-ket-lima ti tawenna. Pabasa iti agtutubo a lalaki ti sumaganad nga estoria no kasano a nagun-od ni Presidente Joseph F. Smith ti pammaneknekna.

“Idi ubingak pay ket mangrugugiak iti naespirituan a pagrebbengan, masansan a rumuarak ket dawatek iti Apo nga ipakitana kaniak ti sumagmamano a nakakaskasdaaw a banag, tapno makaawatak iti pammaneknek. Ngem impaidam kaniak ti Apo dagiti pagsidsiddaawan, ket impakitana kaniak ti kinapudno, iti tunggal binatang, iti tunggal annuroten, sangkabassit ditoy ken sangkabassit sadiay, agingga a naipakaammona kaniak ti kinapudno manipud iti korona ti ulok agingga kadagiti tapar dagiti dapanko. . . . Saan a nangibaon iti anghel manipud iti langit a mangaramid iti daytoy. . . . Babaen ti panangyarasaas ti naalumamay a bassit a timek ti Espiritu ti sibibiag a Dios, intedna kaniak ti pammaneknek a tagtagikuaek” (*Gospel Doctrine*, maikalima nga edision [Salt Lake City: Deseret Book Co., 1939], p. 7).

- Kasano a ninamnama ni Joseph Smith a makagun-od iti pammaneknek idi unana? (Babaen ti panangawatna iti parmata.)

llawlawag nga iti gibus ti biagna, idi isu ti Presidente ti Simbaan, nakaawat ni Joseph F. Smith kadagiti nakakaskasdaaw a pakaammo manipud iti Apo. Naikkan iti parmata maipapan iti pannakasubbot dagiti natay a masarakan itan iti benneg 138 ti Doktrina ken Katulagan.

- Kasano a dimmur-as ti pammaneknek ni Presidente Smith? (Babaen ti in-inut nga arasaas ti naalumamay a bassit a timek.)

Naadaw a saoy

llawlawag a kaaduan a tao ti umaw-awat iti pammaneknekda iti sangkabassit. Imbaga ni Presidente Marion G. Romney ti sumaganad a palawag maipapan iti pammaneknek:

“No dadduma umay ti pammaneknek iti tao nga in-inut, iti naituding a panawen. Diak malagip ti pammaneknek a kellaat nga immay kaniak. . . . Saanko a malagip no kaano a naawananak iti pammaneknek. Napapigsa la ketdi iti panaglabas ti tawen, ngem saanko a malagip no kaano a diak namati. Ngem umay man a kellaat wenno in-inut ti pammaneknek, adda maaramidna a maysa a banag iti tao. Naidumduma ti maysa a tao kalpasan a makaawat iti pammaneknek” (“How to Gain a Testimony,” *New Era*, May 1976, p. 11).

Estoria

llawlawag a sabali pay a propeta ti nakagun-od iti pammaneknekna iti isu met laeng a wagas. Masansan nga ibaga ni Presidente David O. McKay dagiti panagparikutna iti panagbirokna iti pammaneknek. Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti sumaganad nga estoria.

“Maysa nga aldaw iti kinaagtutubok naganupak iti baka. Bayat ti yulik iti nasang-at a turod, nagsardengak tapno makapaginana ti kabaliok, ket sadiay, manen, immay kaniak ti napigsa a tarigagay a makaawat iti pannakaammo iti kinapudno ti napasubli nga ebanghelio. Dimsaagak, imbatok dagiti riendak iti ngatuen ti ulo ti kabaliok, ket sadiay iti sirok ti maysa a kayo inkaragko nga ipakaammo koma kaniak ti Dios ti kinapudno ti paltiingna ken ni Joseph Smith. Masinunuok a nagkararagak a sipapasnek ken sipupudno ken addaan iti pammati a kas iti kaadu ti maurnong ti maysa nga agtutubo a lalaki.

“Iti gibus ti kararag, timmakderak, imbatok dagiti rienda iti ngatuen ti ulo ti natudio a kabaliok, ket simmakayak. Bayat ti panangsuotko manen iti dalan, malagipko a kinunak iti bagik, ‘Awan ti naespirituan a pannakaammo nga immay kaniak. No napudnoak iti bagik, nasken a kunaek a kaslaak met laeng iti “sigud nga ubing a lalaki” sakbay a nagkararagak.’

“Awan ti nakita ti Apo a pamkuatanna a mangted kaniak iti sungbat iti daya a gundaway, ngem idi 1899, kalpasan a nadutokanak a presidente ti Taripnong iti Escosia, immay ti naespirituan a pannakaammo nga inkaragko idi maysaak nga agtutubo a kas kadawyan a bunga ti panangannong iti rebbengen” (Clare Middlemiss, comp., *Cherished Experiences from the Writings of President David O. McKay* [Salt Lake City: Deseret Book Co., 1976], pp. 6–7).

Panaglilinnawag

- Ania iti panagkunayo ti kayat a sawen ni Presidente McKay idi kinunana, “Ti naespirituan a pannakaammo nga inkaragko . . . immay a kas kadawyan a bunga ti panangannong iti rebbengen”?

Bay-an a sumungbat dagiti agtutubo a lallaki, a tulongan ida a mangawat a ti kararag ni Presidente McKay sinungbatan ti Espiritu bayat ti panangaramidna iti trabahona iti kinasaserdote.

- Kasano ti pakaipadaan dagiti padas da Presidente Joseph F. Smith ken Presidente David O. McKay iti pananggun-od iti pammaneknek? (Agpada a saan nga immay dagiti pammaneknek iti immuna a panagkiddaw; agpada dagiti lallaki nga addaan iti napigsa a panagtarigagay iti pammaneknek; agpada a nangnamnama kadagiti pagsidsiddawan;

agpada a nagbiag iti maikanada a panagbiag ket naawatda dagiti pammaneknekda iti nanumo a wagas.)

Mapapigsa ti Addaan iti Kinasaserdote ni Aaron ti Pammaneknekna babaen ti Kararag ken Aramid

Nasantuan a kasuratan, pisarra, ken panaglilinnawag

Yunay-unay nga ilawlawag dagiti nasantuan a kasuratan no kasano a maammuan ti tao ti kinapudno.

Pabasa kadagiti agduduma a kameng ti klase dagiti sumaganad a nasantuan a kasuratan idinto a sumurot dagiti dadduma: Alma 32:27; Moroni 10:3–5; ken Juan 7:17. Isurat dagitoy a nasantuan a kasuratan iti pisarra ken isingasing a markaan ida dagiti agtutubo a lallaki.

Bayat ti pannakabasa dagiti nasantuan a kasuratan, paibaga kadagiti agtutubo a lallaki dagiti addang a pangtakuat iti kinapudno. Isurat iti pisarra dagiti addang. Mairaman kadagiti mabalin a sungbat dagiti sumaganad:

1. Agtarigagay a sipupudno.
2. Agbasa ken agadal.
3. Panunoten ken utobem daytoy iti pusom.
4. Agkararag a sipupudno.
 - a. Agkiddaw iti Nailangitan nga Ama iti nagan ni Jesucristo.
 - b. Agkiddaw a naimpusuan ken addaan iti tarigagay a mangammo.
 - c. Agkiddaw nga addaan iti pammati ken ni Jesucristo a maammuan ti kinapudno.
 - d. Agutob kalpaskan ti panagkararag tapno dumngeg iti Espiritu.

5. Agtungpal kadagiti bilin.

6. Ti pannakabalin ti Espiritu Santo ipakaammonanto ti kinapudno.

Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangawat a mabalin nga addaandan iti pammaneknek iti sumagmamano a pagbatayan ti ebanghelio.

- Ania dagiti pagbatayan wenno pannursuro ti ebanghelio nga ammom a pudno?

Mabalin a mairaman kadagiti sungbat ti Nainsiriban a Balikas, apagkapullo, ken panagbalin a napudno.

Ilawlawag a no ammotayo a pudno ti maysa a pannursuro, pagbalinentayo a paset dagiti pampanunot ken aramidtayo. Kalpasanna maaddaantayo iti pammaneknek iti dayta a pannursuro.

Dagiti nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

- Kasano ti panangipakaammo ti Espiritu Santo a pudno ti maysa a banag?

Pabasa iti agtutubo a lalaki ti Doktrina ken Katulagan 8:2–3. Ilawlawag a mabalin nga iparikna kadaytoy ti Espiritu Santo ti nabara wenno dumardarang a rikna no pudno ti maysa a banag.

Pabasa iti agtutubo a lalaki ti Doktrina ken Katulagan 6:22–23.

- Ania ti ibagbaga daytoy a nasantuan a kasuratan kadaytoy maipapan iti wagas a no dadduma makisarita kadaytoy ti Espiritu Santo?

Sangaili nga agbitla

Yam-ammo ti sangaili nga agbitla, a mangibinglay kadagiti agtutubo a lallaki no kasano a nagun-odna ti pammaneknekna.

Panangigibus

Pammaneknek ken pangkarit

Iburay ti pammaneknek maipapan iti Mangisalakan ken ti kinapudno ti ebanghelio. Ipaneknek a tunggal kameng ti klase magun-odna ti bukodna a pammaneknek babaen ti panagkararag ken panagadal ken babaen ti panagbiag a managtungpal kadagiti bilin ti Dios.

Kariten ti tunggal agtutubo a lalaki a mangsurot kadagiti addang a nabalabala iti adalen tapno makagun-od iti pammaneknek. Yunay-unay a mabalin a dida makaala iti apagdarikmat a sungbat dagiti kararagda. Nupay kasta, bayat ti panagtultuloyda a mangtungpal kadagiti rebbengenda iti kinasaserdote, mabalin a mabendisionandanto iti natibker a pammaneknek a tartarigagayanda.

Ababa a Pannubok iti Pammaneknek

- _____ 1. Nalaka laeng a magun-od ti tunggal tao ti pammaneknek.
- _____ 2. Nasken a maaddaan iti parmata wenno makangngeg iti timek tapno makaawat iti pudno a pammaneknek.
- _____ 3. Nasken nga ikagumaan ti tunggal agtutubo a lalaki ti manggun-od iti bukodna a pammaneknek a pudno ti ebanghelio.
- _____ 4. Maysa a kangrunaan a paset ti pammaneknek ti pannakaammo a propeta ti Dios ni Joseph Smith a babaen kenkuana napasubli ti ebanghelio.
- _____ 5. Maysa pay a kangrunaan a paset ti pammaneknek ti pannakaammo a ti laeng Ti Simbaan ni Jesucristo Dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw ti pudno a simbaan iti agdama.
- _____ 6. Nadardaras ti pannakagun-od dagiti daduma a tao iti pammaneknek iti ebanghelio ngem dagiti sabali; nupay kasta, saan a kayat a sawen daytoy a nalinlintegda.
- _____ 7. Mairaman iti pammaneknek ti pannakaammo a ni Jesus ti Anak ti Dios ken Mangisalakan iti lubong.
- _____ 8. Nasken a manggun-od ti tunggal propeta ti Simbaan iti bukodna a pammaneknek maipapan iti ebanghelio.
- _____ 9. Ikkannatayo ti Apo iti pammaneknek nga awan bannogtayo.
- _____ 10. Umay ti pammaneknek babaen ti paltiing manipud iti Espiritu Santo.
- _____ 11. Kanayon nga umay dagiti pammaneknek a mammaminsan imbes nga in-inut.
- _____ 12. No addaan dagiti nagannak kenka iti pammaneknek, a maaddaanka met a dagus.
- _____ 13. Nasken nga iburaymo laeng ti pammaneknekmo kadagiti miting ti panagayuno ken panagpaneknek.
- _____ 14. Saan a nasken a pakadanagan ti tao a nayanak iti Simbaan ti maipapan iti pammaneknekna.
- _____ 15. Apaman a maaddaanka iti pammaneknek, nasken nga ituloymo ti agadal, agkararag, ken agbiag a maikari tapno dumur-as daytoy.

GANDAT Nasaysayaat ti panangawat ti tunggal agtutubo a lalaki iti akemna babaen ti panangammo iti naggapuan ken kinapateg ti turay ti kinasaserdotena.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lallaki
 - b. Ladawan 13, Inawagan ni Moises ni Aaron iti Naespirituan a Pagrebbengan (62538)
 - c. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
2. Pagsaganaen ti maysa nga agtutubo a lalaki a mangbasa iti maikalima agingga iti maikapito a parapo ti salaysay ni Oliver Cowdery a linaon dagiti pangilawlawag iti baba iti ungtu ti Joseph Smith—Pakasaritaan, ket payebkas ti riknana maipapan iti padas.
3. Awisen ti maysa nga agtutubo a lalaki ken ti amana a mangibinglay iti naisangsangayan a padas a napasamak kadakuada babaen ti pannakabalin ti kinasaserdote.

**MAISINGASING A
PANANGIDATAG
ITI ADALEN**

Ladawan ken panaglilinnawag

Naawagan nga Immuna ni Aaron

Iparang ti ladawan ni Moises a mangur-orden ken ni Aaron ken paibaga kadagiti agtutubo a lallaki no asino da Moises ken Aaron.

- Ania ti mapaspasamak iti ladawan? (Ur-ordenan ni Moises ni Aaron iti kinasaserdote.)
- Ania ti ammoyo maipapan ken ni Aaron? (Isu ti lalaki a kabsat ni Moises a naawagan a tumulong ken agsao para ken ni Moises.)
- Apay a napateg kadatayo ni Aaron? (Naited iti Kinasaserdote ni Aaron ti nagan ni Aaron. Ik-ikutantayo ti Kinasaserdote ni Aaron.)

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Hebreo 5:4 idinto a sumurot dagiti dadduma kadagiti Bibliada.

- Segun iti daytoy a nasantuan a kasuratan, kasano ti panangawattayo iti kinasaserdote? (Nasken nga awagannatayo ti Dios a kas ken ni Aaron.)

Pamarkaan kadagiti agtutubo a lallaki daytoy a nasantuan a kasuratan. Idawat kadakuada nga aramatenda dagiti pangilawlawag a sinurat iti baba wenna pagidasigan a reperensia tapno mangbirok iti sabali a nasantuan a kasuratan a mangilawlawag no kasano a naawagan ni Aaron iti kinasaserdote.

No marigatan dagiti agtutubo a lallaki a mangbirok iti umisu a nasantuan a kasuratan, ibaga kadakuada a lukibenda ti Exodo 28:1. Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki daytoy a nasantuan a kasuratan idinto a sumurot dagiti dadduma.

- Kasano a naawagan ni Aaron?

Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangawat nga inawagan ti Dios ni Aaron babaen ni Moises tapno awatenna ti kinasaserdote. Ilawlawag pay a kalpasan a naawagan ti Dios ti tao tapno awatenna ti kinasaserdote, nasken a maordenan babaen ti panangipatay kadagiti dakulap.

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Dagiti Numero 27:18–20, 22–23.

Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangawat a naawaganda iti isu met laeng a wagas a kas ken ni Aaron, Josue, ken amin nga immawat iti kinasaserdote. Inawagan ti Dios dagiti addaan iti Kinasaserdote ni Aaron babaen ti obispo. Maidatagda iti gimong ken kalpasanna maordenanda babaen ti pannakaipatay ti dakulap dagiti addaan iti turay.

Panangidatag ti mamalbalakad

llawlawag a walopulo-ket-tallo ti tawen ni Aaron idi awatenna ti awag ti kinasaserdotena ken nagbalin a mangidaulo a saserdote wenna pangulo ti Kinasaserdote ni Aaron. Agarup a tallopulo-ket-lima a gasut a tawen ti napalabasen, wenna sangapulo-ket-lima a gasut a tawen sakbay ti pannakayanak ni Cristo.

- Mano ti tawen ti kaaduan nga agtutubo a lallaki no umawatda iti Kinasaserdote ni Aaron iti agdama? (Sangapulo-ket-dua a tawen.)

llawlawag a naikkan ni Aaron ken dagiti annakna a lallaki iti naisangsangayan a trabaho wenna ordinansa nga aramiden. Idi panawen ni Moises, nasken nga agtawen iti tallopulo dagiti kameng ti Kinasaserdote ni Aaron. Kalpasan ti panagsubli ni Juda iti Jerusalem manipud iti Babilonia, nasukatan ti tawen iti duapulo a tawen ken agpangato. (Kitaen ti Dagiti Numero 4:43; Esdras 3:8.)

llawlawag a kadagidi nagkauna nga aldaw, nasken a kaasitgan nga an-annabo ni Aaron ti lalaki tapno makaiggem iti Kinasaserdote ni Aaron. An-annabo ni Aaron ni Juan Bautista babaen ti atiddog a linia ti kapuonan.

Ni Juan Bautista

Nasantuan a kasuratan, naadaw a sao, ken panaglilinnawag

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Doktrina ken Katulagan 84:28.

llawlawag a nagsarita ni Elder Bruce R. McConkie maipapan iti daytoy a bersikulo a kas iti sumaganad:

“Napasamak ti panangnagan ken panangkugit kadagiti lallaki a kameng ti balay ti Israel iti daytoy (maikawalo) nga aldaw. Iti kasasaad ni Juan, ‘inordenan ti anghel ti Dios idi walo nga aldawna’—saan nga iti Kinasaserdote ni Aaron, ta dumtengto dayta iti saan a mabayag, kalpasan ti pannakabuniagna ken dadduma a panagsagana, ngem—‘iti daytoy a bileg, tapno maparmek ti pagarian dagiti Hudio ken tapno malinteg ti dalan ti Apo iti imatang dagiti taona, tapno maisaganada iti yaay ti Apo, a nakaitedan ti amin a bileg.’ (Doktrina ken Katulagan 84:28.) Dayta, iti daytoy nadaeg a maikawalo nga aldaw ti seremonia, maysa nga anghel, a maipagarup a ni Gabriel, inikkanna ti Elias ti Apo iti nasantuan a pagrebbengan tapno agserbi a kas kaindaklanan a parayun-una iti amin a panawen” (Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary*, 3 a tomo [Salt Lake City: Bookcraft 1965], 1:89).

Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangawat no kasano ti kapateg ti mision ni Juan Bautista. llawlawag nga ipakita pay daytoy no kasano ti kinapateg ti Kinasaserdote ni Aaron.

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti umuna a paset ti Lucas 7:28.

- Ania ti ammoyo maipapan ken ni Juan Bautista a namagbalin kenkuana a naindaklan a propeta? (Binuniaganna ni Jesus ken insaganana ti dalan para iti naespirituan a pagrebbengan ni Jesus.)

Naadaw a sao

Basaen ti sumaganad a palawag ni Propeta Joseph Smith:

“Kasano a naibilang ni Juan a maysa kadagiti kaindaklanan a propeta? . . .

“Umuna. Naitalek kenkuana ti nasantuan a mision a mangisagana iti dalan iti imatang ti Apo. Asino ti nakaikumitan dayta a panagtalek sakbayna wenna manipud idi? Awan ti asino man a tao.

“Maikadua. Naitalek kenkuana ti napateg a mision, ken natudingan a mangbuniag iti Anak ti Tao. . . .

“Maikatlo. Ni Juan, iti dayta a panawen, ti kakaisuna a mainugot a mangimatton kadagiti aramid ti pagarian nga adda idi iti daga, ken agig-iggem kadagiti tulbek ti pannakabalin. Nasken a tungpalen dagiti Hudio ti bilinna wenna mailunod, babaen ti bukodda a paglintegan; ket ni Cristo a mismo ti nangtungpal iti amin a kinalinteg babaen ti panagbalinna a managtungpal iti paglintegan. . . . Inagaw ti anak a lalaki ni Zacarias dagiti tulbek, ti pagarian, ti pannakabalin, ti gloria manipud kadagiti Hudio, babaen ti nasantuan a pannakapulot ken bilin ti langit, ket dagitoy tallo a gapu ti mangbukel kenkuana a kaindaklanan a propeta a nayanak iti maysa a babai” (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, comp. Joseph Fielding Smith [Salt Lake City: Deseret Book Co., 1938], pp. 275–76).

Panangidatag ti mamalbalakad	Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a makarikna iti kaawan ti panagbuteng ni Juan Bautista a nangtungpal kadagiti pagrebbenganna. Inawaganna dagiti Hudio tapno agbabawida ken kinaritna ida tapno lipatenda dagiti kannawidanda. Pinaneknekanna ti yaay ti Mesias, a makaisalakan kadakuada no awatenda ket agpabuniag ken awatenda ti Espiritu Santo. llawlawag a sabali pay a pagarigan ti kinatured ni Juan iti panangbabalawna iti basol ni Herodes iti panangkabbalayna ken ni Herodias, ti asawa ti kabsatna. Saan a kayat da Herodes ken Herodias ti panangbabalaw ni Juan iti natiri a pakanaiganda. Awan duadua, kayat ni Herodes a papatay ni Juan Bautista, ngem kinabutengna ni Juan ken dagiti adu a gagayyemna. Ngarud, pinaibalud laeng ni Herodes ni Juan. Agarup dua a tawen kalpasanna, iti panangrampak iti kasangay ni Herodes, ni Salome, nga anak ni Herodias, nagsala para ken ni Herodes ket pinaragsakna unay isu nga inkarina nga itedna kenkuana ti ania man a tarigagayanna. Dinamag ni Salome iti inana, a ni Herodias, no ania ti kiddawenna ket imbagana a dawattenna ti ulo ni Juan Bautista a maipan iti pinggan. Nupay nagkedked ni Herodes, tinungpalna ti karina ket pinaputolanna ni Juan. (Kitaen ti Mateo 14:3–11.)
Panaglilinnawag	• Ania ti kababalin ni Juan a nasken nga ikagumaantayo a mabukel iti biagtayo? Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangidatag kadagiti sumaganad a punto: 1. Napasnek ni Juan iti Apo ken nagserbi iti Apo iti amin a kabaelanna. Inaramidna ti naibilin kenkuana iti laksid dagiti sinoa wenno inaramid dagiti dadduma. 2. Inaramat ni Juan a sikakanada ti kinasaserdotena. 3. Situred a sinupring ni Juan ti dakes. • Ania dagiti pangkarit a mabalin a sumangbay iti biag ti maysa nga agtutubo a lalaki a pakasapulan iti kinatured ken kinapasnek?

Pannakaisubli ti Kinasaserdote ni Aaron

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag	llawlawag a kalpasan ti pannakatay ni Juan Bautista, ni Jesus, ken dagiti Apostol, ti kinasaserdote napukawda iti daga. Ti pannakaisubli ti Kinasaserdote ni Aaron agarup sangapulo-ket-walo a gasut a tawen kalpasan ti pannakatay ni Juan Bautista ti maysa kadagiti kapatgan a pasamak kadagiti kabaruanan a panawentayo.
	• Asino ti nangisubli iti Kinasaserdote ni Aaron iti daga iti ud-udina nga aldaw? (Ni Juan Bautista.) Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Joseph Smith—Pakasariatan 1:68, idinto a dagiti dadduma sumurotda kadagiti nasantuan a kasuratanda. • Kasano ti panangawat da Joseph Smith ken Oliver Cowdery iti Kinasaserdote ni Aaron? (Babaen ti panangipatay ti dakulap ti maysa nga addaan iti umno a turay.) Tapno matulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangawat a nasaysayaat iti daytoy a pasamak, pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Joseph Smith—Pakasariatan 1:69–72. Isingasing a markaan dagiti agtutubo a lallaki dagitoy a bersikulo. • Apay a naibaon manen ni Juan Bautista tapno isublina ti Kinasaserdote ni Aaron? (Isu ti agig-iggem kadagiti tulbek ti kinasaserdote.) llawlawag a ti pannakaisubli ti Kinasaserdote ni Aaron ti maysa kadagiti umuna nga addang iti pannakaisubli ti sibubukel nga ebanghelio.
Uulo nga aramiden	Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangyulo iti Joseph Smith—Pakasariatan 1:69. Ikabil dagiti sumaganad a tulbek a balikas iti pisarra bayat ti siuulimek a panangbasa dagiti agtutubo a lallaki iti binatang. Kalpasan ti tallo wenno uppat a minuto, parikpan kadagiti agtutubo a lallaki dagiti nasantuan a kasuratanda ket papadas a pasuratan kadakuada dagiti blangko babaen ti pananglagipda.

Kenka _____, iti nagan _____,
 Italekko _____, nga agig-iggem kadagiti tulbek _____,
 ken ti ebanghelio _____, ken ti panagbuniag _____;
 ket daytoy saanto iti kaano man _____ ayingga a dagiti annak a
 lalaki _____ kadagiti _____.

Bayat ti pananglagip dagiti agtutubo a lalaki kadagiti nadumaduma a linia, punasen ti paset dagiti tulbek a balikas ayingga a maulitda ti binatang babaen ti pananglagip.

Naadaw a sao

Tapno maammuan no kasano ti panagrikna ni Oliver Cowdery maipapan iti panangawat iti Kinasaserdote ni Aaron, pabasa iti nadutokan nga agtutubo a lalaki ti salaysay iti ungtu ti Joseph Smith—Pakasaritaan, idinto a dagiti dadduma sumurotda kadagiti nasantuan a kasuratanda (kitaen ti “Panangisagana”). Guyugoyen ti agtutubo a lalaki a mangyebkas iti riknana maipapan iti padas.

- Kasano ti panagrikna ni Oliver Cowdery? (Natalna, naragsak, napno iti rag-o, masmasdaaw, addaan iti gundaway a maaddaan iti kasta a bendision.)

Padas ti ama ken ti anak a lalaki

Paibinglay iti nadutokan nga agtutubo a lalaki ken ti amana ti padasda iti pannakabalin ti kinasaserdote ken payebkas no ania ti kaipapanan ti kinasaserdote kadakuada.

Panangigibus

Pammaneknek

Iburay ti pammaneknek maipapan iti sagrado a kasasaad ti kinasaserdote ni Aaron. Yunay-unay a dagiti agtutubo a lalaki addaanda ti isu met laeng a kinasaserdote nga insubli ni Juan Bautista ken ni Propeta Joseph Smith.

Pangkarit

Kariten ti tunggal agtutubo a lalaki a mangutob iti sagrado nga akemna a kas addaan iti Kinasaserdote ni Aaron. Kariten ti tunggal agtutubo a lalaki a mangsurot iti naindaklan a pagwadan dagiti immun-una ngem datayo ken ad-adda nga ipateg ti sagrado nga akemna iti kinasaserdote.

Panangipateg iti Akem ti Addaan iti Kinasaserdote ni Aaron

38

GANDAT Kalikaguman ti tunggal agtutubo a lalaki ti nasaysayaat a pannakatungpal dagiti pagrebbenganna iti kinasaserdote.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan: dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki.
2. Mangisagana iti kopia ti maibunong a papel a “Maymaysaak Laeng” para iti tunggal kameng ti klase.

MAISINGANG A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Panaglilinnawag

Adda Sagrado a Pagrebbengan ti Addaan iti Kinasaserdote ni Aaron

- Ania dagiti panagbalbaliw a mapasamak iti Simbaan no kellaat a mapasardeng dagiti pagrebbengan ti kinasaserdote nga ar-aramiden ti Kinasaserdote ni Aaron?

Palubosan dagiti agtutubo a lalaki a mangilawlawag iti daytoy a saludsod. Tulongan ida a mangawat a mabalin nga awan ti sakramento ken awan ti maummong a daton ti panagayuno nga aramaten dagiti obispo a pangtulong kadagiti nakurapay.

- Kasano ti kinapateg ti trabaho ti kinasaserdote nga ar-aramiden ti Kinasaserdote ni Aaron?

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

llawlawag nga idi simmarungkar ni Jesucristo kadagiti Nephite kalpasan ti panagungarna, insurona ida maipapan iti kinapateg ti sakramento.

Pabasa iti napigsa kadagiti agtutubo a lalaki ti 3 Nephi 18:1–12. Awagan dagiti nalaing a bumasa a tumulong nga agbasa. Paglilinnawagan dagiti napateg a punto kadagitoy a bersikulo, a kas—

1. Sagrado unay nga ordinansa ti sakramento.
2. Nabilintayo a masansan a makiranud iti sakramento.
3. Tumulong kadatayo ti sakramento a manglagip ken ni Jesucristo.
4. Makitulagtayo wenno agkari nga agtungpal kadagiti amin a bilin ni Jesucristo.
5. Naikari kadatayo a bayat ti panagtungpaltayo kadagiti bilin ni Jesucristo, kanayon nga adda kadatayo ti Espiritu Santo.
6. Dagiti laeng addaan iti umisu a kinasaserdote ti makaiwaras iti sakramento.

Tulongan dagiti agtutubo a lalaki a makarikna iti sagrado a saguday ti sakramento. Guyugoyen ida nga agaruat iti mainugot, ken siaannad, siaanep, ken siraraem a mangannong iti sakramento.

- Kasano a tumulong ti addaan iti Kinasaserdote ni Aaron kadagiti kameng ti Simbaan no annonganna ti sakramento iti naraem a wagas? (Ikkanna dagiti kameng iti gundaway a mangpabaro kadagiti katulaganda iti panagbuniag ken manggun-od iti pammakawan kadagiti basolda. Tumulong a mangisuro iti tunggal maysa no kasano ti kinasagrado ti sakramento.)

Naadaw a sao

llawlawag a kinuna ni Obispo H. Burke Peterson: “Naisangsangayan unay a tiempo ti oras ti sakramento, ken napategka itan a paset daytoy. Maigidiatka itan iti sigud a nakairuamam” (iti Conference Report, Oct. 1981, p. 49; wenno *Ensign*, Nov. 1981, p. 34).

- Ania dagiti wagas a nasken a pakaigidiatan ti addaan iti Kinasaserdote ni Aaron iti agtutubo a lalaki a kataebna nga awanan iti kinasaserdote?

Pammaneknek	Ipaneknek ti maipapan iti sagrado a kababalin ti sakramento ken ti pagrebbengan dagiti addaan iti Kinasaserdote ni Aaron iti panangisagana ken panangiwaras iti daytoy kadagiti kameng ti Simbaan. Yunay-unay a nasken a maigidiat dagiti addaan iti Kinasaserdote ni Aaron kadagiti agtutubo a lallaki nga awanan iti Kinasaserdote ni Aaron.
Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag	• Kasano ti panangtulong ti addaan iti Kinasaserdote ni Aaron kadagiti kameng a pangal-alaanna kadagiti daton ti panagayuno? Tulongan ida a mangawat a babaen ti panangummong kadagiti daton ti panagayuno, ikkan dagiti agtutubo a lallaki dagiti kameng iti gundaway nga agserbi iti Apo babaen ti panangtulongda kadagiti nakurapay ken agkasapulan. Pabasa iti napigsa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Mosiah 4:26. Ilawlawag a ti panagbayad iti daton ti panagayuno ket panangibinglay iti sanikuatayo kadagiti nakurapay, wenno iti sabali a panna, panangtaraon kadagiti mabisinan ken panangkawes kadagiti lamulamo. • Kasano a makatulong dagiti daton ti panagayuno kadagiti nakurapay ken agkasapulan? Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangawat a maaramat a bukukod dagiti daton ti panagayuno a pangtulong kadagiti nakurapay ken agkasapulan. Mabalina nga aramaten ti obispo ti kuarta a pangbayad iti koriente wenno abang ti balay ti tao nga agkasapulan, a panggatang iti kasapulan nga agas, wenno panggatang iti taraon ken aruaten no adayo ti balay a pagummongan ti obispo. Maipatulod ti kuarta a di naaramat iti kuarter ti Simbaan tapno maaramat iti sadino man iti lubong nga adda kameng nga agkasapulan.
Naadaw a sao	“Kinuna ti Apo a mangibinglay kenka iti bileg ken turayna tapno matulongan dagiti dadduma nga agbiag. “ . . . Awanen ti ad-adda a makapnek nga aramid ngem ti tumulong kadagiti agkasapulan. Maysa a bendision kenka ti panangummongmo kadagiti daton ti panagayuno no ibilangmo daytoy a kas panangtulong iti obispo ken dagiti nakurapay. Iti maysa nga aldaw mabalina a makitam ti isem iti rupa ti maysa a balo ken lua kadagiti matana iti panangted kenkuana ti obispo iti makmakan wenno panangbayadna iti abangna babaen kadagiti inummongmo a daton ti panagayuno a para kenkuana” (H. Burke Peterson, iti Conference Report, Oct. 1981, p. 49; wenno <i>Ensign</i>, Nov. 1981, p. 34).

Nasken a Nagaget Dagiti Addaan iti Kinasaserdote ni Aaron a Mangipatungpal Kadagiti Pagrebbenganda

Maibunong a papel ken panaglilinnawag	• Ania ti mabalina a mapasamak no mapaayka a mangaramid iti mainugot kadagiti pagrebbengam a kas addaan iti Kinasaserdote ni Aaron? Ikkan ti tunggal agtutubo a lalaki iti kopia ti maibunong a papel a “Maymaysaak Laeng.” Pabasa iti napigsa iti maysa nga agtutubo a lalaki daytoy a daniw. Ilawlawag ti kaipapananna, ken tulongan ti klase a mangyulo iti daniw.

Panangigibus

Panagbasa iti nasantuan a kasuratan ken pangkarit	Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti 1 Nephi 3:7. Guyugoyen dagiti agtutubo a lallaki nga agbalin a kas ken ni Nephi ken mangtungpal iti tunggal trabaho a maawatda iti amin a kabaelanda. Kariten ida a mangipakita iti nasayaat a pagwadan kadagiti dadduma babaen ti siraraem a panangtungpalda kadagiti pagrebbenganda.

Maymaysaak Laeng

Maymaysaak laeng,
Ngem ketdi maysaak.
Diak maaramid ti amin a banag,
Ngem makaaramidak iti maysa a banag;
Ket gapu ta diak maaramid ti amin a banag
Diak agkedked a mangaramid iti banag a maaramidko.

(Edward Everett Hale, iti *Bartlett's Familiar Quotations*, tinipon ni John Bartlett, 14th ed. [Boston: Little, Brown, and Company, 1968], p. 717).

GANDAT

Agrimat ti ebanghelio iti tunggal agtutubo a lalaki babaen ti pagwadan a panagbiagna.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 - b. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
 - c. Lapis a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
2. Mangisagana iti paskil nga addaan iti sumaganad a naadaw a sao (mabalin nga aramiden no kayat). "Nasken a maammuan ti tunggal Santo iti Ud-udina nga Aldaw nga adu a kararua ti mapasurot wenno mapukaw babaen ti pagwadan ken panangaring nga ipakpakita ti tunggal maysa kadatayo" (John T. Kesler, "Being an Example," *Ensign*, Oct. 1977, p. 58).
3. Mangisagana iti kopia ti maibunong a papel nga "Ania a Kitaak a Pagwadan?" para iti tunggal agtutubo a lalaki.
4. Pagsaganaen ti dua wenno tallo nga agtutubo a lalaki a mangibinglay iti padas a nakaguyugoy kadakuada babaen ti nasayaat a pagwadan wenno maysa a tao nga am-ammoda a pakasursuruanda iti ad-adu pay maipapan iti ebanghelio.

**MAISINGASING A
PANANGIDATAG
ITI ADALEN**

Estoria

Maawistayo dagiti Dadduma iti Simbaan babaen ti Pagwadantayo

Idawat kadagiti agtutubo a lalaki a padasenda nga ammuen ti kangrunaan a tema ti adalen bayat ti panangibinglay kadakuada iti sumaganad a pudno nga estoria:

" 'Idi ni ina, Maria Graham, ket agsangapulo-ket-uppat ti tawenna, naidalit ti amana iti kama a dandanin matay. Immay ti maysa nga elder ti Simbaan nga addaan iti polieto, a nangibaga iti pannakaisubli ti ebanghelio. Binasa ni tatangna ti polieto ket kinunana, "Maria, anakko, pudno dayta. Mamatiak nga immay ti agtutubo a lalaki nga addaan iti pudno nga ebanghelio. Sukimaten daytoy pudno nga ebanghelio . . . ket awatem."

" 'Kalpasan ti pannakatay ni tatangna (natay ni nanangna sumagmamano a tawen sakbayna), nagbalin a katulongan ni naulila a Maria iti nabaknang a kaamaan nga Allen. Idi naammuanda nga am-amiresenna ti Mormonismo, imbagada kenkuana a sipupungtot a daddadaelenna ti negosioda babaen ti itatabunona kadagitoy a miting. Nangrugi a nagaripapa dagiti tao nga uman-anamong dagiti Allen iti daytoy saan a nalatak a relihion.

" 'Maysa a nasipnget ken agtutudo a rabii naguummong ti sibubukel a kaamaan nga Allen ket inawaganda ni Maria iti sangoda. Sipupungtot nga imbaga ti ama. "Maria, silulukat 'ta ridaw. Agpilika ita. Lipatem ti Mormonismo ket agtalinaedka iti pagtaenganmi, wenno pumanawka iti pagtaenganmi ita a rabii." Sinangitanna daytoy. Gagangay a kayatna ti agtalinaed, ngem saanna a mapaglikudan ti ebanghelio, gapu ta ammona a pudno daytoy. Rimmuar ti awan pagtaenganna a Maria iti nalamiis a rabii nga addaan laeng iti sangsangapulo-ket-dua a sentimo iti bolsana. Imbayadna dayta a kuarta iti gayyem ti amana, iti panangabangna iti nalawa a siledna a mabalin a pangasabaan dagiti elder.

" 'Immadu dagiti gayyem ni Maria. Nakastrek iti sabali a panggedan, nakaasawa, ken naaddaan iti kaamaan ti sangapulo-ket-tallo nga annak, a nayanak iti Scotland. Napanda iti Utah idi 1872. Idi nakagteng ti kaamaan ni Maria iti Siudad ti Salt Lake, addan sadiay ti kaamaan nga Allen a nangsabat ken nangawis kadakuada iti pagtaenganda para iti narang-ay a pangrabii. "Sika ti gapu ti kaaddami iti Simbaan," impakdaarda.

" 'Idi situtered ni Maria a pimmanaw iti pagtaenganda sadiay Scotland imbes a tallikudanna ti pudno a pammati, inkeddeng ti kaamaan nga Allen a maysa la ketdi a banag a saan a kadawyan ti relihionna. Ammoda nga isu ket maysa kadagiti makaay-ayo ken kasayaatan . . .

a babai a naam-ammoda. Kinuna ni Mr. Allen, "Awan ti naaramidko no di nangrikna nga ad-adu dagiti banag iti Mormonismo ngem ti maawatanmi; saan laeng a basta inaramid ti tao a relihion." Isu ken ti kaamaanna nagpalutpotda; nagkamengda iti Simbaan, napanda iti Utah, ket sinabatda ni Maria ken ti kaamaanna idi nakagtengda" (kas naibaga ni Robert D. Young, "Genealogical Evenings in the Home," *Improvement Era*, Jan. 1965, p. 33).

- Ania ti kita a tao ni Maria ta addaan iti kasta a panangaring kadagiti amona?

Panangidatag ti mamalbalakad

- Adda kadin nangibaga kenka a nakitadaka iti maysa a lugar—kas iti maysa a pagay-ayaman wenno iti pagtagilakuan wenno pagsinean—ket saanmo nga ammo nga addada sadiay?

- Nakatulong kadi kenka a nakaammo a nadlawnaka dagiti dadduma no saanmo nga ammo?

No mabalin, mangisalaysay kadagiti pasamak a nakadlawan iti maysa a banag nga inaramid ti maysa kadagiti agtutubo a lallaki a dina ammo a kumitkita. Tulongan ida a mangammo a mapalpaliw dagiti sabali dagiti aramidna ammoda man wenno saan.

- Apay a nasken a mangipakitayo iti nasayaat a pagwadan iti amin nga oras? (Mabalin a maguyugoy dagiti aramidtayo ti maysa a tao iti ebanghelio. Nupay kasta, ti saan a mainugot a pagwadan mabalin a patamnayenna dagiti dadduma a mayat a mangammo pay iti ad-adu.)

Nasantuan a kasuratan ken panagliliinnawag

- Kasano iti panagkunayo ti rikna ti Nailangitan nga Ama kadagiti mangipakpakita iti saan a nasayaat a pagwadan?

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Marcos 9:42 ken isalaysay daytoy a bersikulo kadagiti nakapasakit iti dadduma babaen iti saan a nasayaat a pagwadanda.

Pisarra wenno paskil

Iparang ti paskil nga insagana wenno isurat ti sumaganad a naadaw a sao iti pisarra: "Nasken a maammuan ti tunggal Santo iti Ud-udina nga Aldaw nga adu a kararua ti maawis wenno mapukaw babaen ti pagwadan ken pangngaring nga ipakpakita ti tunggal maysa kadatayo" (John T. Kesler, "Being an Example," *Ensign*, Oct. 1977, p. 58).

- Kasano a makatulong ti pagwadantayo kadagiti dadduma a mangsapul iti kinapudno?

Ipakaammo nga adu ti tao a kimmappeng iti Simbaan gapu iti nalinteg a pagwadan ti maysa a kameng.

llawlawag a saan a kanayon a kayat a sawen ti panangyam-ammo iti ebanghelio kadagiti dadduma a nasken nga agtugawtayo a kadua ida ket pagsaritaan ti maipapan iti ebanghelio. Sumagmamano a tao ti ad-adda nga agessem iti ebanghelio no makitada babaen ti wagas ti panagbiagtayo ti nasayaat a pagwadan iti biagtayo. Sumaruno ti maysa a pudno nga estoria maipapan iti agtutubo a lalaki a nakaparegget iti maysa a gayyem iti wagas a dina unay ninamna.

Estoria

"Nagam-ammo da Alan Harris ken Ed Hoppes iti panagserbi iti militar. Maysa a Santo iti Ud-udina nga Aldaw ni Harris manipud idia Layton, Utah. Maysa a tekniko iti panagagas. Tekniko ti X-ray ni Hoppes idia Springfield, Ohio.

"Aggayyemda unay. Agpadada nga agduyos kadagiti buya iti rabii. No adda wayada, magnada iti adayo. Sinarungkaranda dagiti lugar nga addaan iti napateg a pakasaritaan.

"No dadduma agtugawkami iti karuotan ket buyaenmi dagiti ulep. Awan ti napateg unay a pagsaritaanmi malaksid ti maipapan iti panagtalon. Agpadakami nga agduyos iti amin a banag maipapan iti panagtalon. Saankami unay a nagsarita maipapan iti relihion. Basta ammomi nga agpadakami a naggapu iti nasayaat a relihioso a kaamaan," kinuna ni Alan.

"Silalawag, a di ammo ni Alan iti adu a tawen nga ad-adda a nakisao ken ni Ed dagiti aramidna ken dagiti ugalina iti nadalus a panagbiag ngem dagiti balikasna.

"[Idi nalpas ti gubat iti Hapon, nagsubli dagiti agserserbi iti buyot iti pagtaenganda.

Nagbalin ni Ed Hopes a kontratista ket naisangol iti panagbangon iti pagtaengan].

Agar-aramid kadagiti plano tapno maaddaan ti purok ti Northridge iti sentro ti paglakuan, simbaan, pagadalan, ken 2,200 a baro a pagtaengan.

"[Maysa nga aldaw] tallo a sigagagar nga agtutubo a naasawaan a babai ti napan iti opisina. Kinunada nga ibagianda ti maysa a baro a sanga ti Ti Simbaan ni Jesucristo dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw.

“ ‘Kapada kadi dayta ti simbaan ti Mormon?’ dinamag ni Ed.

“ ‘Am-ammokami a kas Mormon,’ kinunada.

“Pinusgan ida dagiti dadaulo ti sanga a mangsapul ken ni Mr. Hoppes tapno ammuenda no makailako kadakuada iti paset ti daga a mabalin a pangbangonanda iti kapilia.

“ ‘Addaanak iti nasayaat a gayyem iti serbisio a kameng ti Simbaanyo,’ imbagana kadagiti babbai. ‘Pinaregget ken pinangayangaynak ti nadalus ken makaay-ayo a biag nga impakitana. Ibagakto kadakayo ti aramidek. Itedko kadakayo ti kasapulanyo a daga a pangbangonanyo iti kapilia. Saankayo a gumasto iti uray sentimo.’

“Intulod ni Ed Hoppes iti Komite ti Pasdek ti Sanga ti Springfield ti titulo para iti dua nga ektaria ti daga nga aggatad iti agarup a \$10,000. Nangidiaya pay iti dadduma a napateg a serbisio tapno makatulong iti panagbangon. Gapu amin daytoy iti pannakaam-ammona iti maysa nga agtutubo a Mormon a napasnek iti relihionna ken pinareggetna ti dadduma” (Dorothy O. Rea, “. . . When You Least Expect It,” *Church News*, Jan. 21, 1967, p. 11).

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Mateo 5:16. Pamarkaan kadagiti agtutubo a lallaki daytoy a nasantuan a kasuratan.

Paglilinnawagan no kasano a pinaraniag dagiti tao kadagiti estoria ti rimatda tapno maaringanda dagiti dadduma.

Pakaammo

Bay-an kadagiti nadutokan nga agtutubo a lallaki a mangibinglay iti ania man a kabukbukodan a padas iti bukodda a kaamaan a nangaringan ti nasayaat a pagwadan ti maysa a tao a nagadal iti ad-adu pay maipapan iti ebanghelio. Palubosan dagiti dadduma pay nga agtutubo a lallaki a mangibinglay kadagiti kapadpadana a padas nga ammoda.

Kasano nga Agbalinak a Nasayaat a Pagwadan

Dagiti maibunong a papel

Tapno matulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangpanunot no ania a kita ti pagwadan ti ipakpakitada iti biagda, ikkan ti tunggal kameng ti klase iti kopia ti maibunong a papel nga “Ania a Kitaak a Pagwadan?” ken lapis. Kalpasan a makumpleto dagiti amin nga agtutubo a lallaki ti listaan, guyugoyen ida a mangted iti kapanunotan maipapan iti ania man kadagiti saludsod. Isingasing a yawidda dagiti listaan ket mangkitada kadagiti wagas a pakapasayaatanda kadagiti pagwadanda.

Nasantuan a kasuratan ken naadaw a binatog

Bilinen dagiti agtutubo a lallaki a mangbasa iti Doktrina ken Katulagan 123:12. Yunay-unay ti binatog nga “adayo iti kinapudno gapu laeng ta dida ammo no sadino ti pakasarakanda iti daytoy.” Kalpasanna basaen ti sumaganad a palawag:

“No mangipakpakitatayo iti nasayaat a pagwadan no kasano a naaringan ti ebanghelio ti biagtayo, maammuan dagiti tao—ket masansan nga agragutda iti dayta a pakaigidiatan iti biagtayo. . . .

“*Umuna* a maluktan ti puso ti saan a kameng babaen ti nasayaat a pannakaammo maipapan iti Simbaan ken dagiti kamengna, ken babaen ti ayat ken pakaseknan dagiti am-ammona a kameng” (Jay A. Parry, “Converts Tell . . . What Brought Me In,” *Ensign*, Feb. 1978, p. 43).

Ipalagip kadagiti agtutubo a lallaki nga addaanda iti gundaway nga agbalin a nasayaat a pagwadan kadagiti dadduma babaen ti panagtungpalda kadagiti pannursuro ti ebanghelio ken babaen ti panangsurot da ken ni Cristo a kas kaindaklanan a pagwadan iti biagda.

Tapno mayunay-unay daytoy, pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti 1 Timoteo 4:12 idinto a sumurot dagiti dadduma kadagiti nasantuan a kasuratanda.

Panangigibus

Pangkarit

Kariten dagiti agtutubo a lallaki a pumili iti dua wenno tallo a saludsod manipud iti listaan a mabalinda a pasayaaten ken ikagumaan iti umay a lawas.

Ania a Kitaak a Pagwadan?

Tsekan ti blangko iti babaen ti *Gagangay*, *Sagpaminsan*, wenna *Kanayon a Marigatan* a kasayaatan a mangsungbat iti tunggal saludsod para kenka. Saanmo nga ipakpakita dagiti sungbatmo kadagiti dadduma wenna kumitkita kadagiti maibunong a papelda.

	Gagangay	Sagpaminsan	Kanayon a Marigatan
Dumdumngegak kadi nga addaan panagdayaw iti kapanunotan dagiti dadduma?	☐	☐	☐
Natallugodak kadi a mangtungtungpal kadagiti pagrebbengak?	☐	☐	☐
Agsasaoak kadi iti saan a nasayaat maipapan kadagiti sabali a tao?	☐	☐	☐
Tartaripatuek kadi a siaayat dagiti nagannak ken kakabsatko?	☐	☐	☐
Nadayawak kadi kadagiti nagannak dagiti gagayyemko?	☐	☐	☐
Napudnoak kadi iti trabahok iti eskuela?	☐	☐	☐
Nasayaatak kadi nga isport?	☐	☐	☐
Likliklikak kadi ti agaramat iti naalas a pagsasao?	☐	☐	☐
Langak kadi ti nadalus ken nalinis?	☐	☐	☐
Ikagkagumaanak kadi a pasayaaten ti panagadalko?	☐	☐	☐
Agtungtungpalak kadi kadagiti bilin?	☐	☐	☐
Sipapasnekak kadi a mangad-adal kadagiti nasantuan a kasuratan?	☐	☐	☐
Kayatko kadi ti agbalin a kas iti kasayaatan a gayyemko?	☐	☐	☐
Naragsakak kadi a tumultulong kadagiti dadduma?	☐	☐	☐
Daydayawek kadi dagiti pangiwawan nga inaramid dagiti nagannak kaniak?	☐	☐	☐
Agbuybuyaak kadi laeng kadagiti nasayaat a pelikula ken programa ti television?	☐	☐	☐
Agbasbasaak kadi laeng kadagiti libro wenna magasin nga addaan iti nasayaat unay a pagrukodan?	☐	☐	☐
Managparaburak kadi iti panawenko ken paglaingak?	☐	☐	☐
Dayawek kadi a sipupudno dagiti gayyemko no nakaaramidda iti nasayaat?	☐	☐	☐
Mapagpannurayanak kadi?	☐	☐	☐
Addaanak kadi iti naragsak a langa?	☐	☐	☐

GANDAT

Maawatan ti tunggal agtutubo a lalaki ti panggep dagiti templo ken no apay a nasken nga agtalinaed a maikari a sumrek iti templo.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 - b. Ladawan 14, Templo iti Kirtland (62431); ladawan 12, Templo; ti Salt Lake (62433), ladawan ti templo iti lugaryo; ladawan 2, Puente a pagbuniagan iti templo (62031); ladawan 15, Kuarto ti ordinansa iti templo; ladawan 16, Kuarto ti kangatuan a pagarian iti templo; ladawan 17, agassawa a nagkallaysa iti templo.
2. Isurat ti tunggal maysa kadagiti innem a naadaw a sao maipapan iti templo iti rugi ti adalen iti maisiasi a panid ti papel.
3. Awisen ti obispo a tumabuno iti miting ti korum dagiti agtutubo a lalaki. No saan a makatabuno ti obispo, mabalinna a dawaten iti mamalbalakadna nga isu ti mangisuno kenkuana. Paamiris iti obispo wenno mamalbalakad ti adalen tapno makasagana a sumungbat kadagiti saludsod a mabalin a damagen dagiti agtutubo a lalaki maipapan iti panggep ti templo ken maipapan kadagiti wagas a kasayaatan a pangisaganaanda iti bagida a makastrek ditoy. Mabalin nga ilatang ti dua a lawas tapno maisuro daytoy nga adalen. No isuro daytoy iti dua a lawas, awisen ti obispo wenno mamalbalakad a tumabuno iti maikadua a lawas.
4. Mabalin nga ipakita ti "In His Holy House," iti video cassette *Come Unto Me* (53146), no la ketdi adda iti lugaryo.

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Naadaw a sao

Pakauna

Iled dagiti napalabas a naisagana a naadaw a sao maipapan iti templo iti innem kadagiti agtutubo a lalaki. Ilawlawag a kalpasan ti pannakabangon ti templo ken sakbay ti pannakaidatonna, maluktan ti pasdek iti publiko tapno makastrek dagiti tao ket makitada daytoy. Naggapu dagiti sumaganad a naadaw a sao kadagiti sumagmamano nga agtutubo a Santo iti Ud-udina nga Aldaw a napan iti templo sakbay ti pannakaidatonna ken nangyebkas iti riknada maipapan iti isasarungkarda. Dawaten iti tunggal maysa kadagiti agtutubo a lalaki a naikkan iti naadaw a sao nga ibasana ti sao iti klase.

1. "Naaddaanak iti nasayaat a rikna bayat ti kaaddak iti uneg ti templo, diak kayaten ti pumanaw."
2. "Kalpasan ti panagbiahek iti 600 a milia tapno makitak ti balay ti Apo, ken maaddaan iti padas, naammuak a napateg ti agbiahe a manglawlaw iti lubong gapu iti daytoy."
3. "Kasla paset ti langit ti sibubukel a templo."
4. "Nariknak ti katalinaayan a rikna a diak pay napadasan."
5. "Naisangangayan ti espiritu sadiay."
6. "Ammok a tarigagayak unay ti agkallaysanto iti templo."

(Naala dagiti naadaw a sao iti ngato manipud iti "Inside a House of the Lord," *New Era*, Apr. 1972, p. 25).

No adda kadagiti agtutubo a lalaki ti nakapanen iti templo sakbay ti pannakaidatonna, awisen ida a mangibinglay iti riknada iti dayta a gundaway.

Ti Panggep dagiti Templo

Pisarra ken panaglilinnawag

Iti asideg ti ngatuen ti pisarra isurat ti *Ti templo ket . . .*

Ipakaammo kadagiti agtutubo a lallaki nga adalenda ti lima a banag maipapan iti templo bayat ti umuna a paset ti adalen.

Iti gibus ti umuna a paset ti adalen, nasken a nakasurat iti pisarra dagiti sumaganad:

Ti templo ket . . .

- a. Balay ti Apo.
- b. Maysa a lugar a pakaawatantayo iti talugading ken pakaaramidan dagiti katulagan.
- c. Maysa a lugar a pakaiwayatan iti panagkallaysa para iti agnanayon.
- d. Maysa a lugar a pakaaramidantayo iti ordinansa para kadagiti natay.
- e. Maysa a lugar ti paltiing.

Ladawan

Iparang ti ladawan ti Templo iti Kirtland ket ipalawag nga idi idaton ni Joseph Smith ti Templo iti Kirtland, inkararagna a marikna koma a kanayon ti kaadda ti Apo iti templo ken marikna amin a sumrek ti pannakabalin ti Dios.

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Doktrina ken Katulagan 109:12–13, a paset ti kararag a panangidaton iti Templo ti Kirtland. Pagdenggen dagiti agtutubo a lallaki iti sabali pay a nagan a nayawag iti templo iti daytoy a kararag.

- Ania ti sabali pay a nagan ti templo? (Balay ti Apo.)

Pisarra

Iti pisarra, isurat ti *a. Ti balay ti Apo*. Ipakaammo a balay ti Apo ti templo gapu ta agtultuloy ti nasantuan a kaaddana sadiay.

Dagiti ladawan

Iparang ti ladawan iti Templo ti Salt Lake wenno ladawan ti templo nga adda iti lugaryo. Ilawlawag a gagangay nga iti a pagtaengan ti paguummongan a lugar para iti naindagaan a kaamaan. Annaknatayo ti Nailangitan nga Amatayo, ket ti templo ti balayna. Ngarud, ti templo ti lugar a, kas maikari a kameng ti kaamaanna, pakapanantayo tapno mariknatayo ti Espirituna ken makasursurotayo maipapan kenkuana.

Iparang dagiti ladawan iti uneg ti templo. Ipakaammo nga ipalagip kadatayo dagitoy a ladawan ti sabali pay a panggep ti templo.

- Ania ti kaipapanan ti balikas a *talugading*?

Palubosan dagiti agtutubo a lallaki a sumungbat, ket kalpasanna ilawlawag a ti talugading maysa a sagut nga addaan iti naindaklan ken manayon a kinapateg. Insurat ni Elder Bruce R. McConkie a “sumagmamano a naisangsangayan, naespirituan a bendision a mait-ited kadagiti maikari ken napudno a santo kadagiti templo ti maaw-awagan iti *talugading*” (*Mormon Doctrine*, 2nd ed. [Salt Lake City: Bookcraft, 1966], p. 226).

Pisarra ken panaglilinnawag

Iti pisarra, inayon ti *b. Maysa a lugar a pakaawatantayo iti talugading ken pakaaramidan dagiti katulagan*. Ipakaammo a no awatentayo daytoy a talugading agaramidantayo pay kadagiti katulagan, wenno kari iti Apo.

Ilawlawag a mangted ti sumaganad a listaan iti sumagmamano kadagiti katulagan a napateg unay iti napintas a plano ti biag ti Apo, a maisursuro kadatayo kadagiti nasantuan a templona:

1. Ayaten ken tungpalentayo ti Apo.
2. Sitatallugodtayo nga agsakripisio ken mangibinglay iti panawentayo, pagsiriban, ken kasapulan a bendision tapno mabangon ti pagarian ti Dios iti daga.
3. Agtultuloytayo a nadalus ti dayawna.
4. Suroten ken tulongantayo dagiti naawagan a mangidaulo kadatayo iti Simbaan, agraman dagiti amma, obispo, presidente ti pasok, ken dadduma pay.

Panangidatag ti mamalbalakad	llawlawag nga adda pay maysa a sabali a katulagan nga ar-aramiden ti tunggal maysa kadatayo iti Apo a mangkorona kadagiti dadduma ken mabalin laeng a maawat iti templo. Panagkallaysa para iti agnanayon daytoy a katulagan.
Ladawan ken pisarra	Ipakita ti ladawan ti agassawa a nagkallaysa iti templo. Inayon iti listaan iti pisarra ti c. <i>Maysa a lugar a pakaiwayatan ti panagkallaysa para iti agnanayon.</i>
Naadaw a sao	Basaen ti panangilawlawag ni Presidente Spencer W. Kimball kadagiti ordinansa: “Ti kapatgan . . . iti amin nga ordinansa ket ti panaglanti, ken dagiti amin a dadduma pay nga adda pakainaganna kadakuada. Nabendisionantayo, nabuniagantayo, napatalgedantayo, naordenantayo, natalugadingantayo, ken kamaudiananna nailantiptayo, a no awan daytoy awan ti kararua a maitan-ok. . . . Tunggal lalaki ken babai . . . nasken a maammuanna a naan-anay ti ordinansa ti panaglanti. (<i>The Teachings of Spencer W. Kimball</i> , ed. Edward L. Kimball [Salt Lake City: Bookcraft, 1982], p. 502).
Panangidatag ti mamalbalakad	llawlawag nga idalannatayo ti panagkallaysa iti templo tapno mananam amin a bendision a maited kadatayo ti Apo iti daytoy a biag kasta met iti kalpasanna. Naragragsak dagiti pagtaengantayo ditoy no dayawentayo dagiti katulagan nga aramidantayo iti tunggal maysa ken iti Apo. Bayat ti panagsublitayo a masansan iti templo, maipalagip kadatayo dagiti kari ken katulagantayo, ket agbalin a nalaglagda ti kallaysatayo.
Estoria	Ibinglay ti sumaganad nga estoria maipapan iti maysa a kallaysa a napalagda babaen ti pannakailanti iti templo. “Nupay nabuniaganak idi 1949, saan pay a nakasagana ti asawak agingga a napalabas ti uppat a naanus a tawen. Idi naidaton ti Templo iti Swiso idi 1955, addaankami iti kaamaan ti pito, ket ti panagbiahe kasla kasapulanna ti ad-adu ngem ti badyet ti kaamaanmi. Nagparintumengkami ken Maud ket kiniddawmi iti Apo a luktanna ti dalan a para kadakami, ket kalpasan ti agarup a makabulan, inawagannak ti amok tapno ibagana no kasano ti ragsakna iti trabahok ket ninayonna iti dakkal ti sueldok. Iti umuna a gundaway napankami iti balay ti Apo iti dayta a kalgaw. “Diakto malipatan iti kaano man ti rag-o ken ragsak ken kalikagum a mangtungpal iti ebanghelio a nangpunno iti kararuak kalpasan dayta immuna nga isasarungkami iti templo. Nakagun-odak iti pannakaammo ken pannakaawat a mainaig iti agnanayon a pagtungpalak a diak kaano man inarapaap idi. Kangrunaanna ti pannakailanti a sangkamaysa ti kaamaanmi ita ken iti agnanayon. “Nagsabat dagiti matami nga agassawa iti panagparintumenganmi iti altar ket nakitak ti lua ti ragsak a nagayus iti pingpingna. Inayatko idi, ngem saan a kas iti dayta a kanito. Isu, nga anak ti Dios, ti ina dagiti annakko! Kasla diak kaano man naawatan dayta agingga iti daydi. Kalpasanna dakdakkelen ti kaipapanan dagiti kararagmi, ad-addan nga inayatmi ti Apo ngem idi, ken impategmi ti agserbi kenkuana. “Intuloymi ti nagsubli iti templo gapu ta ay-ayatenmi ti trabaho ken ti espiritu sadiay. Tunggal aldaw nga agsublikami maipalagip kadakami dagiti katulagan nga inaramidmi, ket daytoy ti kapigsaan a mangguyugoy kadakami tapno ituloymi a surotan ti wagas ti panagtungpal iti ebanghelio” (Bo G. Wennerlund, “I Had Loved Her Before . . .,” <i>Ensign</i> , Aug. 1974, p. 62).
Panangidatag ti mamalbalakad	llawlawag a malaksid kadagiti bendision a maawattayo iti daytoy a biag, adda pay dagiti agtultuloy nga awan inggana. Babaen ti pannakailanti a kas mayalubog iti plano ti Apo, magun-odtayo ti kangatuan nga agpang ti kangatuan a pagarian. Mabalintayo ti maitan-ok ken umawat iti naan-anay a kinaragsak. Adda kadatayo dagiti annaktayo agingga iti inggana. Addaantayo pay iti kari a dumakkal ti kaamaantayo babaen ti pannakapaadda dagiti annak nga espiritu.
Ladawan, nasantuan a kasuratan, ken panaglilinnawag	Ipakita ti ladawan ti puente ti pagbuniagan iti templo. llawlawag nga ibagian daytoy a ladawan ti sabali pay nga ordinansa a maar-aramid iti balay ti Apo. Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Doktrina ken Katulagan 127:5–6, ket pailasin kadagiti agtutubo a lallaki no ania nga ordinansa daytoy.
Pisarra	Inayon ti d. <i>Maysa a lugar a pakaaramidantayo iti ordinansa para kadagiti natay</i> iti listaan iti pisarra.

Ilawlawag nga adun a tao ti natay nga awanan iti gundaway a dimngeg iti ebanghelio. Saanda a nabuniagan ti addaan iti turay a saserdote, saanda a naawat ti talugadingda iti templo, ken saanda a nailantip kadagiti assawada iti balay ti Apo.

- Kasano ti panangisagana ti Nailangitan nga Amatayo kadagiti natay a di nakaawat kadagitoy napateg nga ordinansa?

Palubosan dagiti agtutubo a lallaki a sumungbat ken mangipakaammo a makastrek dagiti maikari a kameng ti Simbaan kadagiti templo tapno mangannongda kadagiti panagbuniag, talugading, ken panangilantip para kadagiti natayen a tao.

Bayat ti masansan a panagsubli dagiti maikari a kameng kadagiti templo tapno aramidenda ti trabaho para kadagiti natay, makaawatda iti adu a naisangsangayan a parabur. Maysa kadagitoy a parabur ti talna ken panagraem a masarakanda iti uneg ti templo. Lugar daytoy ti paltiing gapu ta agtultuloy a marikna ti kaadda ti Apo iti templo.

Pisarra ken naadaw a saO

Inayon ti e. *Maysa a lugar ti paltiing* iti listaan iti pisarra.

Bayat ti panangbasa iti sumaganad a sarita, pagdenggen dagiti agtutubo a lallaki iti naisangsangayan a pigsa a narikna daytoy a tao babaen ti itatabuno iti templo.

“Tunggal aldaw a mapanak iti templo makaawatak iti mainayon a pigsa a mangsango kadagiti inaldaw a parikut. Mainayon pay, ti templo ti pakapadpadasak iti kangatuan a kaipapanan ti panagraem, kinasagrado, panagtungpal, urnos, panagdayaw iti linia ti turay, ken nainkabsatan a panagayat. . . .

“Kas mangisalsalakan iti Bantay Zion addaan daytoy iti naisangsangayan a kaipapanan kaniak. Panagtrabaho para kadagiti natay iti templo ti katarnawan a kita ti ayat ken sakripisio a malaglagipko” (Christiane Lebon, “I Came to Understand . . . ,” *Ensign*, Aug. 1974, p. 67).

Panagliliinnawag

- Ania dagiti naisangsangayan a parabur a maawattayo iti itatabunotayo iti templo? (Pigsa a sumango kadagiti parikut; rikna ti panagraem, urnos, panagayat; ad-adu a pannakaammo ken pannakaawat maipapan iti ebanghelio ken ti Apo.)

- Apay a kalikagumanyo ti sumrek iti templo tapno umawat iti bukodyo a talugading ken agkallaysa para iti agnanayon?

No isursuron ti adalen iti dua a lawas, gibusan ditoy ti umuna a lawas. Kalpasanna sublien nga adalen ti panggep dagiti templo iti rugi ti adalen iti maikadua a lawas.

Panagsagana para iti Templo

Estoria

Ilawlawag nga iti adu a gundaway nasken nga agsakripisio iti adu dagiti kameng ti Simbaan tapno makapanda iti templo. Bayat ti panangisalaysay iti sumaganad nga estoria, ipangngeg kadagiti agtutubo a lalaki dagiti sakripisio ken panagsagana nga inaramid ti kaamaan a Cummings tapno makatabunoda iti templo.

“Kinarit ti presidente ti mision dagiti Santo nga Australiano a tumabuno iti pannakaidaton ti Templo iti New Zealand, uppat a bulan kasakbayanna . . .

“Nagtalinaed ti karit ti presidente ti mision kadagiti [lapayag ni Donald W. Cummings, ti presidente ti distrito idiy Perth, Australia, uppat-a-ribu a milia manipud iti templo]. ‘No addaanka iti nalinteg a panggep a tun-oyen ket ikararagam daytoy, tulongannaka ti Dios a manggun-od.’ Inamiris ni Presidente Cummings ti kuartana. Kayatna ti gumatang iti pagtaengan para iti dumakdakkal a kaamaanna; nababa laeng ti sueldona; awan ti kuartana iti banko; daan ti kotsena. 600 pounds (P32,400.00 iti Pilipinas) ti magasto a mapan idiy New Zealand. . . .

“Ita 26 a tawen ni Presidente Cummings idi ken presidente ti distrito iti walo a bulan iti lugar a mangsakup iti entero nga estado ti Lumaud nga Australia, agarup maysa a milion a milia kuadrado.

“Nangrugi a nagsagana para iti panagbiaheda iti templo. Bimmulod iti kuarta manipud iti para iti alikamenna, ti maudi nga utang iti dayta a kita nga inted ti kompania. Inlakona ti kotsena ket magna, aglugan iti bus, wenno makiluglugan pay. Ket, bayat ti 18 a bulan, saanna a naliwayan ti simmarungkar iti ania man a sanga. Malaglagipna, ‘Wen, narigat ti

agsursor, ngem malaglagipmi nga agassawa daytoy a kas maysa kadagiti karagsakan a panawen ti panagbiagmi. Natakuatanmi ti ragsak ti panagsakripisio para iti Apo. Nagyamananmi ti magmagna iti ad-adu pay. . . .’

“Nangrugi ti 8,000 a milia nga agapan ken agsubli a panagbiahe iti 2,000 milia, uppat-ket-kagudua nga aldaw a biahe iti tren nga agballasiw iti kaakabaan ti tanap ti Australia. Idiay Sydney, siraragsak ti kaamaan a nakiam-ammo kadagiti dadduma pay a Santo a nagplano nga agbiahe iti bilog nga agturong iti Auckland.

“Naliday ti pannakauppapayda, gapu ta nadadael ti barko iti pannakaidungparna iti pagpunduan, ngem nakaskasdaaw, ta nakaabangda iti eroplano nga awan ti innayonda a bayad. Nakagtengda amin iti pannakaidaton ket nasaksianda daytoy sagrado a pasamak nga indauluan ken inkararagan ni Presidente David O. McKay. Nagsarita ni Presidente Cummings iti nalawa a pagtataripnongan ti baro a Kolehio ti Simbaan a kabangibang ti templo. Nabendisionan ti kaamaan tapno makatabuno iti umuna nga aldaw ti pannalugading; kamengda pay ti umuna a bunggoy a nagtrabaho para kadagiti natay” (Richard J. Marshall, “Saga of Sacrifice,” *Ensign*, Aug. 1974, p. 66).

• Apay a sitatallugod unay a nagsakripisio ti kaamaan tapno makapan iti templo?

Panangidatag ti mamalbalakad

llawlawag a kas iti nabuslon a panagsakripisio ken panagsagana tapno makatabuno iti templo, kasta koma met ti panagaramiddayo iti naisangsangayan a panagsagana a sumrek iti balay ti Apo. Pammaneknek ti rekomenda ti templotayo ti sumagmamano kadagiti panagsagana a nasken nga aramiddayo. Nailatang ti kaadda ti templo kadagiti kameng a mangipakpakita iti kinatallugodda a mangsurot kadagiti pagbatayan ti ebanghelio, agraman ti kinapudno, ti Nainsiriban a Balikas, apagkapullo, ken ti paglintegan ti kinadalus ti dayaw. Yunay-unay a mabayag ti panagsagana para iti daytoy naisangsangayan ken sagrado a padas; kasapulanna ti kinapudno ken panagbabawi.

Panangigibus

Panangilawlawag ti obispo

No adda pay oras, paibinglay iti obispo ti riknana maipapan iti kinapateg ti panagsagana ken itatabuno iti templo. Mabalinna pay a sungbatan ti saludsod dagiti agtutubo a lallaki maipapan iti templo.

Dagiti Maisingasing nga Aramiden

1. No awan ti makaanay nga oras para iti obispo tapno mapasayaat a naan-anay dagiti kapanunotan iti panangigibus, mabalin nga awisen wenno ti sabali a maitutop a sangaili tapno mapasayaat ken mailawlawag dagitoy a kapanunotan iti maysa a miting dagiti agtutubo wenno umarngi a pasken.
2. Mabalin nga ipabuya ti “In His Holy House,” iti videocassette a *Come unto Me* no adda daytoy iti lugaryo.

GANDAT

Maawatan ti tunggal agtutubo a lalaki ti kinapateg ti panagtalinaedna a nadalus iti seks a kas kameng ti kinasaserdote.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan: dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lallaki.
 2. Awisen ti amma dagiti agtutubo a lallaki a tumabuno iti daytoy a miting tapno ammoda no ania a banag ti naidatag. Mabalina a punto daytoy nga adalen para iti panaglilinnawag dagiti amma ken dagiti annakda a lallaki.
 3. Awisen ti maysa kadagiti amma a mangipaneknek ti maipapan kadagiti parabur ti pannakaikari ti kaamaanna a mailantip iti templo.
 4. Sublien nga adalen ti maipanggep iti kinadalus iti seks iti panid 15 ti *For the Strength of Youth*.
-

**MAISINGASING A
PANANGIDATAG
ITI ADALEN**

Panangidatag ti mamalbalakad

Ti Pannakabalin ti Dios nga Agparsua

Ilawlawag nga idi sangapulo-ket-dua ti tawen ni Jesus, simmurot kadagiti nagannak kenkuana a napan nakipiesta. Idi agawiden dagiti nagannak kenkuana, saanda a nakita ni Jesus. Nagsublida iti Jerusalem kalpasan ti panangbirokda ket nasarakanda a makisarsarita kadagiti masirib iti templo. Ilawlawag a maysa daytoy kadagiti umuna a pagidasigan kadagiti nasantuan a kasuratan a mangipakita nga addaanen iti naan-anay a nakem ken agbaron ni Jesus. (Kitaen ti Lucas 2:41–42.)

- Mapasamak kadi ti panagbalin a maysa a tao iti maysa a naikeddeng a panawen wenno tawen? (Saan, tumanor dagiti agtutubo a lallaki iti agduduma a panawen.)

Ilawlawag nga adu a pisikal a panagbalbaliw ti mapasamak iti agtutubo a lalaki bayat ti maikasangapulo-ket-dua ken maikasangapulo-ket-tallo a tawenna. Mangrugi ti nabayagen nga ur-urayen a panagbalbaliw iti panagbaro; agbalbaliw ti timekna, pumigpigs, ken tumaytayag ken dumakdakkal. Mangrugi a bumaneg. Dumakkel ti panagessemna iti pisikal a panagdakkalna ken kadagiti agtutubo a babai.

- Asino ti nangyeg iti lalaki ken babai iti daga? (Ti Dios.)

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Genesis 1:27–28 idinto a sumurot dagiti dadduma kadagiti nasantuan a kasuratanda.

- Ania a bilin ti inted ti Dios kada Adan ken Eva? (Agpaadu ken punnuenda ti daga.)
- Ania ti kayat a sawen ti agpaadu ken punnuen ti daga? (Maaddaan iti anak.)

Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangammo a daytoy ti wagas a plinano ti Apo a para kadagiti espiritu nga annakna nga umay iti daga ken umawat iti matay a bagi.

Isingasing kadagiti agtutubo a lallaki a markaanda daytoy a nasantuan a kasuratan.

Dagiti naadaw a sao ken panaglilinnawag

Ilawlawag nga inaramid ni Elder Boyd K. Packer ti sumaganad a panangipada maipapan iti pannakabalin iti panagparsua:

“Napaadda kadagiti bagitayo—ket sagrado daytoy—ti pannakabalin nga agparsua, maysa a silaw, mabalina a makuna, nga addaan iti pannakabalin a mangsindi kadagiti dadduma

pay a silaw. Nasken a maaramat laeng daytoy a sagut iti uneg ti sagrado a sinninged iti panagasawa. Babaen ti panangaramat iti daytoy a pannakabalin iti panagparsua, maysa a matay a bagi ti mabalin a mainaw, lumungog ti espiritu iti daytoy, ket maysa a baro a kararua ti mayanak iti daytoy a biag” (iti Conference Report, Apr. 1972, p. 136; wenko *Ensign*, July 1972, p. 111).

- Apay a makunayo a napateg kadatayo ti maaddaan iti pannakabalin nga agparsua?

llawlawag a babaen daytoy a pannakabalin kabaelantayo ti agparnuay iti kaamaan. Babaen ti panagparsua iti kaamaan, agbalintayo a kapada ti Nailangitan nga Ama a mammalsua.

llawlawag a bayat ti itataengda, maammuandanto a mangparnuay daytoy a pannakabalin iti naindagaan a tarigagay. Agbalin a makaay-ayo dagiti agtutubo a babbalasang iti baro ken sabali a wagas. Kamaudiananna agbalinto daytoy a bileg a napigsa.

Basaen ti sumaganad a palawag ni Presidente Ezra Taft Benson:

“Nagtaud iti Dios ti nakaisigudan a tarigagay dagiti lallaki ken babbai nga agtipon. Ngem pasingkedan dagiti paglinteganna dayta a panagtipon. Dagidiay banag a naan-anay ti pannakailatangna para iti panagasawa, no maaramidda iti singgalut ti panagasawa, nasayaat ken makaay-ayoda iti imatang ti Dios ken tungpalenda ti bilin nga agpaadu ken mangpunno iti daga. Ngem lunod dagidiay a banag no maaramidda iti ruar ti singgalut ti panagasawa” (*The Teachings of Ezra Taft Benson* [Salt Lake City: Bookcraft, 1988], p. 279).

- Segun ken ni Presidente Benson, asino ti nangted kadatayo iti tarigagay iti nasinged a pannakinaig iti seks iti panagasawa? (Inted kadatayo ti Nailangitan nga Ama daytoy a tarigagay tapno maaddaantayo iti pannakabalin nga agparsua iti biag.)
- Nasayaat kadi a pannakabalin daytoy pannakabalin nga agparsua? (Wen, sagrado a pannakabalin daytoy. Sagut a naggapu iti Dios.)

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti sumaganad a palawag ni Presidente Spencer W. Kimball:

“*Para iti panagparsua ken panangipakita iti ayat ti seks. Agbanag dagiti lallaki ken babbai iti singgalut a mangbukel iti agnanayon a kaamaan. Iti linaon ti nainkalinteg a panagasawa, nasayaat ken nadosan ti nasinged a pannakinaig iti seks. Awan ti saan a nasantuan wenno pakaibabaan iti mainaig iti seks a mismo, ta babaen iti dayta a pamuspusan agtipon dagiti lallaki ken babbai iti panagtultuloy ti panagparsua ken iti panangyebkas iti ayat”* (*The Teachings of Spencer W. Kimball* [Salt Lake City: Bookcraft, 1982], p. 311).

- Ania ti imbilin ti Dios kadatayo maipapan iti panangaramat iti pannakabalin ti panagparsua? (Maaramat laeng daytoy iti ikub dagiti kari ti panagasawa.)

Basaen ti sumaganad nga insao ni Presidente Spencer W. Kimball:

“Sigaganetgetkami a mangballaag kadagiti amin a tao manipud iti ubing agingga iti nataengan nga agannad kadagiti kawar ti pannakabalud, panagsagaba, ken panagladingit nga umay manipud iti saan a mainugot a panangaramat iti bagi.

“Sagrado a pagtaengan ti espiritu nga anak ti Dios ti bagi ti tao, ket ti saan a maibatay a panangbaliw wenno panangrugit iti daytoy sagrado a tabernakulo makaited laeng iti panagladingit ken panagbabawi. . . .

“ . . . Liklikan nga ay-ayamen dagiti paset ti bagi, bukod wenno dagiti dadduma, ken awan ti agkanaig a tao malaksid dagiti agassawa. Nabatad nga iparit daytoy ti Namarsuatayo iti amin a lugar, iti amin a panawen, ket pasingkedanmi manen daytoy” (iti Conference Report, Apr. 1974, pp. 8–9; wenko *Ensign*, May 1974, p. 7).

- Apay iti panagkunayo nga igunamgunam ti Dios a saantayo nga aramaten iti sabali daytoy a pannakabalin nga agparsua?

Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangawat a tarigagayan ti Nailangitan nga Ama a mayanak kadagiti natibker a kaamaan dagiti espiritu nga annakna nga addaan iti nakasagana nga ina ken ama. llawlawag a naibagan kadatayo ti maipapan iti panagbabawi ken kinaliday a bunga ti saan a nasayaat a panangaramat iti pannakabalin nga agparsua, ngem adda met dagiti agnanayon a parabur a bunga ti nalinteg a panangaramat iti daytoy a pannakabalin. Bay-an a paglilinnawagan dagiti agtutubo a lallaki dagitoy a parabur.

Naadaw a sao ken panaglilinnawag

Naadaw a sao	Basaen ti sumaganad a palawag ni Elder Mark E. Petersen. “Sagrado unay ti seks, nasantuan unay, a no maaramat iti mainugot a wagas, agbalin dagidiay makiraman a kadua a mammalsua ti Dios. Agbalinda a kadua ti Mannakabalin iti naindaklan nga aramid ken gannuat a mangisangbay iti biag” (<i>Our Moral Challenge</i> [Salt Lake City: Deseret Book Co., 1965], p. 13).
Panaglilinnawag	Kinuna ti Apo, “Dalusanyo ti bagiyo, dakayo nga agimet kadagiti alikamen ti Apo” (Isaias 52:11). • Ania ti kaipapanan daytoy a binatog? Palubosan dagiti agtutubo a lallaki a mangilawlawag iti sao. Tulongan ida a mangamiris a maiturong daytoy iti tunggal maysa kadatayo bayat ti panangaramidtayo kadagiti pagrebbengan ti kinasaserdotetayo. Tapno mapagtalinaed a nadalus ti bagitayo nasken nga umadayotayo iti basol a mainaig iti seks. Mabalin nga ilawlawag ti mangbukel iti basol a mainaig iti seks babaen ti panangsubli a panangadal iti panid 15 ti <i>For the Strength of Youth</i>. Yunay-unay a mapakawan dagiti tao a sipupudno nga agbabawi kadagiti basol a mainaig iti seks ngem masansan a napaut ken narigat ti wagas ti panagbabawi. Dagiti agtutubo a lallaki a nakaaramid kadagiti basol a mainaig iti nailubongan nga aramid nasken a birokenda ti tulong ti obispoda. • Ania dagiti basol a mainaig iti seks ti iparit ti Apo? (Amin a pakainaigan iti seks sakbay ti panagasawa, kinnarinio, panaglabsing iti seks [kas iti saan nga umno a pannakinaig iti pada a lalaki wenno babai, panagrames, ken pannakinaig iti kaasitgan a kabagian], panagabalbalay iti mabagbagi, wenno saan a panagsardeng iti seks iti panunot, pagsasao, wenno aramid.”) • Kas addaan iti kinasaserdote, apay a nasken unay a nadalustayo? (Awan kadatayo ti Espiritu ti Apo no saantayo nga agbiag iti nadalus a biag.) • Kasano a lapdan ti panangsalungasing iti linteg ti kinadalus ti dayaw ti Apo ti panangrang-aytayo iti daga? Ilawlawag nga umay laeng kadagiti maikari dagiti parabur ken gundaway. Mabalin ti saan a maikari a tao nga isanud wenno tallikudan dagiti gundaway kas iti panagserbi a misionario wenno panagkallaysa iti templo. • Makagun-od kadi iti pammakawan dagiti naglabsing iti linteg ti kinadalus ti dayaw? Yunay-unay a pakawanen ti Dios ti sipupudno nga agbabawi, ngem saan a nalaka nga aramid ti agbalin a nadalus manipud kadagita a basol. Nasaysayaat nga amang ti agtalinaed a nadalus ken kangrunaanna liklikan ti panaglabsing iti bilin.
Pisarra ken panaglilinnawag	• Kasano ti kasayaatan a panagtalinaedtayo a nadalus iti seks? Bayat ti panangilawlawag dagiti agtutubo a lallaki iti daytoy a saludsod, isurat dagiti sungbatda iti pisarra. Mabalin a mairaman kadagiti sungbatda ti sumaganad a balakad ti propeta maipapan iti pannakisinnarak, panagbasa laeng kadagiti nasayaat ken makaitag-ay a libro, panangpatalinaed kadagiti nadalus a pampanunot, panagbasa kadagiti nasantuan a kasuratan, ken panangliklik kadagiti pelikula ken programa ti television a makaparugso iti saan a nadalus a pampanunot. Yunay-unay kadagiti agtutubo a lallaki nga itan ti panawen a panangikeddengda nga agbalin a nadalus iti seks tapno ammoda ti aramidenda no masulisogda.
Estoria iti Biblia	Salaysayen ti estoria ni Jose iti balay ni Potifar ken no kasano a sinangona ti pannulisog (kitaen ti Genesis 39:7–12). Ipakaammo nga ammon ni Jose ti kayatna a panagbiag; saanen a nangeddeng no pagduaduaanna dagiti pagrukodanna.
Naadaw a sao	Basaen ti sumaganad a pangkarit ken balakad ni Presidente Spencer W. Kimball. “Pagtalinaeden ti tunggal agtutubo nga adayo kadagiti makaisagmak a banag ken kalpasanna babaen ti dakkel a panagparbeng iliklikna ti bagina iti makaibaba ken makadadael iti biag a padas iti narugit a seks. Nasken nga adda nasapa ken naan-anay ken agtultuloy a panagbabawi. . . .

“Saan a maikalintegán wénno mailaylayon ti daga ti biagna nga awan ti panagasawa ken ti kaamaan. Ti makinaig nga awanan panagasawa, kadagiti amin a tao, agtutubo wénno nataengan, karurod ti Apo, ken nakaladladingit la unay ta adu a tao ti nabulsek kadagitoy a kinapudno” (iti Conference Report, Oct. 1974, pp. 8–9; wénno *Ensign*, Nov. 1974, pp. 7–8).

Panangigibus

Pangkarit

Kariten dagiti agtutubo a lallaki a kanayon a manglaglagip kadagiti parabur a maawatda babaen ti panagtalinaedda a nadalus iti seks. Pagpanunoten ida maipapan iti no anianto ti kapada ti masanguanan a panagparintumeng iti altar iti templo tapno mailantip para iti panawen ita ken iti awan patinggana kadagiti assawada.

Pammaneknek

Paiburay iti maysa kadagiti amma (a nadutokan kasakbayanna) ti pammaneknekna maipapan iti ragsak a sumangbay iti kaadda ti naayat a singgalut ti panagasawa ken pannakailantip para iti awan patinggana iti kaamaanna.

GANDAT

Ikagumaan ti tunggal agtutubo a lalaki ti agbalin a napudno ken nalinteg iti pannakilangenna iti Apo, kadagiti sabali, ken iti bagina.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan: dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a pagrukodan a saggaysa dagiti agtutubo a lallaki.
 2. Adalen ti 2 Ar-ari, kapitulo 5, ken agsagana a mangisalaysay iti estoria maipapan iti agkukutel a ni Naaman ken ti saan a napudno a katulongan.
 3. Amirisen ti balakad maipapan iti kinapudno kadagiti panid 9 ken 10 ti *For the Strength of Youth*.
-

**MAISINGASING A
PANANGIDATAG
ITI ADALEN**

Estoria

Pakauna

No amon dagiti agtutubo a lallaki ti sarsarita ni Hans Christian Andersen, “The Emperor’s New Clothes,” awisen ida a tumulong a mangisalaysay iti daytoy.

Ilawlawag a ti estoria maipapan iti dua a manangallilaw a nakaallukoy iti emperador nga addaanda iti pannakabalin a mangabel iti kasayaatan a lupot. Imbagada a saan laeng a napintas daytoy a lupot, nakakaskasdaaw pay. Inkalinteganda a saan a makita daytoy ti asino man a nakuneng wenno saan a maitutop iti takemna. Kalpasanna nagpammarangda a mangabel iti lupot ken mangaramid iti kawes nga aruaten ti emperador iti dakkel a libut. Awan ti makita ti emperador ken amin dagiti adda iti babaenna, ta awan met a pudno ti makita, ngem tunggal maysa nagbuteng a mangibaga iti kinapudno. Iti ilalabas ti emperador iti libut, dinayaw ti tunggal maysa ti pannakaibagay, ti maris, ken ti disenio ti baro a kawes ti emperador, a, pudno met, nga awan. Kamaudiananna, maysa nga ubing ti nangipukkaw, “Ne, labus.”

- Ania a balikas ti mangiladawan iti inaramid ti ubing? (Kinapudno.)
- Ania ti kayat a sawen ti *kinapudno*?

Yunay-unay a masubok iti inaldaw ti kinapudnotayo. Pagpanunoten dagiti agtutubo a lallaki no napudnoda met laeng iti amin a pannakilangenda.

Mamatikami iti Panagbalin a Napudno

Naadaw a sao

- Apay a nangnangruna a napateg kadatayo a Santo iti Ud-udina nga Aldaw ti agbalin a napudno?

Palubosan dagiti agtutubo a lallaki a sumungbat. Kalpasanna pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti sumaganad nga insao ni Presidente Heber J. Grant:

“Kangrunaan a banag para iti maysa a Santo iti Ud-udina nga Aldaw ti panagbalin a napudno. Kangrunaan a para iti Santo iti Ud-udina nga Aldaw ti panangipategna iti balikasna a kas iti kinapudno ti karina; tapno ikeddengna nga ania man ti mapasamak, kasano man ti rigatna, babaen ken iti tulong ti Apo, idatonna ti biagna ken amin a pigsana tapno matungpalna a nasayaat ti karina” (*Gospel Standards* [Salt Lake City: *Improvement Era*, 1943], p. 30).

Ilawlawag nga adda nadumaduma a kita ti kinapudno.

Nasken a Napudnotayo iti Apo

Pisarra ken panaglilinnawag

Isurat iti pisarra ti *Kinapudno iti*—. Iti babaen dagiti balikas, isurat ti 1. *Ti Apo*.

Pangisingasingen dagiti agtutubo a lallaki iti wagas a pakapagbalinantayo a napudno iti Dios. Tapno makatulong iti panaglilinnawag, aramaten dagiti sumaganad a saludsod:

- Kasano ti panagbalintayo a napudno iti panagbayad iti apagkapullo wenno dadduma pay a daton?
- Kasano ti panagbalintayo a napudno no makiranudtayo iti sakramento?
- Kasano ti panagbalintayo a napudno iti panangtungpaltayo kadagiti naituding nga aramid iti Simbaan?
- Kasano ti panagbalintayo a napudno iti panangtungpaltayo kadagiti karitayo iti Apo?

Nasken a Napudnotayo kadagiti Sabali

Estoria

Inayon iti pisarra: 2. *Sabali*, ken basaen ti sumaganad nga estoria ni Elder Keith W. Wilcox:

“Bayat ti maikadua a tawenko iti kolehio idi Disiembre 7, 1941, naraut ti Estados Unidos iti Pearl Harbor. . . . Inkeddengko ti kumappeng iti Buyot iti Taaw nga addaan iti tarigagay nga agbalin nga opisial ti buyot iti taaw. Napalabas ti nagmalem iti Naval Recruiting Office a nangpunno kadagiti porma nga amirisen. . . .

“Maysa kadagiti maudi a saludsod iti listaan dagiti saludsod iti kinapigsa ti bagi iti taaw . . . ti nagsaludsod no napadasakon ti ‘nagpanateng.’ Malagipko a napamuttalengak iti nabayag iti daytoy a saludsod. . . . Nalawag a maaringan ti sungbatko ti pannakaawat wenno iti pannakaumsik a kas kandidato a para opisial.

“Ti kinapudnona napadasakon ti nagpanateng iti unos ti panagbiagko ket masansan nga agbaenak. Nalaka laeng ti mangisurat iti saan iti daytoy a saludsod gapu ta mabalin a saanton a masunotan pay. Nupay kasta, kinaulbod ti panangisurat iti saan. Bassit laeng a banag, ngem aglabsing iti maysa a pagbatayan. Addaan iti panagkedked, sinuratak iti wen ti espasio ket insublik ti papel.

“Ti opisial a mangngagas, apaman a nakitana ti sungbatko, kimmita ket kinunana, ‘Dimo kadi ammo a saan nga agpampanateng dagiti opisial ti buyot iti taaw? Nasken a mangalaka iti naisangsangayan nga “allergy test.”

“Impakita ti eksamen a nagsagabaak iti adu a bilang ti allergy. Kalpasanna innala [ti opisial] dagiti porma ti aplikasionko, sitatalinaay a nangpigis kadagitoy, ket impuruakna iti pagbasuraan a basket. Sinaludsodko, ‘Ania ti aramidek itan?’ Sitatalinaay nga insungbat ti opisial nga asikasuennak ti ‘agpili iti buyot’ ket saanak a madanagan.

“Iti nalaus a saem daytoy pusok nagsubliak iti eskuela, ket immakarak iti Unibersidad ti Utah. . . . Nagturposak iti Batsilyer ti Siensia iti kinainhiniero a mainaig iti makina idi Disiembre 1943, dua a tawen kalpasan ti Pearl Harbor.

“Iti aldaw kalpasan ti panagturposko, dimmatagak manen iti opisina ti pagisaganaan iti buyot ti taaw . . . impasimudaagko a katurturposko iti kinainhiniero a mainaig iti makina . . . ket impakitak kadakuada ti titulok. Idi naammuanda nga agragutak nga agbalin nga opisial ti buyot iti taaw, napadasak ti natrato a nasayaat. . . . Maysa a direkta a komision kas wagayway ti naited iti daya nga aldaw. . . .

“Imbagak iti opisial . . . , ‘Sir, nagsagabaak iti nakaro a panagpanateng. Ania ti panagkunayo iti daya?’ Nagkatawa ti opisial. Kinunana a maam-amiris daytoy iti naminsan, ngem saanen.

“Ti bapor a nakaisaadak kalpasanna . . . isu ti USS LSM 558. Ti ammomi, naituding daytoy a bapor iti pannakarubbuot ti Hapon. . . . Nupay kasta, naikkankami iti bilin nga agpatrulia iti Atlantic Coast manipud iti Boston agingga iti Florida. . . .

“Idi Agosto ti 1985, nagbaniagakami [dakami ken Sister Wilcox] . . . iti dakkal a pakalaglagipan iti gubat idiy Manila a naidaton kadagiti buyot manipud iti pagiliantayo a nangibuis iti biagda bayat ti Maikadua a Gubat ti Sangalubongan. . . . Dagiti padasmi iti pakalaglagipan iti gubat iti Manila ti nangipalagip kadakami kadagiti adu a saan a

nakasubli a nasinged a gagayyem a kimmappeng iti panagserbi kadagiti umuna a tawen iti dayta a gubat. No nagbalinak a paset dagiti immuna a pannakidangadang, dakdakkel ti gundaway a natayak koman. No iti maipapan iti panatengko, naipatulodak koma a dagus iti immuna a nakaro a dangadang a nakapukawan ti adu a biag.

“Iti pananglagipko iti dayta nakallalagip nga aldaw, nautobko a nalasatko ti maysa kadagiti kadakkelan a pannubok iti biagko iti panangibaga iti kinapudno maipapan iti panatengko. . . . Adda dakkel a sulisog a mangibaga iti ‘bassit a panagulbod,’ ngem ti balakad nga inted kaniak ti amak . . . dakkel ti naitulongna kaniak. Ibinglayko kadakayo a sipapakumbaba: *kanayonkayo nga agbalin a napudno*” (“The Best Policy,” *New Era*, Nob. 1986, pp. 6–7).

Panaglilinnawag

- Apay a nagkedked nga agulbod ni Elder Wilcox? (“Aglabsing no kua iti maysa a pagbatayan.”)
- Kasano ti riknana kalpasan ti saanna a pannakaawat iti Buyot iti Taaw?
- Kasano a naparaburan iti panagbalinna a napudno?
- Apay a narigat kadatayo no dadduma ti agbalin a napudno?
- Kanayon kadi a makaawattayo a dagus iti parabur gapu iti panagbalin a napudno?

llawlawag a kas ken ni Elder Wilcox, maammuantayo a saan a kanayon a dagus a mangisangbay iti parabur ti kinapudno. No dadduma mabalina pay nga agsagabatayo gapu iti kinapudnotayo. Nasken ngarud nga agtalektayo iti Apo, ket paraburannatayo gapu iti panagbalintayo a napudno.

Estoria iti nasantuan a kasuratan

Salaysayen iti bukod a balikas ti estoria ni Naaman ken ti naulbod a katulongan (kitaen ti 2 Ar-ari 5). Yunay-unay a saan a nangted iti maikadua a gundaway iti naulbod a katulonganna. Awan ti pawayway, palawag wenno panangirason a naawat. Naulbod ti katulongan, ket nagsagaba gapu iti kinaulbodna. Yunay-unay nga amin a kinaulbod, bassit man wenno napateg, aringanna dagiti dadduma.

Nasken a Napudnotayo iti Bagitayo

Dagiti adalen a kaso

Inayon iti pisarra, 3. *Iti bagim.*

- Ania dagiti wagas a saantayo a napudno iti bagitayo? (Irasonantayo dagiti aramidatayo, ti gapuda, ken dagiti pagbanaganda.)

llawlawag dagiti sumaganad a pagarigan tapno makita no kasano a maulbod ti tunggal tao ti bagina. Mabalina a kayat nga ibagay dagitoy a pagarigan kadagiti kasasaad iti bukod a lugar.

1. Nangngeg ni Paul nga adda agtuktuktok iti ridaw ket ammona a dayta ni maag a Billy manipud iti baba ti kalsada. Dina kayat ti makisao kenkuana. Iti yaasideg ti inana iti ridaw, imbaga ni Paul kenkuana nga ibagana nga awan iti pagtaengan.
2. Inwaras ni Jason ti panagkitana iti pagnaan iti tiendaan. Awan ti kumitkita. Alisto a nangala iti sangabungon a babelgam ket imbolsana. “Dakkel a tiendaan; saanda a madmadlaw daytoy,” naisipna.

- Apay a napateg ti agbalin a napudno iti bagitayo? (Tapno mataginayon ti kinamatalek ken pateg ti bagitayo. Napateg ta kayattayo ti bagitayo.)

- Apay nga agulbod dagiti tao?

- Apay a napateg kadatayo ti agbalin a napudno iti amin a kanito?

Estoria

llawlawag nga iti adu a gundaway mabalina a ditayo ammo nga ar-aringantayo dagiti dadduma babaen ti kinapudnotayo. Basaen ti sumaganad nga estoria nga imbaga ni Presidente Spencer W. Kimball:

“Iti tren manipud iti Nueva York nga agturong iti Baltimore nagtugawkami iti panganan a lugan a kasango ti maysa a negosiante ket nakunami, ‘Manmano nga agtudo iti kastoy idiyay Siudad ti Salt Lake.’

“Iti saan a nabayag naiturong ti saritaan iti nabalitokan a saludsod: ‘Kasano ti kaadu ti ammom maipapan iti Simbaan?’

“ ‘Bassit laeng ti ammok maipapan iti Simbaan,’ kinunana, ‘ngem ammok ti maysa kadagiti taona.’ Agpaspasayaat kadagiti subdibision idia Nueva York. ‘Adda kontratista nga agtratrabaho kaniak,’ intuloyna. ‘Napudno unay ken napnuan iti kinamanagtalek ta diak pay nagkiddaw kenkuana a tumawar iti trabaho. Isu ti kararua ti kinadayaw. No kastoy dagiti tao a Mormon, kayatko a maammuan ti maipapan iti simbaan nga agparparnuay iti kasta a madaydayaw a tao’ Imbatianmi iti babasaen ket nangibaonkami iti misionario a mangisuro kadakuada” (*Faith Precedes the Miracle* [Salt Lake City: Deseret Book Co., 1972], pp. 240–41).

• Kasano nga aringan ti pagarigantayo dagiti dadduma?

Ilawlawag a ti tao iti estoria addaan iti tarigagay a mangpalutpot iti Simbaan gapu ta nadlawna no kasano ti kinapudno ti maysa kadagiti trabahadorna. Iti adu a gundaway maaringan ti aramidntayo dagiti dadduma. Masansan a nalaka laeng nga aramiden ti kinapudno, ngem no dadduma mapanunottayo a nalaklaka ti panagulbod. Nupay kasta, kanayon a mangisangbay iti parabur ti kinapudno.

Mangisangbay iti Talna ti Konsiensia ti Kinapudno

Estoria

Ibinglay ti sumaganad nga estoria maipapan iti maysa nga agtutubo a lalaki a nakasursuro iti naladingit a wagas a ti kinapudno mangisangbay iti talna ti konsensia.

“Dagiti nataengan nga agassawa a taga-Sweden, da Brother ken Sister Palm, nagtrabahoda iti pagaramidan ti sapatos ti Co-op Store iti ilimi. Nakaawis a buyaen ti ima ni Brother Palm bayat ti panangtarimaanna kadagiti sapatos. Mapmapankami ken Jimmie iti pagaramidan tapno laeng makitami nga agtrabaho kadagiti nasikkil a ramayna ken kitaen ti abot iti tengnga ti dakulapna. . . .

“Maysa nga aldaw nakakitakami sadiay ken Jimmie iti dies sentimo iti tasa ti paglansa, ket naisipmi no ania ti mabalina a magatang dayta a gatad.

“ ‘Saan a madlaw ni Brother Palm ti maysa la a “dies sentimo”,’ inyarasaasko ken ni Jimmie.

“ ‘Awisek ni Brother Palm tapno ipakitana kaniak ti maysa a banag iti sango ti pagaramidanna bayat ti panangalam iti kuarta ket itaraymon,’ insingasing ni Jimmie.

“Naan-anay ti pannakaaramid ti plano, ket tunggal maysa kadakami nakagatang iti sangabotelia nga inumen a soda iti Joe Coslett’s Novelty Store.

“Nabayag a panawen kaniak tapno maiwaksik ti nagbasol a riknak maipapan iti dayta a ‘dies sentimo’. Tunggal makitak ni Brother Palm, malagipko a tinakawak. No iti panawen ti lam-ek ibaon ti purok dagiti ubbing a lalaki tunggal Sabado tapno agbalsig iti pagtungo para kadagiti balo, nataengan, ken saan a makabalbalin. Nagtrabahoak a nagagaed iti pagtaengan dagiti Palm ngem iti sadino man tapno padasen ken ikagumanak a maiwaksi dayta a ‘dies sentimo’ iti konsensia.

“Kalpasan ti panagdakkello manmanon a makitak ni Brother Palm. Ngem no makitak, kanayonna nga yeggem ti nakapsuten nga imana kaniak, ket malagipko ti ‘dies sentimo’ nga innalak iti tasa ti paglansana. Kayatko nga ibaga kenkuana daytoy ken ikkan iti doliar tapno mapagtalna ti konsensia, ngem awan ti turedko a mangipudno iti kinaulbodko.

“Saan a nagbayag, nakastrekak a kas eskribiente iti daan a tiendaan ti Co-op a pagaramidan ni Brother Palm kadagiti amin a trabahona. No gumatang kaniak, kanayon a surokak iti agpateg ti dies sentimo a tagilako ti gatanggenna. Ket no nakapanawen, ikkak iti ‘dies sentimo’ ti kahon ti kuarta ket markaak daytoy iti ‘nabayadanen’ iti ledyer ti tiendaan.

“Iti saan a nabayag naammuan ti lakay nga ad-adu ti magatang ti kuartana kaniak, ket saan a gumatang iti sabali nga eskribiente. No adda mangidiaya iti serbisio kenkuana, kunana, ‘Agyamanak. Ur-urayek ni Brother Palmer.’

“Kalpasan ti apagdarikmat nautobko a diak malawlawagan ti konsensia iti dayta nabayagen a panagtakaw. Ti laeng wagas tapno mapasardeng ti riknak a nagbasol iti dayta a tinakaw a ‘dies sentimo’ isu ti panangipudnok iti inaramidko ken dumawat iti pammakawanna.

“Iti sumuno nga aldaw nga immay gimmatang ni Brother Palm kaniak, intedko ti kiddawna a kas iti sigud ket indawatko kenkuana nga umay iti opisina tapno kasaritak iti apagbiit. . . .

“Kalpasanna imbagak kenkuana ti maipapan iti ‘dies sentimo’ a nabayagen a tinakawko iti pagar-aramidanna ken no kasano a maipalagip kaniak daytoy tunggal makitak ti abut iti dakulapna. Inlawlawagko nga ikarkarigatak a masulnitan ti utangko babaen ti panangip-ipanko iti agpateg iti dies sentimo a tagilako a surok ti gatgatangenna iti sakona. Bayadak ti surokna a gatad ket markaak iti nabayadanen iti ledyer,’ intuloyko.

“Kinunak nga intudo ti listaan dagiti bilang, ‘Kitaem, Brother Palm, binayadak ti utangko iti adu a gundaway, ngem saanko a malawlawagan ti konsensiak iti daya a wagas, isu nga ibagbagak kenka ti sibubukel nga estoria ken dawatek ti pammakawanmo.’

“Immisem ti lakay ket kinunana, ‘O, Brother Palmer, pakawanenka. Ladingitek laeng ta dimo imbaga kaniak a nasapsapa.’

“Kalpasanna timmakder ket nakialamano kaniak. Naipan ti ramayko iti abut iti dakulapna ket napukaw ti riknak a nagbasol” (William R. Palmer, kas naibaga ken ni Kathryn H. Ipson, “An Expensive Lesson,” *Friend*. Aug. 1975, pp. 34–35).

Panangigibus

Naadaw a sao

Ibinglay ti sumaganad a kapanunotan ni Presidente Spencer W. Kimball.

“Awan kinaimbag a naan-anay nga ikagkagumaantayo ti napatpateg ngem ti kinamatalek ken kinapudno. Agbalintayo koma ngarud a naan-anay, natibker, nadalus, ken napudno, tapno tuman-ay kadatayo ti kita ti kararua nga ipatpategtayo unay kadagiti sabali” (*Faith Precedes the Miracle* [Salt Lake City: Deseret Book Co., 1972], p. 248).

Pangkarit

Sublien nga adalen ti balakad maipapan iti kinapudno kadagiti panid 9 ken 10 ti *For the Strength of Youth*. Ilawlawag a ti kinapudno kadagiti sabali, iti Dios, ken kadagiti bagitayo napatteg unay iti naballigian ken naragsak a panagbiag. Kariten dagiti agtutubo a lallaki nga agbalin a napudno iti amin a pannakilangen ken aramidenda.

43

Dagiti Ramit a Kasapulan iti Panagadal Kadagiti Nasantuan a Kasuratan

GANDAT

Maguyugoy ti tunggal addaan iti Kinasaserdote ni Aaron nga agsursuro a mangaramat kadagiti katulungan nga edision ti nasantuan a kasuratan ti Santo iti Ud-udina nga Aldaw.

PANANGISAGANA

1. Guyugoyen ti tunggal agtutubo a lalaki a mangitugot kadagiti nasantuan a kasuratanna iti klase.
2. Pagtitiponen ti iparang nga agduduma a kasapulan iti panagbangon iti balay (mabalin nga aramiden no kayat).
3. Mangisagana iti balikas a naisurat iti papel (wenna agsagana a mangisurat iti pisarra):
 - a. Paulo
 - b. Paulo iti Tunggal Panid
 - c. Paulo dagiti Kapitulo ken Benneg
 - d. Listababa
 - e. Pangitudo iti pagibasaran
 - f. GR, HEB, IE, PJS, TG, BD, OR
 - g. Apendiks

Palagip iti mannursuro

Mabalin a kasapulan ti dua wenna tallo a panagklase a panangisuro iti daytoy nga adalen.

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Banag nga adalen

Pakauna

Iparang wenna pailadawan kadagiti agtutubo a lalaki dagiti nadumaduma a ramit a kasapulan iti panagbangon iti balay, kas iti martilio, ragadi, ken pinsel. Idawat kadagiti agtutubo a lalaki nga ibagada ti pakaaramatan ti tunggal maysa kadagitoy a ramit (pagguped iti kayo wenna landok ti ragadi, pagipalok iti lansa ti martilio, pagpinta ti pinsel). Ilawlawag a tunggal ramit addaan iti nairanta a pakaaramatan ken kasapulan iti panagbangon iti balay, ngem saanda a mapagsisinnukat. Saan a maaramat ti pinsel a pagguped iti kayo, wenna ti ragadi a pagpinta iti balay. Ilawlawag nga agsanay dagiti agtutubo a mangaramat iti sumagmamano a napateg a ramit a mangnayon iti kabaelanda a mangaramat kadagiti nasantuan a kasuratan ken iti ammoda maipapan kadagiti nasantuan a kasuratan.

Makatulong kadayo a Mangawat iti Ebanghelio dagiti Edision ti Nasantuan a Kasuratan ti Santo iti Ud-udina nga Aldaw

Naadaw a sao ken panaglilinnawag

Ilawlawag ti pakaammo iti sumaganad a naadaw a sao.

“Adun a siglo ti napalabas idi maysa a propeta ti nangipadto iti isasangbay ti dua a kasuratan iti balay ti Israel. (Kitaen ti Ezekiel 37:16–19.) Kasuratan ni ‘Juda’ ti maysa ket ni ‘Efraim’ ti sabali. Inladawanna ida a kas ‘sarukod’ a kayo, a mabalin a ‘lapida a kayo a pagsuratan’ a gagangay idi panawen ni Ezekiel. . . . Kinunana a binilin ti Dios a pagsangsangkamaysaenna dagitoy a kasuratan tapno agbalinda a kas ‘maysa a sarukod; ket agbalindanto a maymaysa iti imam.’ (Ezekiel 37:17.)

“Manipud idi punganay daytoy a panawen, naipatarus daytoy a nasantuan a kasuratan nga isu ti Biblia ken ti Libro ni Mormon. . . . ([Kitaen] ti 2 Nephi 3:12; kitaen pay ti PJS Genesis 50:31.)

“A dagitoy a nasantuan a kasuratan, maysa ti naggapu iti an-annabo ni Juda ken maysa iti an-annabo ni Jose, ‘dumakkelda a sangsangkamaysa’ a maaramat a mangkiro kadagiti ulbod a doktrina, mangpasardeng kadagiti panagsisinnusik, mangipasdek iti kappia, ken

mangidanon iti pannakaammo maipapan kadagiti katulagan ti Dios a mangipakita iti naindaklan a bileg a nakaisangratan dagiti nasantuan a kasuratan tapno mapaadda iti daytoy a disso ti Pannakaisubli ti Kinapudno. . . . Tapno matulongan dagiti agbasbasa iti panagadalda kadagiti nasantuan a kasuratan, imbilin ti Umuna a Pangulueng a maisagana dagiti baro nga edision ti Biblia ken ti Tallo a Napagtitipon tapno mapasayaat ti nadoktrinaan a pannakaammo iti Simbaan. . . .

“Dagitoy . . . nga edision ti bunga ti adu a tawen a panagsukisok ken naparegta a panangiturong. Babaen dagiti napagtutunos a katulongan iti panagadal ken pangitudo iti pagibasaran iti tunggal maysa, pudno a ‘maymaysan’ dagitoy nga aramid kadagiti ima ti mangaramat” (Edward J. Brandt, “Using the New LDS Editions of Scripture—As One Book,” *Ensign*, Oct. 1982, pp. 42–43).

- Asino ti nangibilin iti pannakaisagana dagitoy a nasantuan a kasuratan?
- Apay a napateg nga adalentayo ti pannakaaramatda?

Ilawlawag a maysa a gundaway daytoy nga adalen tapno masanaytayo a mangaramat kadagiti nadumaduma a katulongan iti panagadal kadagiti edision ti nasantuan a kasuratan ti Santo iti Ud-udina nga Aldaw.

Dagiti Edision dagiti Nasantuan a Kasuratan ti Santo iti Ud-udina nga Aldaw Naglaon iti Adu a Ramit a Kasapulan a Makatulong Kadatayo

Panangidatag ti mamalbalakad ken panagsukisok iti nasantuan a kasuratan

Idawat kadagiti agtutubo a lallaki a lukibenda ti edision ti Santo iti Ud-udina nga Aldaw iti Libro ni Mormon, Doktrina ken Katulagan, ken Perlas a Kapatgan. Ilawlawag a naawagan daytoy a libro iti triple a kombinasion gapu ta naglaonda iti tallo a libro. Palukib kadagiti agtutubo a lallaki ti nagbabaetan dagiti tallo a libro. Ipakaammo a mangrugi ti tunggal maysa kadakuada iti panid 1. Palukib kadakuada ti Indeks iti ungtu ti triple a kombinasion, ket ilawlawag nga adda maysa nga indeks a para iti amin a tallo a libro.

Sumaruno, idawat kadagiti agtutubo a lallaki a lukibenda ti panid iti rugi ti Biblia a napauluan iti “Dagiti Nagan ken Panagsasaganad ti Amin a Libro ti Daan ken Baro a Katulagan.” Ipakaammo nga adda tallo a paset ti Biblia: ti Daan a Tulag, ti Baro a Tulag, ken ti Apendiks. Ipakaammo a nanumeruan iti agsasaruno ti Daan a Tulag ken ti Baro a Tulag. Panid 1187 ti umuna a panid ti Baro a Tulag, a mangrugi iti libro ni Mateo. Kalpasanna ipakaammo a mangrugi manen ti lima a paset iti Apendiks iti 1 ket agtultuloy agingga iti umuna a panid ti paset ti mapa.

Balikas a naisurat iti papel wenno pisarra ken panaglilinnawag

Paulo. Ipaskil ti balikas a naisurat iti papel a “Paulo” wenno isurat iti pisarra. Ibaga kadagiti agtutubo a lallaki nga adda dua a kita ti paulo kadagitoy a nasantuan a kasuratan—dagiti paulo iti ngatuen ti tunggal panid ken paulo dagiti kapitulo. Idawat kadakuada a lukibenda dagiti Bibliada iti panid 2–3. Kalpasanna ipaskil dagiti balikas a naisurat iti papel a “Paulo iti Panid” ken “Paulo dagiti Kapitulo ken Benneg,” wenno isurat ida iti pisarra.

1. *Paulo dagiti Panid*. Ilawlawag a dagiti paulo iti tunggal panid itudo ti umuna ken maudi a bersikulo a nadakamat iti tunggal panid. Makitayo iti italdiap dagiti linaon ti naisalsalumina a panid ket saanka a matikaw no ania a kapitulo ti basbasaenyo. Pakita kadagiti agtutubo a lallaki ti panid 2 ken paitudo ti paulona iti ngatuen ti panid (Genesis 1:15–30), ket kalpasanna pakita ti panid 3 ken pailasin ti paulona iti panid (Genesis 1:31–2:11). Pailasin kadakuada ti umuna ken maudi a kapitulo iti tunggal panid babaen ti kapitulo ken bersikulo. Ipakita a tumulong kadakayo dagiti paulo a mangsapul iti naisalsalumina a bersikulo ti nasantuan a kasuratan.
2. *Paulo dagiti Kapitulo ken Benneg*. Gupgopen dagiti paulo ti kapitulo ti linaon ti tunggal kapitulo (wenno benneg ti Doktrina ken Katulagan). Awisenda pay ti imatang dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw kadagiti banag nga addaan iti naisangsangayan a kaipapanan. Pasapul ken pabasa kadagiti agtutubo a lallaki ti paulo ti kapitulo para iti Genesis 2.

• Kasano a matulongannakayo dagiti paulo ti panid a mangsapul iti nasantuan a kasuratan? Kasano a makatulong ti paulo dagiti kapitulo a mangpadakkel iti pannakaawatyo kadagiti kapitulo?

Listababa. Ipaskil dagiti balikas a “Listababa” a naisurat iti papel. Kadagiti nasantuan a kasuratan, kas kadagiti dadduma a libro, babassit ti pannakaimaldit ti letra wenno numero

dagiti listababa ti panid a maiturong iti nanumeruan a pakaammo iti isu met laeng a wagas a kas iti baba ti panid. Mangted dagitoy listababa ti panid iti nayon a pakaammo maipapan iti banag iti bagi a linaon ti kapitulo.

llawlawag a kas kadagiti dadduma nga edision dagiti nasantuan a kasuratan, ipakita dagiti edision ti Santo iti Ud-udina nga Aldaw dagiti listababa babaen dagiti nagiray a letra. Kas pagarigan, palukib kadagiti agtutubo a lallaki ti Mateo, Kapitulo 1, ket kitaenda ti bersikulo 1. Maysa a bassit ti pannakaimalditna nga a ti makita sakbay ti balikas a *David*. Iti baba ti panid makitayo ti natingra ti pannakaimalditna a **1**, a mangibaga iti panangrugi dagiti listababa ti panid para iti Kapitulo 1. Ti umuna a listababa ti panid ket *1a*, a kayatna a sawen a listababa ti panid a iti umuna a bersikulo.

Naimaldit dagiti pakaammo para iti tunggal panid iti baba dayta a panid. Naurnosda babaen ti bilang dagiti kapitulo a naimaldit iti daddadakkel a natingra a letra; sa naillista ti bilang ti bersikulo a sarunuen ti bassit a letra a naaramat iti bersikulo. Ti pakaammuan a sumaruno iti bilang ken letra ti mangibaga ti maipapan iti naisalsalumina a paset dayta a bersikulo.

Ipaskil dagiti balikas a naisurat iti papel, wenno isurat iti pisarra, dagiti sumaganad a balikas ken dagiti pannakayababa: "Pangitudo iti pagibasaran," GR, HEB, IE, PJS, TG, BD, SM." Ibaga kadagiti agtutubo a lallaki a bayat ti panangitulooyo iti panagilinnawagyo, masursuroda ti kaipapanan ti tunggal maysa kadagitoy. Mabalina a palukib kadakuada iti panid vi [ti panid a sarunuen ti Genesis 1:1] tapno makita ti pagannurotan kadagiti pannakayababa a naimaldit idiay.

llawlawag nga agar-aramat iti siam nga agduduma a listababa ti edision dagiti nasantuan a kasuratan ti Santo iti Ud-udina nga Aldaw. Bayat ti panangilawlawag iti tunggal maysa kadagiti sumaganad a pagarigan, palukib kadagiti agtutubo a lallaki dagiti binatangog ti nasantuan a kasuratan ken ilawlawag ti tunggal maysa no adda pay panawen.

1. *Dagiti pangitudo iti pagibasaran*. Ibaga dagitoy dagiti bersikulo iti amin a nasantuan a kasuratan a naglaon iti mainaig a pakaammo. Maidalandatayo a mangtakuat iti adu a napapateg a kapanunotan. Kas pagarigan, idawat kadagiti agtutubo a lallaki a lukibenda ti Mateo 2:2, listababa *17b*.

- Ania dagiti pangitudo iti pagibasaran a naited iti Mateo 2:2? (Isaias 6:5; Jeremias 23:5; 2 Nephi 10:14; Alma 5:50; DkK 128:22 [22–23]; Moises 7:53.)

Laglagipen a daytoy napili a nasantuan a kasuratan ket pangitudo iti pagibasaran iti tunggal maysa kadagiti nasantuan a kasuratan. Pasapul ken pabasa a siuulimek iti agtutubo a lalaki ti maysa kadagiti pangitudo iti pagibasaran a naited iti Daan a Tulag, Libro ni Mormon, Doktrina ken Katulagan, ken Perlas a Kapatgan tapno matakuan ti pateg ti pangitudo iti pagibasaran.

2. Itudo ti *GR* ti masukansukat a patarus dagiti binatangog manipud iti Griego. Kas pagarigan, palukib kadagiti agtutubo a lallaki ti Mateo 2:16, dagiti listababa *16a* ken *16d*. Idawat iti maysa nga agtutubo a lalaki a basaenna ti masukansukat a patarus iti Griego. Laglagipen a ti sabali a patarus palawagenna a nasaysayaat ti tunggal kopia.
3. Ipakita ti HEB ti masukansukat a patarus kadagiti binatangog manipud iti Hebreo. Pabasa kadagiti agtutubo a lallaki ti Mateo 5:5, listababa *5a*. Agar-aramat daytoy a pangilawlawag iti pakaammo iti baba iti agpada a Griego ken Hebreo tapno tumulong kadatayo a mangawat a nasaysayaat iti kaipapanan ti nasantuan a kasuratan. Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti agpada a patarus.
4. *IE* ti pannakayababa ti pangilawlawag iti pagsasao (pagsasao a naisangsangayan kadagiti tao wenno baranggay, kas iti Ingles a naaramat idi panawen ni Ari Santiago) ken dagiti narigat a balabala. Kas pagarigan, palukib kadagiti agtutubo a lallaki ti 2 Nephi 12:22, listababa *22a*, *3b*, ken pabasa ti pangilawlawag.
5. *PJS* ti pannakayababa ti Patarus ni Joseph Smith iti Biblia. Pakita kadagiti agtutubo a lallaki ti "Patarus ni Joseph Smith" iti Bible Dictionary ket pasubli kadakuada nga adalen daytoy. Dagiti naadaw manipud iti PJS nga agingga iti innem a binatangog ti kaatiddogna ti nadakamat kadagiti listababa. Ad-adu pay dagiti naadaw iti PJS a nadakamat kadagiti listababa nga addaan iti pagibasaran iti beneg ti Apendiks a nakadakamatanda. Nadakamat dagiti nabalbaliwan iti Bersion ni Ari Santiago iti nagiray a balikas. Palukib

kadagiti agtutubo a lallaki ti Mateo 4 ket pakita dagiti listababana. Kitaen no kasano ti panangaramid a nalawlawag ti Patarus ni Joseph Smith iti pakasaritaan dagiti pannakasulisog ti Mangisalakana. Para iti pagarigan ti banag nga atiddog unay a maimaldit iti listababa, palukib kadagiti agtutubo a lallaki ti Juan 1:1, listababa 1a. Kalpasanna palukib iti mainayon iti Patarus ni Joseph Smith a masarakan iti Apendiks.

6. *TG* ti pannakayababa ti Pangiwanwan a Topiko (Topical Guide)—Pangiwanwan a Topiko iti Napagsasaganad a Balikas ken Indeks—a masarakan iti Apendiks. Naglaon daytoy a benneg iti 3,154 a sinurat. 608 kadagitoy ti addaan iti topiko nga ebanghelio a nakailistaan dagiti kapatgan a kopia iti amin a libro dagiti nasantuan a kasuratan. Sabali pay a naan-anay a sinurat ti napagsasaganad a balikas dagiti napili a pagibasaran kadagiti amin a nasantuan a kasuratan. Pakita kadagiti agtutubo a lallaki ti pagibasaran ti Topical Guide iti Mateo 1:19, listababa 19a, a naglaon iti pakaammo iti “Pagarigan.” Ipakaammo a saan laeng a naglaon kadagiti pagibasaran iti Biblia ti Topical Guide ngem iti dadduma pay a nasantuan a kasuratan.

Idawat kadagiti agtutubo a lallaki a lukibenda ti 1 Nephi 7:8 iti Libro ni Mormon. Pasapul kadakuada ti listababa 8c, ket ibaga manen a ti pagibasaran ket iti Topical Guide a “Pagarigan.” Silalagip a palukib kadakuada ti balikas a *Pagarigan* iti Indeks a masarakan iti ungtu ti tallo a nagtitipon. Ipakaammo nga addaan laeng ti indeks iti pagibasaran kadagiti nasantuan a kasuratan iti tallo a nagtitipon, ngem ad-adda a naan-anay ti Pangiwanwan a Topiko.

7. *BD* ti pannakayababa ti Bible Dictionary, a masarakan iti Apendiks ti Biblia. Naibasar ti diksionario iti Cambridge University Press Bible Dictionary, ngem adu ti nainayon ken nabaliwan a mangilawlawag ken mangipakaammo iti paltiing ti Apo iti panawentayo. Ipakaammo kadaytoy ti pakauna ti diksionario, nupay kasta, nga adu a banag iti diksionario a naala iti kasayaatan a mabalin a pagsiriban ti lubong ken naikeddeng nga amirisen manen a maibatay iti baro a panagsukisok wenno iti baro a paltiing (kitaen ti Pakauna ti Bible Dictionary). Makaited ti Diksionario iti katulongan a pangilawlawag a makatulong iti panagadal iti nasantuan a kasuratan. Pabasa kadagiti agtutubo a lallaki ti Mateo 13:25. Idawat kadakuada a sapulenda ti balikas a *tares* iti Bible Dictionary, ken pabasa ti pakailawlawagan a mangted iti ad-adda a pannakaawat iti bersikulo.

Saan laeng a masarakan iti Biblia dagiti pagibasaran iti Biblia, ngem kadagiti dadduma pay a nasantuan a kasuratan. Kas pagarigan, pabirok kadagiti agtutubo a lallaki ti 1 Nephi 19:10, listababa 10g. Ipakaammo a ti naimaldit a pangilawlawag a pakaammo iti baba ibagana kadakuada ti sinurat a “Napukaw a Liblibro” iti Bible Dictionary. Pasapul kadakuada dayta a sinurat iti Bible Dictionary.

8. Ipakaammo ti *OR* dagiti maisukat a balikas a mangilawlawag kadagiti kadaanan wenno saanen a maar-aramat (awanen-iti-panawen, saan a maar-aramat) a balikas ken pagsasao iti Ingles a naaramat kadagiti nasantuan a kasuratan. Kas pagarigan palukib kadagiti agtutubo a lallaki ti Mateo 5:39–40, listababa 39a ken 40a.
9. Sumagmamano a listababa ti saan a mangrugi iti pannakayababa a kas iti GR wenno HEB, ngem mangtedda iti kangrunaan a pangilawlawag a makatulong iti panagadal iti nasantuan a kasuratan. Kas pagarigan, palukib kadagiti agtutubo a lallaki ti Mateo 1:16, listababa 16e.

Apendiks. Ipaskil ti balikas a naisurat iti papel nga “Apendiks” wenno isurat daytoy iti pisarra. Masarakan iti Apendiks dagiti dadduma pay a katulongan iti edision ti Santo iti Ud-udina nga Aldaw iti Biblia ni Ari Santiago. Naglaon ti Apendiks kadagiti sumaganad:

1. *Pangiwanwan a Topiko (Topical Guide)* lladawan daytoy a benneg dagiti pagarigan a naaramat iti paset a “Listababa” daytoy nga adalen.

lладawan ti klase ti napagsasaganad a kangrunaan a balikas a naisurat babaen ti panangpalukib kadagiti agtutubo a lallaki iti Topical Guide para iti “Pagdagusan.” Idalan daytoy a sinurat ida kadagiti bersikulo a kas iti “awan lugarda iti pagdagusan” (Lucas 2:7). Pakita kadagiti agtutubo a lallaki ti maysa kadagiti naisingasing a nasantuan a kasuratan a naisurat iti “Pagdagusan.”

2. *Bible Dictionary*: Kitaen dagiti pagarigan iti babaen ti BD iti paset a “Listababa” daytoy nga adalen.

3. *Patarus ni Joseph Smith*: Kitaen dagiti pagarigan ti PJS iti paset a “Listababa” daytoy nga adalen.
4. *Gaseta ken Mapa (Gazetteer and Maps)*: Ilislista ti Gazetteer dagiti pagibasaran ti nagnagan dagiti lugar iti mapa babaen ti letra ken numero. Makatulong daytoy a paset a mangsapul kadagiti lugar a nadakamat iti paset ti Mapa a sumarsaruno. Palukib kadagiti agtutubo a lallaki ti “Gazetteer.” Basaen ti palawag no kasano a maaramat dagiti mapa. Pasapul kadakuada ti lugar a nadakamat iti Mateo 11:23 (Capernaum).
- Lukiben ti Gazetteer ket sapulen ti Capernaum. Sumaruno iti daytoy a balikas ti “D3:14, 15.” Iti sabali a panna, masarakan ti Capernaum iti D3 kadagiti mapa 14 ken 15. Ipakaammo a nanumeruan ti tunggal maysa kadagiti mapa iti ngatuen a tengnga ti panid.

Makatulong Kadatayo Dagiti Katulongan iti Panagadal a Manggun-od iti Nasantuan a Pannakaammo

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Moroni 7:48. Pakita kenkuana ti listababa 48c. Daytoy ti mangidalan kenkuana iti 1 Juan 3:1–3. Pabasa iti sabali nga agtutubo a lalaki daytoy a bersikulo. (No awan ti listababa dagiti nasantuan a kasuratanyo, ibaga kadagiti agtutubo a lallaki a kitaenda ti 1 Juan 3:1–3.)

- Apay iti panagkunayo a nagaramat ti Apo iti agpada a balikas kadagitoy agpada a nasantuan a kasuratan?

Ilawlawag a saan a balbaliwan ti Apo dagiti bilinna iti tunggal kaputotan. Saan nga agbalbaliw ti mensahena kadatayo. Masansan, aramatenna ti isu met laeng a balikas.

Panagsukisok iti nasantuan a kasuratan

No adda pay oras, pakita kadagiti agtutubo a lallaki dagiti sumaganad a grupo ti nasantuan a kasuratan. Masarakanda ti sumagmamano a pagarigan a nangtedan ti Apo iti agpapada a balikas iti sumagmamano a gundaway iti adu a nagduduma a nasantuan a kasuratan. Ilawlawag a ginargasut a kasta a grupo ti isu met laeng a bilbilin. Masarakan laeng dagiti agtutubo a lallaki dagitoy a bilin babaen ti panagsukisokda kadagiti nasantuan a kasuratan.

Isaias 52:11

3 Nephi 20:41

Doktrina ken Katulagan 38:42

Doktrina ken Katulagan 133:5

(“Agbalinkayo a nadalus a pataw dagiti alikamen ti Apo.”)

- Kasano a maaramat dagitoy a bersikulo kadatayo a kas addaan iti kinasaserdote?

Imula iti panunot dagiti agtutubo a lallaki a dagiti bilin nga agbalin a nadalus kadagiti addaan iti kinasaserdote pumadada iti amin a kaputotan.

Juan 4:35

Alma 26:5

Doktrina ken Katulagan 4:4

Doktrina ken Katulagan 6:3

Doktrina ken Katulagan 33:3, 7

(“Naluomen ti talon a pagapitan.”)

- Kasano a mangnayon iti pannakaawattayo dagitoy a nasantuan a kasuratan iti Doktrina ken Katulagan?

- Kasano a makatulongtayo a mangummong iti apit?

Isaias 52:7

Taga-Roma 10:15

1 Nephi 13:37

Mosiah 15:15–18

Doktrina ken Katulagan 128:19

(“Anian a nagpintas ti dapan dagiti mangyeg iti naimbag a damag.”)

- Kasano ti kinapateg kenka ti mapan agmision?
- Kasano ti rikna ti Apo kadagiti agserserbi iti mision?

Balikas ti Dios Dagiti Nasantuan a Kasuratan

Naadaw a sao

Isurat iti pisarra wenna iparang dagitoy a balikas: *Balikas ti Dios dagiti nasantuan a kasuratan*.

Basaen ti sumaganad nga insao ni Propeta Joseph Smith:

“Isu a makatanda iti bileg ti Kinamannakabalin, a naikitikit kadagiti langit, makitana ti surat ti ima ti Dios iti sagrado a pagbasaan: ket isu a mangbasbasa a masansan kaay-ayonanto la unay, ket isu a makaammo iti daytoy, mabigbignanto ti ima sadino man ti pakakitaanna iti daytoy” (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, sel. Joseph Fielding Smith [Salt Lake City: Deseret Book Co., 1976], p. 56).

Ilawlawag a ditayo ammo dagiti bilin ti Apo kadatayo no ditayo adalen dagiti nasantuan a kasuratan. Nupay kasta, kas iti kinuna ni Joseph Smith, no masansan nga adalentayo dagiti nasantuan a kasuratan maammuantayo dagiti bilin ti Apo kadatayo ken masursurotayo ti dalan ti biag.

Sawen dagiti Propeta ti Balikas ti Dios

Dagiti nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Pabasa kadagiti agtutubo a lallaki dagiti sumaganad a bersikulo: Isaias 51:16 ken Jeremias 1:9.

- Ania iti panagkunayo ti kayat a sawen ti Apo idi kinunana nga impanna dagiti balikasna iti ngiwat dagiti propeta?

Kinunana ken ni Moises: “Siakto ti ngiwatmo, ken isurok kenka ti sawem” (Exodo 4:12).

- Asino ti nangisuro ken ni Moises iti rumbeng a sawenna kadagiti tao?

Kinuna ni Nephi iti kaudian a pammaneknekna: “Balikas ni Cristo dagitoy a balikas, ket intedna ida kaniak” (2 Nephi 33:10).

- Asino ti nangted ken ni Nephi kadagiti balikas a sinaona?

Kamaudiananna, pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Doktrina ken Katulagan 18:34–36.

- Asino ti akimbalikas iti linaon ti Doktrina ken Katulagan? (Ti Apo.)
- Kasano a mangngegtayo ti timek ti Apo iti agdama? (Babaen ti panagadaltayo kadagiti nasantuan a kasuratan ken dagiti balikas ti sibibiag a propeta.)

Panangigibus

Pammaneknek

Ipaneknek kadagiti agtutubo a lallaki ti rikna maipanggep iti nasantuan a kasuratan ken ti pateg ti panagadal kadakuada. Ilawlawag a tulongan dagiti edision ti Santo iti Ud-udina nga Aldaw kadagiti nasantuan a kasuratan dagiti agtutubo a lallaki a mangawat a naan-anay kadagiti pannursuro ti Apo bayat ti mainugot a panangaramatda kadakuada.

Pangkarit

Ilawlawag kadagiti agtutubo a lallaki a maaramat dagiti edision ti Santo iti Ud-udina nga Aldaw kadagiti nasantuan a kasuratan a para kadagiti adalenda. Kariten ida a mangitugot kadagiti nasantuan a kasuratanda iti tunggal lawas.

Guyugoyen dagiti agtutubo a lallaki a mangaramat kadagiti kasapulan a naited kadagiti edision ti Santo iti Ud-udina nga Aldaw kadagiti nasantuan a kasuratan saan laeng kadagiti klase iti Simbaan ngem iti pay bukodda a panagadal iti nasantuan a kasuratan. Kariten dagiti agtutubo a lallaki nga inaldaw nga agbasa kadagiti nasantuan a kasuratan.

44

Panagbalin a Nasaysayaat a Mannursuro iti Pagtaengan

GANDAT

Babaen ti panagsagana ken panagayat, agbalin ti tunggal agtutubo a lalaki a parabur kadagiti kaamaan a sursuruanna iti pagtaengan.

PANANGISAGANA

- Dagiti banag a kasapulan:
 - Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 - Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
- Mangaramid iti kopia ti maibunong a papel a "Sangapulo a Bilin para kadagiti Mannursuro iti Pagtaengan" para iti tunggal agtutubo a lalaki ken kadagiti natataengan a mannursuro iti pagtaengan a tumabuno iti miting ti kinasaserdote.
- Mangaramid iti kopia ti maibunong a papel nga "Uppat a Kaamaan" para iti tunggal agtutubo a lalaki.

Palagip iti Mannursuro

Masansan nga imulatayo iti panunot dagiti agtutubotayo ti pagrebbengan ti maysa nga akem ngem kalpasanna bassit ti tulong a maited kadakuada tapno matungpal ken ipategda dayta nga akem. Tulongannakayo daytoy nga adalen tapno matulonganyo dagiti agtutubo a lalaki a mangipateg kadagiti akemda a kas mannursuro iti pagtaengan, saan laeng nga ita ngem agingga a sibibiagda.

Ad-adda a nasamay ken addaan iti manayon a bileg kadagiti agtutubo a lalaki daytoy nga adalen no kaduaen ida dagiti natataengan a kaduada iti panangisursuro iti pagtaengan iti daytoy naisangsangayan a miting ti kinasaserdote. No anamongan ti obispoyo, aramiden dagiti kasapulan a pannakaurnos ken panangawis.

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Pisarra ken panaglilinnawag

Pakauna

Mangikabil iti pagrukodan iti pisarra kas iti sumaganad

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Saan a nasamay									Nasamay unay	

- Kasano iti panagkunayo ti kinasamayyo a kas mannursuro iti pagtaengan? (Palubosan ti tunggal agtutubo a lalaki a sumungbat babaen ti panangipakitana iti pangilugaranna iti bagina iti pagrukodan nga impan iti pisarra. Mabalín nga isurat ti inisial ti tunggal agtutubo a lalaki iti batog a pangipananna iti bagina.)

llawlawag nga itakderan dagiti mannursuro iti pagtaengan ti Apo, ti obispo, ken ti pangulo ti korum bayat ti panangisuroda iti pagtaengan.

- Sadino iti panagkunayo ti kayat ti Apo, ti obispo, ken ti pangulo ti korum a pangipanan kadakayo iti pagrukodan? Paglilinnawagan dagiti sungbatda, ken markaen ti mapagnunumuan iti pagrukodan.

Ibaga kadagiti agtutubo a lalaki nga aramatenyo ti nabati nga oras ti adalen iti panangtulong kadakuada nga agbalin nga ad-adda a nasamay a mannursuro iti pagtaengan.

Ti Nasamay a Mannursuro iti Pagtaengan Aywanan ken Pagserbianna dagiti Kaamaanna

Umuna a maibunong a papel ken panaglilinnawag

Ikkan ti tunggal agtutubo a lalaki ken mannursuro a sumarsarungkar iti pagtaengan iti kopia ti maibunong a papel a “Sangapulo a Bilin para kadagiti Mannursuro iti Pagtaengan.” Ilawlawag iti mabiit ti tunggal “bilin” tapno masinunuo a maawatan dagiti agtutubo a lalaki no apay a napateg daytoy. Yunay-unay no kasano nga ipakita ti panagtungpal iti tunggal maysa kadagiti bilin iti pudno a pamategda iti tunggal kameng dagiti kaamaan a maidutok kadakuada a suruan iti pagtaengan. Kas pagarigan:

- Kasano nga ipakita ti isasarungkar iti kaamaan a pudno nga ipatpategmo ida? (Ipakitam ti panangdayawmo iti panagmaymaysada ken panawen nga ikumitda.)

Ituloy iti maikadua a bilin ken dadduma pay agingga a mapagsasaritaanyo amin ti sangapulo.

Maikadua a maibunong a papel ken panaglilinnawag

Ikkan ti tunggal maysa nga agtutubo a lalaki iti kopia ti maibunong a papel nga “Uppat a Kaamaan.”

Basaen nga aggigiddan ti tunggal pakagupgopan. Awan ti panawen a pagsasaritaan ti tunggal maysa kadagiti sangapulo a bilin a kas iti panangisalaysayda iti uppat a kaamaan, isu a nairekomenda a pumili iti tallo wenno uppat kadagiti bilin nga agserbi a kas pagarigan iti aramiden ti maysa a mannursuro iti pagtaengan. Mabalina nga iraman dagiti bilang 2, 3, 8, ken 9.

Agsaludsod ti kas iti sumaganad:

- Kasano a mapagbalinyo a dakdakkal ti kaipapanan dagiti kararagyo a kas mannursuro iti pagtaengan bayat ti isasarungkarayo iti kaamaan nga Schmidt? Iti kaamaan a Murdock? Iti kaamaan a Johnson? Ken ni Sister Lopez?

Ituloy dagitoy a klase ti saludsod agingga a mapaglilinnawaganyo ti tallo wenno uppat kadagiti sangapulo a bilin ken ipakat ida iti amin nga uppat a kaamaan. Penken nga igunamgunam ti kinapateg ti panangaywan ken panangipateg iti tunggal kaamaan ken iti tunggal kameng ti kaamaan.

Kasano ti Panagbalinko a Nasaysayaat a Mannursuro iti Pagtaengan

Ibaga kadagiti agtutubo a lalaki nga isalaysay kadakuada ti maysa a pudno nga estoria maipapan iti agtutubo a lalaki a kas kadakuada a naimbag a mannursuro iti pagtaengan. Idawat kadakuada a dumngeg kadagiti bilin iti panangisuro iti pagtaengan a tinungpal daytoy nga agtutubo a lalaki bayat ti panangbasa iti estoria.

“Itay nabiit . . . maysa a lalaki ken ti anakna nga addaanen tawen a mangisuro ti nadutokan a kas mannursuro iti pagtaengan ti kaamaanmi. Ammomi ti kinapasnek ti ama iti ebanghelio ngem dimi ammo ti namnamaen iti anakna, nupay ipakita ti langa ken ugali ti agtutubo a lalaki ti isu met laeng a kinapasnek. Bayat ti immuna nga isasarungkarda kadakami, diak insina ti panagkitak iti daytoy agtutubo a lalaki. Nupay gagangay a naulimek, nangted iti dayaw iti kinasaserdotena ti amin nga inaramid wenno sinaona. Iti saan a nabayag naammuanda a pimmasay ti agtutubo nga anakmi a lalaki makatawenen ti napalabas ket segseggaanmi ti panagpasngay ti sabali nga anak. Manipud iti daya a kanito nagbalinda a naisangsangayan a paset ti biagmi bayat ti panagkararagda para kadakami ken panangparegtada kadakami. Iti kamaudian daya immuna nga isasarungkar kiniddawko iti agtutubo a lalaki nga agkararag. Iti kararagna indawatna iti Apo a tulongannakami iti pannakapukaw ti anakmi ken bendisionanna ti ubing a dandanin maipasngay. Impangrunana nga inkararag a saan koma a marigatan ti asawak iti panagpasngayna.

Nalapunosak ken ti asawak iti kinapudno ken kinamanagrikna daytoy agtutubo a mannursuro. Bayat dagiti aldaw ken lawas a simmaruno gagangay (iti nalablaves ngem maminsan iti makabulan) a kumkomustaendakami dagitoy a kakabsat. Kalpasan ti pannakayanak ti maladaga, nangyeg iti sagut ti agtutubo a lalaki, a kaduana ti amana. Bayat ti panagkararagmi amin a sipaparintumeng inyebkas ti mannursuro ti panagyamanna iti Apo iti natalged a pannakayanak ti ubing” (kas insalaysay manen ni H. Burke Peterson, iti “The Role of the Teacher,” *New Era*, May 1974, pp. 10–11).

Panaglilinnawag

- Ania kadagiti bilin ti panangisuro iti pagtaengan ti induma unay a tinungpal ti agtutubo a lalaki? (Bilang 5, 7, 8, 9, ken 10.)

Estoria

Basaen ti sumaganad nga estoria maipapan iti pangngaring ti maysa a mannursuro iti pagtaengan:

“Kas maysa nga ubing kanayon a sinegseggaak ti isasarungkar dagiti mannursuro iti purok (maaw-awagan itan a mannursuro iti pagtaengan) iti pagtaengak. Ad-adda a malaglagipko ti ub-ubing a kadua, ni Brother Labelle, nga immay iti pagtaenganmi. Maysa nga agtutubo a lalaki nga agarup sangapulo-ket-lima ni Brother Labelle idi nangrugi a simmarungkar kadakami. . . . Nalaing nga atleta ken maysa kadagiti kangrunaan a mapangnamnamaan nga umaayam iti putbol iti haikul. Ngem kangrunaanna ti kinasayaatna a Santo iti Ududina nga Aldaw ket rinaemko ti panangipategna iti kinasaserdote ti Dios.

“Nadayaw ken naragsak iti kaamaak. Saan unay a matimtimek, ngem kanayon a makaparegget kadakami ti sawenna. Nakitkitak ni Brother Labelle iti ili, iti pagadalan, ken dadduma pay a lugar, ket pudno a rinaemko ti pagwadanna. Idi nakitanak, naammuanna ti naganko ket kinumustanak. Anian a gundaway para kaniak (maysa nga ubing a lalaki nga agarup sangapulo) ti isasarungkarna iti pagtaenganmi. Kinapudnona, diak malagip ti nataengan a kadua dayta a timpuyog ti kinasaserdote. Masinunuok a maysa a nasayaat a tao, ket rinaemmi met. Ngem iti maysa nga agtutubo a lalaki iti maikalima a grado, daydi a sangapulo-ket-lima ti tawenna a mannursuro, ni Brother Labelle, pudno a *naisangsangayan* a tao. Awanen ti maibaon ti obispo a nasaysayaat pay mgem isu iti pagtaengak. Malaglagipko pay laeng dagiti pasamak tallopulo-ket-tallo a tawenen ti napalabas gapu iti pangaring dayta sangapulo-ket-lima ti tawenna a mannursuro” (kas naibaga iti *Priesthood Study Course, Teachers Quorum*, Series B [1971], p. T–10).

- Ania dagiti banag a namagbalin ken ni Brother Labelle a napateg unay a mannursuro iti pagtaengan iti daytoy agtutubo a lalaki?

Aramiden

Patsekan iti tunggal agtutubo a lalaki ken ti nataengan a kaduana ti kopiada iti “Sangapulo a Bilin para kadagiti Mannursuro iti Pagtaengan” ti punganay ti tunggal maysa kadagiti bilin a tungtungpalenda a nasayaat iti kaduana. Ikkan ida iti panawen a mangaramid iti daytoy a sangkamaysa nga agpanunot. Kalpasanna paballikid dagiti papelda ket pagaramiden ida iti gagangay a tsart kas iti sumaganad. Pailista kadakuada ti sumaruno nga uppat a bulan ti tawen iti dasig ti bulan ken ti kayatda iti sangapulo a bilin a mapasayaat iti dayta a bulan iti akinkanawan a dasig. Mabalina a kastoy ti langa ti tsart:

BULAN	BILIN NGA ARAMIDEN
Mayo	Pannakipagkararag kadagiti kaamaan
Hunio	Pannakisarita iti tunggal kaamaan
Hulio	Ikkan-pateg dagiti panagkasangay babaen ti apagbiit nga isasarungkar
Agosto	Ad-adda nga agalibtak kadagiti pettat a panagkasapulan

Panangigibus

Naadaw a sao

Basaen iti napigsa ti sumaganad nga sao ni Presidente Ezra Taft Benson:

“Adtoy ti sumagmamano a saludsod a nasken a saludsoden ti tunggal [mannursuro iti pagtaengan]: Ay-aywanam kadi a kas iti nasken ti kaamaan?”

“Ipapaayam kadi ida iti kasapulanda?”

“Maseknanka kadi iti pagsayaatan ti kaamaan isu nga ammuem dagiti pagesmanda, a laglagipem dagiti kasangay ken naisangsangayan a paspasamakda, ken agtultuloy ti panangikarkaragmo kadakuada?”

“Sika kadi ti umuna a dumteng iti pagtaengan no agkasapulan ti kaamaan?”

“Sika kadi ti umuna nga aw-awagan ti pannakaulo ti kaamaan?”

“As-asikasuem kadi dagiti kasapulan ti tunggal kameng ti kaamaan?”

“No maysa kadagiti naidutok a kaamaan ti umakar, ammuem kadi no sadino ti immakaranda? Ikarigatam kadi a maammuan ti baro a pagnaedanda? Agsaludsodka kadi kadagiti kaarruba, gagayem, ken kakabagianda?” (iti Conference Report, Apr. 1983, p. 62–63; wenno *Ensign*, May 1983, p. 45).

Pangkarit

Guyugoyen ti tunggal agtutubo a lalaki, ken ti kaduana, nga agaramid iti katulagan nga agbalin a nasamsamay, managayat a mannursuro iti pagtaengan a sangkamaysa.

Dagiti Sangapulo a Bilin para kadagiti Mannursuro iti Pagtaengan

1. Ipasakbayyo nga ibaga a sumarungkarkayo iti tunggal kaamaan a suruanyo iti pagtaengan.
2. *Agkararagkayo a sangkamaysa* sakbay a rummuarkayo a mangisuro iti pagtaengan iti kaamaanyo.
3. *Mangisaganakayo* iti maitutop a *mensahe* para iti tunggal kaamaan.
4. Nasken nga addakayo iti naituding nga oras iti balay ti tunggal kaamaan.
5. Agbalinkayo a *mannakigayem* ken tarigagayan a dumngeg iti ania man a sawen dagiti kaamaanyo bayat ti isasarungkayo.
6. *Aramidenyo a mabiit laeng ti isasarungkayo*.
7. *Agkararagkayo a kadua* ti tunggal *kaamaan* sakbay a pumanawkayo (no tarigagayan ti pannakaulo ti kaamaan nga aramidenyo daytoy.)
8. *Surnadanyo* iti sabali nga isasarungkar no ammoyo a kasapulanda.
9. Umawagkayo wenno mangipatulodkayo kadagiti tarheta ti panangkablaaw *tapno maikkan-pateg ti tunggal kameng ti kaamaan* kadagiti panagkasangay ken dadduma pay a naisangsangayan a pasken.
10. *Agalibtakkayo* kadagiti pettat a panagkasapulan ken dadduma pay a kasasaad a pakatulonganyo kadagiti kaamaanyo.

Uppat a Kaamaan

Agtutubo dagiti nagannak nga SCHMIDT ken addaanda iti tallo a babassit nga annak. Napasurotda iti Simbaan ken napudnoda unay maipapan iti amin a banag a maidawat kadakuada. Maysa kadagiti annakda ti masansan nga agsagubanit, ngem saanda a mauppapay maipapan iti parikut. Dandanin walo ti tawen ti inauna nga anakda. Adu ti ammo dagiti Schmidt ken kaay-ayoda ti klasiko a musika, dandaniw, ken nasayaat a drama iti entablado.

Natataengan nga agassawa ti kaamaan a MURDOCK nga addaan iti balasitang a makipagnanaed iti pagtaengan. Naasawan aminen dagiti dadduma nga annak ken addaandan iti kabukbukodan a pagtaengan. Nagbalin a saan nga interesado iti Simbaan ti balasitang nga anak iti pagtaengan ket insardengnan ti tumartaripnong kadagiti miting ti Simbaan. Makilanglangen iti nariribuk a bunggoy ket dakkel a parikut kadagiti nagannak kenkuana. Kangrunaan a pagduyosanna ti sine ken panagummong iti sinankotse.

Nasayaat a tattao dagiti JOHNSON, ngem saanda nga aktibo. Paspastrekenda dagiti mannursuro iti pagtaengan iti pagtaenganda, ngem saanda a makiramraman iti ar-aramiden ti simbaan. Addaanda iti agtutubo nga annak iti pagtaengan kasta met iti ub-ubing nga annak. Awan kadakuada ti mapmapan iti Simbaan. Nairuamen iti ruar dagiti agtutubo nga annak ket kaay-ayoda ti agpalabas iti oras iti langalang.

Naragsak ken nataengan a kameng ti Simbaan ni Sister LOPEZ. Ikarkarigatanna unay ti makapan iti Simbaan iti tunggal Domingo, ngem narigat unay kenkuana. Addaan iti “nalamiis nga ima “ ni Sister Lopez ket addaan iti adu a nalalangto a mula iti uneg ken napipintas a minuyongan iti ruar. Malidliday ken kaay-ayona dagiti mannursuro iti pagtaengan a sumarungkar kenkuana.

Ti Sagrado a Pannakabalin nga Agputot

45

GANDAT Mapatanor nga ipateg ti tunggal agtutubo a lalaki ti bagina ken ti nadosan a pannakabalin nga agputot.

- PANANGISAGANA**
- Dagiti banag a kasapulan:
 - Mabalin nga aramiden no kayat: Ladawan 18, Boyd K. Packer (64332); ladawan 19, Maysa nga agtutubo a lalaki; ladawan 20, Agtutubo nga agassawa nga addaan iti kaamaan; ladawan 21, Maysa a bunggoy dagiti agtutubo; ladawan 22, Agtutubo nga agassawa nga adda templo iti likudan
 - Filmstrip ken audiocassette, *The Very Key*, no adda iti lugaryo
 - Filmstrip projector, telon, ken pagtokaran iti cassette
 - Buyaen ti filmstrip (wenna ti iskrip) tapno mairuam a nalaing kadagiti nailadawan a kapanunotan.
 - No awan ti filmstrip, awisen ti mamalbalakad ti obispo nga akinrebbeng iti ragupmo iti edad tapno basaenna ti iskrip a linaon ti adalen. Aramaten dagiti nadakamat a ladawan tapno maipakita ti iskrip.
 - Amirisen ti balakad maipapan iti kinadalus iti nailubongan nga aramid iti panid 15 ti *For the Strength of Youth*.
-

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Naadaw a sao

Aramaten ti Pannakabalin nga Agputot a Maibatay iti Plano ti Dios

Basaen ti sumaganad nga insao ni Presidente Spencer W. Kimball:

“Saan a maikalintegan wenna maituloy ti daga ti biagna nga awan ti panagasawa ken ti kaamaan. Ti pannakinaig iti seks nga awanan iti asawa, iti amin a tao, agtutubo wenna nataengan, karurod ti Apo, ket nakaladladingit ta adu a tao ti mabulsek kadagitoy a kinapudno” (iti Conference Report, Oct. 1974, p. 9; wenna *Ensign*, Nov. 1974, p. 8).

Dagiti saludsod a pagpanunotan

- Ania ti kaipapanan kenka ti *kinadalus ti dayaw?*
- Apay a napateg unay ti kinadalus ti dayaw?

Filmstrip

Ipabuya ti filmstrip a *The Very Key*. No awan ti maaramat a pasilidad, maikalikagum a maawis ti maysa a kameng ti pagobispuan a tumabuno iti klase tapno basaenna ti iskrip. Bayat ti panangbasana iti iskrip, ipakita dagiti ladawan a masarakan iti likudan ti pagbasaan no isingasing ti iskrip.

Iskrip ti filmstrip nga addaan iti ladawan

“[Iparang ti ladawan ni Elder Packer.] Napateg unay kadakayo ti mensahek. Pakaseknanna ti ragsakyo iti masakbayan. Nasken nga addaan iti dakkel a kinapateg kadakayo ti topiko—apay nga agtalinaed a nadalus ti dayawtayo? llawlawagko ti pagsaritaan a napno iti panagraem.

“Idi punganay, sakbay ti pannakayanakyo ditoy daga, nakipagnaedkayo iti Nailangitan nga Amatayo. Pudno Isuna. Sibibiag, ket iburayko ti pammaneknekkko iti daytoy.

“Ammonakayo sadiay. Gapu ta ay-ayatennakayo sineggaanna ti ragsakyo ken ti agnanayon a panagdur-asyo. Tinarigagayanna a makapagpilikayo a siwayawaya ken dumur-as iti pannakabalin nga agpili iti nasayaat, tapno agbalinkayo a kas Kenkuana. Tapno magun-od daytoy nasken a pumanawtayo iti imatangna. Kas iti panagturong iti eskuela. Maysa a plano ti naidatag ket immanamong ti tunggal maysa a pumanaw iti imatang ti Nailangitan nga Amatayo tapno mapadas ti biag ditoy daga.

“Dua a dadakkel a banag ti naisagana a para kadatayo bayat ti yaaytayo iti lubong. Maysa, umawattayo iti bagi a matay, a naparsua a kalanglanga ti Dios. [Ipakita ti ladawan ti maysa nga agtutubo a lalaki.] Iti daytoy, babaen ti umno a panagparbeng, mabalin a magun-odtayo ti biag nga agnanayon ken kinaragsak. Dua, mapadas ken masuboktayo tapno iti kasta dumur-astayo iti kinabileg ken iti naespirituan a pannakabalin.

“Babaen ti naannugotan a plano, naibaon da Adan ken Eva iti daga kas immuna a nagannak kadatayo. Makapagsaganada kadagiti naindagaan a bagi para kadagiti umuna nga espiritu a mayam-ammo iti daytoy a biag.

“Adda nairanta kadagiti bagitayo—ket nasagraduan daytoy—maysa a pannakabalin a panagputot, maysa a silaw, a makuna, nga addaan iti pannakabalin a mangparaniag kadagiti dadduma pay a silaw. Nasagraduan ken napateg unay a pannakabalin. Nasayaat a pannakabalin.

“Dakayo nga agtutubo, kas tunggal sabali nga anak a babai ken anak a lalaki da Adan ken Eva, addaankayo iti daytoy a pannakabalin iti kaungganyo.

“Ti pannakabalin nga agparsua, wenna makunatayo a panagputot, saan a basta nairana a paset ti plano—masapul iti daytoy. No awan daytoy saan a matuloy ti plano. Ti saan a nasayaat a pannakaaramatna ti mabalin a mangdadael iti plano.

“Adu kadagiti kinaragsak a mabalin nga umay kadakayo iti daytoy a biag ti agpannuray no kasano ti panangaramatyo iti daytoy nasagraduan a pannakabalin nga agparsua. Ti kinapudno a dakayo nga agtutubo a lalaki mabalinyo ti agbalin nga amma ken dakayo agtutubo a babbai mabalinyo ti agbalin nga inna ket addaan iti kangrunaan a pateg kadakayo. [Ipakita ti ladawan ti agtutubo nga agassawa nga addaan iti kaamaan.] Bayat ti idudur-as daytoy a pannakabalin iti kaungganyo daytoy ti manggutugot kadakayo a mangsapul iti kadua ken mangted kadakayo iti bileg a mangayat ken mamagtalinaed [kenkuana].

“Ulitek, sagrado daytoy a pannakabalin nga agparsua. Mabalinyo ti maaddaan iti bukodyo a kaamaan. Babaen ti panangaramatyo iti daytoy a pannakabalin makaawiskayo iti ubbing a makipagbiag kadakayo—dagiti babassit nga ubbing a lalaki ken babbai nga agbalinto a bukukodyo—naparsua, iti wagas, iti bukodyo a langa. Makapagbangonkayo iti pagtaengan, iti pagturayan nga addaan pannakabalin, bileg ken gundaway. Kakuyog daytoy ti naindaklan a pagrebbengan. Daytoy pannakabalin nga agparsua kakuyogna ti napigsa a tarigagay ken essem. Nariknayan ida iti panagbaliw ti kananakem ken pagesmanyoy.

“[Iparang ti ladawan ti maysa a ragup dagiti agtutubo.] Bayat ti idadatengyo iti kinaagtutuboyo, dandani kasla apagdarikmat nga agbalin ti maysa nga ubing a kabarbaro ken makaay-ayo unay. Madlawyo iti panagbalbaliw ti sukog ken langa ti bagiyo ken kadagiti sabali. Mapadasanyo ti nasapa nga arasaas ti naindagaan a tarigagay.

“Nasken nga addaan daytoy a pannakabalin nga agparsua iti dua a pagrukodan. Maysa, nasken a napigsa, ken maikadua, nasken koma nga agtultuloy.

“Nasken a napigsa daytoy a pannakabalin. Malaksid iti kapilitan a panangguyugoy dagitoy a rikna, agkedked dagiti lalaki nga umawat iti pagrebbengan a mangtaraon iti pagtaengan ken kaamaan. Nasken nga agtultuloy met daytoy a pannakabalin, gapu ta agbalin a mamagreppeng iti biag ti kaamaan.

“Panagkunak, naan-anayen ti tawenyo, tapno kumitakayo iti aglawlawyo iti pagarian dagiti ayup. Maamirisyonto a numan adda apagdarikmat a bileg daytoy a panagparsua, a numan adda panangipeksaanna laeng iti naituding a panawen, awan ti biag ti kaamaan.

“Agtultuloy ti biag babaen daytoy a pannakabalin. Ti lubong, a napno iti pannuot ken buteng ken pannakauppapay, mabalin a masukatan iti pagarian ti namnama ken rag-o ken ragsak. Tunggal oras a mayanak ti maysa nga ubing, ti lubong uray no kaskasano mapabaro iti kinaawan mulitna.

“Kayatko manen nga ibaga kadakayo a nasayaat daytoy a pannakabalin iti kaungganyo. Sagut daytoy manipud iti Dios nga Amatayo. Iti nalinteg a panangaramat iti daytoy a saanen nga agpangngadua, makaasidegtayo Kenkuana.

“Mabalin a maaddaantayo, iti bassit a wagas, kadagiti adu nga adda iti Nailangitan nga Amatayo bayat ti panangiturayna kadatayo nga annakna. Awanen ti nain-indaklan a pagadalan wenno pakasuotan a lugar a mabalin a maarapaap.

“[Iparang ti ladawan ti agassawa nga adda templo iti likudanda.] Nakakaskasdaaw kadi nga iti panagkallaysa iti Simbaan nasagraduan ken napateg unay? Maawatanyo kadi no apay a ti panagkallaysayo, a mamalubos kadagitoy a pannakabalin nga agparsua nga aramatenyo, ket nasken a kaannadan a maplano, ken maibilang a kadaegan nga addang iti biagyo? Maibilangtayo kadi a karkarna nga imbilin ti Apo ti pannakapatakder dagiti templo para iti pannakaaramid dagiti seremonia ti panagkallaysa?

“Ita adda dagiti banag nga iballaagko kadakayo. Idi punganay adda maysa kadatayo a nagsukir iti plano ti Nailangitan nga Amatayo. Inkarina a dadaelen ken guluen ti plano.

“Nalapdan a maaddaan iti matay a bagi ken napapanaw—agnanayon a maparitan a mangbangon iti pagarianna. Nagbalin a satanas a manangimon. Ammona a saan laeng a nairana a pasamak iti plano daytoy a pannakabalin nga agparsua, ngem tulbek iti daytoy.

“Ammona a no masulisognakayo a mangaramat iti daytoy a pannakabalin a saan pay a panawen, a mangaramat a nasapa unay, wenno aramaten iti saan a nasayaat iti ania man a wagas, mapukawyo ti gundawayyo para iti agnanayon a panagdur-as.

“Maysa a pudno a tao manipud iti saan a makita a lubong. Addaan iti naindaklan a pannakabalin. Aramatenna daytoy a pangguyugoy kadakayo a mangsalungasing kadagidiay a paglintegan a naaramid a pangsalaknib iti nasagraduan a pannakabalin nga agparsua.

“Nasikap unay kadagiti immuna a panawen tapno sanguenna ti maysa a tao babaen iti nalatak a panangawis nga agbalin a dakes. Ngem ketdi, sitatanang ken siuulimek a mangsulisog iti agtutubo ken nataengan nga agpadpada a mangpanunot a barengbareng dagitoy a nasagraduan a pannakabalin nga agparsua. Tapno maibaba iti naalas wenno iti gagangay laeng a saad nga isu ti nasagraduan ken napintas.

“Nagbaliw itan dagiti wagasna. Ildawanna a kas maysa laeng nga essem nga ikkan iti pakaragsakan. Isurona nga awan ti mayalubog a pagrebbengan iti pannakaaramat daytoy a pannakabalin. Pagragsakan, kunana kadakayo, ti kakaisuna a panggepna.

“Naibinggas dagiti dakes a panangawisna kadagiti angaw ken naisurat iti liriko dagiti kanta. Mayakemda iti television ken kadagiti pagsinean. Agparangda ita kadagiti kaaduan a magasin.

“Dumakkalkayo iti gimong nga adu dagiti agnanayon a panangawis a mangsalungasing kadagitoy nasagraduan a pannakabalin.

“Tarigagayak a mabalakadankayo ken kayatko a laglagipenyoy dagitoy a balikas. Saanyo a palugodan ti asino man a mangsagid wenno mangiggem iti bagiyo, saan uray maysa! Pasurotendakayo dagiti mangibaga kadakayo a saan a pudno daytoy tapno makiranud iti basolda. Dakami ti managisuro kadakayo nga agtalinaed nga awan babakna.

“Adaywanyo dagiti mangguyugoy kadakayo a mangpadas kadagitoy makaited-iti-biag a pannakabalin.

“Iti laeng uneg ti katulagan ti panagkallaysa ti nalinteg a pakaaramatan daytoy nasagraduan a pannakabalin.

“Saan iti kaano man nga aramaten dagitoy nasagraduan a pannakabalin iti saan a nasayaat.

“Ket ita, nasken nga ibagak kadakayo a sipaparbeng ken sigaganetget nga imbunannag ti Dios iti awanan biddut a pagsasao a sumaruno ti kinaay-ay ken panagladingit iti panangsalungasing kadagiti paglintegan ti kinadulus ti dayaw. ‘Saan iti kaano man a ragsak ti kinatiri’ (Alma 41:10). Naaramid dagitoy a paglintegan a mangiwanwan kadagiti amin nga annakna iti panangaramat iti daytoy a sagut.

“Saan a nasken nga agbalin a narabngis wenno managibales tapno madusa iti pananglabsingna iti pagannurotan ti nadalus a paglintegan. Naaramid dagiti paglintegan kadakuada.

“Agur-uray kadakayo ti korona ti gloria no agbiagakayo a maikari. Umanayen a dusa ti pannakapukaw ti korona. Masansan, masansan unay, a madusatayo iti kadagsen dagiti basoltayo a kas iti panagbasoltayo kadagitoy.

“Mabalin a sakbay pay a natimud ti timekko addan tao a natnag iti panagsalungasing. Sumagmamano nga inosente iti ania man a panggep, ngem naguyugoyda kadagiti panggutugot ken pannulisog, ti mabalin a nakaaramaten iti daytoy a bileg iti saan a nasayaat. Ammuenyo ngarud nga adda naindaklan a pannakabalin a mangdalus. Ken ammuenyo a mabalin a madalusankayo.

“No addakayo iti ruar ti Simbaan ibagian ti katulagan ti panagbuniag, kas kadagiti dadduma pay a banag, ti pannakaugas ken pannakadalus.

“Kadakayo nga adda iti uneg ti Simbaan adda wagas, saan a sibubukel nga awanan dagensenna, ngem pudno a magun-od. Makapagtakderkayo a nadalus ken awanan iti mulit iti Sangona. Mapunas ti basol ket maaddaankayonto iti kappia. Inkayo iti obispo. Iggemna ti tulbek daytoy pannakabalin a mangdalus.

“Ket iti maysa nga aldaw maammuanyo ti naan-anay ken nalinteg a pannakaipakita dagitoy a pannakabalin ken ti kasingin a ragsak ken rag-o iti nalinteg a biag ti kaamaan. Iti naituding a panawen, iti las-ud ti katulagan ti kallaysa, mayawatyo ti bagiyo kadagidiay sagrado a pannakaipamatmat ti ayat nga addaan iti kaputotan a mismo ti biag kas pannakatungpalda.

“[Iparang ti ladawan ti maysa a kaamaan.] Iti maysa nga aldaw agubbakayonto iti maladaga ket maammuanyonto a duakayo a nakikadua iti Nailangitan nga Amatayo ti namarsua iti biag. Gapu ta maibilang ti ubing kadakayo, ayatenyonto a nalablaves ngem iti iti bagiyo.

“Umay daytoy a padas, a kas iti ammok, babaen ti kaadda ti bukodyo nga annak wenna nalabit a babaen ti panagtaraken iti ubbing nga annak ti sabali ken nayasideg kadagiti katulagan ti kaamaan.

“Sumagmamano kadakayo ti mabalin a saan a makapadas iti parabur ti panagkallaysa. Uray no kasta salaknibanyo daytoy nasagraduan a pannakabalin nga agparsua, gapu ta adda naindaklan a pannakabalin ti panagsupapak a mabalin a maipakat kadakayo.

“Babaen daytoy a panangayatyo iti maysa a tao a nalablaves ngem iti panangayatyo iti bagiyo agbalinkayo a pudno a Kristiano. Ket maammuanyo, kas iti pannakaammo dagiti dadduma, no ania ti kayat a sawen ti balikas nga *ama* no maisao kadagiti nasantuan a kasuratan. Ket mariknayo ti ayat ken ti kaipapananna kadayo.

“Nasken a maaddaan iti naindaklan a kaipapanan ti amin dagiti kalinteg ti panagdayaw ken panangitan-ok ken panagraem a mated Kenkuana, a ti Dios a Mismo, Isu a kangatuan iti amin, pinilina ti maawagan iti Ama.

“Salakniban ken bantayanyo ti sagutyoy. Nakataya ti pudno a ragsakyo. Ti agnanayon a biag ti kaamaan, nga adda laeng ita iti namnama ken arapaapyo, mabalin a magun-odyo gapu ta inted ti Nailangitan nga Amatayo daytoy kapintasan iti amin a sagut kadakayo—daytoy pannakabalin nga agparsua. Isu ti kangrunaan a tulbek ti kinaragsak. Salimetmetan daytoy a sagut a kas sagrado ken nadalus. Aramaten laeng a kas iti panangiwanwan ti Apo.

“Ikararagko nga umay kadakayo ti parabur ti Dios. Saluadannakayo koma ti Nailangitan nga Amatayo ken tulongannakayo a babaen ita iti pannakaipamatmat daytoy nasagraduan a sagut makaasidegkayo Kenkuana. Sibibiag Isuna. Isu ti Amatayo. Iburayko ti pammanekneko iti daytoy iti nagan ni Jesucristo. Amen” (Boyd K. Packer, in Conference Report, Apr. 1972, pp. 136–39; wenna iti *Ensign*, July 1972, pp. 111–113).

Panagliliinnawag

- Ania ti naindaklan a panggeptayo iti yaaytayo iti daytoy a lubong nga addaan iti naindagaan a bagi? (Tapno masuot, ipakitayo no aramidentayo met laeng dagiti amin nga imbilin kadayo ti Nailangitan nga Ama.)
- Kasano ti imbilin ti Dios a panangaramattayo iti nasagraduan a pannakabalin nga agparsua? (Ipatmatmat ti ayat iti panagkallaysa ken maaddaan iti annak.)
- Apay a nasken a nabileg ken saan nga agbaliw daytoy a pannakabalin nga agparsua? (Tapno awaten dagiti lallaki ti pagrebengan a mangtaraon iti pagtaengan ken ti kaamaan.)

- Ania ti pagrebbenganyo no kaduayo dagiti babbai?
- Apay a nasken a pagtalinaedenyo a nadalus ti bagiyo?
- Kaano ti panangrugi ti tao nga agbalin a saan a nadalus?
- Kasano ti pannakadulus ti tao no inaramatna iti saan a nasayaat ti pannakabalin nga agparsua? (Agpudno iti obispona ken agbabawi.)

llawlawag a tapno magun-od ti rekomenda a makilantip iti templo, nasken a paneknekan ti maysa nga agtutubo a lalaki ti pannakaikarina babaen ti panagsungbatna iti sumagmamano a saludsod ti obispo wenno presidente ti sanga ken ti kameng ti panguluen ti pasok. Maysa kadagitoy a saludsod ti mainaig iti kinadulus ti dayaw ken maibasa a kas iti sumaganad: “Nairamanka kadin iti basol a mainaig iti paglintegan ti kinadulus ti dayaw a saan pay a narisut iti imatang dagiti mainugot a turayen ti kinasaserdote?”

Ti Anak ti Dios a Mangraraem iti Bagina Bendisionanna ti Bagina ken ti Kaamaanna
Panaglilinnawag

- Ania dagiti bendision nga umay iti agtutubo a lalaki a mangraraem iti bagina babaen ti panagbalinna a nadalus?
- Kasano ti pannakabendision ti kaamaanyo babaen ti panagtungpalna iti paglintegan ti kinadulus ti dayaw ti Apo?

llawlawag nga iti masakbayan, maaddaanto ti tunggal maysa kadagiti agtutubo a lalaki iti gundaway a pumili iti asawa ken mangrugi iti bukodna a kaamaan. Tunggal maysa kadagiti masakbayan nga annak ken appokona addaan iti karbengan a mangtawid kenkuana iti nasalun-at a bagi, natarnaw a panagpampanunot, ken naespirituan a tawid. Nasken a makunanto dagiti annakna, “Nadulusak gapu ta imbilin ti Apo a kasta ti pagbalinak ken gapu ta nagbiag ti ina ken amak iti kasta a wagas. Templo ti bagik, ket pagtalinaedek a nadalus daytoy a templo.” Babaen ti panangipasdek iti daytoy a kita ti kannawidan ti kaamaan, yakarnanto dagiti napigsa a talugadingna iti an-annabona.

Pasingkedan manen a ti paglintegan ti kinadulus ti dayaw, kas kadagiti dadduma a paglintegan ti Dios, naited tapno mangisangbay iti ragsak. Sagrado ken napintas ti makinaig no mapagtalinaed iti dayta a wagas babaen ti mainugot a panagkallaysa.

Panangigibus
Pammaneknek
ken pangkarit

Gibusan babaen ti pammaneknek maipapan iti pateg ken bendision ti kinadulus ti dayaw. Sublien nga adalen ti balakad maipapan iti kinadulus ti pannakinaig kadagiti panid 11 agingga iti 16 ti *For the Strength of Youth*. Kariten dagiti agtutubo a lalaki a mangtungpal iti linteg ti kinadulus ti dayaw iti amin a panawen.

46

Panagaramid iti Pangngeddeng

GANDAT

Maawatan ti tunggal agtutubo a lalaki a makaaramid iti umno a pangngeddeng babaen ti panangigaedna a makasursuro iti nasayaat, panagdawat iti balakad kadagiti sabali a maikari, ken panagkiddawna iti Apo a patalgedanna ti kinasayaat ti pangngeddengna.

PANAGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 - b. Papel ken lapis para iti tunggal agtutubo a lalaki
2. Mangbungon iti dua nga agduma ti kadakkelta a bungon. Bungonen a nasayaat ti maysa ket saan a nasayaat ti sabali. Mangikabil iti bassit nga ay-ayam wenno kendi iti tunggal maysa.

Palagip iti mannursuro

Agar-aramidtayo iti pangngeddeng iti inaldaw a panagbiagtayo. Sumagmamano a pangngeddeng ti bassit laeng ti banagda, ngem adu ti mangikeddeng iti turongen ti biagtayo ken rukod ti kinaragsaktayo.

Makaaramidtayo iti pangngeddeng iti adu a wagas. Mangted daytoy nga adalen iti kangrunaan a pagannurotan para iti panagaramid iti nasayaat a pangngeddeng. Nasken a maawatan dagiti agtutubo a lalaki a masapul a sursuruenda ti agaramid iti pangngeddeng ket iramanda ti Apo bayat ti panagaramidda.

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Banag nga adalen

Pakauna

Ipakita kadagiti agtutubo a lalaki ti dua a bungon. Ayaban iti sango ti klase ti maysa kadagiti agtutubo a lalaki. Ibaga kenkuana a maalana ti linaon ti ania man a bungon a pilienna. Apaman a makapagpili, makilinnawag kenkuana dagiti gapu iti pinilina.

Ilawlawag a maysa a banag a nasken nga aramidentayo iti inaldaw ti panangeddeng. Nasken a sursuruen ti agaramid iti umno a pangngeddeng.

Dagiti pagpanunotan a saludsod

Idawat kadagiti agtutubo a lalaki a panunotenda ti sumaganad a saludsod:

- Apay a ti panangikeddeng saan a wagas ti panagaramid iti pangngeddeng?
- Sadino ti pangalaan ti tao iti tulong nga agaramid iti pangngeddeng?
- Kasano ti sakbay a pannakaammo ti tao no umno met laeng ti pangngeddengna?

Nasken ti Regget iti Panagaramid iti Pangngeddeng

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Ilawlawag a bayat ti pannakaipatarus ti Libro ni Mormon, tinarigagayan ni Oliver Cowdery ti agipatarus. Pinadasna ngem napaay.

- Apay a di nabaelan ni Oliver Cowdery ti agipatarus?

Pabasa kadagiti agtutubo a lalaki ti Doktrina ken Katulagan 9:7–9 para iti sungbat.

- Iti panagkitayo, ania ti inaramid ni Oliver Cowdery tapno magun-odna ti tulong ti Apo? (Segun ti bersikulo 7, nagkiddaw laeng iti Apo.)
- Ania ti imbaga ti Apo ken ni Oliver a nasken koma nga inaramidna? (Nasken koma nga inadalna ti patarus iti panunotna ket kalpasanna dinamagna no pudno ti patarus.)
- Ania ti masursurotayo manipud iti daytoy a padas maipapan iti panagaramid iti pangngeddeng? (Nasken nga adalentayo dagiti pagpilian a pangngeddeng, agaramid iti pangngeddeng, ken agkararag ken agsaludsod no nasayaat ti pangngeddeng.)

- Apay iti panagkunayo a kayat ti Apo nga aramidentayo amin ti kabaelantayo tapno makaaramidntayo iti pangngeddeng imbes a basta agdamag laeng kenkuana no ania ti nasken nga aramidentayo? (Kayat ti Nailangitan nga Ama a masursurotayo ti agpanunot ken agadal para iti bagbagitayo.)

Pisarra

Isurat ti sumaganad iti pisarra:

PANAGARAMID ITI PANGNGEDDENG
 Nasken ti regget
 Nagaramid iti pangngeddeng ti kabsat ni Jared

Estoria iti nasantuan a kasuratan

Ilawlawag nga imbaga ti Apo iti kabsat ni Jared no kasano ti mangbangon iti walo a kasko a pangilugananna kadagiti taona a bumallasiw iti taaw, ngem saanna nga impalawag no kasano ti panangsilaw iti uneg dagiti kasko. Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Ether 2:22.

- Kasano ti isusungbat ti Apo?

Basaen ti Ether 2:23.

Idawat kadagiti agtutubo a lalaki nga ilawlawagda ti sungbat ti Apo iti bukodda a balikas. Tulongan ida a mangawat nga inted ti Apo a diretso ti pagrebbengan iti kabsat ni Jared tapno mangngeddeng no kasano ti mangsilaw kadagiti kasko. Kayatna a makaaramid iti bukodna a pangrisut.

Tapno maammuan no ania ti inaramid ti kabsat ni Jared, idawat a basaen ti maysa nga agtutubo a lalaki ti Ether 3:1–4.

Idawat iti maysa wenno dua kadagiti agtutubo a lallaki a mangisalaysay iti bukodda a balikas no ania ti inaramid ti kabsat ni Jared.

Kaso nga adalen

Ikkann ti tunggal maysa nga agtutubo a lalaki iti maysa a panid ti papel. Pagudua iti tunggal agtutubo a lalaki babaen ti panangiladawan iti linia nga agpababa iti tengnga, kalpasanna paisurat kenkuana ti balikas nga *UMANAMONG* iti kanawan a sikigan iti ngato, ken ti balikas a *KONTRA* iti kanigid a sikigan iti ngato. Ilawlawag nga iti ania man a pangngeddeng nasken nga ibilangtayo “dagiti umanamong”—ti gapu iti panangaramid iti maysa a banag—ken “dagiti kontra”—ti gapu a *maisupiat* iti panangaramid iti maysa a banag.

Utoben ti sumaganad a kaso nga adalen.

Sangapulo-ket-lima ti tawen ni Shaun ken napasnek iti eskuela. Agduyos iti ay-ayam, agpada a kas makiraman ken kas agbuybuya. Naaddaan iti gundaway iti dua nga aggidiat a temporario a trabaho. Makapagpili iti maysa laeng kadagito. Kasapulan iti umuna a trabaho nga agtrabaho iti dua agingga iti tallo nga oras iti inaldaw kalpasan ti panagiskuela. Kasapulan iti sabali a trabaho nga agtrabaho iti Biernes ken Sabado manipud iti alas sais agingga iti tengnga ti rabii. No dakayo ni Shaun, mabalinyo ti agaramat iti papel a pangngeddengan iti tunggal trabaho ken isurat amin dagiti “umanamong” ken “kontra” a mapanunotyo. Guduaen ti klase. Ipautob iti gudua dagiti agtutubo a lallaki ti umuna a trabaho, nga isuratda dagiti “umanamong” ken “kontra.” Pautob iti sabali a gudua ti klase ti maikadua a trabaho babaen dagiti “umanamong” ken “kontrana.” Mangted iti agarup lima a minuto para iti daytoy nga aramiden, kalpasanna paglilinnawagan dagiti sumaganad a saludsod:

- Makaaramid kadi ti maysa a tao iti papel iti nasamay a pangngeddeng para iti sabali? Apay?

- Ania dagiti “umanamong” ken “kontra” para iti panagtrabaho kalpasan ti panagiskuela a mabalin a kayat nga ibilang ni Shaun?

- Ania dagiti “umanamong” ken “kontra” para iti panagtrabaho iti udi ti lawas a kayatna nga ibilang?
- No addaan ni Shaun iti gundaway nga agtrabaho iti Domingo ken nasken nga agaramid iti pangngeddeng, ania a gapu ti nasken a sumrek iti panagaramid iti pangngeddeng? (Panangngilin iti Aldaw a Panaginana.)
- Kasano a matulongannakayo iti papel ti pangngeddeng? (Makita dagiti “umanamong” ken “kontra” iti sangoyo.)

Nasayaat ti Dumawat iti Balakad Kadagiti Sabali a Maikari

Kaso nga adalen

Idatag ti sumaganad a kaso kadagiti agtutubo a lallaki.

Manipud iti kinaubingna, naguyguyugoyen ni Tom nga agmision. Ita ta nagturposen iti haiskul ken addaanen iti nasayaat a panggedan, saanna a masinunuo no kayatna ti agmision. Kasla mabayag unay. Mabuyog iti kaamaan ken dagiti gagayemna. Idi idawat ti obispona a mapan, nagkiddaw ni Tom iti sumagmamano nga aldaw tapno makaaramid iti pangngeddeng. Nagawid iti pagtaenganda ket pinanunotna ti parikut. Nakisarita iti nobiana ken kadagiti gagayemna iti trabaho. Kinuna ti nobiana a no mapan saanna a masinunuo nga addanto pay inton agsubli. Impagarup dagiti gagayemna nga agbagtit tapno aggasto iti adu a kuarta imbes a padakkelenna. Kinuna ti amona a saanna a maikarian ni Tom iti trabaho inton agsubli. Iti simmaruno nga aldaw imbaga ni Tom iti Obispo nga inkeddengna a saanen nga agmision.

- Kasano ti pannakaikari dagiti tao a nagkiddawan ni Tom a tumulong a mangaramid iti pangngeddengna? (Mabalin a kitkitaenda ni Tom iti wagas a managimbubukod—no ania ti bukodda a panangipapan iti pangngeddengna.)
- Asino koma pay dagiti tao a nasken a nagkiddawan ni Tom iti balakad? (Dagiti nagannak kenkuana, ti obispona, dagiti mapagtalkan a kakabagianna, ti Nailangitan nga Ama.)

Gibusan ti estoria.

Kalpasan ti panagtrabahona iti panggedanna iti sumagmamano a bulan, nakarikna ni Tom iti pannakaburibor ken kinaliday. Iti panangawis dagiti kabarbaro a gagayemna, nangrugi a timmabuno iti Simbaan nga ad-adda ngem iti gagangay. Naay-ayo kadagiti sumagmamano a pannakisao iti obispona ket rinugianna a kanayon a basaen ti Libro ni Mormon iti umuna a gundaway iti biagna. Pinalabasna ti sumagmamano a rabii a nakisarsarita kadagiti nagannak kenkuana maipapan iti aramid ti misionario. In-inut a nariknana ti tarigagay nga agserbi iti mision. Maysa nga aldaw inawaganna ti obispo ket sinaludsodna, “Naladaw kadin nga agmisionak?”

- Ania dagiti nasayaat nga inaramid ni Tom tapno makaikeddeng? (Binasana dagiti nasantuan a kasuratan ken nakisao iti obispona, kadagiti nagannak kenkuana, ken iti Apo.) Iti pisarra isurat ti: *Agsaludsod kadagiti maikari*.

Iraman ti Apo iti Panagaramid iti Pangngeddeng

Sublien nga adalen
iti pisarra

Inayon ti sumaganad iti pisarra: *Iraman ti Apo iti panagaramid iti pangngeddeng*.

Nasantuan a kasuratan
ken panaglilinnawag

Ilawlawag nga adda panawen nga ibaga kadatayo ti Apo ti aramidentayo.

Pabasa ken pailawlawag kadagiti agtutubo a lallaki ti Ether 2:19–20.

Ipalagip kadagiti agtutubo a lallaki nga adda panawen a namnamaennatayo ti Apo a mangaramid iti pangngeddengtayo, kas nailawlawag iti adalen (kitaen ti Doktrina ken Katulagan 58:26–27).

- Apaman a maadaltayo ti parikut ken maikeddengtayo ti mariknatayo a kasayaatan, kasano ti panangiramantayo iti Apo iti panagaramiditayo iti pangngeddeng? (Kalpasan ti panagpili, asitgantayo ti Apo babaen ti kararag ket saludsodentayo no nasayaat ti pangngeddengtayo. No umno ti pangngeddeng, patalgedan ti Espiritu Santo babaen ti panangtedna kadatayo iti natalna, natalged a rikna nga umno ti pangngeddengtayo.)

Basaen ti Doktrina ken Katulagan 6:22–23 ken Doktrina ken Katulagan 9:8.

llawlawag a no gapu iti sumagmamano a rason a saantayo a nakapagpili iti umno, inkari ti Apo nga ipakaammona a biddut ti pangngeddengtayo babaen ti panangtedna kadatayo iti di makaidna a panagrikna wenna nakaro a panagduadua. Dinakamat dagiti nasantuan a kasuratan daytoy a kas "pannakaulaw ti panunot." No mapasamak daytoy, nasken nga ulitentayo ti agaramid iti pangngeddeng.

Basaen ti Doktrina ken Katulagan 9:9.

Dagiti naadaw a sao ken panaglilinnawag

- Ania ti nasken nga aramidentayo no mariknatayo nga ar-aramidentayo amin dagiti banag a nasken nga aramidentayo tapno makaaramidntayo iti umno a pangngeddeng ngem saantayo a makaawat iti nalawag a pagilasinan iti umno wenna saan?

Kinuna ni Presidente Marion G. Romney: "Naaddaanak iti parikut a kasla saanko a marisut, ken nagsagabaak iti panangsangok kadakuada agingga a kasla saanak a makaadayo no awananak iti pangrisut. Kalpaskan ti panagkararagko ken ti adu a gundaway a panagayunok iti maminsan iti makalawas iti atiddog a panawen, naaddaanak iti sungbat a naipakaammo iti panunotko" (*Look to God and Live: Discourses of Marion G. Romney*, tinipon ni George J. Romney [Salt Lake City: Deseret Book Co., 1971], p. 45).

- Ania no aramidentayo amin ti insingasing ni Presidente Romney ket saantayo latta a makarikna iti pammatalged?

"Nasken a kanayonentayo ti agayuno, agadal ken agkararag tapno marisut dagiti nadagsen a parikut. No dadduma, uray kalpaskan ti panagadal, panagkararag ken panagayuno, panagaramid iti pangngeddeng, ken panangipakat iti pangngeddeng, mabalin a saantayo latta a makaawat iti pammatalged. Kadagita a gundaway, nasken a surotentayo ti kasayaatan a pangngeddengtayo, siaanus a mangaramat iti pammati nga iti maysa nga aldaw umayto ti pammatalged. Nasken a kanayontayo a laglagipen a sungbatan ti Dios dagiti kararagtayo no, iti pangngeddengna, kasayaataan para kadatayo ti umawat iti sungbat" (*Pagrebengan ken Bendision ti Kinasaserdote*, Parte B, p. 190).

Panangigibus

Panangidatag

llawlawag nga annaknatayo ti Nailangitan nga Amatayo, ket imbaonnatayo iti daga tapno dumakkel ken dumur-as. Tapno makaaramid kadagiti nasayaat a pangngeddeng, nasken a maaddaantayo iti pammati ken ni Jesucristo ken agbiag a maikari iti pannakikadua ti Espiritu Santo. Nasken met a maaddaantayo iti pammati iti bagbagitayo iti panangipatungpal kadagiti pangngeddengtayo. Kasapulan daytoy ti tured ken panagikumit.

Sublien nga adalen biit dagiti sarita iti pisarra.

Mabalin nga ibinglay ti padas idi timmulong kenka ti Dios a nagaramid iti pangngeddeng.

Pangkarit

Kariten dagiti agtutubo a lallaki a pumili iti pangngeddeng a nasken nga aramidenda iti umay a lawas ken ipakatda ti kapanunotanda a naisuro iti adalen. Tulongan ida nga agaramid iti panid ti pangngeddeng bayat ti panagpanunotda, nga agaramid iti bukodda a regget, agdamag kadagiti maikari a tao, ken agdawat iti Apo iti tulong ken pammatalged.

GANDAT

Agtarigagay ti tunggal agtutubo a lalaki iti naespirituan a panagdur-as babaen ti panagtungpalna kadagiti paglintegan ti panagsakripisio ken pannangted-pateg.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 - b. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
2. (Mabalin nga aramiden no kayat) Mangisagana para iti tunggal agtutubo a lalaki iti napintas a tarheta a nakaisuratan ti: “Agnanayon a siuutangkayo iti Nailangitan nga Amayo, tapno itedyo kenkuana ti amin nga adda kadakayo ken ti bagiyoy” (Mosiah 2:34).
3. Napnuan kararag nga adalen ti 3 Nephi 9:19–20 ken Moises 5:6–8.

**MAISINGASING A
PANANGIDATAG
ITI ADALEN**

Panagliliinnawag

Nailangitan a Paglintegan ti Sakripisio ken Pannangted-pateg

Isurat ti balikas a *sakripisio* iti pisarra.

- Ania ti kayat a sawen ti *sakripisio*?
- Apay a nasken a sursuruen ti agsakripisio?
- Ania iti panagkunayo ti kayat a sawen ti *pannangted-pateg*? (Tapno aramiden a sagrado, tapno ipaay wenno idaton.)

Ilawlawag nga agnanayon dagiti paglintegan ti pannangted-pateg ken sakripisio ken inted ti Apo iti tao sakbay ti pannakaparsua ti daga.

Naadaw a sao

Basaen ti panangilawlawag ni Elder Bruce R. McConkie kadagitoy a paglintegan:

“Napagreppeng a di mapagsina ti sakripisio ken pannangted-pateg. Ti paglintegan ti pannangted-pateg ti panangtedtayo iti panawentayo, kadagiti paglaingantayo, ken ti kuarta ken sanikuatayo iti pagsayaatan ti Simbaan; kasapulan dagita tapno agtultuloy ti pagayatan ti Apo iti daga.

“Ti paglintegan ti sakripisio isu ti panagtallugodtayo a mangisakripisio iti amin nga adda kadatayo gapu iti kinapudno—ti kababalin ken pakaidayawantayo; ti nasayaat a pannakaam-ammo kadatayo dagiti tao; dagiti balbalay, dagdaga, ken kaamaantayo; amin a banag, uray ti biagtayo no kasapulan” (iti Conference Report, Apr. 1975, p. 74; wenno *Ensign*, May 1975, p. 50).

Ilawlawag a nasken a sitatallugodtayo a mangisakripisio kadagiti tarigagay, pigsa, panawen, wenno sanikuatayo tapno mabangon ti pagarian ti Amatayo iti daga. Adda dagiti panawen a kasla narigat a tungpalen dagitoy a paglintegan. Nupay kasta, bayat ti ilalawa ti panagawat ken pammatitayo, mangrugitayo nga aglak-am iti parabur a maipaay kadagiti managtungpal.

Nasantuan a kasuratan ken panagliliinnawag

- Asino ti immuna a nakaitedan ti paglintegan ti sakripisio?

Ilawlawag a dagitoy a paglintegan inlawlawag ti maysa nga anghel ken ni Adan. Kalpasan ti pannakapapanaw da Adan ken Eva iti Eden, imbilin ti Apo a nasken nga isakripisioda kenkuana dagiti inauna nga annak ti arbanda. Tinungpal ni Adan daytoy a bilin.

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Moises 5:6–8.

Ilawlawag a kalpasan ti pannakailansa ken panagungar ni Jesus, natungpal ti linteg ni Moises ket saanen nga agidaton dagiti tao iti sakripisio nga ayup.

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti 3 Nephi 9:19–20 iti napigsa. Isingasing nga ugedan dagiti agtutubo a lalaki ti pannakatulbek a balikas.

- Ania a kita ti sakripisio ti nasken nga idatontayo? (Napakumbaba a puso ken napnuan babawi nga espiritu.)
- Ania ti kaipapanan ti panangidaton iti Apo iti “napakumbaba a puso ken napnuan babawi nga espiritu”? (Ti “napakumbaba a puso” kaipapananna ti naimpusuan a pannakarikatayo iti panagsagaba ti Apo para kadatayo ken iti bukodtayo a biddut gapu ta kayattayo ti agbabawi. Ti “napnuan babawi nga espiritu” ket espiritu nga agbabawi a silaladingit, maysa a tao a tarigagayanna ti agbabawi.)
- Naaddaankayo kadin kadagitoy a rikna?

Naadaw a sao ken panaglilinnawag

Insuero ni Propeta Joseph Smith: “Ti rehion a dina kasapulan ti panangisakripisio iti amin a banag awanan iti makaanay a bileg a mangpaadda iti pammati a masapul (a mangidalan) iti biag ken pannakaisalakan. . . . Babaen daytoy a sakripisio, ken daytoy laeng, nga inordenan ti Dios tapno nasken a mananam dagiti tao ti biag nga agnanayon” (*Lectures on Faith*, 6:7).

Ilawlawag a nailangitan a paglintegan dagiti paglintegan ti sakripisio ken pannangted-pateg. No tarigagayantayo a magun-od ti nailangitan a gloria, nasken a tungpalentayo dagitoy a paglintegan.

- Ania dagiti wagas a pakatungpalantayo kadagitoy a paglintegan? (Babaen ti pannangtedtayo iti panawentayo, iti ayattayo, iti paglaingantayo, ken dagiti nailubongan a sanikuatayo para iti panangbangon iti pagarianna.)

Mangisangbay Kadatayo iti Ragsak ken Parabur ti Sakripisio ken Pannangted-pateg

Estoria ken panaglilinnawag

Basaen ti sumaganad nga estoria nga insalaysay ti sigud a presidente ti Missionary Training Center idiy Provo, Utah:

“Maysa nga agtutubo a lalaki ti adda iti Missionary Training Center . . . nga agsagsagana nga agserbi idiy Hapon. Nakiumankami iti opisina ti tiket ti BYU para kadagitoy amin a misionario a tumabuno iti maudi nga ay-ayam iti putbol iti pagilian. Adda tiketda a naisagana para kadakami iti akin-amianan nga ungtu ti sona . . . ket inwaragawagmi kadagitoy misionario a mapalubosanda amin a mapan iti pagay-ayaman iti bola iti sumuno a malem. Immaynak kinasarita daytoy nga agtutubo a lalaki ket sinaludsodna, ‘Presidente Pinegar, innak kadi iti pagay-ayaman iti putbol inton bigat?’

“Impagarupko a masakit. Kinunak, ‘Dimo kadi kayat a makita daytoy nga ay-ayam iti bola?’

“Kinunana, ‘Ay, no ammoyo la koma ti tarigagayko a makabuya iti daytoy nga ay-ayam! Nagay-ayamak iti putbol iti kolehio iti dua a tawen. Ngem idi immayak iti MTC inkumitko ti bagik iti Apo a sursuruek amin ti walo a panaglilinnawag ti misionario iti Niponggo. No innak iti dayta nga ay-ayam inton bigat, saanko a magun-od ti panggepko a tun-oyen.’

“Ket napalubosan nga agbati ken agadal.

“Nakitak daytoy kalpasan ti sumagmamano a lawas. Kinapudnona, lima nga aldaw laengen idi sakbay a nagluas iti mision. Immay kaniak iti kapiteria ket kinunana, ‘Presidente Pinegar, matandaanandak? Siak ti elder a saan a napan iti pagay-ayaman iti bola ta kinalikagumak ti agadal kadagitoy paglilinnawagan. Ita nalpaskon ti maikawalo a paglilinnawagan.’ Intuloyna, ‘Nasken a mangngegmon ti napasamak kaniak iti aldaw a panagianko ditoy ket saanak a napan iti pagay-ayaman iti bola. Manipud iti dayta nga aldaw nakaikabesaak iti duapulo a binatang iti inaldaw iti Niponggo; dayta nga aldaw, ti aldaw a panagsakripisiok—ket nariknak a sakripisio—inkabesak ti 120 a binatang. Manipud iti dayta nga aldaw, intultuloyko ket ita nalpaskon ti maikawalo a paglilinnawagan’” (Max L. Pinegar, *1978 Devotional Speeches of the Year* [Provo: Brigham Young University Press, 1979], pp. 55–56).

- Kasano a ti sakripisio daytoy nga agtutubo nakaisangbay iti ragsak ken bendision iti biagna?

Naadaw a sao	Inlawlawag ni Elder Gordon B. Hinckley ti kinapateg ti sakripisio bayat ti pannakaipatungpalna iti inaldaw nga aramid: “Sakripisio ti kangrunaan nga anag ti relihion; daytoy ti pundasion ti biag ti naragsak a kaamaan, ti pagbatayan ti pudno a pannakigayyem, ti pundasion ti naulimek a panagbiag iti komunidad, ti nasalun-at a pannakinaig dagiti tao ken pagilian. . . . “No awan ti sakripisio awan ti pudno a panagrukbab iti Dios. Dimmakkel ti pammatik iti dayta iti inaldaw. ‘Inted ti Ama ti Anakna, ket ti Anak intedna ti biagna,’ ket saantayo nga agrukbab malaksid no mangtedtayo—itedtayo ti <i>sanikuatayo</i>, itedtayo ti <i>panawentayo</i>, itedtayo ti <i>pigsatayo</i>, itedtayo ti <i>paglaingantayo</i>, itedtayo ti <i>pammatitayo</i>, itedtayo dagiti <i>pammaneknektayo</i>” (<i>Without Sacrifice There is No True Worship</i>, Brigham Young University Speeches of the Year [Provo, 17 Oct. 1962], p. 4; nainayon dagiti nagiray a balikas).
Panaglilinnawag	• Apay a ditayo pudno a makapagrukbab iti Dios no awan ti panagsakripisio? • Apay a ti sakripisio ti pannakapundasion ti biag ti naragsak a kaamaan ken pagbatayan ti pudno a pannakigayyem? • Ania a kita ti sakripisio ti maaramidtayo iti biagtayo? Paglilinnawagan no kasano a ti panangisakripisio kadagiti bukod a tarigagay makaited iti panagkaykaysa iti pagtaengan, trabaho, ken pagadalantayo. Ilawlawag no kasano a ti panangisakripisio iti panawen ken kuarta para iti panagserbi ti misionario ket napateg a kita ti panagrukbab.
Kaso nga adalen ken panaglilinnawag	Manipud kadagiti sumaganad a salaysay, pillien dagiti mainugot iti klase, wenno aramaten dagiti kasasaad nga ammo a mainaig kadagiti agtutubo a lalaki iti klase. Kalpasan ti panangbasa iti napigsa iti tunggal maysa, idawat kadagiti agtutubo a lalaki nga ilawlawagda dagiti sumaganad a saludsod: • Kasano ngata ti rikna ti agtutubo a lalaki iti daytoy a kasasaad? • Ania ngata ti aramidenna? • Kasano ngata ti panagsakripisiona? • Kasano ngata nga aringan isuna ti panagsakripisiona ken dagiti sabali? 1. Pangpanggepen ni Jim ti mapan iti maysa a pagraragsakan iti balay ti maysa a gayyemna, ngem indawat ti amana a tumulong nga agdalus iti paraangan ti maysa a balo iti kaarruba. 2. Idi agtawenda nga agpada iti sangapulo-ket-pito, rinugian da Mike ken Jennifer ti nagsisinnarak. Narikutanda maipapan iti riknada iti tunggal maysa ta kayatda nga agserbi iti mision ni Mike. 3. Kalpasan ti panagturposna iti kolehio, naaddaan ni William iti maminsan-iti-panagbiag a gundaway nga agbaniaga iti ruar ti pagilian. Ngem inawagan ti obispo ni William nga agmision. 4. Kaay-ayo ni Bill ti agay-ayam iti “soccer”, ngem dandani inaldaw nga agtutudo. Maysa nga agsapa ti Domingo, inawagan ni Jim a gayyemna ket inawisna nga agay-ayam iti “soccer” gapu ta nalawag ti aldaw. 5. Naliday ken baketen ni Mrs. Mahler. Makapagsao a di agsarsardeng iti maysa nga oras no makabirok iti agdengngeg. Nasabatna ni Frank iti kalsada ket nangrugi a nagsarita maipapan iti kaanakanna a lalaki idia Hamburg. Kayat ni Frank ti agawiden para iti pangrabii. 6. Nakitulag ni Jerry a makisinnarak iti obispo iti 7:10 iti rabii ket simmangpet a nasapa iti 7:00 iti rabii. Kain-innuman ti obispo ti maysa a tao. Idi agalas-otso agur-uray pay laeng kenkuana ni Jerry. 7. Agur-urnong ni Mark iti igatangna iti baro a bisekleta. Maysa a Domingo iti miting ti sakramento nagkiddaw ti obispo iti mainayon a pondo a pangtulong iti maysa a misionario manipud iti purok.

8. Pito nga oras ni Don iti eskuela ket uppat iti trabaho. No sumangpet iti pagtaengan, mangrabii, tumulong nga agugas kadagiti lunglongan, agadal iti dua nga oras, ket kalpasanna aginana iti sumagmamano a minuto iti pagdigosan iti napudot. Nakasaganan nga agidda, nataldiapanna dagiti nasantuan a kasuratan iti rabaw ti lamisaanna. Kayatna nga adalen ida, ngem nabannog met ket kayatnan ti maturog.
9. Nakaawat ni Karl ti awag iti telepono manipud ken ni Sam, a nagkuna nga agay-ayamdanto laengen iti tennis iti sabali nga aldaw gapu ta masakit ti inaudi a kabsat a lalaki ni Sam. Nasken a kaduaen ni Sam iti pagtaengan bayat ti ipapan dagiti nagannak kadakuada iti templo.

Panangigibus

Nasantuan a kasuratan ken naadaw a sao	Ibaga nga inlawlawag ni Ari Benjamin dagiti paglintegan ti sakripisio ken pannangted-pateg. Ginupgopna dagitoy a paglintegan iti maysa a binatang, “Agnanayonkayo a siutang iti Nailangitan nga Amayo, tapno itedyo kenkuana ti amin nga adda kadakayo ken ti bagiyo” (Mosiah 2:34).
	Gapu ta narikna ni Presidente Brigham Young a nakautang iti Apo kinunana iti naminsan, “No saan a naan-anay ti yaanamong ti pusok iti daytoy a trabaho (a panangbangon iti pagarian), itedko ti panawenko, dagiti paglaingak, dagiti kabaelak nga aramiden, ken dagiti sanikuak iti daytoy, agingga nga umannugot ti pusok a paadipen; aramatek dagiti imak gapu iti Dios agingga nga agruknoy ti pusok iti daytoy” (iti <i>Journal of Discourses</i> , 1:202).
Maibunong a papel	Ikkan ti tunggal agtutubo a lalaki iti tarheta nga addaan iti binatang manipud iti Mosiah 2:34. Isingasing nga ikabilna daytoy iti diding tapno ipalagipna kenkuana iti inaldaw ti panangtungpalna kadagiti paglintegan ti pannangted-pateg ken sakripisio.

GANDAT

Nasaysayaat ti pannakaawat ti tunggal agtutubo a lalaki iti ordinansa ti panagbuniag.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki
 - b. Ladawan 23, Pannakaitanem ni Jesus (62180); ladawan 24, Ni Maria ken ti Nagungar nga Apo (62186)
 - c. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
2. Sikakararag nga adalen ti Taga-Roma 6:3–5; Mosiah 18:7–10; ken Doktrina ken Katulagan 20:73–74.

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Estoria ken panaglilinnawag

Ti Katulagan iti Panagbuniag

Isalaysay ti sumaganad nga estoria:

Agpada a kameng da Paul ken Jim iti maysa a korum dagiti saserdote ken naidawat a tumulongda iti serbisio ti panagbuniag iti pasok. Bayat ti panagluganda iti bus ti pagadalan iti dayta a malem ti Biernes, nangngeg ni Robert, ti gayyemda a saan a kameng, ti pagsarsaritaanda maipapan iti pasetda iti serbisio ti panagbuniag. Bayat ti panagtugawda iti bus, dinamag ni Robert ti sumagmamano a saludsod a saanda a naisaganaan: “Ladingitek ti dumngeg a sililimed, ngem kayatko a maammuan ti maysa a banag. Pudno kadi a mamatikayo nga adda karbenganyo a mamuniag iti tao? Saankayo a ministro, saan kadi? Malaksid iti dayta, ania ti naisangsangayan maipapan iti panagbuniag?”

- No dakayo da Paul ken Jim, kasano ti panangilawlawagyo a napateg ti katulagan iti panagbuniag ket addaan ti saserdote iti Kinasaserdote ni Aaron iti turay a mamuniag?

Naadaw a sao ken panaglilinnawag

No saan nga inlawlawag dagiti agtutubo a lalaki ti katulagan iti napalabas a panaglilinnawag, idawat kadakuada nga ited ti pangilawlawag. Makatulong a mangilawlawag iti daytoy a punto ti sumaganad a panangilawlawag ni Elder Bruce R. McConkie:

“Iti kaipapanan ti ebanghelio, ti *katulagan* ket maysa a mamagreppeng ken napasnek a panagkinnari, tulag, kontrata, wenno karinkari iti nagbaetan ti Dios ken maysa a tao wenno ragup dagiti napili a tao” (*Mormon Doctrine*, 2nd ed. [Salt Lake City: Bookcraft, 1966], p. 166).

llawlawag a no agaramid dagiti tao iti katulagan iti panagbuniag aramidenda ti umuna nga ordinansa iti addang ti panagbalin a kas iti Nailangitan nga Amatayo. Gapu iti daytoy, maysa a sagrado a gundaway ti pannakabalin a mamuniag. Inted ti Apo daytoy a gundaway kadagiti maikari a saserdote.

Nasantuan a kasuratan, pisarra, ken panaglilinnawag

Pabasa iti maysa nga agtutubo a lalaki ti Mosiah 18:7–10.

- Ania a bersikulo ti mangilawlawag iti pudno a katulagan nga ar-aramidentayo iti panagbuniag, ken ania ti itulagtayo? (Bersikulo 10. Makitulag wenno agkaritayo nga agserbi kenkuana ken agtungpal kadagiti bilinna.)
- Ania ti iladladawan dagiti bersikulo 7–9? (No kasano ti panagtignay ti tao nga agaramid iti katulagan ken no ania a kananakem ti nasken nga adda iti pusona.)
- Ania ti pudno a katulagan iti panagbuniag?

Tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangted kadagiti sumaganad a punto, ken ilista ida iti pisarra:

Ti Katulagan iti Panagbuniag	
Ti Pasettayo:	Ti Paset ti Apo:
1. Umay iti sidong ti Dios.	1. Iburayna ti Espirituna kadayo.
2. Awatentayo ti nagan ni Jesucristo.	2. Subbotennatayo.
3. Makipagbaklay kadagiti dagensen ti tunggal maysa.	3. Ibilangnatayo kadagiti maibilang iti umuna a panagungar.
4. Makipagladingit kadagiti agladladingit.	4. Ikkannatayo iti agnanayon a biag.
5. Manglinglingay kadagiti makasapul iti pannakalinglingay.	
6. Agtakder a kas saksi ti Dios iti amin a kanito.	
7. Umanamong nga agpaay iti Dios ken salimetmetan dagiti bilinna.	

Ti Tanda ti Panagbuniag

Panangidatag ken panangilawlawag ti mamalbalakad

Ipalagip kadagiti agtutubo a lallaki a panangtandaan ti maysa nga ordinansa. Iparang ti pannakaitabon ni Jesus; kalpasanna ipakita ti ladawan ni Jesus kalpaskan ti panagungarna. Idawat iti maysa nga agtutubo a lalaki a basaenna ti Taga-Roma 6:3–5. Iwanwan dagiti agtutubo a lallaki a mangbirok iti tanda nga inladawan ni Pablo.

- Ania a panangidasig ti naited iti pannakatay ken panagungar ni Jesus ken ti ordinansa ti panagbuniag?

Nasken a paneknekan ti panagliliinnawag a ti panagbuniag—pannakairarem ken ilulung-aw iti danum—ti tanda ti pannakaitanem ni Jesus, wenno pannakatay, ken ti ibabangon a kas nagungar a tao. Tanda pay daytoy ti pannakayanaktayo manen, iti dayta itanemtayo ti managbasol a nataengan a tao ket agbalin a baro a tao ken ni Cristo, nga agtarigagay a mangsurot kenkuana ken agtalinaed a nadalus.

Nadosan a Natudingan a Mamuniag ti Saserdote iti Kinasaserdote ni Aaron

Kasasaad ken panagliliinnawag

Basaen ti sumaganad:

Aktibo ken maikari a saserdote ni Juan ken agsagsagana nga agmision. Ti ub-ubing a kabsatna a babai, a ni Maria, apagtapogna laeng iti walo ket indawatna kenkuana nga isu ti mangannong iti panagbuniagna. Naanep gapu ta daytoy ti umuna a panamuniagna. Maysa a sardam kalpaskan ti sardam ti kaamaan iti pagtaengan, nagsaludsod kenkuana ni Maria maipapan iti panagbuniagna. Ammona a ti inauna a kabsatna a lalaki, ni Pablo, agserserbi iti mision idiy Italia ken agsursurat maipapan kadagiti panamuniagna, ngem sangapulo-ket-innem laeng ni Juan ken awan iti mision. “Kasano ti panangannongmo iti panagbuniagko no saanka met a misionario?” dinamagna.

Pabukel kadagiti agtutubo a lallaki ti sungbat para ken ni Juan tapno itedna iti kabsatna, nga agaramat iti indeks ti Libro ni Mormon, Doktrina ken Katulagan, ken ti Perlas a Kapatgan.

Masarakan dagiti agtutubo a lallaki ti kasayaatan a sungbat iti Doktrina ken Katulagan 20:46. Kalpaskan a maited ti ragup ti sungbatna, pamarkaan kadagiti agtutubo a lallaki ti Doktrina ken Katulagan 20:46.

Ilawlawag a nasken a maannong amin a panamuniag babaen ti panangiturong ti obispo wenno dadduma a mangimatmaton a pangulo iti kinasaserdote ni Melchizedek ken nasken nga addaan ti saserdote iti pammalubos ti mangimatmaton a pangulo a mangannong iti tunggal panamuniag.

Naipaltiing ti Wagas iti Panagbuniag

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

• Sadino iti Doktrina ken Katulagan ti pakabirokan iti kararag iti panagbuniag? (Doktrina ken Katulagan 20:73.)

Tapno maigunamgunam ti kinapateg ti kinaan-anay ti ordinansa iti panagbuniag, palukib kadagiti agtutubo a lallaki ti Doktrina ken Katulagan 20:73 ken pabasa ti mainugot a wagas ti panagbuniag nga inlawlawag ni Jesucristo.

Ikkang dagiti agtutubo a lallaki iti panawen a mangbirok ken mangmarka iti daytoy a bersikulo. Igunamgunam ti kinapateg ken kasapulan a panangaramat kadagiti apagisu a balikas a kas nabalabala iti Doktrina ken Katulagan. Kalpasanna ikkan dagiti agtutubo a lallaki iti maysa a minuto a mangyulo iti kararag. Umawag iti sumagmamano kadagiti agtutubo a lallaki a mangulit iti daytoy babaen ti panangyulo.

Yunay-unay a ti kararag iti panagbuniag ti maysa kadagiti sumagmamano nga asmang ti kararag iti Simbaan. Napateg unay ta nasken a maisao a kanayon nga awanan biddut.

Ilawlawag nga agak-akem ti saserdote a kas pannakabagi ti Dios iti panangannong iti ordinansa iti panagbuniag. Ilawlawag daytoy ti kaipapanan ti ragup dagiti balikas iti kararag iti panagbuniag a “Kas pinakumitan ni Jesucristo.”

• Ania ti makuna ti bersikulo a sumarsaruno iti kararag iti panagbuniag, Doktrina ken Katulagan 20:74, maipapan iti wagas iti panagbuniag? (Nasken a maaramid babaen ti panangirarem.)

• Ania pay ti dadduma a nasantuan a kasuratan a mabasbasatayo iti agdama a mangyunay-unay iti kinapateg ti panagbuniag babaen ti panangirarem? (Taga-Roma 6:3–5.)

Igunamgunam a daytoy bersikulo iti Taga-Roma ti maysa kadagiti kabilgan a nasantuan a kasuratan iti Biblia maipapan iti kasapulan iti panagbuniag babaen ti pannakairarem. Daytoy ti kapatgan a nasantuan a kasuratan nga aramaten dagiti agtutubo a lallaki a kas misionario. Isingasing a markaanda dagitoy a bersikulo.

Panangyakem (para kadagiti saserdote laeng)

Sumagmamano kadagiti saserdote (no maited daytoy nga adalen kadagiti saserdote) ti mabalina a nakapagannong iti panagbuniag, idinto a saan pay a nakapagannong dagiti dadduma. Daytoy ti kasayaatan a panawen tapno masinunuo nga ammo ti tunggal saserdote ti wagas.

Pagsisinnublaten dagiti saserdote a pagsanayen a sagsangapareha iti naited a wagas iti panangiggem iti kandidato para iti panagbuniag. Ti maysa a mangannong iti panagbuniag iggamanna babaen ti kanigid nga imana ti kanawan a pungupunguan ti mabuniagan. Kalpasanna iggaman ti mabuniagan babaen ti kanigid nga imana ti kanigid a pungupunguan ti mamuniag. Nasken a maiggaman a nalaing dagiti pungupunguan tapno adda kabadangan bayat ti pannakairarem. Nawaya ti kanawan nga ima ti kandidato tapno maiggamanna ti agongna bayat ti pannakairaremna. Maitag-ay a nakakuadrado ti kanawan nga ima ti mangannong bayat ti panagkararagna ket kalpasanna maipan iti likudan ti kandidato a pangtulong bayat ti pannakairarem. Unnaten ti kandidato dagiti tumengna bayat ti pannakairaremna tapno malapdan ti irurukuas dagiti sakana iti danum.

Ipamutektek kadagiti saserdote ti kinasagrado ken kinapateg ti awagda a mangannong kadagiti panagbuniag. Kasapulan ti panagbuniag para iti pannakikameng iti pagarian ti Dios, ken nasken a maannong laeng babaen dagiti addaan iti turay.

Makipagtrabaho iti obispo a mangurnos para iti tunggal saserdote tapno maaddaan iti pudno a padas iti panangannong iti panagbuniag, no mabalina.

Panangigibus

Panangidatag

Igunamgunam manen ti kasapulan para iti saserdote nga agbalin a naan-anay, maikari, ken maraem iti panangannongna iti daytoy napateg nga ordinansa. Dakdakkal ti kaipapanan ti panagbuniag iti biag dagiti nabuniagan no dagiti nangannong iti daytoy ket addaan pannakaammo ken agtalekda iti kabaelanda a mangannong iti daytoy.

Panangaramat a Nasayaat iti Panawen

49

GANDAT

Maawatan ti tunggal agtutubo a lalaki ti kinapateg ken pagimbagan ti panangaramat a nasayaat iti panawen ken masursurona no kasano ti panangurnosna iti panawenna tapno maaramat daytoy a pakairanudan.

PANANGISAGANA

1. Dagiti banag a kasapulan:
 - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan a saggaysa dagiti agtutubo a lalaki.
 - b. Maysa a panid ti papel ken lapis para iti tunggal agtutubo a lalaki
 - c. Dagiti lapis a pagmarka kadagiti nasantuan a kasuratan
 2. Mangisagana iti rupa ti pagorasan iti paskil. Imaldit ti *Biag ti Panawen, Saan a Sayangen Daytoy* a lumasat iti rupa.
 3. Agaramid iti paskil wenno isurat dagiti lima a kangrunaan a paset ti balakad ti nasaney iti kabaalan iti pisarra (kitaen ti pagarigan iti adalen).
 4. Ipakat nga aramiden ti banag nga adalen nga agaramat iti awan nagyanna a botelia wenno banga, babassit a bato, ken darat tapno maala ti maitutop a kaadu ti bato ken darat iti klase.
 5. Sikakararag nga adalen ti Ecclesiastes 3:1–8 ken Alma 34:32.
-

MAISINGASING A PANANGIDATAG ITI ADALEN

Paskil, nasantuan a kasuratan, ken panaglilinnawag

Kinapateg ti Panawentayo iti Daga

Iparang ti paskil nga addaan iti rupa ti pagorasan.

llawlawag nga imbaga kadatayo ni Alma ti maysa a banag a napateg unay maipapan iti panawentayo ditoy daga. Idawat kadagiti agtutubo a lalaki nga adalenda a siuulimek ken markaanda ti Alma 34:32.

- Ania ti kangrunaan a panggep ti panawentayo ditoy daga? (Tapno agsagana a dumatag iti Dios.)

Idawat kadagiti agtutubo a lalaki a mangpanunotda iti am-ammoda.

- Iti ar-aramiden dagitoy a tao iti panawenda, kayatna kadi a sawen a mamatida iti daytoy a nasantuan a kasuratan ket ikagkagumaanda ti agsagana a dumatag iti Dios?

- Mailasin kadi dagiti dadduma a tao a makakitkita kenka nga agsagsaganaka a dumatag iti Dios?

- Iwaksi kadi ti tao a napasnek nga agsagsagana a dumatag iti Dios iti biagna ti amin a kita ti pagragsakan ken panagaliwaksay?

Adda Panawen ti Tunggal Banag

Panangidatag ti mamalbalakad

llawlawag a nabalabala ti biagtayo iti daga para iti panagdur-as ken panagsayaattayo. Nasayaat unay ti panagdakkel ti ubing no maipasango iti nadumaduma a padas. Nasken a maurnos dagitoy a padas iti sumagmamano a wagas tapno maipaay a kasayaatan dagiti kasapulan ti tumantanor nga ubing. Kasta met ti panagtarigagay ti Apo a maaddaantayo iti adu a nadumaduma a padas iti umno a panawen ken urnos.

Nasantuan a kasuratan, pisarra, ken panaglilinnawag

Maysa a naindaniwan a paset ti nasantuan a kasuratan a masarakan iti maikatlo a kapitulo ti Ecclesiastes ti mangilawlawag iti urnos nga inted kadayo ti Apo. Idawat iti maysa nga agtutubo a lalaki a basaenna ti Ecclesiastes 3:1–8.

- Ania ti masursurotayo kadagitoy a bersikulo maipapan iti nasayaat a panangaramat iti panawentayo?
- Ania ti kinuna ti Apo maipapan iti urnos dagitoy a banag? (Insingasingna nga addaan iti maitutop a panawen a mapasamak dagiti pasamak. Kas pagarigan, kinunana nga adda panawen ti panagayat ken panaginnarakup ken panawen ti panangtiped iti panaginnarakup. Insurodatayo dagiti agdama a dadaulotayo nga aguray iti panagasawa agingga a makapagserbitayo iti mision ken nakasagana a mangsango kadagiti pagrebbengan iti panagasawa.)
- Kas pagarigan naibaga kenka nga adda laengen nabati a makalawas a panagbiagmo. Ania dagiti banag nga aramidem bayat dayta napateg a panawen?

Ikkang dagiti agtutubo a lalaki iti panawen a sumungbat. Isurat iti pisarra ti sungbatda. Mabalin nga isurat ti sungbatda iti urnos ti kinapateg ti tunggal maysa.

Kasapulan ti Panaglilinnawag ti Nasayaat a Panangaramat iti Panawen

Banag nga adalen

Mangipakita iti awan nagyanna a botelia. Ilawlawag nga ibagianna ti duapulo-ket-uppat nga oras nga aldaw.

Idawat nga inaganan dagiti agtutubo a lalaki ti kaay-ayoda nga aramidem iti aldaw. Mabalin a mairaman kadagitoy nga aramidem ti panagaliwaksay wenno dadduma pay. Bayat ti panangdakamatda iti sumagmamano a banag, ikkan ti banga iti darat.

Kalpasanna idawat kadagiti agtutubo a lalaki a mangilistada iti sumagmamano a banag a nasken nga aramidem iti gagangay nga aldaw. Mabalin a pakairamanan ditoy ti aramidem iti eskuela, dagiti aramidem iti lawlaw ti pagtaengan, ken panagadal iti nasantuan a kasuratan. Bayat ti pannakaibaga ti tunggal aramidem, nayonan iti bato agingga a mapno ti banga.

Ilawlawag nga adda pay sumagmamano a bato a mainayon, ngem napnon ti botelia, wenno aldaw. Ikkaten dagiti bato, ken ibukbok ti darat iti sigud a pagiananna.

Ilawlawag a nasken nga unaentayo nga aramidem dagiti kapatgan a banag. Irugi manen ti banag nga adalen, ita babaen ti panangipan nga umuna kadagiti bato. Bayat ti panangipan ti tunggal bato iti botelia, ibaga ti maysa kadagiti banag a nasken nga aramidem iti tunggal aldaw, kas ti panagadal iti nasantuan a kasuratan, panagkararag, aramidem iti eskuela, ken dagiti aramidem iti pagtaengan. Ilawlawag a babaen ti panangurnostayo iti biagtayo maaddaantayo iti panawen nga agragsak ken makiraman kadagiti aramidem iti panagaliwaksay. Inayon ti darat a mangibagi kadagitoy nga aramidem iti banga.

Pisarra, estoria, ken panaglilinnawag

Isalaysay ti sumaganad nga estoria:

Iti naminsan inasitgan ti nasayan iti kabaelan ti presidente ti maysa a dakkel a korporasion ti landok ket binalabalana dagiti serbisio ti kompania. “Saan a kasapulan,” insungbat ti presidente. “Saanak itan a mangimatmaton a kas koma aramidem nga ammok. Kasapulanmi ti ad-adu nga aramidem, saan nga ad-adu a pannakaammo. No mapaaramidmo kadakami ti ammomi a nasken nga aramidemmi, itedko ti ania man a banag a kiddawem.”

“Nasayaat,” insungbat ti pagyumanan. “Maitedko kenka ti maysa a banag iti sumagmamano a minuto tapno mapadakkelyo ti aramidem iti 50 a porsiento. Umuna, isuratyo iti blangko a papel dagiti innem a kapatgan a trabaho a nasken nga aramidem inton bigat. Maikadua, urnosenyo maibatay ti kinapategda. Maikatlo, rugianyo ti umuna a banag iti agsapa inton bigat. Maikapad, no malpasyo, aramidem ti makadua a banag, sa ti maikatlo. Aramidem ditoy agingga iti oras a panagsardeng. Saan a madanangan no nakalpaskayo laeng iti dua wenno tallo, wenno no nakalpaskayo laeng iti maysa a banag. Trabahuenyo nga umuna dagiti kapatgan a banag. Maikalima, ilatang ti maudi a lima a minuto ti tunggal aldaw a panagtrabaho tapno agaramidem iti baro a listaan para kadagiti obraen iti sumaruno nga aldaw.

Iparang ti paskil wenno ipakita ti pisarra a nakaisuratan ti balakad ti nasanay iti kabaelan:

Balakad ti Nasanay iti Kabaelan:

1. Isurat dagiti innem a kapatgan a trabaho nga aramiden.
2. Pagsasaganaden dagiti banag maibatay ti kinapategda.
3. Rugyan a trabahuen ti umuna a banag iti agsapa.
4. No malpas ti umuna a banag, mapan iti maikadua, ken dadduma pay.
5. Tunggal maalem agaramid iti baro a listaan a maaramat iti sumaruno nga aldaw.

• Kasano ti panangiramantayo iti Nailangitan nga Ama iti panagplanotayo? (Agkararag ken kiddawen ti tulongna iti panangaramat a nasayaat iti panawentayo ken iti panangammo kadagiti banag a nasken nga unaen.)

Panagsurat

Mangted iti lapis ken maysa a papel iti tunggal agtutubo a lalaki. Pabingay dagiti papelda iti tallo a dasig, nga isurat iti umuna a dasig ti “Kaskenan nga Aramiden,” iti maikadua a dasig ti “Nasken nga Aramiden,” ken iti maikatlo ti “Kayat nga Aramiden.” Bilinen ida nga isuratda iti babaen ti paulo a “Kaskenan nga Aramiden” dagiti banag a nasken unay nga aramidenda inton bigat, iti babaen ti paulo a “Nasken nga Aramiden” dagiti banag a nasken nga aramidenda ken iti babaen ti paulo a “Kayat nga Aramiden” dagiti banag a kaay-ayoda nga ar-aramiden. Ilawlawag a kaarngi dagitoy dagiti banag a nadakamat iti banag nga adalen. Idawat kadagiti agtutubo a lallaki a numeruanda dagiti banag kadagiti maudi a dua a dasig maibatay ti kinapategda, ta dagitoy ti aramiden a matengngelda.

Panaglilinnawag

• Ania dagiti pagdaksan a mabalin nga ibunga ti panagplano iti aramiden nga ad-adu ngem iti panawentayo? (Pannakabannog, pannakapaay, pannakapuersa, ken di pannakaidna; pannakalpas iti adu a banag a saan a nasayaat ti pannakaaramidda imbes a sumagmamano a banag a nasayaat ti pannakaaramidda.)

Igunamgunam a kasapulan dagiti agtutubo a lallaki ti mangplano a nasayaat iti panawenda tapno maileppasda amin ti kasapulan ken kayatda nga aramiden.

Mangted iti Naespirituan ken Naindagaan a Parabur ti Nasamay a Panangaramat iti Panawen

Estoria

Ilawlawag a sumagmamano kadagiti kaindaklanan a parabur a magun-odtayo ti agtaud iti panagserbi kadagiti sabali. Basaen ti sumaganad a surat iti Pangulo ti Iskawt ti maysa kadagiti sigud nga Iskawtna, maysa nga addaan iti kaamaan a saan nga aktibo iti Simbaan. Iladawanna dagiti parabur a mabalin nga agtaud iti panagserbi iti Simbaan:

Patgek a Ron,

Panunotem a nalaing ket malagipmo no asinoak—maysa kadagiti adu nga Eagle Scouts a napat-an-aymo. Rinugiak ti nagsurat iti bukodko a pakasaritaan nga addaan iti tema a mangbukel no kasano a natakuaat ti pammaneknek iti ebanghelio ni Jesucristo.

Bayat ti panangirugik nga agsurat sumagmamanon a bulan ti napalabas, nangrugiak a nagpanunot kadagiti nakatulog kaniak iti pannakaikumitko iti ebanghelio. Ti naganmo ti immuna nga immay iti panunotko. Nagyamanak iti Nailangitan nga Amatayo iti adu a gundaway gapu iti kaasi nga impaaymo kaniak kadagidiay napateg a tawen iti biagko.

Pudno nga impategmo dagiti Iskawtmo ken binusbosmo ti panawenmo a nangpapigsa iti pakinakemmi ken nangisuro kadakami no kasano ti agbalin a lallaki. Naminsan a nadlawmo a nalaingak nga agsilpo wenno agsiglot iti tali, isu a pinaregtanak nga agbalin a kasayaatan iti kampo. Inkarigatak ket nagun-odko dayta a panggep a tun-oyen.

Malaglagipko pay dagiti yaawagmo iti telepono tapno paregtaennak nga agtrabaho para kadagiti tsapa ti pannakaikarik. Ket iti kamaudiananna nakapagbalinak nga Eagle Scout. Sumagmamano a lawas kalpasan ti yaakarmi iti California manipud idiay Utah naawatko ti Gunggona iti Eagle Scout.

Dakkell ti panangaringmo iti aramidko iti Simbaan.

Nakapagserbiakon iti mision ket ita tumabtabunoak iti Brigham Young University, a pagadalak tapno agbalinak nga inheniero sibil. Agtartrabahoak iti Missionary Training Center a kas para urnos dagiti mannursuro nga Espaniol. Ipatpategko ti trabaho ken pagadalak ken ti babai a kayatko a makitamto iti maysa nga aldaw. Agyamanak, Ron.

Sipupudno,

Stan

Panaglilinnawag

Ilawlawag a bayat ti panagtakemna a kas Pangulo ti Iskawt, addaan ni Ron iti asawa, kaamaan ken naan-anay a trabaho.

- Kasano iti panagkunayo a naaddaan ni Ron iti panawen para iti trabahona iti programa ti Iskawt? (Inurnosna a nasayaat ti panawenna.)
- Apay a ti panagtrabaho kadagiti Iskawt maysa a napateg a wagas a nangaramatanna iti panawenna? (Natulonganna dagiti annak ti Dios, a kasayaatan a pakaaramatan iti panawen sadiay.)
- Ania dagiti wagas a pakaaramatan ti addaan iti Kinasaserdote ni Aaron iti panawenna tapno matulonganna dagiti annak ti Dios?
- Ania dagiti wagas a pagsaysayangan dagiti agtutubo ken nataengan iti panawen? (Nalabes a panagbuya iti telebision, pannakakumikom iti pagragsakan, wenna nalabes a pannaturrog.)

Panangigibus

Panangidatag

Ilawlawag kadagiti agtutubo a lallaki a napateg kadakuada ti agsagana itan babaen ti panagsursuro a mangurnos iti panawenda tapno makasagana a mangted iti nasamay a serbisio. Dakamaten a mabalin nga agbaliw iti inaldaw dagiti banag a nasken nga unaen ken nasken a maunit a maamiris iti tunggal panawen dagiti atiddog a panggep a tun-oyen. No agbibigtayo babaen ti Espiritu, maammuantayo no kaano ti panangaramidtago kadagiti mabalbaliwan.

Pangkarit

Kariten dagiti agtutubo a lallaki a mangpadas iti balakad ti nasamay iti kabaellan iti dua a lawas tapno makita no makaileppasda iti ad-adu iti maysa nga aldaw. Guyugoyen ida nga agkararag iti Nailangitan nga Ama bayat ti panangisaganada kadagiti inaldaw a panggep a tun-oyen uray iti rabii a kasakbayanna wenna tunggal agsapa tapno magun-odda ti tulongna iti panangisagana ken panangtungpal kadagiti panggepda a tun-oyen. Kalpasanna nasken nga ipakaammoda kenkuana dagiti banagda iti rabii.

Iti Mamalbalakad iti Korum: Panangurnos Kadagiti Adalen Manipud Kadagiti Bitla iti Sapasap a Taripnong

50

PANANGISAGANA

Suroten dagiti isu met laeng a pamuspusan iti panangisagana ken panangidatag kadagitoy nga adalen bayat ti panangsuot kadagiti adalen iti pagbasaan. Kas mainayon, makatulong dagiti sumaganad nga addang ti panagsagana:

1. Sikakarag a mangikeddeng no ania a pagbatayan ti ebanghelio wenno kangrunaan a kapanunotan ti maisuro kadagiti napili a bitla. Balabalaen ti dua wenno tallo a pangtulong a kapanunotan a makatulong iti kangrunaan a kapanunotan.
2. Ikeddeng no ania ti kayat a maileppas a kas bunga ti adalen. Kas pagarigan, kayat kadi a tulongan dagiti agtutubo a lallaki a mangawat iti pagbatayan, dumakkel iti pammati, mangpasayaat iti ugali, wenno magutigot a mangbaliw iti kababalinda?
3. Urnoson dagiti banag a kasapulan iti panagadal. Mangsapul kadagiti mainayon a pagibasaran ti nasantuan a kasuratan. Agkiddaw iti mangimatmaton iti biblioteka ti balay a paggimongan kadagiti maitutop a ladawan.
4. Mangisagana kadagiti saludsod maipapan iti napili a naadaw a sao ken nasantuan a kasuratan iti bitla. Ania ti kaipapanan dagiti naadaw a sao ken nasantuan a kasuratan? Yarni ida kadagiti agtutubo a lallaki (kitaen ti 1 Nephi 19:23).
5. Pumili kadagiti pamuspusan iti panangisuro a mangiraman kadagiti kameng ti klase ken dutokan dagiti kameng ti klase a rumaman. Kitaen ti *Teaching—No Greater Call* para iti panangilawlawag kadagiti pamuspusan iti panangisuro.

Palagip iti Mannursuro

Ti balikas dagiti sibibiag a propeta ti kasayaatan a pagalaan kadagiti mainayon nga adalen. Pilien dagiti bitla iti agdama a taripnong a naimaldit iti *Ensign* ken kadagiti magasin iti sapasap a sangalubongan. Ti panangisagana ken panangidatag kadagitoy nga adalen mangted kadagiti gundaway a maiturong ti Espiritu iti panangibaga kadagiti nalawag a kasapulan dagiti kameng ti korum. Nasken a mapakaammuan a nasapa dagiti agtutubo a lallaki no ania dagiti bitla a maisuro tapno makasaganada iti panaglilinnawag. Iti panangpasayaat kadagitoy nga adalen, aramaten ti pannursuro dagiti Nangato nga Agrebbeng, dagiti bitla iti taripnong, ken dagiti nasantuan a kasuratan.

BALABALA TI ADALEN

Mabalina makatulong ti sumaganad a tsart iti panangisagana iti adalen manipud iti maysa a bitla.

Paulo ti bitla: _____

Pagbatayan ti ebanghelio wenno kangrunaan a kapanunotan: _____

Pangtulong a kapanunotan: _____

1. Yam-ammo ti pagbatayan ti ebanghelio ken dagiti pangtulong a kapanunotan.

2. Idatag ti pakabuklan ti adalen.

- Ania ti imbaga ti Apo maipapan iti pagbatayan ti ebanghelio.
- Ania ti kinuna dagiti propeta maipapan iti daytoy iti agdama?
- Kasano ti panangipatumngpaltayo iti pagbatayan ti ebanghelio iti inaldaw a panagbiagtayo? Kasano a mapadakkel ti panangitungpal iti pagbatayan ti ebanghelio ti pammatitayo ken makatulong kadaytoy nga agaramid kadagiti nalinteg a panggeddeng ken makarisut kadagiti parikuttayo?

3. Gibusan babaen ti pananggugop iti naisuro.

• Isurat ti pagbatayan ti ebanghelio ken pangtulong a kapanunotan iti pisarra. Agaramat iti banag nga adalen, estoria, ladawan, wenno saludsod a makagargari iti panunot a pangyam-ammo iti adalen.

• Biroken ken ilawlawag dagiti nasantuan a kasuratan a linaon ti bitla ken ania man a mainayon a nasantuan a kasuratan a mangilawlawag iti pagbatayan ti ebanghelio.

• Agsaludsod maipapan kadagiti naadaw a sao manipud iti bitla. Isalaysay dagiti estoria ken pagarigan manipud iti bitla tapno mailadawan ti pagbatayan ti ebanghelio.

• Agsaludsod ken iturong dagiti panaglilinnawag a makatulong kadagiti agtutubo a lallaki a mangipatumngpal iti pagbatayan ti ebanghelio iti biagda.

• Awisen dagiti kameng ti korum a mangibinglay kadagiti padas, panagrikna, ken pammaneknek maipapan iti pagsasaritaan nga ilawlawag. Inayon ti bukod a panagrikna.

• Yebkas ti pammaneknek iti kinapudno ti pagbatayan ti ebanghelio nga insuro ken ti pateгна iti biag.